

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
ÁLLAMTUDOMÁNYI ÉS NEMZETKÖZI TANULMÁNYOK
KAR

Nyilvántartási szám: ...
... számú példány

A NEMZETKÖZI IGAZGATÁSI ALAPKÉPZÉSI SZAK AJÁNLOTT TANTERVE

Alkalmazandó:
a 2024/2025 tanévtől felmenő rendszerben

Szenátusi döntés	Fenntartói döntés
Elfogadta a Szenátus számú határozatával.	Jóváhagyta a Fenntartó számú határozatával.

Budapest, 2024.

A szakfelelős: Dr. Ördögh Tibor, PhD, egyetemi docens

A szakirányok/specializációk felelősei

Az ajánlott tanterv jogi hátterét az alábbi főbb jogszabályok és egyetemi szabályzatok képezik:

1. A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény;
2. A Nemzeti Közszerológálati Egyetemről, valamint a közigeráztatási, rendészeti és katonai felsőoktatásról szóló 2011. évi CXXXII törvény;
3. A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 87/2015. (IV. 9.) Korm. rendelet;
4. A Nemzeti Közszerológálati Egyetemről, valamint a közigeráztatási, rendészeti és katonai felsőoktatásról szóló 2011. évi CXXXII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 363/2011. (XII.30.) Korm. rendelet;
5. A felsőoktatásban szereshető képesítések jegyzékéről és az új képzések létesítéséről szóló 65/2021. (XII. 29.) ITM rendelet, valamint a felsőoktatási szakképzések, az alap- és mesterképzések képzési és kimeneti követelményeiről szóló vonatkozó miniszteri közlemény;*
6. Az államtudományi képzési terület képzéseiről szóló 534/2023. (XII. 5.) Korm. rendelet (államtudományi képzési területhez tartozó képzés esetén); **
7. A Nemzeti Közszerológálati Egyetem Tanulmányi és Vizsgaszabályzata;
8. A képzésekkel kapcsolatos eljárásrendről szóló rektori utasítás.

A képzés hitelesítő adatai

Kari Tanács határozatának száma:	15/2008/09.
Szenátusi határozat száma:	
Fenntartói határozat száma:	
MAB kód:	Bs. Bs1146
MAB határozat száma:	2009/7/XII/1
OH nyilvántartásba vételi szám:	Bs1146/4
A képzés FIR kódja:	BSZKNEI
A meghirdetés első tanéve:	2024/2025

*nem államtudományi képzési területhez tartozó képzés esetén

**államtudományi képzési területhez tartozó képzés esetén

Tartalomjegyzék

1. A szak megnevezése:.....	5
2. A szak szakirányai:.....	5
3. A szakon szereshető szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése:.....	5
4. A szak profilja:.....	5
5. A képzési idő félévekben:.....	5
6. A fokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma:.....	5
7. Az alapképzési szak képzési célja, a szak törzskompetenciáinak leírása:.....	5
8. A képzés felépítése.....	5
9. A tanóra-, kredit- és vizsgaterv.....	5
10. Az előtanulmányi rend.....	6
11. Az ismeretek ellenőrzési rendszere.....	6
12. A záróvizsga.....	6
13. A szakdolgozat/diplomamunka.....	6
14. Az oklevél.....	6
15. A szakmai gyakorlat.....	6
16. A külföldi részképzés céljából nemzetközi hallgatói mobilitásra felhasználható időszak (mobilitási ablak).....	6
17. További szakspecifikus követelmények.....	6
A tantárgyi programok listája.....	7
TANTÁRGYI PROGRAMOK.....	8
1. számú melléklet: Tanóra-, kredit- és vizsgaterv.....	12
2. számú melléklet: Előtanulmányi rend.....	13

1. A szak megnevezése:

nemzetközi igazgatási alapképzési szak

2. Képzési terület, az NKE tv. 3. §-ában meghatározott felsőoktatási terület

államtudományi képzési terület, nemzetközi és európai közszolgálati felsőoktatás

3. A szak szakirányai/specializációi:

-

4. Végzettségi szint:

alapfokozat (baccalaureus, bachelor of arts, rövidítve: BA)

5. A szakon szerzhető szakképzettség oklevélben szereplő megnevezése:

nemzetközi közszolgálati menedzser

6. A képzés célja és az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan szakemberek képzése, akik alkalmasak a közzolgálati intézményrendszer nemzetközi kapcsolataiban, különösen az Európai Unió és az európai országok szerveivel való együttműködésben nemzetközi ügyintézői, szervezői,

kapcsolattartói feladatokat hatékonyan ellátni, nemzetközi szervezetekben menedzseri feladatokat végezni. Az államtudományi képzési terület közös szakmai kompetenciái alapképzésben: Tudás: – Ismeretekkel rendelkezik Magyarország történelmével, társadalmi, környezeti jellemzőivel, kulturális örökségével és geopolitikai helyzetével kapcsolatban, valamint a 21. századi világ stratégiai dimenzióiról, az aktuális globális és lokális problémákról és ezek összefüggéseiről. – Összességében átfogó képpel rendelkezik a rendészettudományi, a hadtudományi, az állam- és jogtudományi területek alapvető tényeiről, irányairól és hatáiról hazai és nemzetközi vonulatban is. – Alapvető ismeretekkel rendelkezik a hivatásrendjétől eltérő további közzolgálati hivatásrendek felépítéséről, szervezetéről, működéséről és feladatairól. Közös közzolgálati érték- és fogalomkészlettel bír. – Birtokában van a különböző közzolgálati szervezetekkel szemben támasztott hivatásetikai feltételrendszer által megkövetelt kritériumoknak. – Ismeri a külső és belső biztonság legfontosabb összefüggéseit, elméleteit és az ezeket felépítő fogalomrendszert. – Átfogóan ismeri a békeidőszaktól eltérő, Magyarország Alaptörvényében nevesített különleges jogrend során alkalmazott törzsek, egységek felépítését, alkalmazásának célját, működésének rendjét, továbbá annak vezetés-irányítási rendszerét. – Ismeri és érti a honvédelem és a haderő tevékenységének alapelveit. Birtokában van a katonai szervezetekkel való együttműködéshez szükséges alapismereteknek. – Ismeri az egyes kiemelt védelmi szakterületek működési kereteit és mechanizmusait. – Ismeri a válságkezelési és a különleges jogrendi kategóriarendszer alapvető fogalmait és eljárásait, a védelmi és biztonsági intézményrendszer alapvető döntéshozatali elemeit. – Ismeretekkel rendelkezik Magyarország természeti örökségével kapcsolatban, valamint az aktuális globális és lokális problémákról és ezek összefüggéseiről. Ismeri a fenntartható fejlődés alapvető fogalmait, folyamatait, összefüggéseit. – Alapvető ismeretekkel rendelkezik a személyes adatok védelmével és a közérdekű adatokkal kapcsolatos jogi szabályozás tekintetében. – Rendelkezik a szakmai feladatellátásához szükséges idegennyelv tudással legalább egy idegen nyelven. – Ismeri a közzolgálatban a saját szakterületén rendszeresített digitális technológiákat és a velük történő kommunikáció módját, továbbá ismeri az adott környezethez megfelelő digitális kommunikációs eszközöket. Képesség: – Képes hatékonyan értelmezni és értékelni az Európára és Magyarországra ható globális eseményeket és világfolyamatokat, valamint hatékonyan feldolgozza a kapcsolódó információkat, adatokat. – A vezetési funkciók gyakorlásán keresztül képes arra, hogy a rábízott törzseket, egységeket és rendszereket alsó- és középszinten hatékonyan irányítsa és vezesse, azt a hivatásrendjére jellemző szakterületi feladatainak végrehajtása függvényében működtesse. Képes arra, hogy összehangolt műveleteket folytasson le a közzolgálati műveletirányítás közös rendszerében. – Képes rendszerben gondolkodni és felismerni az ökológiai rendszer alapvető szolgáltatásainak hasznosításából eredő kockázatokat és konfliktusokat, továbbá munkaköréhez és feladataihoz kapcsolódóan megoldásokat keresni azok megelőzésére, enyhítésére, megoldására. – Képes a munkaköréhez és feladataihoz kapcsolódó jogszabályi háttér értelmezésére és gyakorlati alkalmazására. – Széles körű felkészültsége folytán alkalmas arra, hogy a környezeti változásokhoz és a változó munkateherhez alkalmazkodjon. – Képes a csoportmunkára. – Megfelelően alkalmazza a közzolgálatban a saját szakterületén rendszeresített digitális technológiákat. Képes az IKT-rendszerek használata során a megfelelő biztonsági előírások és szabályok alkalmazására, betartására. – Szakmai feladatellátása során megfelelően alkalmaz legalább egy idegennyelvet. – Rendelkezik olyan tanulási készségekkel, amelyek szükségesek ahhoz, hogy nagyfokú önállósággal folytathassa további tanulmányait. Attitűd: – Elkötelezett a közzolgálat iránt, felismeri a közzolgálati hivatásrenddel járó felelősséget, és hitelesen képviseli annak szellemiségét. – Elkötelezett az ország jövője és sikerei iránt, nyitott az új ismeretekre és kihívásokra, amelyek Magyarország helyét és lehetőségeit érintik a 21. században. – Elkötelezett a demokratikus értékek és a jogállamiság mellett. – Elkötelezett a fenntartható fejlődés megvalósítása mellett. – Elfogadja szakterülete etikai normáit és szabályait, és ezeket a szakmai feladatok ellátásában, az emberi kapcsolatokban és a kommunikációban egyaránt képes betartani. – Sajátjának tudja, megőrzi és továbbadja a különböző közzolgálati hivatásrendek etikai értékeit, nyitott azok szellemi adaptációjára. – Elkötelezett a minőségi szakmai munkavégzés iránt, azt a pontosságra való törekvés jellemzi. – Nyitottan, valamint feladat- és megoldás-központúan viszonyul a szakterületén tapasztalt kihívásokhoz. Megfelelő kezdeményező képességgel rendelkezik a

problémafelismerés és -kezelés területén. Kritikusan gondolkodik.– Komplex megközelítést kívánó, illetve a békeidőszaktól eltérő, Magyarország Alaptörvényében nevesített különleges jogrendben is felismeri az általa vezetett, illetve irányított szervezet feladatait és lehetőségeit.– Érzékeny és nyitott a társadalmi problémákra, szemléletét áthatja a szakmai és emberi szolidaritás. Elkötelezett az esélyegyenlőség mellett. Toleráns különböző társadalmi és kulturális csoportokkal és közösségekkel szemben.– Mások véleményét tiszteletben tartja, ugyanakkor álláspontját hitelesen képviseli.– Feladatellátása során törekszik a megfelelő önkontroll tanúsítására, az előítéletektől mentes, toleráns és empátikus viselkedésre, az egyenlő bánásmódra, segítőkész, tiszteletben tartja az alapvető emberi és állampolgári jogokat.– Munkájában és emberi kapcsolataiban megbízhatóság jellemzi.– Nyitott szakterülete új eredményei, innovációi iránt, törekszik azok megismerésére, megértésére és alkalmazására. Elkötelezett saját szakmai fejlődése iránt. Nyitott arra, hogy a hivatásrendjétől eltérő további közszolgálati hivatásrendek tudásbázisának alapvető ismereteit is elsajátítsa.

Autonómia és felelősség:– Szabadon és felelős módon viszonyul az Európa és Magyarország jövőjével kapcsolatos kihívásokhoz, valamint az egyéni és közösségi felelősségvállalás lehetőségeihez.– Felelősséget érez a közszolgálat egésze iránt, és kialakult benne az a magával szembeni igényesség, amely biztosítja, hogy saját szakterületén méltó részt vállaljon annak működtetésében.– Vállalja a közszolgálati hivatásrenddel, a köz érdekében végzett munkával járó felelősséget.– Felelősséget vállal a munkájával és a magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi és etikai normák és szabályok betartása terén.– Keresi a fenntarthatóságot veszélyeztető problémák megoldásának lehetőségét munkájában.– Feladatellátása során a saját hivatásrendjével, valamint a közszolgálat más szakterületein, továbbá egyéb érintett szakterületeken dolgozókkal is hatékony együttműködést valósít meg.– Szervezeti struktúrában elfoglalt helyének megfelelő önállósággal és felelősséggel és a hivatali út betartásával tervezi, szervezi, ellenőrzi, értékeli saját és az általa irányított, vezetett szervezet munkáját.– Felelősséget vállal szakmai döntéseiért, illetve beosztottjainak szakmai tevékenységéért. Tisztában van érdemi döntései közvetlen és közvetett következményeivel.– Felelősséget érez a munkája ellátása során tudomására jutott adatok, információk kezelése és azok megosztása tekintetében.

A nemzetközi és európai közszolgálati felsőoktatás közös szakmai kompetenciái alapképzésben:

Tudás:– Ismeri az Európai Unió és a Magyarország szempontjából kiemelt jelentőséggel bíró nemzetközi szervezetek felépítését és működését.– Ismeri az általános közigazgatási, ezen kívül a külügyi igazgatási, továbbá a nemzetközi kapcsolatok és a nemzetközi jog területén alkalmazott fogalomkészletet és összefüggéseket.– Ismeri a hazai közszolgálati életpályák jellemzőit, a közszolgálatra vonatkozó jogszabályokat és a nemzetközi szervezetekben való alkalmazás feltételeit.– Ismeri a nemzetközi tárgyalások és kommunikáció, illetve a közösségi média nemzetközi kapcsolatokban betöltött szerepét, továbbá a protokoll jellemzőit a közszolgálatban.– Ismeri a nemzetközi kapcsolatok regionális sajátosságait, rendelkezik interkulturális ismeretekkel.– Rendelkezik a nemzetközi kapcsolatokra jellemző szaknyelvi ismeretekkel.

Képesség:– Képes a nemzetközi, multikulturális közegben való munkavégzésre.– Képes a hatékony nemzetközi és hazai kommunikációra, eredményes tárgyalási és együttműködési technikák alkalmazására.– Képes a nemzetközi tagságokból, szervezeti és partnerkapcsolatokból fakadó kötelezettségek, feladatok, folyamatok értelmezésére és elvégzésére.

Attitűd:– Nemzetközi szervezetben való munkavégzés esetén elkötelezett az adott szervezet céljai és érdekei mellett.– Nyitott a nemzetközi, multikulturális közegben való munkavégzésre.

Autonómia és felelősség:– Szervezeti struktúrában elfoglalt helyétől függően konstruktív és erős érdekérvényesítő az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban, minden esetben Magyarország vagy alkalmazásától függően az adott nemzetközi szervezet céljainak és érdekeinek elsőbbséget biztosítva.

A nemzetközi igazgatási alapképzéshez kapcsolódó elsajátítandó szakmai kompetenciák:

Tudás:– Ismeri Magyarország külpolitikai, külgazdasági és nemzetpolitikai prioritásait, azok fejlődéstörténetét és a magyar külpolitika mozgásterét meghatározó geopolitikai sajátosságokat, nemzetközi és európai uniós jogi szabályokat, nemzetközi és európai uniós gazdasági realitásokat és kilátásokat, Magyarország biztonságpolitikai prioritásait és környezetét, továbbá mindezek összefüggéseit.– Rendelkezik közpolitikai ismeretekkel, ismeri a hazai közpolitikák alapvető sajátosságait és nemzetközi összefüggéseit.– Ismeri a hazai közigazgatásban használt ügyirattípusokat, a közigazgatási ügyvitel és az iratkezelés

menetét, valamint a közigazgatásban alkalmazott szoftverek és iktatórendszerek működését.– Ismeri az Európai Unió történetét, intézményeit, jogrendszerét, döntéshozatali folyamatait, külpolitikai kapcsolatrendszerét, illetve szakpolitikáit.– Ismeri a közgazdaságtan alapfogalmait és a nemzetközi gazdasági kapcsolatok összefüggéseit.– A külügyi, a rendészeti és katonai igazgatás területén alapos tudással rendelkezik, valamint alapvető konzuli ismeretekkel bír.– Ismeri az államszervezet, a közigazgatás és különösen a nemzetközi igazgatás működésének legfontosabb politikai, jogi, igazgatási, közgazdaságtani, gazdálkodás- és szervezéstudományi és biztonságpolitikai vonatkozásait és azok összefüggéseit.Képesség:– Képes nemzetközi és európai uniós, valamint kormányzati, ágazati és szervezeti szintű stratégiák értelmezésére és végrehajtói szintű érvényesítésére.– Képes érdemi feladatellátásra a közhatalom gyakorlását megvalósító, valamint a közszolgáltatások biztosításában közreműködő állami és nem állami szerveknél és nemzetközi szervezeteknél.– Képes gyorsan, pontosan, hatékonyan és megbízhatóan kezelni a közigazgatásban, külügyi igazgatásban és nemzetközi igazgatásban használt legfontosabb adatbázisokat.– Elméleti felkészültségére alapozva képes munkahipotézis kidolgozására és ismeri annak lehetséges módszertani hátterét.– Képes a kreatív és megoldásközpontú munkavégzésre.Attitúd:– A nemzetközi politikai történéssel kapcsolatban kritikus gondolkodással rendelkezik.– Elkötelezett az európai és szövetségi értékközösség mellett.

7. A képzés időtényezői:

A képzési idő félévekben:

6 félév

A képzési idő részletezése:

A fokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma	180 kredit
Összes hallgatói tanulmányi munkaóra	5400
Hallgatói munkamennyiség kreditben egy tanulmányi félévben (átlagos kreditszám):	30 kredit
Egy tanulmányi félévben a tanórák száma nappali munkarendben	átlagosan 346 tanóra
A heti tanórák jellemző száma nappali munkarendben	átlagosan 26.4 tanóra, ebből a kredithez rendelt tanórák száma átlagosan: 26 tanóra
Egy tanulmányi félévben a tanórák száma levelező munkarendben (átlagos tanóraszám)	átlagosan 98.8 tanóra
Szakmai gyakorlat(ok) időtartama:	200 óra

8. A képzés felépítése

8.1. A szakdolgozat vagy diplomamunka elkészítéséhez rendelt kreditek száma:

15

8.2. Szakmai gyakorlati képzéshez rendelt kreditek száma:

12

8.3. A szakirány elvégzésével összegyűjtendő kreditek minimális száma:

-

9. A tanóra-, kredit- és vizsgaterv

A tanóra-, kredit- és vizsgaterv tartalmazza oktatási időszakonkénti bontásban az összes tantárgy (kritériumkövetelmény – a továbbiakban együtt: tantárgy) vonatkozásában a) a tantárgyak Neptun-kódját, b) a tantárgyak jellegét (kötelező, kötelezően választható, szabadon választható, kritériumkövetelmény), c) a meghirdetés féléveit, d) a tantárgyak heti és félévi vagy félévi óraszámát a tanóra típusa szerinti bontásban, e) a tantárgyakhoz rendelt krediteket, f) a hallgatói teljesítmény értékelésének módját (számonkérés); g) a tantárgyfelelős szervezeti egységet és a tantárgyfelelős személyét. A tanóratípusok rövidítései: - előadás: EA- szeminárium: SZ- gyakorlat: GY- e-szeminárium: ESZ- további szükséges rövidítések A tanóra-, kredit- és vizsgatervet az 1. számú melléklet tartalmazza.

10. Az előtanulmányi rend

A tanterv határozza meg, hogy az egyes tantárgyak felvételéhez milyen más tantárgyak előzetes vagy egyidejű teljesítése szükséges (előtanulmányi rend). Az előtanulmányi rendet a 2. számú melléklet tartalmazza.

11. Az ismeretek ellenőrzési rendszere

A tananyag ismeretének ellenőrzése és értékelése történhet: a) szorgalmi időszakban a tanórán tett írásbeli vagy szóbeli számonkéréssel, írásbeli (zárthelyi) dolgozattal, otthoni munkával készített feladat értékelésével vagy gyakorlati feladat-végrehajtás értékelésével félévközi jegy formájában; b) a vizsgaidőszakban tett vizsgával; c) a félévközi követelmények és a vizsga alapján együttesen. Kredittel nem rendelkező kritériumkövetelmény esetén annak teljesítésének feltétele önmagában az aláírás is lehet. A hallgató tanulmányait záróvizsgával fejezi be. A záróvizsga az oklevél megszerzéséhez szükséges ismeretek, készségek és képességek ellenőrzése és értékelése, amelynek során a hallgatónak arról is tanúságot kell tennie, hogy a tanult ismereteket alkalmazni tudja. Az értékeléstípusok rövidítései: - évközi értékelés: ÉÉ / évközi értékelés ((záróvizsga

tárgy((ÉÉ(Z)))- gyakorlati jegy: GYJ / gyakorlati jegy (((záróvizsga tárgy((GYJ(Z))))- kollokvium: K / kollokvium (((záróvizsga tárgy((K(Z))))- beszámoló: B- projektfeladat: PF- alapvizsga: AV- szigorlat: SZG- komplex vizsga: KV- záróvizsga: ZVAz ismeretek ellenőrzésének rendjét részletesen a vonatkozó jogszabályokban, valamint a Tanulmányi és Vizsgaszabályzatban meghatározottak alapján:- a jelen ajánlott tanterv részét képező tantárgyi programok, valamint- a záróvizsga tekintetében a jelen fejezet 12. pontjathatározzák meg.

12. A záróvizsga

12.1. A záróvizsgára bocsátás feltételei

A záróvizsgára bocsátás feltételei:- az abszolutórium (végbizonyítvány megszerzése): a tantervben előírt vizsgák eredményes letételét és – a szakdolgozat (diplomamunka) elkészítésének kivételével – más tanulmányi követelmények teljesítését, illetve a képzési és kimeneti követelményekben előírt kreditpontok megszerzését igazolja, amely minősítés és értékelés nélkül tanúsítja, hogy a hallgató a tantervben előírt tanulmányi és vizsgakövetelménynek mindenben eleget tett;- a bírálaton részt vett szakdolgozat/diplomamunka.

12.2. A záróvizsga részei

A záróvizsga részei:- a szakdolgozat eredményes megvédése;- szóbeli, komplex záróvizsga a megadott tárgyak ismeretköreiből.Záróvizsga tárgyak:„A” tételsor:- Nemzetközi intézmények (HHKNBTBA01)- Nemzetközi jog 1. (ÁNJTB05)- Nemzetközi jog 2. (ÁNJTB06)„B” tételsor:- Az EU jogrendszere (ÁEKMTB08)- Európai gazdasági integráció (ÁKNGTB18)

12.3. A záróvizsga eredménye

A záróvizsga eredménye megállapításának módja.A TVSZ értelmében a záróvizsga érdemjegyét a kapott osztályzatok számtani átlaga adja. Bármelyik elem vizsgatételére kapott elégtelen osztályzat esetében a záróvizsga értékelése elégtelen. A több elemből álló záróvizsga esetén az egyes elemeket külön érdemjeggyel kell értékelni.A záróvizsga számításának módja:
$$Zv\ddot{O} = (SzD + Zv''A'' + ZV''B'') / 3$$
Azaz a záróvizsga összesített eredménye a szakdolgozatra adott egy osztályzat, a záróvizsga szóbeli részének A tételére adott egy osztályzat és a záróvizsga szóbeli részének B tételére adott egy osztályzat összegének egyszerű átlaga.

13. A szakdolgozat/diplomamunka

A szakdolgozat/diplomamunka elkészítésének rendjét, tartalmi és formai követelményeit egyebekben a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat határozza meg.

A szakdolgozat/diplomamunka tantárgya(i):

- ÁNIGBSZD001, Szakdolgozat készítés, 15 kredit;

14. Az oklevél

14.1. Az oklevél kiadásának feltétele

Az oklevél kiadásának feltétele az eredményes záróvizsga.

14.2. Az oklevél minősítésének megállapítása

Az oklevél minősítése megállapításnak részletes szabályai a TVSZ 56. § (3)-(5) bekezdésében meghatározottak szerint: „(3) Az oklevél minősítését, ha a szak ajánlott tanterve másképpen nem rendelkezik, az alábbiak egyszerű átlaga adja meg: a) a szakdolgozat védésére adott osztályzat; b) a záróvizsga szóbeli részére adott (több elemből álló vizsga esetén az elemekre adott osztályzatok átlaga egész számra kerekítve) egy osztályzat; d) a teljesített félévek (két tizedesig kifejezett) súlyozott tanulmányi átlagának átlaga: $(SZD + ZV + (\bar{A}_1 + \dots + \bar{A}_n)/n) / 3$ (4) Az oklevél minősítésének megállapítása az alábbi határértékek figyelembevételével történik, ha a fenti módszer alapján számított érték: a) kitűnő, ha az átlag 5,00 b) jeles, ha az átlag 4,51-4,99 c) jó, ha az átlag 3,51-4,50 d) közepes, ha az átlag 2,51-3,50 e) elégséges, ha az átlag legalább 2,00 – de legfeljebb 2,50. (5) Kiváló eredménnyel végez az a hallgató, akinek oklevél-minősítése kitűnő. Kiváló eredménnyel végez továbbá az is, akié jeles, valamint az összes többi vizsgájának és gyakorlati jegyének átlaga legalább 4,51.”

15. A szakmai gyakorlat

A hallgatónak kötelező egy legalább 200 óra időtartamú szakmai gyakorlatot teljesíteni. A szakmai gyakorlat a képzési és kimeneti követelmények, valamint az ajánlott tanterv rendelkezése szerint tantárgy vagy kritériumkövetelmény, teljesítése hiányában a hallgató abszolutóriumot nem kaphat. A szakmai gyakorlat egy olyan tanulási folyamat, amely egyszerre gyakorol hatást a hallgató tanulási és karriercéljaira. A szakmai gyakorlat során a hallgató megismeri a választott szervezet felépítését, működési mechanizmusát és beágyazottságát, illetve a mindennapi munkafolyamatokat. A szakmai gyakorlat célja, hogy a hallgató a képzés során megszerzett elméleti és gyakorlati ismereteket alkalmazza és munkatapasztalatok révén azokat elmélyítse. A szakmai gyakorlati helyen a hallgató által végzett feladatának kapcsolódnia kell valamely általa hallgatott tantárgy szakmai

tartalmához, illetve további feltétel, hogy a szak képzési és kimeneti követelményéhez igazodva nemzetközi területen szükséges megvalósítania. A hallgató a szakmai gyakorlat zárásaként rövid összefoglalót készít a szervezetenél szerzett tapasztalatokról, elvégzett feladatokról, amelyet csatol a szervezeti egység vezetője, vagy a szakmai gyakorlatot felügyelő személy által aláírt szakmai gyakorlati igazoláshoz. Szakmai gyakorlat végrehajtására az egyetemmel együttműködési megállapodást kötött szakmai gyakorlati helyen van lehetőség. A szakmai gyakorlat végrehajtásáról a választott szervezet és a hallgató együttműködési megállapodást, szükség esetén hallgatói munkaszerződést köt. Amennyiben az egyetem a választott szakmai gyakorlati hellyel korábban együttműködési keretmegállapodást kötött, a hallgatónak elegendő a szakmai gyakorlati hely képviselője által aláírt befogadó nyilatkozatot leadnia a kar szakmai gyakorlati referensénél. A szakmai gyakorlat teljesítése a „szakmai gyakorlat” tárgy felvételével és a megfelelően kiállított teljesítési igazolással dokumentálandó. A szakmai gyakorlat teljesítéséről részletes értékeléssel ellátott igazolás készül, amelyet a hallgató a szakmai gyakorlat lejárta után az Oktatásszervezési Osztályon ad le. A szakmai gyakorlat folyamán a szakmai gyakorlati hely döntése alapján munkanapló vezethető. A szakmai gyakorlat tantárgya: - ANIGBSZG001, szakmai gyakorlat, 12 kredit

16. A külföldi részképzés céljából nemzetközi hallgatói mobilitásra felhasználható időszak (mobilitási ablak)

Az Erasmus+ program lehetőséget ad a mesterképzésben résztvevő hallgatóknak, hogy tanulmányi mobilitási, illetve szakmai gyakorlati ösztöndíjban részesüljenek. A tanulmányi mobilitás lehetővé teszi, hogy a pályázatot elnyert hallgatók egy félévet az egyetem valamely partnerintézményénél töltsenek, és az ott megszerzett krediteket beszámíttassák itthoni tanulmányaikba. Az ún. csereprogram révén a hallgatók tandíjmentesen tanulhatnak az adott intézményben. A pályázók az EU országaiba, illetve Izlandra, Lichtensteinbe, Norvégiába, illetve Törökországba, Szerbiába és Észak-Macedóniába utazhatnak, azokba az intézményekbe, amelyekkel az Egyetem intézményközi szerződést kötött. A választható Egyetemek listája az egyetem honlapján elérhető. A nemzetközi kreditmobilitás (Európán kívüli országok) keretein belül az Egyetem tanévenként és pályázati ciklusonként változó térségbeli partnerintézményekkel biztosít kapcsolatokat. A Kar által az egyes partnerintézményekkel kötött kétoldalú megállapodások száma folyamatosan növekszik. A képzés célkitűzéseiből adódóan a Kar ösztönzi a hallgatókat a nemzetközi mobilitásban történő részvételre. A külföldi tanulmányokat folytató hallgatók részére kedvezményes tanulmányi rendet biztosít, valamint a kari Kreditátviteli és Validációs Bizottság széles körben fogadja be a külföldön teljesített tárgyakat a kötelező, vagy a szabadon választható tárgyak körébe. A képzés felépítéséből eredően a 2. és a 3. szemeszter lehet alkalmas külföldi tanulmányok folytatására.

17. További szakspecifikus követelmények

17.1. Szakirányválasztás feltételei

-

17.2. Szigorlat/alapvizsga/komplex vizsga

-

17.3. Kritériumkövetelmények

A Testnevelés 1. tárgy teljesítése. Ludovika Fesztivál Szabadegyetem

17.4. A mesterképzésbe történő felvételkor hiányzó kreditek megszerzésének feltételei

-

17.5. A képzésben alkalmazott sajátos oktatási-tanulási, tanulás-támogatási eszköztár, módszertan, eljárások

Online és távoktatási tanulás-támogatási eszközök és módszerek használata (pl. Moodle e-learning keretrendszer, Neptun Tanulmányi rendszer, E-közzszolgálati Tudásportál, Webináriumok készítése (EDUHOME) és publikálása (pl. Ludovika távoktatási portál)). A képzésben alkalmazott idegennyelvi követelmények meghatározása: Az abszolutórium megszerzésének feltétele, hogy a hallgató a tantervben meghatározott Idegennyelv I-II. és Szaknyelv I-II. tantárgyakat teljesítse, vagy az alábbiakban meghatározott kiváltási feltételeknek megfeleljen. Az Idegennyelv kurzusok kiváltásának lehetősége: Általános nyelvi kurzusok alóli mentesség adható két idegen nyelvből (melyek egyike angol) államilag elismert, legalább középfokú (B2) komplex típusú nyelvvizsga-bizonyítvány vagy egy angol nyelvből államilag elismert felsőfokú (C1) komplex típusú nyelvvizsga-bizonyítvány vagy ezekkel egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy okirat megléte esetén. A szaknyelvi kurzusok kiváltásának lehetőségei: -idegen nyelvű OTDK dolgozat írása; - Diplomáciai, közigazgatási, jogi, nemzetközi kapcsolatok tudományterülethez kapcsolódó szaknyelvi vizsga megszerzése: vagy legalább két középfokú (B2) komplex szaknyelvi vizsga (amelyek egyike az angol nyelv) vagy egy felsőfokú (C1) komplex szaknyelvi vizsga az Európai Unió valamely hivatalos idegen nyelvéből. -Diplomáciai, közigazgatási, jogi, nemzetközi kapcsolatok, gazdasági, gazdaság és menedzsment, közgazdasági tudományterülethez kapcsolódó idegennyelvű alap-, vagy mesterképzési szakon szerzett szakképzettség. - nemzetközi mobilitási programon történő részvétel: a) A hallgató a teljesítendő szaknyelvi tárgy témakörébe (Kormányzati rendszerek vagy Nemzetközi kapcsolatok) tartozó tantárgyat teljesített egyéni mobilitása alatt; b) Szakmai gyakorlatát olyan külföldi intézményben végezte, melynél munkája során angol/ német/ francia/ olasz/ spanyol/ orosz nyelvet használta és tevékenysége összefügg a képzés képzési és kimeneti követelményeivel. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége: Amennyiben a tantárgyi program nem rendelkezik másképp, akkor a hallgató köteles a foglalkozások 75%-án részt venni. A 75%-ot meghaladó mértékű hiányzás az aláírás megtagadását vonhatja maga után. A 75%-ot meghaladó hiányzás indokolt esetben igazolható (pl.: orvosi kezelésben részesült, szolgálati jogviszonyban áll). Az igazolást a következő tanórán kell a kurzust oktató és a tárgyfelelős részére leadni, illetve elektronikus úton eljuttatni. Az így elmulasztott órák tananyaga önálló felkészüléssel pótolható. Tantárgyak kedvezményes tanulmányi rend mellett történő teljesítésre vonatkozó szabályok: Az NKE Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 20. §-ban rögzített a HTVSZÜB által engedélyezett kedvezményes tanulmányi rendben tanulmányokat folytató hallgatók esetén, amennyiben a tantárgyi program másként nem határoz, a tanórákon való

részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége vonatkozásában a hallgatónak a kurzus oktatójával egyeztetett formában otthoni munkával elkészítendő feladatot szükséges teljesítenie a szorgalmi időszak végét megelőző utolsó munkanapig. A hallgatónak a kedvezményes tanulmányi rendet engedélyező határozat kézhezvételétől számított 10 munkanapon belül szükséges felvennie a kapcsolatot a kurzus oktatójával az otthoni munkával elkészítendő feladat teljesítési feltételeinek egyeztetése érdekében.

Budapest, 2024

A szakfelelős: Dr. Ördögh Tibor, PhD, egyetemi
docens

A tantárgyi programok listája

I. Törzsanyag

- A kiberbiztonság alapjai;- A közigazgatás szervezete és működése;- A közösségi gazdaságtan alapjai (ENG);- A közpolitikai elemzés gyakorlata (ENG);- A magyar külügyi igazgatás;- A nemzetközi politika színterei – közösségi tanulási alkalmakon keresztül;- Alkotmányjog és államszervezet;- Általános szociológia;- Az EU jogrendszere (ENG);- Az

EU közjogi alapjai (ENG);- Az Európai Unió szakpolitikái (ENG);- Bevezetés a civilizációs tanulmányokba;- Bevezetés a politikatudományba (ENG);- Civilizációnk kihívásai;- Európai gazdasági integráció;- Európai kormányzati- és közigazgatási rendszerek;- Idegen nyelv I.;- Idegen nyelv II.;- Integrációtörténet és európai uniós intézmények (ENG);- Interkulturális kommunikáció;- Jogi alapismeretek;- Közigazgatási informatika és információrendszerek;- Közmenedzsment;- Közös közszolgálati gyakorlat;- Közpénzügyek és államháztartástan;- Közszolgálati jog;- Kutatásmódszertan alapjai;- Magyar külpolitika története;- Magyarország stratégiai dimenziói a múltban és ma;- Makroökonómia;- Mikroökonómia;- Nemzetközi és európai katonai együttműködések;- Nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga;- Nemzetközi gazdaságtan (ENG);- Nemzetközi intézmények (ENG);- Nemzetközi jog 1. (ENG);- Nemzetközi jog 2. (ENG);- Nemzetközi kapcsolatok története és elmélete (ENG);- Nemzetközi környezetvédelmi együttműködések;- Nemzetközi politika és biztonság;- Nemzetközi protokoll és nemzetközi tárgyalások;- Nemzetközi rendészeti együttműködések;- Nemzetpolitika;- Statisztika;- Szakdiplomáciák;- Szakmai szocializáció;- Szaknyelv I. - Kormányzati rendszerek;- Szaknyelv II. - Nemzetközi kapcsolatok;- Támogatásalapú projektmenedzsment;- Védelem és közszolgálat;

II. Szakdolgozat/Diplomamunka

III. Szakmai gyakorlat

IV. Szabadon választható tantárgyak

V. Kritériumkövetelmények

- Ludovika Fesztivál Szabadegyetem;

VI. Kötelezően választható tantárgyak

- Ludovika Fesztivál Szabadegyetem;

A nemzetközi igazgatási alapképzési szak ajánlott tanterve

TANTÁRGYI PROGRAMOK

TANTÁRGYI PROGRAM

ÁKINTB34A kiberbiztonság alapjai

1. A tantárgy kódja: ÁKINTB34

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): A kiberbiztonság alapjai

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Fundamentals of Cyber Security

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0 % gyakorlat, 100 % elmélet

4.3. Az értékelés: évközi értékelés

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi igazgatási alapképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Kiberbiztonsági Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Krasznay Csaba, PhD, egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 SZ + 0 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 SZ + 0 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

-

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A kibertér fogalma, a kibertér kiterjedése, eszközei és rendszerei. A kritikus infrastruktúrák és ezen belül a kritikus információs infrastruktúrák. Az információs fenyegetések és veszélyek, valamint a védelem lehetőségei. Az információbiztonság (komplex) összetevői. A nemzeti és nemzetközi kibervédelmi stratégiák kiemelten az EU és a NATO kibervédelmi stratégiája, és azok összetevői. A hazai és nemzetközi kibertérrel, illetve információbiztonságot meghatározó jogszabályi környezet, valamint az ezen a téren meghatározó nemzetközi ajánlások.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

Theory of cyber space; boundaries, assets and systems and networks of cyber space. Critical infrastructures and critical information infrastructures. Cyber threats and challenges and the possible protection against them. Elements of complex cyber security. National and international cyber security strategies, cyber policies and strategies of EU and NATO. National and international regulation and standards on cyber space.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Ismeri Magyarország külpolitikai, külgazdasági és nemzetpolitikai prioritásait, azok fejlődéstörténetét és a magyar külpolitika mozgásterét meghatározó geopolitikai

sajátosságokat, nemzetközi és európai uniós jogi szabályokat, nemzetközi és európai uniós gazdasági realitásokat és kilátásokat, Magyarország biztonságpolitikai prioritásait és környezetét, továbbá mindezek összefüggéseit. Ismeri az Európai Unió történetét, intézményeit, jogrendszerét, döntéshozatali folyamatait, külpolitikai kapcsolatrendszerét, illetve szakpolitikáit. Ismeri az Európai Unió és a Magyarország szempontjából kiemelt jelentőséggel bíró nemzetközi szervezetek felépítését, működését és azoknak a magyar államszervezet szereplőivel való együttműködésének sajátosságait.

-

Képességei

Képes a nemzetközi partnerkapcsolatokból, tagságokból, egyéb szervezeti kapcsolatokból következő köteleességek, feladatok, folyamatok értelmezésére, ezek beépítésére a közszolgálati szervezet döntési folyamataiba. Képes nemzetközi és európai uniós, valamint kormányzati, ágazati és szervezeti szintű stratégiák értelmezésére és végrehajtói szintű érvényesítésére. Képes a vezetői döntések előkészítésére és a döntéshozatali eljárásban való aktív részvételre, a feldolgozott információk alapján képes reális értékítéletre és önálló szakmai javaslat megfogalmazására.

-

Attitűdje

A magyar államszervezetben való munkavégzés esetén elkötelezett Magyarország érdekei, továbbá a társadalmi szolidaritás és az esélyegyenlőség, a demokratikus értékek, a jogállamiság, az európai és szövetségi értékkezősség mellett. Nemzetközi szervezetben való munkavégzés esetén elkötelezett az adott szervezett céljai és érdekei mellett.

-

Autonómiája és felelőssége

Szervezeti struktúrában elfoglalt helyétől függően konstruktív és erős érdekérvényesítő az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban, minden esetben Magyarország vagy alkalmazásától függően az adott nemzetközi szervezet céljainak és érdekeinek elsőbbséget biztosítva.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Is familiar with Hungary's priorities in foreign affairs, trade and national policy and their development; the geopolitical characteristics of the scope of Hungarian foreign policy; international legislation and legislation of the European Union; realities and prospects of international and European Union economies; priorities and atmosphere of Hungary's defence policy, and the correlations of the above. The history of the European Union, its institutions, legislation, decision-making processes, foreign relations and policies. Is familiar with the structure and operation of the institutions of the European Union and international organisations of considerable significance for Hungary, and their cooperation with the participants of the Hungarian state organisation.

-

Capabilities:

Is capable of interpreting duties, tasks and procedures arising from international connections, membership and other organisational relations and of utilising these in the decision-making procedure of the public service organisation. Is capable of interpreting and executing strategies at international, European Union related, governmental, sectoral and organisational levels. Preparing managerial decisions and taking an active part in the decision-making process; making realistic judgment based on information processed; and making professional proposals.

-

Attitude:

His/her personal attitude is characterized by a commitment to Hungary's interests, social solidarity and equal opportunities, democratic values, the rule of law and the shared values of Europe and the nation - if working for the Hungarian state organisation. His/her personal attitude is characterized by a commitment to the goals and interests of the international organisation he/she works for.

-

Autonomy and responsibility:

Autonomy and responsibility is to constructively and confidently enforce interests within and outside the organisation, depending on his/her position in the organisation; giving priority to the goals and interests of Hungary or the given international organisation.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Az információs társadalmak és biztonsági kihívásai (Information societies and their security challenges);12.2. A kibertér fogalmai (Terminology of cyberspace);12.3. A kibertér aktorai (Actors of cyberspace);12.4. Kritikus információs infrastruktúrák (Critical information infrastructures);12.5. Kritikus információs infrastruktúrák: esettanulmányok (Critical information infrastructures:case studies);12.6. Kiberbiztonság Magyarországon (Cybersecurity in Hungary);12.7. Kiberbiztonsági az Európai Unióban és a NATO-ban (Cybersecurity in the EU and NATO);12.8. Kibertéri fenyegetések: kiberbűnözés (Cyberthreats: cybercrime);12.9. Kibertéri fenyegetések: kiberhadviselés (Cyberthreats: cyberwarfare);12.10. Kibertéri fenyegetések: hacktivizmus/kiberterrorizmus (Cyberthreats: hacktivism/cyberterrorism);12.11. Kibertéri fenyegetések: kiberkémkedés (Cyberthreats: cyber espionage);12.12. Információbiztonság a szervezeteknél (Information security at organizations);12.13. A közeljövő fenyegetései (Threats of the near future);12.14. Félévzáró zárthelyi dolgozat (Semester closing test);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

5. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A követelmény a tanórákon történő részvétel. Az elfogadható hiányzások mértéke 25% nappali tagozaton és egy előadásnap levelező tagozaton, az efeletti távolmaradás esetén a tantárgy oktatója által meghatározott feladatot szükséges teljesíteni, mely a témához kapcsolódó, interneten elérhető előadások megtekintését és házidolgozat formájában történő feldolgozását jelenti.A kedvezményes tanulmányi rendben tanuló hallgatók esetében az óralátogatás nem kötelező, egyénileg készülnek fel a féléves anyagból. A kredit teljesítéséhez előre egyeztetett időpontban el kell végezniük az órai tesztek és teljesíteniük kell a zárthelyi dolgozatot, szükség szerint online formában. Munkájuk értékelése a 16. pont szerint történik.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Az előadások után nappali tagozaton előadásonként öt kérdést, levelező tagozaton az adott oktatási napon megtartott óraszámától függő kérdést tesz fel az oktató a Kahoot nevű internetes rendszerben. A félév végén ezek a pontszámok összesítésre kerülnek. A félév utolsó előadásán kerül sor ZH dolgozat megírására, melynek értékelése ötfokozatú skálán történik. A nem megfelelt értékelésű ZH-t egy alkalommal lehet javítani, nappali munkarendben az utolsó, pótló héten, levelező munkarendben egyeztetett időpontban. A ZH során a félév során elhangzott ismeretek számonkérése történik feleletválasztós teszt formájában.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A tanórákon részvétel a 14. pontban meghatározottak szerint, a félév során megszerezhető Kahoot pontok legalább 50%-ának összegyűjtése és a ZH eredményes megírása.

16.2. Az értékelés:

Évközi értékelés, ötfokozatú értékelés. Az évközi értékelés a ZH és a félév során gyűjtött pontok összegadásával kerül kialakításra. Az értékelés ötfokozatú: elégtelen (60% alatt), elégséges (61%-70%), közepes (71%-80%), jó (81%-90%), jeles (91%-100%). 61% alatti eredmény esetén, javítási lehetőséget kell biztosítani a szorgalmi időszakban, egy alkalommal.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges évközi értékelés (ÉÉ)

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Kovács László: A kibertér védelme, Dialog Campus, Budapest 2019. ISBN: 9786155889639;
2. Muha Lajos, Krasznay Csaba: Az elektronikus információs rendszerek biztonságának menedzselése, Nemzeti Közsolgálati Egyetem, Budapest 2018. ISBN: 9786155870279;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Bodó Attila Pál et. Al.: Célzott kibertámadások : Éves továbbképzés az elektronikus információs rendszer biztonságáért felelős személy számára 2018, Nemzeti Közsolgálati Egyetem, Budapest 2018. ISBN: 978-615-5870-53-8 ;
2. Kovács László: Kiberbiztonság és -stratégia, Dialog Campus, Budapest 2018. ISBN: 9786155920936;

Budapest, 2024

Dr. Krasznay Csaba, PhD, egyetemi docens

TANTÁRGYI PROGRAM

ÁLLTB08A közigazgatás szervezete és működése

1. A tantárgy kódja: ÁLLTB08

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): A közigazgatás szervezete és működése

3. A tantárgy megnevezése (angolul): The Organisation and Functioning of Public Administration

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0 % gyakorlat, 100 % elmélet

4.3. Az értékelés: beszámoló

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi igazgatási alapképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Lőrincz Lajos Közigazgatási Jogi Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Linder Viktória, phd, egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 SZ + 0 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 SZ + 0 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

-

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy keretében a nemzetközi igazgatási alapszakos hallgatók közigazgatás(tan)i alapozó és általános közigazgatási anyagi-, és eljárási jogi ismereteket sajátítanak el. Megismerik a közigazgatás mibenlétét, helyét, szerepét a társadalomban, az államszervezetben, valamint szervezetrendszerét és működését. A tantárgy célja, hogy megszerezzék azokat az alapvető általános igazgatási, közigazgatási ismereteket, amelyek révén képessé válnak arra, hogy a közigazgatás bármely területén feladatokat lássanak el, eligazodjanak a közigazgatási szervezetrendszerben akár hazai, akár nemzetközi, illetve EU-s relációban.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

During the course, students of the BA degree of International Administration Studies acquire the basic and general knowledge of the public administration and administrative law. They learn about the nature, place, role of public administration in society, state organization, and its operation. The aim of the course is to acquire the basic general administrative skills, which enable them to perform tasks in any field of public administration. By completing the course they will have a clear picture from the structure and functioning of public administration they will know how to work together with other domestic or international organs.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

- Összességében átfogó képpel rendelkezik a rendészettudományi, a hadtudományi, az állam- és jogtudományi területek alapvető tényeiről, irányairól és határainról hazai és nemzetközi vonulatban is.- Ismeri a magyar közigazgatás rendszerét, arról megfelelő áttekintéssel rendelkezik. Érti annak működését, szervezési elveit.- Ismeri az államszervezet, a közigazgatás és különösen a nemzetközi igazgatás működésének legfontosabb politikai, jogi, igazgatási, közgazdaságtani, gazdálkodás- és szervezéstudományi és biztonságpolitikai vonatkozásait és azok összefüggéseit.

Képességei

- Képes hatékonyan értelmezni és értékelni az Európára és Magyarországra ható globális eseményeket és világfolyamatokat, valamint hatékonyan feldolgozza a kapcsolódó információkat, adatokat.- Képes arra, hogy a kellő szakmai elhivatottság birtokában és a közszolgálati tisztviselői életpályán elvárt szakmai és emberi standardok szerint szolgálja a közjót és a köz érdekét.- Képes érdemi feladatellátásra a közhatalom gyakorlását megvalósító, valamint a közszolgáltatások biztosításában közreműködő állami és nem állami szerveknél és nemzetközi szervezeteknél.

Attitűdje

- Nyitottan, valamint feladat- és megoldás-központúan viszonyul a szakterületén tapasztalt kihívásokhoz. Megfelelő kezdeményező képességgel rendelkezik a problémafelismerés és -kezelés területén. Kritikusan gondolkodik.- Nyitott, fogékony, empatikus és érzékeny az ügyfelek problémáira.- Elkötelezett az európai és szövetségi értékközösség mellett.

Autonómiája és felelőssége

- Szabadon és felelős módon viszonyul az Európa és Magyarország jövőjével kapcsolatos kihívásokhoz, valamint az egyéni és közösségi felelősségvállalás lehetőségeihez.- Felelősséget érez a közhatalmi tevékenységgel járó munka következményei iránt.- Képes érdemi feladatellátásra a közhatalom gyakorlását megvalósító, valamint a közszolgáltatások biztosításában közreműködő állami és nem állami szerveknél és nemzetközi szervezeteknél.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

- Overall, the student has a comprehensive overview of the basic facts, trends and boundaries of the fields of law enforcement, military science, state and legal studies at national and international level as well.- He/she is familiar with the system of Hungarian public administration and has a good overview of it. He/she understands its operation and organizational principles.- He/she is familiar with the most important political, legal, administrative, economic, management and organizational sciences and security policy aspects of the functioning of the state organization, public administration and especially international administration and their interrelations.

-

Capabilities:

- The student is able to interpret and evaluate effectively the global events and world processes affecting Europe and Hungary, as well as efficiently process the related information and data.- He/she is capable of serving the common good and the public interest with the necessary professional commitment and in accordance with the professional and human standards expected in the career of a civil servant.- He/she is capable of carrying out meaningful tasks at state and non-state bodies and international organizations exercising public authority and participating in the provision of public services.

-

Attitude:

-The student is open-minded, has task- and solution-oriented approach to the challenges in his/her professional field. He/she has adequate initiative in the field of problem identification and management. He/she has the skill of critical thinking.- His/ her personal attitude is characterized by being open, receptive, empathetic and sensitive to customer problems.- His/ her personal attitude is characterized by being committed to a European and federal community of values.

-

Autonomy and responsibility:

- The student takes a free and responsible approach to the challenges related to the future of Europe and Hungary, and to the possibilities of the individual and community responsibility.- For the consequences of working with public authority.- He/she is capable of carrying out meaningful tasks at state and non-state bodies and international organizations exercising public authority and participating in the provision of public services.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Az igazgatás és a közigazgatás. A közigazgatás funkciói és feladatai (Administration and Public Administration. Functions and tasks of public administration);12.2. A közigazgatás helye, szerepe a társadalomban, az államszervezetben. A közigazgatás ellenőrzése (The place and role of public administration in society and in the state organization. The control of the public administration);12.3. A jogállami közigazgatás alapelvei, a közigazgatás területszervezési elvei (Principles of the rule of law administration. Organisational principles in public administration);12.4. A közigazgatás szervezetrendszere I. – A központi közigazgatás (The structure of Public Administration I. - Central Administration);12.5. A közigazgatás szervezetrendszere II. – A területi, helyi államigazgatás (The structure of Public Administration II. – Territorial and local state administration);12.6. A közigazgatás szervezetrendszere III. – A helyi önkormányzatok (The structure of Public Administration III. - Local governments);12.7. A szolgáltató közigazgatás, a paraadminisztratív szervek (Provision of public services and it's institution system);12.8. A közigazgatási jog és forrásai. A közigazgatás jogalkotó tevékenysége (Administrative law and its resources. Legislative activity of the public administration);12.9. A közigazgatás szervezetrendszerén belüli igazgatás. Irányítás, felügyelet, ellenőrzés, vezetés.Ügyvitel (Administration within the public administration);12.10. Szervezetrendszeren kívüli igazgatás. Hatósági igazgatás. A közigazgatás jogalkalmazó tevékenysége (The law enforcement activities of public administration);12.11. A közigazgatási hatósági eljárás (Regulation of administrative procedures);12.12. Külföldi közigazgatási modellek I. (Foreign administrative models I.);12.13. Külföldi közigazgatási modellek II. (Foreign administrative models II.);12.14. Külföldi közigazgatási modellek III. (Foreign administrative models III.);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

3. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Nappali tagozaton az előadások 70%-án való részvétel kötelező. Kivéve a megfelelően igazolt hiányzásokat. Pótlási lehetőség nincs. A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Levelező tagozaton hiányzás esetén a hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

-

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban leírtak teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Az értékelés beszámoló keretében történik. A beszámoló vizsga típusú jegy, tehát vizsgaidőszakban tett vizsgával, 3 fokozatú értékelés. A számonkérés formája írásbeli vagy szóbeli.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a beszámoló (B) legalább megfelelt szintű teljesítése.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Hegyesi Zoltán-Iván Dániel-Linder Viktória-Pollák Kitti-Szalai András-Temesi István-Vértesy László (Szalai András szerk.): A közigazgatás tudománya és gyakorlata, HVGOrac, Budapest 2020. ISBN: 978 963 258 495 9; 2. Linder Viktória-Temesi István-Vértesy László (Temesi István szerk.): Közigazgatási jog, Dialóg Campus, Budapest 2018. ISBN: 978 615 5845 24 6;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Lőrincz Lajos: A közigazgatás alapintézményei, HVGOrac, Budapest 2010. ISBN: 978-615-5845-24-6; 2. Szamel Katalin-Balázs István-Gajdusчек György-Koi Gyula (szerk.): Az Európai Unió tagállamainak közigazgatása, Complex , Budapest 2011. ISBN: 978 963 295 216 1;

Budapest, 2024

Dr. Linder Viktória, phd, egyetemi docens

TANTÁRGYI PROGRAM

ÁKNGTB10A közösségi gazdaságtan alapjai (ENG)

1. A tantárgy kódja: ÁKNGTB10

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): A közösségi gazdaságtan alapjai (ENG)

3. A tantárgy megnevezése (angolul): The Fundamentals of Public Economics

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 4 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 67 % gyakorlat, 33 % elmélet

4.3. Az értékelés: kollokvium

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi igazgatási alapképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Közgazdaságtani és Nemzetközi Gazdaságtani Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Czezei Vivien, PhD, adjunktus

8. A tanórak száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 42 (14 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 12 (4 EA + 0 SZ + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 3

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:
A hallgatóknak lehetőségük van a kurzust angol nyelven hallgatni.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy keretében a hallgatók elsajátítják azokat az elméleti ismereteket, amelyek a piaci verseny és szelekciós mechanizmusok, valamint az állami elosztórendszerek hatékony működéséhez feltétlenül szükségesek. A hallgatók képet kapnak arról, hogy az állam miként lehet képes beavatkozni és javítani a magán- és közszolgáltatások hatékonyságát (szabályozásokkal és finanszírozási normákkal, vagy esetleg közvetlen állami tulajdonlással). A hallgatók megismerik a közösségi döntések elméletének alapjait, és a politikai gazdaságtan azon alapvető összefüggéseit, melyek meghatározóak a kormányzati intézkedések implementálása során.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

During the course, students will acquire theoretical knowledge that is essential for the efficient functioning and allocation mechanisms of market competition and governmental institutions. Students will gain an understanding of how the government can intervene to improve the efficiency of private and public services (through regulations, funding, or potentially direct governmental ownership). Students learn the foundations of public choice theory and the fundamental connections of political economy, which are decisive in the implementation of government measures.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Rendelkezik közpolitikai ismeretekkel, ismeri a hazai közpolitikák alapvető sajátosságait és nemzetközi összefüggéseit. Ismeri a közgazdaságtan mikro- és makroökonómiai alapjait. Ismeri az államháztartás működtetésével kapcsolatos alapvető összefüggéseket, ide értve a jövedelemelosztás kérdéseit. Továbbá érti a politikai piac főbb sajátosságait, valamint közjavak problémakörét.

-

Képességei

Képes a vezetői döntések előkészítésére és a döntéshozatali eljárásban való aktív részvételre, a feldolgozott információk alapján képes reális értékítéletre és önálló szakmai javaslat megfogalmazására. Elméleti felkészültségére alapozva képes munkahipotézis kidolgozására és ismeri annak lehetséges módszertani hátterét. Átlátja az államszervezet működésének célrendszerét, képes elemezni a gazdaság szerkezeti felépítésével kapcsolatos összefüggéseket, képes az állami elosztórendszerek működtetésével kapcsolatos stratégiákra javaslatot tenni. Képes elemezni a piac és a kormányzat működésének előnyeit, hátrányait, együttműködésének szinergiáit, és képes elemezni, javaslatot tenni az állam és a magánszféra által nyújtott közösségi szolgáltatások szabályozásaira.

-

Attitűdje

Kritikus gondolkodásmóddal rendelkezik. Átfogó és elemző szemléletmóddal kezeli a piacok és a kormányzati intézmények szabályozásainak dilemmáit.

-

Autonómiája és felelőssége

Szervezeti struktúrában elfoglalt helyétől függően konstruktív és erős érdekérvényesítő az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban. Képes a problémák önálló felismerésére és azok megoldására.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Students have knowledge of public policy, and know the basic characteristics of domestic public policies and their international connections. Students know the micro- and macroeconomic foundations of economics. They know the basic relationships related to the operation of public finances, including issues of income distribution. Furthermore, they understand the main characteristics of the political market, as well as the issues of public goods.

-

Capabilities:

Preparing managerial decisions and taking an active part in the decision-making process; making realistic judgments based on information processed; and making professional proposals. Creating a working hypothesis using their theoretical background while being familiar with its methodological background. They understand the objectives of operational government institutions, are able to analyze the connections related to the structure of the economy, and are able to propose strategies related to the operation of governmental distribution systems. He/she is able to analyze the advantages, disadvantages, and synergies of the cooperation between the market and government, and is able to analyze and propose regulations for public services provided by the government or the private sector.

-

Attitude:

Critical thinking. Students address the dilemmas of regulation of markets and government institutions with a comprehensive and analytical approach.

-

Autonomy and responsibility:

To constructively and confidently enforce interests within and outside the organization, depending on their position in the organization. Students are able to recognize problems independently and solve them.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés a közösségi döntések alapjaiba, Pareto hatékonyság, méltányosság. (Introduction to the Basics of Public Choice Theory, Pareto Efficiency, Fairness.);12.2. A piac: a tiszta verseny, megtámadható piacok és a piac kudarcai. (The Market: Perfect Competition, Contestable Markets and Market Failures.);12.3. Közjóságok és klubjóságok. (Public Goods and Club Goods.);12.4. Érdekcsoportok viselkedése és a kollektív cselekvés elmélete. A járadékvadászat áttekintése. (Interest Groups and the Theory of Collective Action. Rent-seeking.);12.5. A politikai piac, szavazási rendszerek paradoxona, racionális távolmaradás és racionális tájékozatlanság. (The Paradox of the Political Market, Voting Systems, Rational Abstention and Rational Ignorance.);12.6. A bürokrácia. Intertemporális erőforrás-allokáció. (The bureaucracy. Intertemporal resource allocation.);12.7. Közérdek, Társadalmi jólét és jövedelemelosztás. A közösségi kiadások. (Public interest, social welfare and income distribution. Public Expenditures.);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

5. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Nappali tagozaton a szemináriumokon kötelező a részvétel, az előadásokon pedig ajánlott. A félév végi aláírás megszerezhető, ha a hallgató a félév során legalább a szemináriumi időszávok legalább 75%-án részt vett. Amennyiben a hallgató az elfogadható hiányzások mértékét túllépi, a részvétel a szemináriumvezető tanárral való egyeztetés alapján meghatározott házi dolgozat készítésével pótolható. Levelező tagozaton nem kötelező a részvétel az előadásokon.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

A tanulmányi munka alapja az előadások és szemináriumok rendszeres látogatása. A tárgy teljesítése a szemináriumi pontszámok (50%) valamint a vizsgaidőszakban megírt sikeres vizsgával (50%) történik. A hallgatók a szemináriumi pontszámot a teljes vizsgaidőszak során továbbítják magukkal.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:**16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:**

Az aláírás megszerzésének feltétele a tanórákon részvétel a 14. pontban meghatározottak szerint.

16.2. Az értékelés:

Ponthatárok: 0 – 50% Elégtelen 51 – 62% Elégséges 63 – 74% Közepes 75 – 86% Jó 87 – 100% Jeles.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. David B. Johnson: A közösségi döntések elmélete, Osiris Kiadó, Budapest 1999.2. J. Cullis, P. Jones: Közpénzügyek és közösségi döntések, Aula Kiadó, Budapest 2003. ISBN: 9639478652;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Hoós János: A közösségi döntési rendszer , Aula kiadó, Budapest 2002. ISBN: 9639478083;

Budapest, 2024

Dr. Czeczeli Vivien, PhD, adjunktus

TANTÁRGYI PROGRAM

ÁKKTB15A közpolitikai elemzés gyakorlata (ENG)

1. A tantárgy kódja: ÁKKTB15

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): A közpolitikai elemzés gyakorlata (ENG)

3. A tantárgy megnevezése (angolul): The Practice of Public Policy Analysis

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100 % gyakorlat, 0 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi igazgatási alapképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Kormányzástani és Közpolitikai Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Kaiser Tamás, PhD, egyetemi docens, tanszékvezető

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (0 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (0 EA + 0 SZ + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:
A hallgatóknak lehetőségük van a kurust angol nyelven hallgatni.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A kurzus célja, hogy tény-alapú működésre alapozott közigazgatás és közpolitika-formálás átfogó keretein belül bemutassa a közpolitika-elemzés főbb módszertani eszközeit. Releváns esettanulmányok bevonásával hozzájárul a közigazgatásban alkalmazott tény-alapú közpolitika formálás, valamint a „jó gyakorlatok” elméleti és empirikus tanulságainak megértéséhez, továbbá olyan eszközöket biztosít a hallgatók számára, amelyek segítségével képesek lesznek a tények hatékony alkalmazására a közpolitikák valamennyi területén. Az értékek és tények helyenként ellentmondásos viszony is megtárgyalásra kerül, amelynek révén jobban érthetővé vélik a tényekre alapozott megközelítés hatása egy adott közpolitika kontextusában.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to introduce the main methodological tools of public policy analysis within the overall framework of evidence-based public administration and policy. Relying on relevant case-studies, it contributes to the theoretical and empirical understanding of the lessons of best practices and evidence-based policy formulation in public administration as well as provides students with the tools to effectively apply evidence to all policy domains. The conflicting role of values and evidence in shaping program and policy choices Will also be considered in order to better understand the impact of evidence in a given policy context.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Ismeri az államszervezet, a közigazgatás és különösen a nemzetközi igazgatás működésének legfontosabb politikai, jogi, igazgatási, közgazdaságtani, gazdálkodás- és szervezéstudományi és biztonságpolitikai vonatkozásait és azok összefüggéseit. Rendelkezik közpolitikai ismeretekkel, ismeri a hazai közpolitikák alapvető sajátosságait és nemzetközi összefüggéseit. Ismeri a tény-alapú megközelítés kvalitatív és kvantitatív megközelítés módszereinek a gyakorlatban történő alkalmazását, az eredmények széleskörű társadalmi kontextusban való elemzési eszközeit.

Képességei

Képes a kreatív és megoldásközpontú munkavégzésre. Elméleti felkészültségére alapozva képes munkahipotézis kidolgozására és ismeri annak lehetséges módszertani hátterét. Képes az elemzési keretek operatív kutatási projektekre történő lefordítására, az érintett szereplők, erőforrások, lehetőségek és kockázatok azonosítására.

Attitűdje

A nemzetközi politikai történéssel kapcsolatban kritikus gondolkodással rendelkezik. Nyitott a csoportmunkára és az egyéni munkavégzésre, továbbá a folyamatorientált munkavégzésre is. Elkötelezett a tények és értékek, a szektoriális és területi érdekek pártatlan mérlegelése és a szakmai szempontok érvényesítése iránt.

Autonómiája és felelőssége

-
Szervezeti struktúrában elfoglalt helyének megfelelő önállósággal és felelősséggel és a hivatali út betartásával szervezi munkáját és az irányítása alatt dolgozó munkatársak tevékenységét. Az adott elemzés céljával összhangban önállóan azonosítja és mobilizálja az érintett szereplőket, feltárja a szükséges intézményi és adminisztratív kapacitásokat.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

He/she is familiar with the most important political, legal, administrative, economic, management and organizational sciences and security policy aspects of the functioning of the state organization, public administration and especially international administration and their interrelations

Is familiar with: public policy, the basic characteristics of Hungarian public policy and its international relevance. Application the qualitative and quantitative methodologies of the evidence-based approach in practice, applying analytical methods in interpreting the verified facts in a wide-ranging social context.

Capabilities:

He/she is capable of working creatively and in a solution-oriented way.

Is capable of: creating working hypothesis using his/her theoretical background while being familiar with its methodological background. In addition he/she capable of transforming the analytical frameworks into operational research projects as well as identifying the stakeholders, resources, risks and opportunities.

Attitude:

His/ her personal attitude is characterized by having critical thinking about international political events.

His/her personal attitude is characterized by: an openness for both team work and individual work and a process-oriented approach. He/she is committed him/herself to balance between the facts, values, sectorial and territorial interests impartially as well as enforce the professional viewpoints.

Autonomy and responsibility:

-

Autonomy and responsibility: to organise his/her work and that of his/her inferiors with autonomy, responsibility and respect for official means in line with his/her position in the organisation. In accordance with the aim of the given analysis he/she identifies and mobilizes the stakeholders autonomously, as well as explores the necessary institutional and administrative capacities.

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Mi a közpolitika, az elemzés helye a közpolitikában. Az elemzés eszközei, módszerei, céljai. (What is public policy, the place of analysis in public policy. The tools, methods and goals of the analysis.);12.2. A közpolitikai kutatás fogalma, főbb területei. A közpolitikai kutatás az elmúlt két évtizedben. Bevezetés a bizonyítékokon alapuló közpolitikai kormányzás fogalmába. (The concept and main areas of public policy research. Public policy research in the last two decades. An introduction to the concept of evidence-based public policy governance.);12.3. Esettanulmány módszertan története, jelentése, jelentősége a közigazgatási és közpolitikai képzésben. Az esettanulmány mint kutatási és mint oktatási eszköz. Az esettanulmány fókuszja. Oksági összefüggés problematikája az esettanulmány módszertanban. (History, meaning and importance of case study methodology in public administration and public policy training. The case study as a research and teaching tool. The focus of the case study. The problematic of causality in social science and case study meth);12.4. Könnyen alkalmazható elemzési technikák: PEST (Easy-to-use analysis techniques: PEST);12.5. Könnyen alkalmazható elemzési technikák: CBA és CUA (Easy-to-use analysis techniques: CBA and CUA);12.6. A jog gazdasági elemzése (jog és közgazdaságtan) mint önálló diszciplína angolszász értelmezése és hatása a közpolitikai gondolkodásra. (The Anglo-Saxon interpretation of the economic analysis of law (law and economics) as an independent discipline and its impact on public policy thinking.);12.7. Mi a stratégia szerepe egyénileg, csoportosan, szervezetileg? Mi a stratégia szerepe a közpolitikában? (What is the role of strategy individually, as a group, and as an organization? What is the role of strategy in public policy?);12.8. Mások is tevékenykednek a közpolitikai térben: Ismerkedés a BSC közszektorra alkalmazott változataival. (Others are also active in the public policy space: Getting to know the versions of the BSC applied to the public sector.);12.9. A belső erőforrások mozgósítása: ismerkedés a BSC közszektorra alkalmazott változataival, folytatás. (Mobilization of internal resources: familiarization with the versions of the BSC applied to the public sector, continued.);12.10. Az intuitív közpolitika alakítást övező elképzelések és az empirikusan

megalapozott közpolitikai kutatás kapcsolata. Analitikus érvelés a közpolitikai elemzésben. Hogyan lehet a tudomány, oktatás tapasztalatait felhasználni a gyakorlatban? (The relationship between the ideas surrounding intuitive public policy formation and empirically based public policy research. Analytical reasoning in public policy analysis. How can the experience of science and education be used in practice?);12.11. Vezetési helyzetek és megközelítések a közszférában, és ezek közpolitikai jelentősége. (Management situations and approaches in the public sector and their public policy significance.);12.12. Közpolitikai kutatás és az informatikai eszközök által felkínált kutatási lehetőségek megítélése a közpolitikai szakirodalomban. Tudásmenedzsment, bizonyíték, információ és adat a jó kormányzás szolgálatában. (Evaluation of public policy research and the research opportunities offered by IT tools in the public policy literature. Knowledge management, evidence, information and data in the service of good governance.);12.13. Jó, de hogyan leszek vezető? Gyakorlati tanácsok a közigazgatáson belüli egyéni karrierfejlesztéshez. Egy „közigazgatási bozótharcos” emlékiratai. (Good, but how do I become a leader? Practical advice for individual career development within public administration. Memoirs of an "administrative bush fighter".);12.14. Szakmai kirándulás. (Professional trip.);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

3. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A félév során három hiányzás lehetséges. Minden ezen felüli hiányzás a tantárgyfelelős által meghatározott témában íródó, max. három oldalas beadandó dolgozattal váltható ki. Kedvezményes tanulmányi rend melletti teljesítés esetén az oktató által megjelölt témából, önálló kutatás alapján, meghatározott szempontok szerint elkészített összesen kettő beadandó dolgozat benyújtása a szorgalmi időszak végéig.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

A szakirodalom rendszeres feldolgozása és a megadott témákhoz kapcsolódóan egyénenként végzett önálló kutató és elemző munka, amelynek keretében a hallgatók összesen kettő, egyenként 4-6 oldalas beadandó dolgozatot nyújtanak be a 7., illetve a 13. héten. Az oktató az alábbi szempontok alapján értékeli a beadott anyagokat: szakmaiság, szaknyelv alkalmazása, felkészültség, elemző- és rendszerező képesség.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A félévi aláírás megszerzésének feltétele a meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon a 14. pontban meghatározott feltételek szerint.

16.2. Az értékelés:

A gyakorlati jeggyel (GY) záruló értékelés alapja minden hallgatónál az önállóan végrehajtott gyakorlati feladatokra kapott érdemjegyek szimmetrikusan kerekített átlaga.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Bozsó Gábor - Jugovits Károly - Dr. Szabó Tamás: Közigazgatási feladatellátás

hatékonysága és hatáselemzése, <http://hdl.handle.net/20.500.12944/20585>, Budapest 2023.2. Dr. Kaiser Tamás - Bozsó Gábor - Csuha Sándor: A kormányzás hatékonyságának feltételei, modelljei. , Nemzeti Közzolgálati Egyetem, Budapest 2016..3. Dr. Kaiser Tamás (szerk.): A modern kormányzás koncepcionális és közpolitikai keretei. Hazai és nemzetközi dimenziók, Dialóg Campus Kiadó, Budapest 2019.. ISBN: 978-615-5945-92-2;4. Gajducsek György - Hajnal György: Közpolitika, HVG_ORAC, Budapest 2010.. ISBN: 978-963-258-106-4;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Baumgartner, Frank.R. - Jones, Bryan.D. (eds): Policy Dynamics, University of Chicago Press, Chicago 2002.. ISBN: 978022 603 9411;2. Fischer, Frank, Miller, J. Gerald and Sidney, S. Mara (eds.): Handbook of Public Policy Analysis. Theory, Politics and Methods., CRC Press, TAYLOR&Francis Group, 2007.. ISBN: 978-1-57444-561-9;3. Hill, Michael and Hupe, Peter: Implementing Public Policy: Governance in theory and practice, SAGE Publication, 2002.. ISBN: 0 7619 66285;4. Moran, Michael, Rein, Martin and Goodi, Robert E. (eds.): The Oxford Handbook of Public Policy, Oxford University Press, Oxford 2006.. ISBN: 978 019 9269280;

Budapest, 2024.

Dr. Kaiser Tamás, PhD, egyetemi docens, tanszékvezető

TANTÁRGYI PROGRAM

ÁNJT31A magyar külügyi igazgatás

1. A tantárgy kódja: ÁNJTB31

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): A magyar külügyi igazgatás

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Foreign Administration of Hungary

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50 % gyakorlat, 50 % elmélet

4.3. Az értékelés: kollokvium

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi igazgatási alapképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Nemzetközi Jogi Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Tóth Norbert, PhD, egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (14 EA + 0 SZ + 14 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (4 EA + 0 SZ + 4 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

-

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy bemutatja a magyar külügyi igazgatás fejlődéstörténetét, amely főleg a modern korra, azaz az 1848 utáni időszakra koncentrál, továbbá vázlatosan áttekinti a külügyi igazgatás egyetemes fejlődésének történetét is. A kurzus meghatározó része a hatályos magyar külügyi apparátus működésének nemzetközi és belső jogi környezetének, valamint az igazgatási mechanizmusainak a bemutatása. A tantárgy megismerteti a hallgatókat a mindenkorai külpolitikai döntéshozatallal (pl. EKTB, KÁT/KAÉ stb.) is. Ezenkívül bemutatja a hazai külügyi igazgatás KKM-n kívüli szereplőit is. A félév során bemutatásra kerülnek a diplomáciai kapcsolatok és a magyar külügyi igazgatás összefüggései, a Konzuli Szolgálat tevékenysége, valamint a diplomáciai védelem és konzuli védelem egyes kérdései. A kurzus csoportos feladatokkal, fiktív esetek megoldásával viszi közelebb a hallgatókat a hatályos magyar külügyi igazgatás kihívásaihoz.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course presents the evolution of Hungary's foreign administration focusing mainly on the modern age, ie. the post-1848 period, as well as outlines the historical evolution of foreign administration in other countries. The most important part of the course is the presentation of the international and domestic legal environment of Hungary's foreign

administrations as well as its administrative mechanisms. The course also presents the major decision-making bodies of Hungary relating to foreign policy. Throughout the semester, diplomatic relations concerning Hungarian foreign policy, along with Consular Service as well as diplomatic and consular protection are presented. During the semester through teamwork and solving fictional cases, students will obtain a firm grasp on the challenges of Hungarian foreign administration.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

A hallgatóknak meg kell tanulni eligazodni a magyar külügyi igazgatás működési mechanizmusának rendszerében és a külügyi igazgatási tevékenység sajátosságaiban.

-

Képességei

Képes a vezetői döntések előkészítésére és a döntéshozatali eljárásban való aktív részvételre, a feldolgozott információk alapján képes reális értékítéletre és önálló szakmai javaslat megfogalmazására.

-

Attitűdje

Kritikus gondolkodásmóddal rendelkezik.

-

Autonómiája és felelőssége

Szervezeti struktúrában elfoglalt helyétől függően konstruktív és erős érdekérvényesítő az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban, minden esetben Magyarország vagy alkalmazásától függően az adott nemzetközi szervezet céljainak és érdekeinek elsőbbséget biztosítva.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Students should be able to know the system within which Hungary's foreign administrations operates as well as the main features of it.

-

Capabilities:

Preparing managerial decisions and taking an active part in the decision-making process; making realistic judgment based on information processed; and making professional proposals.

-

Attitude:

Critical thinking.

-

Autonomy and responsibility:

To constructively and confidently enforce interests within and outside the organisation, depending on his/her position in the organisation; giving priority to the goals and interests of Hungary or the given international organisation.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

Egyidejű felvétellel nem megengedett tantárgyak: Egyidejű felvétellel megengedett tantárgyak: 11.1. ÁAÖKTB08 - Alkotmányjog és államszervezet;

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. ELMÉLET:• A külügyi igazgatás fogalmai, struktúrái; Egyetemes külügyi igazgatás történet (THEORY:• Concepts and structures of foreign administration; Universal foreign administration history);12.2. A magyar külügyi igazgatás története és a külügyi tevékenység szereplői (The history of the Hungarian foreign affairs administration and the actors of foreign affairs activities);12.3. A Külgazdasági és Külügyminisztérium (KKM) szervezete és működése (Organization and operation of the Ministry of Foreign Affairs and Trade (KKM));12.4. Diplomáciai kapcsolatok joga (Law of diplomatic relations);12.5. Konzuli kapcsolatok joga (Law of consular relations);12.6. Diplomáciai védelem, konzuli védelem és diplomáciai menedék (Diplomatic protection, consular protection and diplomatic asylum);12.7. A külügyi igazgatás KKM-en kívüli szereplői, önkormányzati külkapcsolatok (Actors of the foreign affairs administration other than KKM, local government external relations);12.8. GYAKORLAT:Bevezetés (EXERCISE:Introduction);12.9. A külügyi igazgatás aktuális modelljei (Current models of foreign administration);12.10. A KKM működése a gyakorlatban (The operation of the KKM in practice);12.11. Feljegyzés készítése (Making a note);12.12. A tiszteletbeli konzul tevékenysége (Activities of the honorary consul);12.13. Csoportos feladatmegoldás (Group task solution);12.14. Szakmai kirándulás (Professional trip);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

4. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tanórák 75 százalékán kötelező a részvétel. 50-75%-os részvétel esetén orvosi igazolás elfogadható. 50%-ot meghaladó hiányzás esetén írásbeli beadandó dolgozat szükséges. Levelező tagozaton 3-ból 2 foglalkozáson való megjelenés szükséges. Amennyiben a hallgató csak 1 alkalommal van jelen, úgy orvosi igazolással mentesül a többletfeladat elvégzése alól. Ha a hallgató egyetlen alkalommal sem jelenik meg, írásbeli beadandóval, mint többletfeladattal válthatja ki a kötelező jelenlétet.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Félévközi zárthelyi dolgozat egy alkalommal a 7. előadás után 30 percben. Pótlás következő héten orvosi igazolás felmutatásával. Levelező képzésben nem kerül sor zárthelyi dolgozat megírására.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadások 75%-án való részvétel, valamint egy alkalommal félévközi zárthelyi dolgozat sikeres teljesítése, a 7. előadás után 30 percben. Pótlás következő héten orvosi igazolás felmutatásával.

16.2. Az értékelés:

Írásbeli vizsga vizsgaidőszakban (kollokvium), amely kiskérdésekből, fiktív feladatmegoldásból és esszéből tevődik össze. Pontozás: 81-100%: jeles 71-80%: jó, 61-70%: közepes, 51-60%: elégséges, 0-50%: elégtelen. A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K) teljesítése.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Bába Iván – Baller Barbara – Halász Iván – Tóth Norbert: A magyar külügyi igazgatás alapjai, Dialóg-Campus Kiadó, Budapest 2016. ISBN: 978-615-5680-11-3 ;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Eileen Denza: Diplomatic Law – Commentary on the Vienna Convention on Diplomatic Relations, Oxford University Press, Oxford 2016.2. Halász Iván: Diplomácia és diplomaták. A diplomácia rövid intézménytörténete és civilizációs meghatározottsága, Aula Kiadó, Budapest 2010.3. Hargitai József: A diplomáciai és konzuli kapcsolatok joga, Aula, Budapest 2005. ISBN: 963958570X;4. Luke T. Lee: Consular Law and Practice , Oxford University Press, Oxford 2008.

Budapest, 2024

Dr. Tóth Norbert, PhD, egyetemi docens

TANTÁRGYI PROGRAM

ÁKINTB35A nemzetközi politika színterei – közösségi tanulási alkalmakon keresztül

1. A tantárgy kódja: ÁKINTB35

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): A nemzetközi politika színterei – közösségi tanulási alkalmakon keresztül

3. A tantárgy megnevezése (angolul): International political arenas – through community learning opportunities

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0 % gyakorlat, 100 % elmélet

4.3. Az értékelés: évközi értékelés

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi igazgatási alapképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Közszervezési és Infotechnológiai Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Korpics Márta Katalin, habil. PhD., egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 SZ + 0 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 SZ + 0 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:
közösségi tanulás, kéthetente tömbösítve kerül megtartásra.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A nemzetközi politika színterei c. kurzus egy merőben új hozzáállást képvisel, amely révén az egyetem képzési palettájában is egyedinek számít. A kurzus fejlesztésében az egyetemen működő szakkollégiumok vettek részt. A fejlesztésbe a szakkollégium hallgatói is aktívan bekapcsolódtak, a szakmai háttérrel az oktatók biztosították. A tantárgy során 7 foglalkozás kerül lebonyolításra. A tantárgy minden esetben egy aktuálpolitikai témát dolgoz fel. A tantárgy keretében 6 foglalkozás alatt kerül feldolgozásra az orosz-ukrán fegyveres konfliktus – rendkívül eltérő megközelítésben. Első alkalommal a történelmi távlatoké a főszerep: ebben az esetben az alternatív történelem kerül fókuszba. Ennek során a résztvevők arra a kérdésre keresnek választ, milyen következményekkel járt volna, ha Oroszország kilép az első világháborúból. A foglalkozás alatt forráselemzés, történelmi ismeretek felelevenítése, vitaszimuláció kap helyet. Második alkalommal a nemzetközi hadijog normáinak megsértése következik a jelenleg zajló fegyveres konfliktusban, kiegészítve fiktív és valós esetek elemzésével, valamint a nemzetközi bűncselekmények elkövetőinek felelősségre vonásának módozataival. A harmadik óra során hadijátékra kerül sor: bemutatásra kerül, milyen biztonsági, stratégiai, taktikai kihívásokkal szembesülhetnek a felek a harcok során – jelentős mértékben építve a résztvevők kritikai-

és elemző készségeire, valamint kreativitására. Negyedik találkozáskor válságszimuláció zajlik. Itt arra keressük a választ, mi történne, ha Oroszország fegyveres támadást indítana a Baltikum országai ellen. Hogyan lehetne felkészülni egy ehhez hasonló támadásra, és milyen következménnyel járna mindez például a NATO számára? Az ötödik találkozó alkalmával az ENSZ Biztonsági Tanácsa működéséé lesz a főszerep, amikor is a döntéshozatalt modellezve kerül sor a nemzetközi kapcsolatok és a mögöttes állami álláspontok elemzésére - mindezt egy-egy állam képviselőjének bőrébe bújva a konfliktus megoldását keresve. Végül, de nem utolsó sorban az egyes büntető tárgyalási rendszerek összevetésére kerül sor, ahol a hallgatók megnézhetik, miben más az angol-szász és a kontinentális büntetőeljárás, és érvelési technikák alkalmazásával meggyőzhetik a többieket az általuk preferált rendszer előnyeiről. Az utolsó alkalommal történik az összegzés és a közösségi tanulás értékelése. A hallgatók egy a félév során érintett téma kapcsán fejlesztik vitakészségüket a voxpop kártyajáték segítségével, ezt követően pedig csoportmunka során értékelik a félévet. Módszertani szempontból a kurzus nem csupán hallgatói aktivitásra, hanem teljeskörű bevonásra épít: a hallgatók maguk alkotnak képet a helyzetről, érvelnek egy-egy álláspont mellett, dolgoznak csapatban, alkalmaznak infokommunikációs eszközöket és adnak elő szóban. Mint az a fentiekből is látszik, a kurzus teljesítése félévnyi munkán alapul, így vizsga nem társul hozzá.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

Scenes of international politics is a course representing a brand new approach, that makes it unique among the courses offered by the university. Colleges for advanced studies associated with the university participated in the development of this course. College members actively engaged in its development, and the professional background was provided by lecturers. Throughout the course seven lectures are held. Every occasion deals with a current political issue. The first lecture focuses on historical aspects, especially alternative history. Participants look for answers to the question of what the impacts of the withdrawal of Russia from the First World War would have been. The lecture concentrates on the understanding of historical sources, reviewing knowledge of history, and debate simulation. The second lecture touches on the instances norms of international military law are offended in the currently ongoing armed conflict. Furthermore, the analysis of fictive and real situations is added, in addition to the ways those committing international crimes can be held accountable. During the third lecture a military game is played, where security, strategic and tactical challenges that might occur in case of war are demonstrated. This activity significantly draws on the critical thinking and analytical skills of participants, not to mention their creativity too. The fourth occasion we simulate a crisis situation. Here we look at the scenario where Russia invades Baltic countries. We discuss questions of what preparations can be done for such an action and what impact it would have on the NATO. The fifth meeting circles around the function of the Security Council of the UN. We try to understand international relations and national positions influencing from the background. All this is done through simulation, by representing certain states in the process of conflict resolution. The sixth lecture compares some criminal procedure systems, where students can see the differences between the Anglo-Saxon and the continental trial procedure and by the use of argumentation techniques they can convince their peers of the advantages of the system of their preference. The last lecture summarises the course and the results of community learning. Students enhance their debate skills during the semester with the help of the voxpop card game. Afterwards they evaluate the semester in groups. In its methodology the course not only builds on student activity but on full involvement: students develop their own views of the situation, argue for a point of view, work as part of a team, use info-communication devices, present orally. Based on the above, students are evaluated based on their work during the semester, there is no exam at the end.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Ismeri a politikai színtér fogalmát és felismeri a konfliktusokat, problémákat az adott színtéren. Megismeri a tudás elsajátításhoz használt sajátos eszközöket.

Ismeri a politikai színtér fogalmát. Felismeri a konfliktusokat és problémákat az adott színtéren. Ismeri a konfliktusok mögött lévő háttértényezőket. Ismeri az adott ország történelmét.

Képességei

Képes eligazodni a nemzetközi politikában. Képes összefüggések meglátására, kritikai és kreatív gondolkodásra. Képes tárgyalási helyzetben kommunikációra, a másik fél véleményének meghallgatására és tolerálása, saját véleményének, érveinek kifejtésére. Képes új ismeretek megértésére és elemzésére.

Képes az elsajátított ismeretek alkalmazására. Képes az összefüggések meglátására, kritikai gondolkodásra, megadott szemelvények és filmrészletek értelmezésére és az ezekről vallott véleményei megfogalmazására. Tárgyalási helyzetben képes álláspontjának kifejtésére, a másik véleményének meghallgatására és tolerálására. Képes egy vitában érvelni és érveket értelmezni. Képes szociális kompetenciái működtetésére és fejlesztésére.

Attitűdje

Vita és kompromisszumkész, nyitott az együttműködésre, csapatmunkára. Motivált, örömmel és proaktívan vesz részt a közös munkában.

Vita és kompromisszumkész, nyitott az együttműködésre, csapatmunkára. Motivált, örömmel és proaktívan vesz részt a közös munkában. Nyitott és érdeklődő, a csoportmunkákban aktívan kiveszi részét.

Autonómiája és felelőssége

Tudatosan készül szakmai pályájára, a tanultakat beépíti saját identitásába. Önreflexióval rendelkezik, pozitívan és motiváltan viszonyul tanulmányaihoz

Tanulmányai során elsajátított ismereteket beépíti szakmai identitásába. Önreflexióval rendelkezik, pozitívan viszonyul tanulmányaihoz, társaihoz és tanáraihoz.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Students know the meaning of the term political scene, recognise conflicts and problems in given scenes. They know what means can help in acquiring knowledge

Students know the meaning of the term political scene, recognise conflicts and problems in given scenes. They know what means can help in acquiring knowledge

Capabilities:

Students are able to understand international politics. They are able to see context, to think critically and creatively. Students are able to communicate in a negotiation situation, to listen to and tolerate the opinion of other parties, to elaborate their own opinion and arguments. They are able to understand and analyse new concepts.

Students are able to understand international politics. They are able to see context, to think critically and creatively. Students are able to communicate in a negotiation situation, to listen to and tolerate the opinion of other parties, to elaborate their own opinion and arguments. They are able to understand and analyse new concepts.

Attitude:

Ready for debate and compromise, open to cooperation and teamwork. Motivated, participates in team work happily and proactively.

Ready for debate and compromise, open to cooperation and teamwork. Motivated, participates in team work happily and proactively.

Autonomy and responsibility:

Consciously prepares for career, implements new ideas into own identity. Practices self-reflection, has a positive and motivated attitude towards learning.

Consciously prepares for career, implements new ideas into own identity. Practices self-reflection, has a positive and motivated attitude towards learning.

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Válságszimuláció (Crisis simulation);12.2. Válságszimuláció (Crisis simulation);12.3. Hadijáték (Wargaming);12.4. A nemzetközi konfliktusok és a nemzetközi jog (International conflicts and international law);12.5. ENSZ BT határozathozatali szimuláció (UNSC decision-making simulation);12.6. A kontinentális (magyar) és az angolszász büntető tárgyalási rendszer jellemző (Characteristics of the continental (Hungarian) and the Anglo-Saxon criminal trial system);12.7. Összegzés, értékelés (Summary, evaluation);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

5. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az órák 25%-ról való hiányzás az elfogadott.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Aktív részvétel az alkalmakon és a feladatok elvégzésében. Továbbá aktív részvétel az utolsó előadás vitájában. Az előadások alatti elkötelezettséget az oktatók minden alkalommal százalékos arányban rögzítik, melynek átlaga befolyásolja az értékelést.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:**16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:**

Az órák min. 75%-án való részvétel. Aktív részvétel a foglalkozásokon. Az órai munkában megadott százalékos eredmény elérése (90% fölött jeles, 80% fölött jó, 70% fölött közepes, 60% fölött elégséges).

16.2. Az értékelés:

Az órák min. 75%-án való részvétel. Aktív részvétel a foglalkozásokon. Az órai munkában megadott százalékos eredmény elérése (90% fölött jeles, 80% fölött jó, 70% fölött közepes, 60% fölött elégséges).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges évközi értékelés (ÉÉ).

17. Irodalomjegyzék:**17.1. Kötelező irodalom:**

1. Harari, Yuval Noah: 21 lecke a 21. századra, Animus, Budapest 2022.2. Horváth Ágnes (szerk.): 20. század története. Hónapról hónapra, évről évre, Glória Kiadó, Budapest 2002.3. Samuel P. Huntington: A civilizációk összecsapása és az új világrend. , Európa, Budapest 2008. ISBN: 9630795722;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Harari, Yuval Noah: 21 lecke a 21. századra, Animus, Budapest 2022.2. Horváth Ágnes (szerk.): 20. század története. Hónapról hónapra, évről évre, Glória Kiadó, Budapest 2002.3. Horváth Sándor: OpenOffice.org, BBS-Info., Budapest 2009.. ISBN: 978-963-942-535-4;4. Huntigton, Samuel P.: A civilizációk összecsapása és a világrend átalakulása, Európai Könyvkiadó, Budapest 2019.5. Samuel P. Huntington: A civilizációk összecsapása és az új világrend. , Európa, Budapest 2008. ISBN: 9630795722;

Budapest, 2024

Dr. Korpics Márta Katalin, habil. PhD., egyetemi docens

TANTÁRGYI PROGRAM

ÁAÖKTB08 Alkotmányjog és államszervezet

1. A tantárgy kódja: ÁAÖKTB08

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Alkotmányjog és államszervezet

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Constitutional law

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 4 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 67 % gyakorlat, 33 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi igazgatási alapképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Alkotmányjogi és Összehasonlító Közjogi Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Horváth Attila, PhD, egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 42 (14 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 12 (4 EA + 0 SZ + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 3

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

Gyakorlatias oktatás, a hallgatók folyamatos bevonásával, csapatmunkával, online kvízekkel.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy alapját az alkotmányjogi ismeretek, ezen belül az alkotmány fogalma és fajtái, és az Alaptörvény fogalma; az alkotmányos állam alapvető követelményei, valamint a külföldi és hazai alkotmányfejlődés fő irányai képezik. Ezt követően kerülnek ismertetésre az integrált jogforrási rendszer és annak elemei, a hazai, a nemzetközi és az uniós jogforrások, a politikai közösség fogalma, és az állampolgárság, státusok. A hatalomgyakorlás közvetlen és közvetett módja, a szuverenitás elmélete, a választások és a népszavazás is ismertetésre kerülnek, ahogy a gazdasági alkotmány is. Az alapvető jogok generációi, csoportosítása, korlátozásának módjai és részletes bemutatása, továbbá az alapvető köteleességek rendszere is a félév anyagát képezik. A tárgy keretében az államtan alkotmányjogi vonatkozásai és az állampolgárság témaköre is bemutatásra kerülnek, ahogyan az egyes állami-közhatalmi szervek működésének és szervezetének szabályai és a köztük lévő viszonyrendszer is. A hazai állami szervek részvétele az uniós döntéshozatal folyamatában is a tananyag része. A helyi és területi önkormányzatok rendszerét és működését szintén megismerik a hallgatók.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The basis of the course are the notion of constitution, short history of constitutional development in Europe and in Hungary, constitutional values and principles, political community, citizenship, question of status. Hierarchy of legal norms, national, international and EU law are introduced as well, just like elections and referendums, furthermore economic aspects of constitution. Generations of human rights, classification, limitation and concrete presentation of human rights and basic obligations are deeply introduced. Constitutional basis of the state studies is introduced during the course, just like rules regarding operation and organizational structure of state organs and the relationship among them. The students will also get knowledge of the participation of the state organs in the decision-making process of the European Union. Constitutional law aspects of the Hungarian local governments are presented as well.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Ismeri az államszervezet, a közigazgatás és különösen a nemzetközi igazgatás működésének legfontosabb politikai, jogi, igazgatási, közgazdaságtani, gazdálkodás- és szervezéstudományi és biztonságpolitikai vonatkozásait és azok összefüggéseit.

Ismeri az államszervezet, a közigazgatás és különösen a nemzetközi igazgatás működésének legfontosabb politikai, alkotmányos, jogi, igazgatási vonatkozásait és azok összefüggéseit.

Képességei

Képes érdemi feladatellátásra a közhatalom gyakorlását megvalósító, valamint a közszolgáltatások biztosításában közreműködő állami és nem állami szerveknél és nemzetközi szervezeteknél.

Képes nemzetközi és európai uniós, valamint kormányzati, ágazati és szervezeti szintű stratégiák értelmezésére és végrehajtói szintű érvényesítésére a magyar állam szervezetén belül, figyelembe véve az alkotmányossági szempontokat.

Attitűdje

A nemzetközi politikai történéssel kapcsolatban kritikus gondolkodással rendelkezik. Elkötelezett az európai és szövetségi értékkezőség mellett.

A magyar államszervezetben való munkavégzés esetén elkötelezett Magyarország érdekei, továbbá a társadalmi szolidaritás és az esélyegyenlőség, a demokratikus értékek, a jogállamiság, az európai és szövetségi értékkezőség mellett

Autonómiája és felelőssége

-

Szervezeti struktúrában elfoglalt helyétől függően konstruktív és erős érdekérvényesítő az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban, minden esetben Magyarország vagy alkalmazásától függően az adott nemzetközi szervezet céljainak és érdekeinek elsőbbséget biztosítva, az alkotmányossági szempontok figyelembevételével.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

He/she is familiar with the most important political, legal, administrative, economic, managerial, organisational and security aspects of the functioning of the state, public administration and, in particular, international administration, and their interrelationships. The student is familiar with the relevance and connections of law and administration in the operation of the state organisation, public administration and particularly international administration.

Capabilities:

He/she or she is able to carry out substantive tasks in the exercise of public authority and in the provision of public services in public and non-public bodies and international organisations.

The student is capable of interpreting and executing strategies at international, European Union related, governmental, sectoral and organisational levels within the Hungarian state organisation, with consideration of the requirements of constitutionality.

Attitude:

He/she is a critical thinker on international political events. He/she is committed to the European and federal community of values.

His/her personal attitude is characterised by a commitment to Hungary's interests, social solidarity and equal opportunities, democratic values, the rule of law and the shared values of Europe and the nation - if working for the Hungarian state organisation.

Autonomy and responsibility:

-

To constructively and confidently enforce interests within and outside the organisation, depending on his/her position in the organisation; giving priority to the goals and interests of Hungary or the given international organisation with consideration of the requirements of constitutionality.

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Az alkotmány fogalma, típusai, a hazai alkotmányfejlődés. A külföldi alkotmányfejlődés. (Concept and types of constitution. The Basic Law of Hungary. The most important constitutional principles, the Hungarian and international constitutional development.);12.2. A jogforrások fogalma, elméleti rendszere és gyakorlati kérdései és az integrált jogforrási rendszer. Hatalommegosztás. A népszuverenitás és a népképviselőlet. A közvetlen és a képviselői demokrácia. A pártok szerepe. (Concept and theoretical background of law, legal order and sources of law. Hierarchy of legal norms. Popular sovereignty and popular representation. Direct and representative democracy. Role of political parties.);12.3. Politikai közösség. A nemzetiségek jogai és jogvédelme, állampolgárok és külföldiek. Az alapvető jogok kialakulása és fejlődésének kérdései, alapjogi dogmatika. (Political community. Rights of national minorities. Citizens and foreigners. Evolution and legal dogmatics of fundamental rights. Fundamental rights and duties.);12.4. Az állam fogalma, államforma, kormányforma, államszerkezet és az állam területi beosztása. Az Országgyűlés fogalma, feladatai, a képviselők jogállása. (Concept of state, form of state, form of government, structure and territorial division of the state. The Legislative functions and parliamentary control bodies.);12.5. A Kormány fogalma, feladatai. A köztársasági elnök fogalma, feladatai. (The Executive and the President of the Republic.);12.6. A bíróságok szervezete, az igazságszolgáltatás alapelvei. Az ügyészség fogalma, feladatai. (Az alkotmánybíráskodás és az Alkotmánybíróság. Az ombudsmani típusú jogvédelem. A honvédelmi, rendvédelmi szervek működése és a különleges jogrend.);12.7. Az alkotmánybíráskodás és az Alkotmánybíróság. Az ombudsmani típusú jogvédelem. A honvédelmi, rendvédelmi szervek működése és a különleges jogrend. (Constitutional adjudication and the Constitutional Court. The Commissioner for Fundamental Rights. Organs of law enforcement and national security organs, the Armed Forces and special legal orders.);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

2. félév/tavasz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az előadásokon és a gyakorlatokon is kötelező a részvétel; a maximális hiányzás mértéke két-két alkalom. Három hiányzás esetén pluszfeladat kerül előírásra; további hiányzás esetén az aláírás megtagadásra kerül.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

A szemináriumokon elvárt az aktív órai részvétel. Minden szemináriumot megelőzően kötelező az óra anyagát képező tankönyvi fejezetek elolvasása, és a szemináriumvezető által feladott ehhez kapcsolódó házi feladatok megoldása. A hallgató gyakorlati jegye az félévközi feladatok (beadandó dolgozatok, csoportos prezentációk stb.), valamint a félévzáró zárthelyi dolgozat együttes figyelembevételével, súlyozott átlagolás révén kerül megállapításra.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A tárgy gyakorlati jeggyel zárul. A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése, valamint a félévközi feladatok elkészítése és a félévzáró zárthelyi dolgozat megírása olyan módon, hogy a hallgató súlyozott átlaga legalább 60% legyen. A zárthelyi dolgozat anyagát képezik a tankönyvek anyagai, az előadáson és a szemináriumon elhangzottak.

16.2. Az értékelés:

A tárgy gyakorlati jeggyel zárul. A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése, valamint a félévközi feladatok elkészítése és a félévzáró zárthelyi dolgozat megírása olyan módon, hogy a hallgató súlyozott átlaga legalább 60% legyen. A zárthelyi dolgozat anyagát képezik a tankönyvek anyagai, az előadáson és a szemináriumon elhangzottak.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Halász Iván szerk.: Alkotmányjog, Dialóg Campus, Budapest 2018. . ISBN: ISBN 978-615- 5764-46-2;;2. Téglási András szerk.: AZ állam szervezete, Dialóg Campus, Budapest 2018. ISBN: . ISBN 978-615- 5764-48-6 2.;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Bódi Stefánia, Schweitzer Gábor: Alapjogok: Az emberi jogok alkotmányos védelme Magyarországon, Ludovika Egyetemi Kiadó, Budapest, Magyarország 2021. ISBN: 978-9635313990;

Budapest, 2024

Dr. Horváth Attila, PhD, egyetemi docens

TANTÁRGYI PROGRAM

ÁTKTB53 Általános szociológia

1. A tantárgy kódja: ÁTKTB53

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Általános szociológia

3. A tantárgy megnevezése (angolul): general sociology

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50 % gyakorlat, 50 % elmélet

4.3. Az értékelés: kollokvium

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi igazgatási alapképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Társadalmi Kommunikáció Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Tóth Tamás, PhD, adjunktus

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (14 EA + 0 SZ + 14 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (4 EA + 0 SZ + 4 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

-

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

Az általános szociológia című tantárgy bevezetést nyújt a szociológia modernkori történetébe, szem előtt tartva a társadalomelméletek 21. századi alkalmazásának gyakorlatát. A különféle szociológiaelméleti modelleket így napjaink problémáira való alkalmazhatóságuk kontextusában tárgyaljuk, valamint minden esetben kurrens gyakorlati kutatásokon, nemzetközi és hazai szociológiai projekteken keresztül illusztráljuk in vivo alkalmazásukat.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course offers an introduction to the history of moderns sociology with respect to the practical uses of social theory in the 21st century. Different sociological models will be discussed in the contexts of the current societal reality, and the professional usage of the theories will be illustrated through the presentation of current research papers.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Ismeri más kulturális és politikai régiók karakterét, az ott található országokról alapvető tudással, továbbá interkulturális ismeretekkel bír.

-

Képességei

Ismeri más kulturális és politikai régiók karakterét, az ott található országokról alapvető tudással, továbbá interkulturális ismeretekkel bír.

-

Attitűdje

Kritikus gondolkodásmóddal rendelkezik

-

Autonómiája és felelőssége

Szervezeti struktúrában elfoglalt helyének megfelelő önállósággal és felelősséggel és a hivatali út betartásával szervezi munkáját és az irányítása alatt dolgozó munkatársak tevékenységét.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

The characteristics of other cultural and political regions, basic knowledge of their countries as well as intercultural knowledge.

-

Capabilities:

Creating working hypothesis using his/her theoretical background while being familiar with its methodological background

-

Attitude:

Critical thinking

To organise his/her work and that of his/her inferiors with autonomy, responsibility and respect for official means in line with his/her position in the organisation.

Autonomy and responsibility:

-

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A szociológia különböző fogalmai és értelmezései. Mire jó a szociológia (Different understandings of social problems. What social sciences can provide);12.2. Populizmus: ideológia vagy kommunikációs stílus? Populizmus, demokrácia, attitűdvizsgálatok (Populism: ideology of communication style? Populism, democracy, attitudes research);12.3. Hálózat kutatás, társadalmi problémák hálózatos értelmezése, network science módszerek. (Social agents as networks. Network-based understanding of social problems. network science methods);12.4. Klasszikus és kortárs vallásszociológiai problémák (Classical and contemporary issues in the sociology of religions.);12.5. Társadalmi-kulturális technológia (Socio-cultural technology);12.6. A szociológia szociológiája. (The sociology of sociology. A retrospective summary.);12.7. Visszatekintés és összegzések. (course summary);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

1. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgatónak a tanórák legalább 70 %-án jelen kell lennie. Az ezt meghaladó távolmaradás esetén a tanárral való előzetes konzultáció alapján beadandó esszé készíthető 20.000 karakter terjedelemben. Levelező tagozaton az elfogadható hiányzás mértéke 40 százalék. Az ezt meghaladó távolmaradás esetén a tanárral való előzetes konzultáció alapján beadandó esszé készíthető 20.000 karakter terjedelemben.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Kutatási terv összeállítása és poszterbemutató kiscsoportos munkában egy társadalmi problémahelyzettel kapcsolatban. Az értékelés a következő módon történik: 60 %-tól elégséges, 70%-tól közepes, 80-tól % jó, 90 %-tól jeles. Amennyiben a hallgató nem vesz részt a kutatási terv kidolgozásában és bemutatásában, az utolsó alkalommal zárthelyi dolgozatot ír a jelenléti alkalmakon elhangzott elméletből.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Aláírást az a hallgató kaphat, aki az órák legalább 70 százalékán jelen van, megírja és bemutatja akutatási tervet.

16.2. Az értékelés:

összevont értékelés). Levelező tagozaton a kutatási terv (50%) és a szóbeli vizsga (50%) átlaga adja az érdemjegyet (összevont értékelés). A kreditek megszerzésének feltétele az aláírásmegszerzése és legalább elégséges eredményű kollokvium (K).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Dessewffy Tibor: Digitális szociológia, Typotex, budapest 2019. ISBN: 978-963-4930-64-8;
2. Giddens, Anthony: Szociológia, Osiris, Budapest 2008. ISBN: 9789633899847;
3. Julius Morel: Szociológialemélet, Osiris, Budapest 2004. ISBN: 9789633799574;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Forgács D. Péter: A bürokrácia szociológiája, Kossuth Kiadó, Budapest 2019. ISBN: ISBN 978 963 099 4682;
2. Pokol Béla: Bevezetés a szociológiaelméletbe, Rejtjel Kiadó, Budapest 2006. ISBN: 963-7340- 2-5;

Budapest, 2024

Dr. Tóth Tamás, PhD, adjunktus

TANTÁRGYI PROGRAM

ÁEKMTB08 Az EU jogrendszere (ENG)

1. A tantárgy kódja: ÁEKMTB08

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Az EU jogrendszere (ENG)

3. A tantárgy megnevezése (angolul): The legal system of the European Union

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 67 % gyakorlat, 33 % elmélet

4.3. Az értékelés: kollokvium

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi igazgatási alapképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Európai Köz- és Magánjogi Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Simonné Prof. Dr. Gombos Katalin, Ph.D, egyetemi tanár, tanszékvezető

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 42 (14 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 12 (4 EA + 0 SZ + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 3

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

A hallgatóknak lehetőségük van a kurzust angol nyelven hallgatni.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy célja az autonóm uniós jogrendszer bemutatása. A kurzus során a hallgatók megismerik az uniós jogforrásokat, azok jellemzőit és sajátosságait. A hallgatók alapozó ismereteket szereznek az Európai Unió Bírósága előtti eljárásokról, az uniós belső piac és a versenyjog működéséről.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to introduce the autonomous EU legal system. During the course students will learn about EU legal sources, their characteristics and features. Students will gain a basic knowlwdge of the procedures before the Court of Justice of the European Union, the functioning of the EU internal market and competition law.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Ismeri Magyarország külpolitikai, külgazdasági és nemzetpolitikai prioritásait, azok fejlődéstörténetét és a magyar külpolitika mozgásterét meghatározó geopolitikai

sajátosságokat, nemzetközi és európai uniós jogi szabályokat, nemzetközi és európai uniós gazdasági realitásokat és kilátásokat, Magyarország biztonságpolitikai prioritásait és környezetét, továbbá mindezek összefüggéseit. Ismeri az Európai Unió és a Magyarország szempontjából kiemelt jelentőséggel bíró nemzetközi szervezetek felépítését, működését és azoknak a magyar államszervezet szereplőivel való együttműködésének sajátosságait.

-

Képességei

Képes nemzetközi és európai uniós, valamint kormányzati, ágazati és szervezeti szintű stratégiák értelmezésére és végrehajtói szintű érvényesítésére. Képes érdemi feladatellátásra a közhatalom gyakorlását megvalósító, valamint a közszolgáltatások biztosításában közreműködő állami és nem állami szerveknél és nemzetközi szervezeteknél. Képes a nemzetközi, multikulturális közegben való munkavégzésre. A kurzus sikeres teljesítésével a hallgatók képesek lesznek arra, hogy megértsék az EU jogrendszerének jellemzőit, kapcsolódásait a tagállami jogrendszerekhez. A hallgatók képesek lesznek arra, hogy leírják és értelmezzék az uniós jogvitákat. Képesek lesznek arra, hogy felismerjék az uniós jog működéséből adódó tagállami kötelezettségeket, és közreműködjenek annak teljesítésében.

-

Attitűdje

Mások véleményét tiszteletben tartja, ugyanakkor álláspontját hitelesen képviseli. Nemzetközi szervezetben való munkavégzés esetén elkötelezett az adott szervezett céljai és érdekei mellett. A hallgatók törekszenek az uniós jog hatékony alkalmazására, elfogadják a sajátos uniós jogrendszerből adódó jogértelmezési és jogalkalmazási feladatokat. Mások véleményét tiszteletben tartja, ugyanakkor álláspontját hitelesen képviseli. Nemzetközi szervezetben való munkavégzés esetén elkötelezett az adott szervezett céljai és érdekei mellett. A hallgatók törekszenek az uniós jog hatékony alkalmazására, elfogadják a sajátos uniós jogrendszerből adódó jogértelmezési és jogalkalmazási feladatokat.

-

Autonómiája és felelőssége

Szervezeti struktúrában elfoglalt helyétől függően konstruktív és erős érdekérvényesítő az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban, minden esetben Magyarország vagy alkalmazásától függően az adott nemzetközi szervezet céljainak és érdekeinek elsőbbséget biztosítva. A hallgatók felelősséget vállalnak az Európai Unió jogának területére eső szakmai munkájukért. A kurzus segít abban, hogy a hallgatók autonóm módon, önálló javaslatokat fogalmazzanak meg uniós jogi kérdésekben.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Hungary's priorities in foreign affairs, trade and national policy and their development; the geopolitical characteristics of the scope of Hungarian foreign policy; international legislation and legislation of the European Union; realities and prospects of international and European Union economies; priorities and atmosphere of Hungary's defence policy, and the correlations of the above. With the structure and operation of the institutions of the European Union and international organisations of considerable significance for Hungary, and their cooperation with the participants of the Hungarian state organisation. The course prepares students to familiarize themselves with the EU legal framework at a basic level.

-

Capabilities:

Interpreting and executing strategies at international, European Union related, governmental, sectoral and organisational levels. Performing his/her duties adequately at state, private and international organisations that execute public power or offer public services. Working in an international and multicultural environment. At the end of the course the students shall understand characteristics of the legal system of the EU and its linkage with the legal systems of the Member States. The student will be able to write down and interpret the EU law disputes. They will be able to recognise the obligations of

the Member States arising from the operation of EU law and contribute to its responsibilities.

-

Attitude:

Respect towards other people's opinions while adopting an authentic viewpoint. A commitment to the goals and interests of the international organisation he/she works for. Students are pursue for the effective application of Union law, and accept the tasks of interpretation and enforcement arising from the specific EU legal order.

-

Autonomy and responsibility:

To constructively and confidently enforce interests within and outside the organisation, depending on his/her position in the organisation; giving priority to the goals and interests of Hungary or the given international organisation. Students take responsibility for their professional work in the field of European Union law. The course helps students to formulate autonomous proposals on EU law issues.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Az Uniós jogrendszer természete, autonómiája; Tagállami jog, uniós jog, nemzetközi jog egymáshoz való viszonya (The nature and autonomy of the EU legal system; Relationship between national law, EU law and international law); 12.2. Jogforrások az EU-ban (elsődleges és másodlagos jogforrások) (Sources of law in the EU (primary and secondary sources of law)); 12.3. Eljárási típusok az Európai Unió Bírósága előtt (Types of procedure before the Court of Justice of the European Union); 12.4. Az uniós jogból fakadó igények érvényesítése (Enforcement of claims arising from EU law); 12.5. A tagállam felelőssége (Liability of Member State); 12.6. A belső piac joga – a négy szabadság (Internal market law - the four freedoms); 12.7. Az uniós versenyjog (EU competition law);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

3. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A foglalkozásokon való részvétel kötelező. Legfeljebb a foglalkozások 25%-án (nappali tagozaton három alkalommal, levelező tagozaton egy konzultációról) megengedett a hiányzás. A hiányzást nem szükséges igazolni, azonban a megengedett mérték túllépése esetén az aláírás megtagadható. Megengedett mértékű mulasztás esetén a hallgató köteles a tantárgyi programban leírt kötelezettségeket teljesíteni, a mulasztott foglalkozás anyagából önállóan felkészülni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Legfeljebb két zárthelyi dolgozat (elméleti ismeretek esetén), jogesetmegoldások, prezentáció, órai aktivitás értékelése (gyakorlati ismeretek esetén). ZH időpontjai a 7. és a 14. témakör befejezését követően. ZH-nál elégséges teljesítés 51-60%, közepes teljesítés 61-70%, jó teljesítés 71-80, jeles teljesítés 81-100%. Az órai aktivitás, jogesetmegoldások, prezentáció a félévközi teljesítés 30%-át teszi ki. A féléves

összteljesítmény alapján megajánlott jegy szerezhető. Elmulasztott félévközi feladat, vagy sikertelen ZH pótlására nincs lehetőség, de a hallgató ekkor megajánlott jegyet nem kaphat.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon.

16.2. Az értékelés:

Kollokvium (írásbeli) a kurzus során megszerzett elméleti és gyakorlati ismeretekből a tematikában meghatározott témakörökben. A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges vizsgajegy.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Gombos Katalin: Európai jog – Az Európai Unió jogrendszere., Wolters Kluwer, Budapest 2019. . ISBN: 978 963 295 890 3;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Blutman László: Az Európai Unió joga a gyakorlatban, HVG-ORAC, Budapest 2013.. ISBN: 978 963 258 202 3;2. Gombos Katalin: Az Európai Unió jogrendszere és közjogának alapjai., Wolters Kluwer, Budapest 2017.. ISBN: 978 963 295 650 3;3. Horváth Zoltán, Ódor Bálint : Az Európai Unió szerződéses reformja – az Unió Lisszabon után, HVG-Orac, Budapest 2010.. ISBN: 978 963 258 105 7;

Budapest, 2024

Dr. Simonné Prof. Dr. Gombos Katalin, Ph.D, egyetemi tanár,
tanszékvezető

TANTÁRGYI PROGRAM

ÁEKMTB01 Az EU közjogi alapjai (ENG)

1. A tantárgy kódja: ÁEKMTB01

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Az EU közjogi alapjai (ENG)

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Public Law of the European Union

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0 % gyakorlat, 100 % elmélet

4.3. Az értékelés: kollokvium

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi igazgatási alapképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Európai Köz- és Magánjogi Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Szegedi László, PhD, egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 SZ + 0 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 SZ + 0 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

-

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A kurzus tárgya az Európai Unió közjoga, az EU jogalanyiságát, hatásköreit és működését meghatározó, illetve az uniós polgárok jogait garantáló szabályrendszer. A kurzus ismerteti az EU intézményrendszerét statikus (struktúra és hatáskörök), dinamikus (intézményi működés és intézményközi kapcsolatok) és individuális (uniós polgárság és alapjogvédelem) megközelítésben.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The subject of the course is the public law of the European Union, i.e. the legal framework determining the legal status, competences and functioning of the EU as well as the guarantees related to the fundamental rights of EU citizens. The course introduces EU institutions from a static (structure and competences), dynamic (institutional activities and interinstitutional relations) and individual (EU citizenship and protection of fundamental rights) approach.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

A tantárgy felkészíti a hallgatókat arra, hogy a kurzus keretében alapozó szinten megismerkedhessenek az EU jogi kereteivel.

-

Képességei

A kurzus sikeres teljesítésével a hallgatók képesek lesznek arra, hogy megértsék az EU jogrendszerének jellemzőit, kapcsolódásait a tagállami jogrendszerekhez. A hallgatók képesek lesznek arra, hogy leírják és értelmezzék az uniós jogvitákat. Képesek lesznek arra, hogy felismerjék az uniós jog működéséből adódó tagállami kötelezettségeket, és közreműködjenek annak teljesítésében.

-

Attitűdje

Nemzetközi/EU szervezetben való munkavégzés esetén elkötelezett az adott szervezet céljai és érdekei mellett. A változó környezetnek megfelelően alkalmazkodik a viszonyokhoz.

-

Autonómiája és felelőssége

Szervezeti struktúrában elfoglalt helyének megfelelő önállósággal és felelősséggel és a hivatali út betartásával szervezi munkáját és az irányítása alatt dolgozó munkatársak tevékenységét. Képes önálló és strukturált munkavégzésre.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

The history of the European Union, its institutions, legislation processes. The organisational and functional framework of European institutions. The main characteristics of the EU institutions, the share of competences between EU-national levels, and further issues related to EU public law such as the citizenship of the Union as well as the protection of fundamental rights inside the EU.

-

Capabilities:

Working in the European and multicultural environment. Understanding the main functions of the roleplayers/parties in shaping EU law, just like the challenges in their functioning. Elaborating the cooperation system between EU-national levels, the potential chances for national influence and the legal characteristics of this relationship.

-

Attitude:

A commitment to the goals and interests of the international/EU organisation he/she works for. Adaptation to ever changing environment based on the requirements of the organisation.

-

Autonomy and responsibility:

To organise his/her work and that of his/her inferiors with autonomy, responsibility and respect for official means in line with his/her position in the organisation. Ability to work in a structured and independent way.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Félév tematikájának ismertetése és az EU jogi integrációjának története, Az EU jogalanyisága, kiváltságai, mentességei. A tagság létszakaszai (Legal integration history of the European Union, Legal personality and immunity of the EU, The further EU membership issues);12.2. Az EU alapértékei, integrációs célkitűzései és hatáskörei (The basic values, goals and competences of the EU);12.3. Az intézmények általános áttekintése; az Európai Tanács (Comprehensive overview of the EU institutions; the European Council);12.4. A Bizottság és annak szerepe az uniós jogalkotásban és jogalkalmazásban (The role of the European Commission in legislation and implementation of the EU law);12.5. Az Európai Parlament és a Tanács szerepe a jogalkotásban (The legislative role of the European Parliament and of the Council);12.6. Uniós pénzügyek jogi szabályozása (The regulation of EU financial and budgetary issues);12.7. Teszt és csoportfeladat megbeszélése; Az EU tisztviselői és helyzetük jogi szabályozása (Mid-term exam and preparation for group exercise; Legal regulation and status of the EU civil);12.8. Az Európai Unió Bírósága és az EUB előtti eljárások rövid ismertetése; Az EU felelőssége (The Court of Justice of the EU and before the CJEU ; Liability of the EU);12.9. Tanácsadó szervek és ügynökségek (The advisory bodies and the EU agencies);12.10. Jogalkotás az Európai Unióban (Decision-making and legislative process within the EU);12.11. Az uniós polgárság (Union citizenship);12.12. Alapjogvédelem az EU-ban (The protection of fundamental rights within the EU);12.13. Tesztírás, csoportos munka és értékelés (Second test, group exercise and general evaluation);12.14. Szakmai kirándulás (Professional trip);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

2. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Amennyiben a hallgató az elfogadható hiányzások mértékét túllépi, a részvétel a tanárral való egyeztetés alapján meghatározott házi dolgozat készítésével pótolható.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

A tanulmányi munka alapja az előadások rendszeres látogatása (a 14. pont szerint), a foglalkozások témájából kiselőadás tartása, a nappali képzésben a 2., 5., és a 8. foglalkozásokon, a levelező képzésben a 8. foglalkozáson a ZH dolgozatok megírása. A zárthelyi dolgozat értékelése: ötfokozatú értékelés – (a helyes válaszok aránya 0-60% elégtelen; 61-70% elégséges; 71-80% közepes; 81-90% jó; 91-100% jeles osztályzat). Eredménytelen zárthelyi dolgozat kétszer javítható. A nappali és levelező munkarendű képzésben a 7. foglalkozáson való kötelező részvétel, a meghatározott feladatok leadása.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés:

A félév értékelése kollokvium – írásbeli vizsga. A Tanszék felkészülési kérdéseket ad ki. A vizsga tartalmát az előadáson elhangzottak és az alább felsorolt kötelező és ajánlott irodalmak anyagai képezik. A vizsgadolgozat értékelése szummatív: 0-50% - elégtelen, 51-70% - elégséges, 71-80% - közepes, 81-90% - jó, 91-100% - jeles. A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a kollokviumi legalább elégséges szintű teljesítése. (K).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Gombos Katalin: Az Európai Unió jogrendszere és közjogának alapjai., Wolters Kluwer, Budapest 2017.. ISBN: 978 963 295 650 3;2. Gombos Katalin: Európai jog-Az Európai Unió közjoga, Wolters Kluwer, Budapest 2021.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Bóka János - Gombos Katalin - Szegedi László: Az Európai Unió intézményrendszere, Dialóg Campus Kiadó, Budapest 2019. ISBN: 9786156020772;2. Gombos Katalin: Az Európai Unió jogrendszere és közjogának alapjai., Wolters Kluwer, Budapest 2017.. ISBN: 978 963 295 650 3;

Budapest, 2024

Dr. Szegedi László, PhD, egyetemi docens

TANTÁRGYI PROGRAM

ÁEUTTB06 Az Európai Unió szakpolitikái (ENG)

1. A tantárgy kódja: ÁEUTTB06

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Az Európai Unió szakpolitikái (ENG)

3. A tantárgy megnevezése (angolul): The European Union's sectoral policies

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50 % gyakorlat, 50 % elmélet

4.3. Az értékelés: kollokvium

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi igazgatási alapképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Európa-tanulmányok Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Ördögh Tibor, PhD, egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (14 EA + 0 SZ + 14 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (4 EA + 0 SZ + 4 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:
Szakmai kirándulás.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A magyar nemzeti érdek megfelelő képviseléséhez szükséges ismerni az Európai Unió szakpolitikai rendszerét, és az egyes szakpolitikai területeken jellemző döntéshozatalt. A tantárgy keretében a hallgatók megismerik az Európai Unió szakpolitikáinak rendszerét, az európai uniós közpolitika-formálás sajátosságait, a közpolitika-formálás ciklusát a különböző szakpolitikai területeken. Az átfogó elméleti keretek elsajátítása után, a hallgatók megismerik az egyes szakpolitikák sajátosságait. A kurzus tárgyalja az uniós és tagállami hatáskörök kérdését, a hatáskörmegosztást, melynek megértése elengedhetetlen a jelenkori kihívások, a tagállamok és az EU felé támasztott elvárások és realitások értelmezéséhez. A hallgatók ismereteket szereznek a stratégia-alkotás folyamatáról, és esettanulmányok bemutatásán keresztül ismereteket szereznek a szakpolitikai javaslatok (policy proposal) kidolgozásának módjáról is.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

Being able to represent Hungarian interest in the adequate way requires the knowledge of the EU's sectoral policies alongside the decision-making process. During the course, students get to know the unique features of the EU's policies, the policy-making cycles and the decision-making methods in the main policy areas. Students gain insights into the main theories of policy-making. The course discusses the division of competences between the

EU and its Member States as it is declared in the Lisbon Treaty, without which comprehensive understanding of the current challenges of the Union would not be possible. The students will gain deep understanding of how to develop and execute strategies and they become acquainted with the methods of writing policy proposals.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Ismeri az Európai Unió történetét, intézményeit, jogrendszerét, döntéshozatali folyamatait, külpolitikai kapcsolatrendszerét, illetve szakpolitikáit. Alapszinten ismeri a közigazgatási, közszolgálati szaknyelvet és az Európai Unió egyes szaknyelvi sajátosságait.

-

Képességei

Képes nemzetközi és európai uniós, valamint kormányzati, ágazati és szervezeti szintű stratégiák értelmezésére és végrehajtói szintű érvényesítésére.

-

Attitűdje

Nyitott a csoportmunkára és az egyéni munkavégzésre, továbbá a folyamatorientált munkavégzésre is. Kritikus gondolkodásmóddal rendelkezik. Mások véleményét tiszteletben tartja, ugyanakkor álláspontját hitelesen képviseli.

-

Autonómiája és felelőssége

Szervezeti struktúrában elfoglalt helyétől függően konstruktív és erős érdekérvényesítő az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban, minden esetben Magyarország vagy alkalmazásától függően az adott nemzetközi szervezet céljainak és érdekeinek elsőbbséget biztosítva.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

The history of the European Union, its institutions, legislation, decision-making processes, foreign relations and policies. The professional language of public administration, public service and certain characteristics of the professional language of the European Union.

-

Capabilities:

Interpreting and executing strategies at international, European Union related, governmental, sectoral and organisational levels.

-

Attitude:

An openness for both team work and individual work and a process-oriented approach. Critical thinking. Respect towards other people's opinions while adopting an authentic viewpoint.

-

Autonomy and responsibility:

To constructively and confidently enforce interests within and outside the organisation, depending on his/her position in the organisation; giving priority to the goals and interests of Hungary or the given international organisation.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Döntéshozatal az Európai Unióban (Decision-making in the European Union);12.2. Közös agrárpolitika politikai fejlődése (Political Development of the Common Agricultural Policy);12.3. Regionális politika politikai fejlődése (Political Development of Regional Policy);12.4. Gazdasági és monetáris együttműködés politikai fejlődése (Political Development of Economic and Monetary Cooperation);12.5. Versenypolitika politikai fejlődése (Political Development of Competition Policy);12.6. Bel- és igazságügyi együttműködés politikai fejlődése (Political Development Cooperation of Justice and Home Affairs);12.7. Közös kül- és biztonságpolitikai együttműködés politikai fejlődése (Political Development Cooperation of Common Foreign and Security);12.8. Követelmények ismertetése (Description of Requirements);12.9. Én és az Európai Unió (Me and the European Union);12.10. Prezentációk I. (Presentations I.);12.11. Prezentációk II. (Presentations II.);12.12. Prezentációk III. (Presentations III.);12.13. Döntéshozatali szimuláció (Simulation of Decision-making);12.14. Szakmai kirándulás (Professional trip);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

4. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az előadásokon 75%-os jelenlét szükséges, a gyakorlaton történő részvétel kötelező. A távollét igazolását elektronikusan kell megküldeni az oktató számára. A hallgató köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Az elfogadható hiányzások mértékének túllépése esetén következményként az aláírás megtagadásra kerül és a hallgató nem bocsátható vizsgára.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Az előadáson nincs félévközi feladat és ismeretellenőrzés. A gyakorlat teljesítése az alábbi 4 feladtból áll: 1) Én és az Európai Unió feladat teljesítése az előre megadott időpontban, 2) szakpolitikai prezentáció tartása az előre kijelölt napon, 3) esszé megírása az előre közölt időpontig a szakpolitikai prezentációból, 4) döntéshozatali szimuláción történő aktív részvétel. Az esszé elkészítése és leadása a Moodle rendszeren keresztül történik.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadáson az aláírás megszerzésének feltétele a gyakorlat teljesítése, melyben minden gyakorlaton kötelező a részvétel, a döntéshozatali szimuláción való részvétel, az esszé határidőre történő elküldése hiánytalanul, továbbá a szakpolitikai prezentáció megtartása a kijelölt napon.

16.2. Az értékelés:

Szóbeli vizsga, melynek anyagát az előadás anyaga és a kötelező irodalom együttesen alkotja.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Kende Tamás - Szűcs Tamás (szerk.): Bevezetés az Európai Unió politikáiba, Complex Kiadó, Budapest 2015. ISBN: 9789632954615; 2. Michelle Cini - Nivies Borragan-Perezsolorazano: European Union Politics (4th Edition), Oxford University Press, Oxford 2013. 3. Ördögh Tibor (szerk.): Az Európai Unió szakpolitikai rendszere, Ludovika Egyetemi Kiadó, Budapest 2022. ISBN: 9789635317479;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Arató Krisztina - Koller Boglárka (szerk.): Az Európai Unió politikai rendszere, Dialóg Campus Kiadó, Budapest 2019. ISBN: 9789635310746; 2. Marján Attila: EU közpolitika és szakpolitika, Nemzeti Közszerológálati Egyetem, Budapest 2014. 3. Marján Attila (szerk.): Magyarország első évtizede az Unióban , Nemzeti Közszerológálati Egyetem, Budapest 2014. ISBN: 9786155305429 ;

Budapest, 2024

Dr. Ördögh Tibor, PhD, egyetemi docens

TANTÁRGYI PROGRAM

ÁNKDB31 Bevezetés a civilizációs tanulmányokba

1. A tantárgy kódja: ÁNKDB31

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Bevezetés a civilizációs tanulmányokba

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Introduction to civilization studies

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0 % gyakorlat, 100 % elmélet

4.3. Az értékelés: kollokvium

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi igazgatási alapképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Prof. Dr. Nagyné Rózsa Erzsébet, DSc, egyetemi tanár

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 SZ + 0 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 SZ + 0 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:
Csoportmunka, hallgatói kiselőadás, olvasószeminárium

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy a civilizációs elméletek és viták ismertetése után röviden, az egyetemi jegyzetben megadott szempontok szerint áttekinti a Samuel Huntington által megállapított nyolc nagy civilizációt, valamint a zsidó civilizációt. Az előadásokat szemináriumi órák követik, melyeken a hallgatók kis előadásokon dolgoznak fel a tananyaghoz tartozó, az oktatóval előre egyeztetett témákat.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

Following the introduction to the theories and debates on civilization, the subject presents the eight great civilizations as proposed by Samuel Huntington. Lectures will be followed by seminars, where the students present topics - coordinated with the lecturer(s).

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Ismeretekkel rendelkezik Magyarország történelmével, társadalmi, környezeti jellemzőivel, kulturális örökségével és geopolitikai helyzetével kapcsolatban, valamint a 21. századi világ stratégiai dimenzióiról, az aktuális globális és lokális problémákról és ezek összefüggéseiről.

Ismeri más kulturális és politikai régiók karakterét, az ott található országokról alapvető tudással, továbbá interkulturális ismeretekkel bír.

Képességei

Képes hatékonyan értelmezni és értékelni az Európára és Magyarországra ható globális eseményeket és világfolyamatokat, valamint hatékonyan feldolgozza a kapcsolódó információkat, adatokat.

Képes a nemzetközi, multikulturális közegben való munkavégzésre, megfelelő nyitottsággal fordul a különböző civilizációs környezetek felé, azokban magabiztosan mozog.

Attitűdje

Elkötelezett a közszolgálat iránt, felismeri a közszolgálati hivatásrenddel járó felelősséget, és hiteles képviseli annak szellemiségét.

Érzékeny és nyitott a társadalmi problémákra, más civilizációs megközelítésekre, szemléletét áthatja a szakmai és emberi szolidaritás.

Autonómiája és felelőssége

Szabadon és felelős módon viszonyul az Európa és Magyarország jövőjével kapcsolatos kihívásokhoz, valamint az egyéni és közösségi felelősségvállalás lehetőségeihez.

Szervezeti struktúrában elfoglalt helyétől függően konstruktív és erős érdekérvényesítő az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban, minden esetben Magyarország vagy alkalmazásától függően az adott nemzetközi szervezet céljainak és érdekeinek elsőbbséget biztosítva.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Is familiar with the characteristics of other cultural and political regions, basic knowledge of their countries as well as intercultural knowledge.

-

Capabilities:

Is capable of working in an international and multicultural environment, presents an openness towards the different cultural and civilization environments, and moves around accordingly.

-

Attitude:

His/her personal attitude is characterized by openness and sensitivity towards social issues, different social and civilizational approaches, professional and human solidarity.

-

Autonomy and responsibility:

Autonomy and responsibility of constructively and confidently enforce interests within and outside the organisation, depending on his/her position in the organisation; giving priority to the goals and interests of Hungary or the given international organisation.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés, elméleti alapvetés (Introduction);12.2. A nyugati civilizáció (The Western civilization);12.3. Az ortodox civilizáció (The Orthodox civilization);12.4. Filmvetítés (Film screening);12.5. Az iszlám civilizációja (The Islam civilization);12.6. Az indiai civilizáció (The Indian civilization);12.7. Kis előadások (Presentations);12.8. A kínai civilizáció (The Chinese civilization);12.9. Japán civilizáció (The Japan civilization);12.10. A latin-amerikai civilizáció (The Latin-American civilization);12.11. Az afrikai civilizáció (The African civilization);12.12. HADÁRA civilizációs társasjáték (HADÁRA game);12.13. Kis előadások (Presentations);12.14. Szakmai kirándulás (Professeeional trip);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

1. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Maximum 3 hiányzás megengedett, további hiányzások csak orvosi igazolással fogadhatók el, levelező tagozaton csak igazolással fogadható el hiányzás. A feltétel nem teljesülése esetén az aláírás megtagadható.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Kiselőadás és egy nyolc oldalas beadandó feladat (határidő december első hete).

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A 14. és 15. pontban meghatározottak teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Kollokvium (K) teljesítése, aminek összpontszámába beleszámít a beadandó és kiselőadás pontszáma is. A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és kollokvium (K) legalább elégséges eredménye.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Nagyné Rózsa Erzsébet: Bevezetés a civilizációs tanulmányokba, ZMNE Kossuth Lajos Hadtudományi Kar Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék, Budapest 2010.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Dévényi Kinga (szerk.): Civilizációk Kelettől Nyugatig., Budapesti Corvinus Egyetem, Nemzetközi Tanulmányok Intézet, Budapest 2018. ISBN: 978-963-503-691-2;

Budapest, 2024

Prof. Dr. Nagyné Rózsa Erzsébet, DSc, egyetemi tanár

TANTÁRGYI PROGRAM

ÁKKTB14 Bevezetés a politikatudományba (ENG)

1. A tantárgy kódja: ÁKKTB14

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Bevezetés a politikatudományba (ENG)

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Introduction to Political Science

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50 % gyakorlat, 50 % elmélet

4.3. Az értékelés: kollokvium

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi igazgatási alapképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Kormányzástani és Közpolitikai Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Fejes Zsuzsanna, PhD, habil, egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (14 EA + 0 SZ + 14 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (4 EA + 0 SZ + 4 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:
A hallgatónak lehetőségük van a kurzust angol nyelven hallgatni.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy a politikatudomány alapfogalmait, elméleti és módszertani kereteit, főbb eredményeit ismerteti meg hallgatókkal. A félév során az előadások strukturált ismereteket nyújtanak a politikai eszmék, berendezkedések, intézmények és magatartásformák lényegi sajátosságaival kapcsolatban. A hallgatók a kurzus segítségével betekintést nyernek a kormányzati- és a pártrendszerek működésébe, megismerik a különböző politikai ideológiák (liberalizmus, konzervativizmus, szocializmus) és rezsimitípusok (demokráciák, hibrid rezsimek, autoriter és totális rendszerek) jellemzőit. A tárgy bemutatja a modern politika meghatározó aktorait, elemzi a politikusok, az állampolgárok, a pártok közéleti szerepét. A kurzus résztvevői megismerik a politikai kommunikációt, a politikai konfliktust, és a politikai erőszak összetevőit, a politikai folyamatok és a társadalmi környezet viszonyát. A kurzus alapvető célja, hogy bővítse a jövőbeni közszoigálati szakértőinek politikatudományi ismereteit. A kurzus kitűzött célja, hogy releváns politikatudományi szakirodalmak felhasználásával hozzájáruljon a hallgatók alapvető politikatudományi tudásának kialakításához, a demokratikus gondolkodásuk elmélyítéséhez és a vitakultúrájuk megerősítéséhez.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

This course explores systematically the basic issues of political science including political thought, political processes, political structures and political regimes. The course can also be considered as a general introduction to the theoretical approaches and research methods of analyzing domestic and international politics. Throughout the semester decisive political ideas and dominant political ideologies, crucial political actors and institutions are examined, as well as theoretical concepts, governmental- and party-systems. The course discusses how political ideologies interact to explain political and policy outcomes; describes the main features of liberalism, conservatism, and socialism; explains how political conflicts emerge and pass off; explores the main elements of political violence, and political communication; discusses the difference between democratic and non-democratic regimes; explains how different institutional designs of democracy work. The main purpose of the course is to expand the political science knowledge of future public service experts. The aim of the course is to contribute to the development of students' basic knowledge of political science, to deepen their democratic thinking and to create a debate culture by using relevant political science literature.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Ismeri Magyarország külpolitikai, külgazdasági és nemzetpolitikai prioritásait, azok fejlődéstörténetét és a magyar külpolitika mozgásterét meghatározó geopolitikai sajátosságokat, nemzetközi és európai uniós jogi szabályokat, nemzetközi és európai uniós gazdasági realitásokat és kilátásokat, Magyarország biztonságpolitikai prioritásait és környezetét, továbbá mindezek összefüggéseit.

-

Képességei

Képes érdemi feladatellátásra a közhatalom gyakorlását megvalósító, valamint a közszolgáltatások biztosításában közreműködő állami és nem állami szerveknél és nemzetközi szervezeteknél. Képes a vezetői döntések előkészítésére és a döntéshozatali eljárásban való aktív részvételre, a feldolgozott információk alapján képes reális értékítéletre és önálló szakmai javaslat megfogalmazására. Elméleti felkészültségére alapozva képes munkahipotézis kidolgozására és ismeri annak lehetséges módszertani hátterét.

-

Attitűdje

Kritikus gondolkodásmóddal rendelkezik. Elkötelezett a közszolgálat iránt, képes felelősségteljes és toleráns munkavégzésre és magatartásra. Mások véleményét tiszteletben tartja, ugyanakkor álláspontját hitelesen képviseli. Érzékeny és nyitott a társadalmi problémákra, szemléletét áthatja a szakmai és emberi szolidaritás. A magyar államszervezetben való munkavégzés esetén elkötelezett Magyarország érdekei, továbbá a társadalmi szolidaritás és az esélyegyenlőség, a demokratikus értékek, a jogállamiság, az európai és szövetségi érték közösség mellett. Nemzetközi szervezetben való munkavégzés esetén elkötelezett az adott szervezett céljai és érdekei mellett.

-

Autonómiája és felelőssége

Szervezeti struktúrában elfoglalt helyétől függően konstruktív és erős érdekérvényesítő az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban, minden esetben Magyarország vagy alkalmazásától függően az adott nemzetközi szervezet céljainak és érdekeinek elsőbbséget biztosítva.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Is familiar with: Hungary's priorities in foreign affairs, trade and national policy and their evolution; geopolitical characteristics that determine the margin of Hungarian foreign policy; the rules of international law and EU law rules and European Union legal rules, the realities and prospects of international and European Union economy; priorities and

atmosphere of Hungary's defence policy, and the correlations of the above; public policy, the basic characteristics of Hungarian public policy and its international relevance; the relevance and connections of politics, law, administration, economics, management and security policy in the state organisation.

-

Capabilities:

Able to perform his/her duties adequately at state, private and international organizations that execute public power or offer public services preparing managerial decisions and taking an active part in the decision-making process; making real judgment based on information processed; and making professional proposals; creating working hypothesis using his/her theoretical background while being familiar with its methodological background.

-

Attitude:

His/her personal attitude is characterized by: critical thinking; a commitment to public service, working and behaving in a responsible and tolerant way; respect towards other people's opinions while adopting an authentic viewpoint; a commitment to Hungary's interests, social solidarity and equal opportunities, democratic values, the rule of law and the shared values of Europe and the nation. If working for the Hungarian state organisation; a commitment to the goals and interests of the international organisation he/she works for.

-

Autonomy and responsibility:

Depending on his/her position in the organisation, he/she constructively and confidently enforce interests within and outside the organisation ; giving priority to the goals and interests of Hungary or the given international organisation.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Politika és politikatudomány, politikus és politológus. A politikatudomány jellegzetességei és elméleti irányzatai. (Politics and political science, politician and political scientist. Characteristics and theoretical trends of political science.);12.2. Politikai gondolkodás, politikai filozófia, politikai ideológia. A politikai gondolkodás alapfogalmai. (Political thought, political philosophy, political ideology. Basic concepts of political thought.);12.3. Világnézetek és értékrendek a politikában. Baloldaliság és jobboldaliság, mérsékelt és szélsőséges gondolkodás. A három „klasszikus” politikai ideológia: liberalizmus, konzervativizmus, szocializmus. (Views and values in politics. Leftism and rightism, moderate and extreme thinking. The three "classic" political ideologies: liberalism, conservatism, socialism.);12.4. A politikai kultúra jelensége; országok és régiók eltérő politikai kultúrái. A politikai törésvonalak kialakulása és fejlődése. Politikai szocializáció. A

modern pártok. (Political culture. Evolution of political cleavages. Political socialization. Modern parties.);12.5. Választási rendszerek és pártrendszerek. (Electoral and party systems in historical and international perspective.);12.6. Politikai intézmények és kormányzati rendszerek - történeti és nemzetközi perspektívában. (Political institutions and governmental systems - in historical and international perspective.);12.7. Politikai berendezkedések: demokráciák és nem-demokratikus rendszerek. (Political systems: democracies and non-democratic regimes.);12.8. Gyakorlat: A politikatudomány módszerei. Bevezetés, követelmények. (Exercise: Introduction and requirements. Political science research methods.);12.9. A politikatudomány alapfogalmai különös tekintettel az állampolgár fogalmára. A hivatásos politikus. (Basic concepts of political science, special focus on citizens and professional politicians.);12.10. A főbb politikai ideológiák (liberalizmus, konzervativizmus, szocializmus). (Classical ideologies: liberalism, conservatism, socialism.);12.11. Politikai kultúra. (EXERCISE: The phenomenon of political culture - different regions, different political cultures.);12.12. Választási rendszerek és pártrendszerek. (Electoral systems. Party systems.);12.13. A parlamentáris és félelnöki rendszerek 21. századi kihívása: a prezidencializáció. (Challenges of parliamentary and semi-presidential systems in the 21th century: the phenomenon of presidentialization.);12.14. Szakmai kirándulás (Professional trip.);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

2. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tantárgy elfogadásához a tanórák legalább 70 %-án jelen kell lennie a hallgatónak. Az ezen felüli távollétet a hiányzást követő első foglalkozáson igazolni kell.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Egy csoportos kiselőadás megtartása, a zárthelyi dolgozat megírása, a szemináriumokon minimális aktivitás (min. pontszám 50/100pont).

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A félévi aláírás megszerzésének feltétele a fentiekben meghatározott arányú (legalább 70%-os) részvétel a foglalkozásokon.

16.2. Az értékelés:

Az órák (előadás+szeminárium) 70%-án való jelenlét, egy csoportos kiselőadás megtartása, a zárthelyi dolgozat megírása, a szemináriumokon minimális aktivitás (min. pontszám 50/100pont).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Egedy Gergely et al. /szerk./: : Bevezetés a politológiába, Nemzeti Közszerzői és Tankönyvkiadó, Budapest 2013. ISBN: 978-615-5344-34-3 ;2. Pál Gábor /szerk./: : Politológia – Betekintés a politika világába., Dialóg Campus, Budapest 2018. ISBN: 978-615-5845-95-6 ;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Bihari Mihály: : Politológia. A politika és a modern állam – pártok és ideológiák., Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó, Budapest 2013. ISBN: 9789631976281 ;2. Fisichella, Domenico: A politikatudomány alapvonalai, Osiris, Budapest 2006. ISBN: 9633896053 ;

Budapest, 2024

Dr. Fejes Zsuzsanna, PhD, habil, egyetemi docens

TANTÁRGYI PROGRAM

ÁÁJTB06 Civilizációnk kihívásai

1. A tantárgy kódja: ÁÁJTB06

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Civilizációnk kihívásai

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Challenges of our civilisation

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100 % gyakorlat, 0 % elmélet

4.3. Az értékelés: évközi értékelés

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. valamennyi, az államtudományi képzési területhez tartozó alapképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Állam- és Jogtörténeti Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Prof. Dr. Nagyernyei-Szabó Ádám Sándor

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (0 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (0 EA + 0 SZ + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

A félév alatt 12 alkalom tantermi (vagy oktatási céllal kiválasztott más helyszínű) óra, egy alkalom egyetemi rendezvény (lehetőleg Ludovika Fesztivál előadásán), egy alkalom kulturális intézmény (min. Ludovika Történeti Kiállítás) meglátogatása. A tantárgy oktatása kooperatív csoportmunkában valósul meg.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A hatékony állam működéskéhez nélkülözhetetlenek a jó államtudományi ismeretekkel rendelkező tagjai a különböző hivatásrendeknek, akik nemcsak lokálisan, hanem globálisan is képesek értelmezni a világban zajló folyamatokat. A tantárgyi tematikában az elmúlt évtizedek viszonylag nyugodt világrendjét érő elemi erejű változások egyes aspektusait dolgozzuk fel, az európai civilizáció fundamentumaival és több évszázados fejlődés általi eredményeivel összevetésben. Tantárgyunk célja, hogy a magyar államigazgatás és az egyes hivatásrendek jövőbeni szereplői világosan és pontosan átlássák azokat az erővonalakat, melyek meghatározzák a következő évtizedek Európáját. A tananyagban problémaközpontúan elemezzük a különböző kérdéseket tematikus szerkezetbe foglalva.

Irodalomjegyzék: Az európai civilizáció alapjai: antikvitás-kereszténység: i. Oscar Halecki - Európa millenniuma, MCC Press, 2022: a. Prológus: A kereszténység első millenniuma, 1-5. alfejezetek (25-67.o) b. Második rész: A keresztény nemzetközösség; 11. alfejezet: Európa és a kereszténység (141-153.o) Európa népei: i. Robert Schuman - Európáért, MCC Press, 2022: (17-69.o) a. I. fejezet: Európa feldarabolása idejét múlt abszurditássá vált; b. II. fejezet: Mielőtt Európa katonai szövetséggé vagy gazdasági egységgé válna, a legnemesebb értelemben vett kulturális közösséggé kell lennie; c. III. fejezet: Európát felépíteni Németország nélkül, akár csak Franciaország nélkül lehetetlen; d. IV. fejezet: Anglia csak a körülmények nyomására fogadja majd el, hogy Európába integrálódjék. ii. Robert D. Kaplan: A Földrajz Bosszúja, AJTK, 2022a. 9. fejezet: Európa megosztottságának földrajzai iii. Navracsics Tibor: Egyre szorosabb egység? - Jövők Európában in: Mernyei Ákos - Orbán Balázs (szerk) - Magyarország 2020, MCC Press, 2021: 677-693.o. Demográfiai kihívások Európában: i. Dezső Tamás: A migrációs válság okairól és következményeiről, in: Mernyei Ákos - Orbán Balázs (szerk) - Magyarország 2020, MCC Press, 2021: (195-215.o) ii. Fűrész Tünde: Család nélkül nincs nemzet - demográfiai fordulat Magyarországon, in: Mernyei Ákos - Orbán Balázs (szerk) - Magyarország 2020, MCC Press, 2021 iii. Ed West - A sokszínűség illúziója, MCC Press, 2023: a. 4. fejezet: Elvégezni a britek helyett a munkát - Előnyös-e a tömeges bevándorlás a gazdaság számára? (112-139.o) b. 5. fejezet: Sokszínűség és egyenlőtlenség - A tömeges bevándorlás társadalmi ára (139-157.o) Hungarikumok és híres magyarok a világban: i. Tózsza István - Horváth Imre: Hungarikumok és nemzeti értékvédelem, Ludovika Egyetemi Kiadó, 2021a. III. Fejezet: A nemzeti értékek és Hungarikumok gyakorlati hasznosíthatóságának lehetőségei (38-55.o) b. 1. Melléklet: A Hungarikumok Gyűjteményének bővülése időrendi sorrendben (111-145.o) ii. Prágay Dezső - Híres Magyarok a Nagyvilágban, 1995a. Első fejezet: Az egyes tudományágakban világhíressé vált magyarok (12-34.o) b. Hetedik fejezet: Irodalom és művészetek: építészet, zene, film (54-65.o) Energiafelhasználás Európában: i. Daniel Yergin- Változó világtérkép - Energia, klíma és a nemzetek közti konfliktusok, MCC Press, 2023: a. 10. fejezet: Krízis a földgáz körül b. 11. fejezet: ellentétek az energiabiztonság körül c. 12. fejezet: Ukrajna és az újabb szankciók (95-107.o) d. 14. fejezet: ellenhatás (117-129.o) e. 42. fejezet: Zöldmegállapodások (377.o - 382.o) ii. Hernádi Zsolt: Ellátásbiztonság és energetikai szuverenitás - Magyar energetikai kilátások, in: Mernyei Ákos - Orbán Balázs (szerk) - Magyarország 2020, MCC Press, 2021 A klímaváltozás hatásai Európában: i. Bjorn Lomborg - Téves riasztás, MCC Press, 2022: a. Harmadik rész, 8. alfejezet: Mi áll a párizsi megállapodás kudarca mögött? ii. Francesco Giubilei - A természet megőrzése, MCC Press, 2022: b. Első rész, 6. alfejezet: Az Európa-párti környezettudatosság (65-71.o) c. Harmadik

rész: A jövő környezetvédelmi kihívásai, 219-259.o.iii. Michael Shellenberger - Apokalipszis Soha, Gingko Kiadó – MCC Press, 2021:a. 11. fejezet: az energia megtagadása, 263-294.o.iv. Böszörményi-Nagy Gergely – Nonkonform, MCC Press, 2022:a. II. fejezet: Éghajlat és háború, 1-4. alfejezetek (104-131.o)A család helyzete és a nemi szerepek kérdése Európában:i. Ryan T. Anderson - Harryból Sally, MCC Press, 2022:a. 4. fejezet: Mitől leszünk férfiak vagy nők? (125-147.o)b. 7. fejezet: Nem és kultúra (219-259.o)ii. Eugénie Bastie - Viszlát Mademoiselle!, MCC Press, 2022:a. 12. fejezet: éljen a nemek közötti különbség! (187-205.o)iii. David Engels - Mit tegyünk?, MCC Press, 2021:a. 12. fejezet: A családalapítás jelentőségérőlb. 13. fejezet: A gyermeknevelés fontosságáról (132-146.o)iv. Katy Faust, Stacy Manning - Szemünk fényei, MCC Press, 2022:a. 2. Fejezet: A biológia számít (67-97.o)b. 3. Fejezet: Számít a nem (97-125.o)c. 4. Fejezet: Számít a házasság (125-157.o)Óshonos és új kisebbségek Európában:i. Ed West - A sokszínűség illúziója, MCC Press, 2023:a. 5. fejezet: Sokszínűség és egyenlőtlenség – A tömeges bevándorlás társadalmi ára (139-157.o)b. 8. fejezet: Multikulturalizmus – A sokszínűségekre adott liberális válasz (203-234.o)ii. Gyurcsík Iván (szerk.) – Gyönyör József Emlékkötet: Lesz-e Végre Igazi Hazánk?, 2022, Kisebbségért – Pro Minoritate Alapítványa. Fiatala-Butora János: A kollektív bűnösség árnyékában (173-196.o)iii. Ayaan Hirsi Ali - Préda – Bevándorlás, iszlám és a női jogok hanyatlása, MCC Press, 2022:a. III. Rész: A civilizációk csatája – újraértelmezve (191-280.o)A hadsereg a jövő Európájában. Szálkai Kinga-Baranyi Tamás Péter-Szarka E. Luca (szerk): Biztonságpolitikai Corvinák I-II, AJTK, 2021:a. 2. Fejezet, 2. alfejezet: Kelemen Zoltán – Európai. Marton Péter – Balogh István – Rada Péter: Biztonsági Tanulmányok, AJTK, 2015:b. 3. fejezet 7. alfejezet: A katonai (és hírszerzési) biztonsági komplexumCivilizációnk a veszélyek korában:i. Szálkai Kinga-Baranyi Tamás Péter-Szarka E. Luca (szerk): Biztonságpolitikai Corvinák I-II, AJTK, 2021:a. Globális biztonsági kihívások (27-201.o; különös tekintettel az 1., 2., 3., 5., 6. alfejezetekre)

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

Good knowledge of public governance is essential for the effective functioning of the state, and it requires staff who are capable of interpreting the processes occurring both locally and globally. In the curriculum of the course, we examine the elemental changes that have affected the relatively peaceful world order of the past decades and compare them with the foundations of European civilization and the results of its centuries-long development. The aim of our subject is to provide future participants of the Hungarian public administration with a clear understanding of the power lines that will determine the future of Europe in the next decades. The course material is analyzed in a problem-centered manner, and various issues are organized in thematic structures.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Ismeretekkel rendelkezik Magyarország történelmével, társadalmi, környezeti jellemzőivel, kulturális örökségével és geopolitikai helyzetével kapcsolatban, valamint a 21. századi világ stratégiai dimenzióiról, az aktuális globális és lokális problémákról és ezek összefüggéseiről.

Európa aktuális helyzetének, kihívásainak és lehetőségeinek, valamint a 21. század stratégiai dimenzióinak ismerete. A 21. századi világ átfogó problémáinak, kihívásainak és összefüggéseinek megismerése és megértése, azok globális és lokális szinten való értelmezése.

Képességei

Képes hatékonyan értelmezni és értékelni az Európára és Magyarországra ható globális eseményeket és világfolyamatokat, valamint hatékonyan feldolgozza a kapcsolódó információkat, adatokat.

Szövegértési, -értelmezési, elemzési és értékelési készségek kialakítása, amelyek lehetővé teszik az Európára és Magyarországra ható globális események és világfolyamatok hatékony értelmezését és értékelését. A tantárgyhoz kapcsolódó adatok, szakirodalom kritikus értékelése és elemzése.

Attitűdje

Elkötelezett az ország jövője és sikerei iránt, nyitott az új ismeretekre és kihívásokra, amelyek Magyarország helyét és lehetőségeit érintik a 21. században. Elkötelezett a demokratikus értékek és a jogállamiság mellett.

Elkötelezettség az ország jövője és sikerei iránt, valamint nyitottság azokra az új ismeretekre és kihívásokra, amelyek Magyarország helyét és lehetőségeit érintik a 21. században. Elkötelezettség az önálló és elemző, kritikus gondolkodásra, egyéni munkára és együttműködésen alapuló csoportmunkára.

Autonómiája és felelőssége

Szabadon és felelős módon viszonyul az Európa és Magyarország jövőjével kapcsolatos kihívásokhoz, valamint az egyéni és közösségi felelősségvállalás lehetőségeihez.

Önálló és kritikus gondolkodás, érdeklődés és véleményformálás, önreflexió Európa és Magyarország jelenkori és jövőbeni kihívásainak és lehetőségeinek megértésére, valamint az egyes témakörökre vonatkozó információs források hatékony kezelése. A globális problémákhoz és kihívásokhoz kapcsolódó egyéni és közösségi felelősségvállalás támogatása Magyarország jövőjével kapcsolatban.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

The student has some knowledge of Hungary's history, social, environmental characteristics, cultural heritage and geopolitical situation as well as the strategic dimensions of the 21st century world, current global and local problems and their connections.

Knowledge of Europe's current situation, challenges, and opportunities, as well as the strategic dimensions of the 21st century. Understanding and awareness of the comprehensive problems, challenges, and interconnections of the 21st-century world, and their global and local interpretations.

Capabilities:

The student is able to interpret and evaluate effectively the global events and world processes affecting Europe and Hungary, as well as efficiently process the related information and data.

Developing skills in reading comprehension, text interpretation, text analysis, and text evaluation, which enable effective interpretation and evaluation of global events and world processes affecting Europe and Hungary. Critical evaluation and analysis of data and literature related to the course.

Attitude:

The student is committed to the country's future and successes, open to new knowledge and challenges that affect Hungary's place and opportunities in the 21st century. The student is committed to democratic values and the rule of law.

Commitment to the future and success of the country, as well as openness to new knowledge and challenges that affect Hungary's position and opportunities in the 21st century. Commitment to independent and analytical, critical thinking, individual and group work through collaboration.

Autonomy and responsibility:

The student takes a free and responsible approach to the challenges related to the future of Europe and Hungary, and to the possibilities of the individual and community responsibility.

Fostering independent and critical thinking, interest and opinion formation, self-reflection in understanding the contemporary and future challenges and opportunities of Europe and Hungary, as well as efficient management of information sources related to specific topics. Encouraging individual and collective responsibility for global problems and challenges concerning Hungary's future.

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Az európai civilizáció alapjai: antikvitás-kereszténység (The foundations of European civilization: Antiquity-Christianity);12.2. Európa népei (The peoples of Europe);12.3. Demográfiai kihívások Európában (Demographic challenges in Europe);12.4. Hungarikumok és híres magyarok a világban (Hungaricums and famous Hungarians in the world);12.5. Energiafelhasználás Európában (Energy consumption in Europe);12.6. A klímaváltozás hatásai Európában (The impacts of climate change in Europe);12.7. A család helyzete és a nemi szerepek kérdése Európában (The situation of the family and issues of gender roles in Europe);12.8. Őshonos és új kisebbségek Európában (Indigenous and new minorities in Europe);12.9. A hadsereg a jövő Európájában (The Army in the Europe of the Future);12.10. Civilizációnk a veszélyek korában (Our civilization in the age of dangers);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

bármely félévben;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgatónak a tanórák legalább 70%-án jelen kell lennie. 30%-ot meghaladó hiányzás esetén a hallgatónak egyedileg megbeszélt többletfeladatot kell megoldania az aláírás megszerzéséhez. Hiányzás esetén a hiányzást igazoló dokumentumot a hallgató köteles az oktató e-mail címére megküldeni. A hallgató köteles továbbá az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Nappali munkarend esetén:A hallgatónak a félév folyamán az alábbi feladatokat szükséges teljesítenie:- Folyamatos, aktív szemináriumi csoportmunka.- Két egyetemi rendezvényen való részvétel (pl. Ludovika Fesztivál), és az egyikről egy rövid beszámoló készítése.Az évközi jegy 60%-át az aktív órai munka, 40%-át az egyetemi rendezvényeken való részvétel és az elkészült beszámoló adja.Az értékelés a következő módon történik: 60 %-tól elégséges, 70 %-tól közepes, 80-tól % jó, 90 %-tól jeles.Levelező munkarend esetén:A hallgatónak a félév folyamán az alábbi feladatokat szükséges teljesítenie:- Két darab 1500 karakteres évközi beadandó a 12. pontban megadott tematikához kapcsolódóan.Az értékelés a következő módon történik: 60 %-tól elégséges, 70 %-tól közepes, 80-tól % jó, 90 %-tól jeles.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A tanórák legalább 70%-án való részvétel.

16.2. Az értékelés:

Az évközi értékelés megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a 15. pontban részletezett feladatok teljesítése.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

Aláírás megszerzése és legalább elégséges évközi jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

17.2. Ajánlott irodalom:

Budapest, 2024.

Prof. Dr. Nagyernyei-Szabó Ádám Sándor

TANTÁRGYI PROGRAM

ÁKNGTB18 Európai gazdasági integráció

1. A tantárgy kódja: ÁKNGTB18

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Európai gazdasági integráció

3. A tantárgy megnevezése (angolul): European Economic Integration

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50 % gyakorlat, 50 % elmélet

4.3. Az értékelés: kollokvium

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi igazgatási alapképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Közgazdaságtani és Nemzetközi Gazdaságtani Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Pásztor Szabolcs, PhD, habil, egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (14 EA + 0 SZ + 14 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (4 EA + 0 SZ + 4 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:
Vendégoktatók hívása, modern ismeretátadási eszközök és módszerek.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A kurzus során a hallgatók megismerkedhetnek az Európai Unió gazdasági integrációjának elméleti alapjaival és gyakorlati megvalósulásával. Megismerik az Európai Unió egyes gazdasági szakpolitikáinak rendszereit, e szakpolitikák elméleti hátterét, gyakorlati céljait, eszközeit, hatásait, korábbi, illetve várható jövőbeni fejlődési irányait. A kurzus során a következő közös politikákkal foglalkozunk a fenti szempontok szerint: Közös Agrárpolitika, regionális és kohéziós politika, közös kereskedelempolitika, versenypolitika. Részletesen megvizsgáljuk az egységes belső piac és a Gazdasági és Monetáris Unió működését, az európai gazdaságpolitikai koordináció előrehaladását. Kitérünk a közös költségvetésre, mint a közös politikák finanszírozásának egyik kiemelten fontos elemére. Képet adunk Európa változó szerepéről a - szintén változó - világgazdaságban.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

During the course students will get acquainted with the theoretical foundations and practical implementation of the economic integration of the European Union. They will learn about the systems of certain economic policies of the European Union, their theoretical background, their practical aims, tools, effects, past and future directions of development. Based on the above, the course deals with the following common policies Common

Agricultural Policy, Regional and Cohesion Policy, Common Commercial Policy, Competition Policy. We will examine in detail the functioning of the Single Market and the Economic and Monetary Union and the progress of European economic policy coordination. We will tackle the EU budget as one of the most important elements of financing common policies. We provide a picture of Europe's changing role in the - also changing - world economy.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Ismeri az Európai Unió történetét, intézményeit, jogrendszerét, döntéshozatali folyamatait, külpolitikai kapcsolatrendszerét, illetve szakpolitikáit. Ismeri az államszervezet, a közigazgatás és különösen a nemzetközi igazgatás működésének legfontosabb politikai, jogi, igazgatási, közgazdaságtani, gazdálkodás- és szervezéstudományi és biztonságpolitikai vonatkozásait és azok összefüggéseit.

-

Képességei

Képes nemzetközi és európai uniós, valamint kormányzati, ágazati és szervezeti szintű stratégiák értelmezésére és végrehajtói szintű érvényesítésére.

-

Attitűdje

A magyar államszervezetben való munkavégzés esetén elkötelezett Magyarország érdekei, továbbá a társadalmi szolidaritás és az esélyegyenlőség, a demokratikus értékek, a jogállamiság, az európai és szövetségi értékkezősség mellett. Nemzetközi szervezetben való munkavégzés esetén elkötelezett az adott szervezett céljai és érdekei mellett.

-

Autonómiája és felelőssége

Szervezeti struktúrában elfoglalt helyétől függően konstruktív és erős érdekérvényesítő az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban, minden esetben Magyarország vagy alkalmazásától függően az adott nemzetközi szervezet céljainak és érdekeinek elsőbbséget biztosítva.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

The history of the European Union, its institutions, legislation, decision-making processes, foreign relations and policies. The relevance and connections of politics, law, administration, economics, management and security policy in the operation of the state organisation, public administration and particularly international administration.

-

Capabilities:

Interpreting and executing strategies at international, European Union related, governmental, sectoral and organisational levels.

-

Attitude:

A commitment to Hungary's interests, social solidarity and equal opportunities, democratic values, the rule of law and the shared values of Europe and the nation - if working for the Hungarian state organisation. A commitment to the goals and interests of the international organisation he/she works for.

-

Autonomy and responsibility:

To constructively and confidently enforce interests within and outside the organisation, depending on his/her position in the organisation; giving priority to the goals and interests of Hungary or the given international organisation.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A gazdasági integráció elméletei, integrációk a világgazdaságban (Theories of economic integration, integrations in the world economy); 12.2. Az európai integráció mikro- és makroökonómiája (The micro- and macroeconomics of European integration); 12.3. Közös kereskedelempolitika és versenypolitika (Common trade policy and competition policy); 12.4. Közös agrárpolitika és vidékfejlesztés, regionális és kohéziós politika (Common agricultural policy and rural development, regional and cohesion policy); 12.5. A Gazdasági és Monetáris Unió, gazdaságpolitikai koordináció az EU-ban (The Economic and Monetary Union, economic policy coordination in the EU); 12.6. EU-szintű és tagállami strukturális reformok: a zöld és digitális átállás folyamata és a demográfiai kihívások kezelése (Structural reforms in the level of EU and member states: the process of the green and digital transition and the management of demographic challenges); 12.7. Növekedés és válságkezelés a XXI. századi Európában (Growth and crisis management in the XXI. century in Europe);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

3. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az előadásokon a részvétel nem kötelező, de - a tananyag megfelelő megértése érdekében - ajánlott. A gyakorlatokon egyéni/csoportos félévközi feladatokra kerül sor. Ezek elfogadása, valamint a megfelelő mértékű jelenlét (legfeljebb két hiányzás) az aláírás feltétele. A gyakorlatokon a részvétel kötelező; kettőnél (levelező tagozaton egynél) több hiányzás esetén az oktatóval egyeztetett plusz feladattal lehet kiváltani a jelenlétet.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

A gyakorlatokon egyéni/csoportos félévközi feladatokra kerül sor. Ezek elfogadása, valamint a megfelelő mértékű jelenlét az aláírás feltétele. A gyakorlatokon a részvétel kötelező; kettőnél (levelező tagozaton egynél) több hiányzás esetén az oktatóval egyeztetett plusz feladattal lehet kiváltani a jelenlétet.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A gyakorlatokon egyéni/csoportos félévközi feladatokra kerül sor. Ezek elfogadása, valamint a megfelelő mértékű jelenlét az aláírás feltétele. A gyakorlatokon a részvétel kötelező; kettőnél (levelező tagozaton egynél) több hiányzás esetén az oktatóval egyeztetett plusz feladattal lehet kiváltani a jelenlétet.

16.2. Az értékelés:

A gyakorlati órákon végzett munkával (feladat: max. 30 pont, órai aktivitás: max. 20 pont), valamint (az aláírás megszerzése esetén) a vizsgaidőszakban tett max. 50 pontos írásbeli vizsgával összesen max. 100 pont szerezhető. Ponthatárok és érdemjegyek: 0-50:

elégtelen, 51-59: elégséges, 60-74: közepes, 75-87: jó, 88-100: jeles. A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Halmai Péter: Európai gazdasági integráció, Dialóg Campus Kiadó, Budapest 2020. ISBN: 978-615-6020-31-4; 2. Kengyel Ákos: Az Európai Unió közös politikái, Akadémiai Kiadó, Budapest 2010. ISBN: 978-963-05-8748-8; 3. Palánkai Tibor: A globális és a regionális integráció gazdaságtana, Akadémiai Kiadó, Budapest 2011. ISBN: 978-963-05-8977-2;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Halmai Péter: Mélyintegráció - A Gazdasági és Monetáris Unió ökonómiája, Akadémiai Kiadó, Budapest 2021. ISBN: 978-963-45-4555-2;

Budapest, 2024

Dr. Pásztor Szabolcs, PhD, habil, egyetemi docens

TANTÁRGYI PROGRAM

ÁAÖKTBO6 Európai kormányzati- és közigazgatási rendszerek

1. A tantárgy kódja: ÁAÖKTBO6

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Európai kormányzati- és közigazgatási rendszerek

3. A tantárgy megnevezése (angolul): European systems of governance and public administration

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0 % gyakorlat, 100 % elmélet

4.3. Az értékelés: kollokvium

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi igazgatási alapképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Alkotmányjogi és Összehasonlító Közjogi Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Prof. Dr. Halász Iván, DSc, egyetemi tanár

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 SZ + 0 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 SZ + 0 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

-

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A kurzus felvázolja az összehasonlító közjog rövid történetét, utána főbb jellemzőit és kihívásait. Külön kitér a szervezeti, perszonális és procedurális összehasonlításra is. Azután főleg a meghatározó európai kormányzati és közigazgatási modellekre koncentrál, továbbá megvizsgálja az Európa egyes jellegzetes régióit. A fő hangsúly az egyes országok strukturális bemutatásán lesz, de a tananyag kitér az egyes modellek gyakorlati működésére is.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course focuses on a brief history of comparative public law, then its main features and challenges. It also deals specifically with organisational, personal and procedural comparisons. It then focuses on the dominant models of governance and public administration in Europe, and examines some of Europe's distinctive regions. The main emphasis will be on the structural presentation of each country, but the practical functioning of each model will also be covered.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

A hallgató behatóan ismeri az egyes meghatározó európai modelleket és régiókat. Tisztában lesz a kormányzati és közigazgatási rendszerek sajátosságaival, azok társadalmi-történelmi hátterével.

-

Képességei

Elemző, szintetizáló és összehasonlító képességek fejlesztése, a komplex szemléletmód és problémacentrikus gondolkodás.

-

Attitűdje

A hallgató átfogó, a nemzetközi gyakorlatra kiterjedő szemléletmóddal kezeli az elméleti és gyakorlati dilemmákat.

-

Autonómiája és felelőssége

Az önálló gondolkodás fejlesztése, a szakmai etika és a társadalmi felelősség erősítése. A hallgató átlátja a szervezeti működés elméleti és gyakorlati aspektusait.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

The student will have an in-depth knowledge of the different dominant European models and regions. They will be familiar with the specificities of governmental and administrative systems and their socio-historical background.

-

Capabilities:

Develop analytical and synthesising skills, a complex approach and problem-oriented thinking.

-

Attitude:

The student will address theoretical and practical dilemmas with a comprehensive approach covering international practice.

-

Autonomy and responsibility:

Develop independent thinking, professional ethics and social responsibility. Students will gain an understanding of the theoretical and practical aspects of organisational functioning.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Összehasonlító jog és kormányzás fogalma, módszerei, kihívásai. Főbb európai modellek (Concept of comparative law and governance, methods and challenges. The main European models.);12.2. Egyesült Királyság és a brit hatás alatt álló államok. Írország. (United Kingdom and the states under British influence. Ireland.);12.3. Franciaország és a francia alkotmányos és adminisztratív hatás kérdése. (France and the issue of the French constitutional and administrative influence);12.4. Németország, Ausztria, Svájc. A németajkú föderációk különböző formái. (Germany, Austria, Switzerland. Different forms of German-speaking federation.);12.5. Dél-európai államok - Olaszország, Portugália és Spanyolország - alkotmányos, közigazgatási és politikai fejlődése. Regionális államok. (Southern European states – Italy, Portugal and Spain. The constitutional, administrative and political model. Regional states);12.6. Benelux – helyi nemzeti tradíciók és a külföldi hatások. (Benelux – local national traditions and foreign impacts.);12.7. Skandináv és baltikumai államok. (Scandinavian countries and Post-Soviet Baltic states);12.8. Közép-Európa visegrádi államai. (Visegrád states of Central Europe);12.9. Az EU délkelet-európai államai. Bulgária, Horvátország, Románia, Szlovénia. (Southern-Eastern states of EU. Bulgaria, Croatia, Romania, Slovenia);12.10. Oroszország. Szovjet és orosz tradíciók. Új föderalizmus. (Russia. Soviet and Russian traditions. New federation.);12.11. Belarusz, Ukrajna, Moldova (Belarus, Moldova, Ukraine);12.12. Nyugat-Balkán nem EU-s államai (Non EU states in West-Balkan states);12.13. Azerbajdzsán, Grúzia, Örményország (Armenia, Azerbaijan, Georgia);12.14. Európai miniállamok. (Ministates in Europe.);12.15. Összegzés (Summary);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

5. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az órák 70 százalékán kötelező a részvétel. Az egyéni tanrendesek beadandóval válthatják ki a jelenléti kötelezettséget. A hiányzási kvóta túllépése az aláírás megtagadását vonja maga után. A távolmaradás – a tantárgyfelelős ezirányú döntése esetén – beadandóval pótolható.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

-

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az órákon való előírt részvétel, zárthelyi dolgozat megírása (vagy beadandó dolgozat benyújtása).

16.2. Az értékelés:

Az írásbeli vagy szóbeli vizsga legalább 50%-os teljesítése.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

Az írásbeli vagy szóbeli vizsga legalább 50%-os teljesítése.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Halász Iván – Szabó Zsolt: Alkotmány és kormányzás Kelet-Európában. , , Gondolat, Budapest, 2020. ISBN: 978 963 556 152 0;2. Sente Zoltán: Európai alkotmány- és parlamentarizmustörténet. 1945-2005. , Osiris, Budapest, , 2006. ISBN: ISBN 963-389-843-9;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Chronowski Nóra – Drinóczi Tímea (szerk.): Európai kormányformák rendszertana, HVG ORAC, Budapest 2007. ISBN: 9789632580043; 2. Halász Iván: Államfő, parlament, kormány. Az államszervezet fejlődése a visegrádi országokban 1989 után, Lucidus, Budapest 2014. ISBN: 978-963-9465-87-9 ;

Budapest, 2024

Prof. Dr. Halász Iván, DSc, egyetemi tanár

TANTÁRGYI PROGRAM

ÁISZLB201 Idegen nyelv I.

1. A tantárgy kódja: ÁISZLB201

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Idegen nyelv I.

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Foreign Language Studies I.

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100 % gyakorlat, 0 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi igazgatási alapképzési szak; 5.2. nemzetközi igazgatási alapképzési szak (angol nyelven);

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Idegennyelvi és Szaknyelvi Lektorátus

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Nagy Zsuzsanna

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 56 (0 EA + 0 SZ + 56 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 16 (0 EA + 0 SZ + 16 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 4

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

Interaktív online oktatási platformok használata a hallgatók és az oktató által az élményalapú oktatás biztosítása és a hallgatói autonómia fejlesztésének érdekében, pl. Kahoot, Quizlet, Mentimeter. A hallgatók quizeket, szókinccsgyűjteményeket és kérdőíveket készítenek önmaguk és egymás számára. Az oktató ezeket ellenőrzi és kiegészíti és integrálja az oktatási folyamatba.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy célja, hogy a hallgatók nyelvi készségei szóban és írásban is fejlődjen angol, német, francia, orosz, olasz, spanyol vagy arab nyelven. A résztvevők szókinccse a kurzus nyelvi szintjének megfelelően bővül. Az általános nyelvi fejlesztésen túl a munkahelyi készségek (telefonálás, megbeszélések, vélemény kifejtése, érvelés, írott hivatalos kommunikáció) is hangsúlyos részét képezik a kurzusnak. A kurzus teljesítésével jártasságot szereznek az alapvető kommunikációs készségek használatában és képesek lesznek ezeket megfelelően alkalmazva a fent említett témákban írásban és szóban egyaránt megnyilvánulni.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course aims to improve both the written and oral skills of students in English, German, French, Russian, Italian, Spanish or Arabic. It also expands students' vocabulary at the

level of the course. Besides general skills practice, the course focuses on essential communications skills necessary at work (telephoning, meetings, expressing opinions, argumentation, formal writing). By completing the course, students will become acquainted with basic communication skills and will be able to exchange ideas about them both in written and oral forms.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Rendelkezik a szakmai feladatellátásához szükséges idegennyelv tudással legalább egy idegen nyelven. Rendelkezik a közigazgatási területre jellemző szaknyelvi ismeretekkel.

Alapvetően érti a célnyelv sajátosságait és nyelvezetét. Részletesen ismeri a kurzus által felölelt nyelvi szerkezeteket. Összefüggéseiben látja és csoportosítani tudja a kurzus által felölelt szókinccset.

Képességei

Szakmai feladatellátása során megfelelően alkalmaz legalább egy idegennyelvet. Rendelkezik a közigazgatási szakterületre jellemző szaknyelvi kommunikációs készségekkel.

Szakszerűen és komplex módon használja a a kurzus által felölelt nyelvi szerkezeteket. Munkahelyi feladatokat végez nemzetközi, multikulturális közegben. Képes idegen nyelven munkahelyi környezetben hatékonyan kommunikálni szóban és írásban. Prezentációkat és összefoglalókat készít.

Attitűdje

-

Törekszik a megszerzett átfogó ismeretek rendszerszintű alkalmazására, idegen nyelvű környezetben is. Nyitottá válik a szakmai diskurzusokra idegen nyelven is. Kritikusan gondolkodik saját szakterületén idegen nyelven is. Törekszik a nyelvi pontosságra, igényességre.

Autonómiája és felelőssége

-

Önállóan előadást készít és tart idegen nyelven. Másokkal együttműködve kifejti álláspontját, reagál más résztvevő véleményére és döntéseket hoz idegen nyelven. Segítséggel idegen nyelvű összefoglalókat készít.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

The student has the necessary foreign language skills in at least one foreign language to

fulfill his/her professional duties. He/she is familiar with the technical language specific to the administrative area.

He/She fundamentally understands the peculiarities of the foreign language. He/She has detailed information about the structures learnt at the course. He/She understands the vocabulary learnt at the course and is able to group them.

Capabilities:

During the performance of his/her professional duties, the student is able to apply at least one foreign language properly. He/she is capable of using his/her professional language communication skills typical of the public administration field.

He/She uses the structures learnt at the course professionally. He/She works in an international and multicultural environment. He/She communicates efficiently at his/her workplace both in oral and written forms in foreign languages. He/She makes and gives presentations.

Attitude:

-

He/She intends to apply the comprehensive knowledge acquired systematically in a foreign environment. He/She becomes open to professional discourses in a foreign language as well. He/She thinks critically on his/her own professional field in a foreign language as well. He/She intends to become critical and accurate regarding his/her language skills.

Autonomy and responsibility:

-

He/She prepares and holds presentations on his/her own in a foreign language. He/She expresses his/her opinion, reacts to others' opinion and makes decisions by collaborating with others in a foreign language. He/She prepares summaries with help.

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés (Introduction);12.2. Szókincsfejlesztés (Vocabulary practice);12.3. Nyelvtani ismeretek rendszerezése (Revising grammar structures);12.4. Nyelvtani ismeretek bővítése (Grammar practice);12.5. Olvasáskészség és szókincsfejlesztés (Improving reading skills and expanding vocabulary);12.6. Beszédértési gyakorlat (Listening practice);12.7. Ismétlés (Revision);12.8. Zárthelyi dolgozat 1 (Test I. Unit 1-7);12.9. Nyelvtani ismeretek bővítése (Grammar practice);12.10. Olvasáskészség és beszédértés fejlesztés (Improving reading and listening skills);12.11. Szóbeli kommunikáció a munkahelyen (Oral communication at work);12.12. Írásbeli kommunikáció a munkahelyen (Written communication at work);12.13. Ismétlés (Revision);12.14. Zárthelyi dolgozat 2 (Test II. Unit 8-13);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

2. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások min. 75%-án részt venni. Rövid/tartós távolmaradás indokolt esetben (orvosi, szolgálati) pótolható, amely pótlás egyéni megbeszélés szerint történik. Egyéb esetből fakadó több mint 25%-os hiányzás esetén, a félév teljesítése nem írható alá. A HTVSZÜB által engedélyezett kedvezményes tanrend esetén (teljes felmentés óralátogatás alól) a tárgy teljesítésének követelményei:- egy 8-10 perces szakmai témájú prezentáció készítése, ppt-vel és a hang felvételével, amelyet írott szöveg használata nélkül elmond; (a ppt-n csak szavak, kifejezések szerepelhetnek, teljes mondatok nem, diánként 4-5 kulcsszó maximum);- egy Moodle quiz legalább 50%-os teljesítése.- Feladatok teljesítésének határideje: szorgalmi időszak vége.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Két zárthelyi dolgozat /időpontja a tantárgyi tematikában látszik/.Egy nyelvi portfólió létrehozása a félév folyamán, melynek elemei:- egy prezentáció tartása (szinttől függően 5-10 perces idegen nyelvű prezentáció tartása, melyet az oktatóval a félév elején egyeztetnek a hallgatók. Témája: a tantárgyi tematika egyik témájának altémája, a tematika által meghatározott héten.)- egy cikk összefoglalása 6-8 mondatban;legalább kettő interaktív feladat készítése (kahoot, quizlet gyűjtemény);Osztályzat ötfokozatú skálán / 50% elégséges, 60% közepes, 75% jó, 90% jeles/. Dolgozatok pótlása a dolgozat utáni legelső alkalommal.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Részvétel a tanórák minimum 75%-án. Két zárthelyi dolgozat megírása. Nyelvi portfólió elemeinek elkészítése.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy(GYJ). Osztályzat ötfokozatú skálán / 50% elégséges, 60% közepes, 75% jó, 90%-tól jeles/. Zárthelyi dolgozatok 20-20%-ot, míg a nyelvi portfólió 60%-át teszi ki a gyakorlati jegynek.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:**17.1. Kötelező irodalom:**

1. Stanislav Chernyshov, S.I. Chernyshov, G. Usejnova, Chernyshev S.: Pojehali 1. , Zlatauszt, Szentpétervár 2016. ISBN: 978-5-86547-859-1;2. Frédérick Airault, Vida Enikő: Allons-y PLUS 1 Méthode de français (tankönyv) , Lexika kiadó, Székesfehérvár 2018. ISBN: 978-615-5200-85-4;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. T Marin / S Magnelli: Nuovo Progetto Italiano 1. , EDILINGUA, EDIZIONI 2013. ISBN: 9789606632242;

Budapest, 2024

Nagy Zsuzsanna

TANTÁRGYI PROGRAM

ÁISZLB202 Idegen nyelv II.

1. A tantárgy kódja: ÁISZLB202

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Idegen nyelv II.

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Foreign Language Studies II.

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100 % gyakorlat, 0 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi igazgatási alapképzési szak; 5.2. nemzetközi igazgatási alapképzési szak (angol nyelven);

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Idegennyelvi és Szaknyelvi Lektorátus

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Nagy Zsuzsanna

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 56 (0 EA + 0 SZ + 56 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 16 (0 EA + 0 SZ + 16 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 4

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

Interaktív online oktatási platformok használata a hallgatók és az oktató által az élményalapú oktatás biztosítása és a hallgatói autonómia fejlesztésének érdekében, pl. Kahoot, Quizlet, Mentimeter. A hallgatók quizeket, szókinccsgyűjteményeket és kérdőíveket készítenek önmaguk és egymás számára. Az oktató ezeket ellenőrzi és kiegészíti és integrálja az oktatási folyamatba.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy célja, hogy a hallgatók nyelvi készségei szóban és írásban is fejlődjen angol, német, francia, orosz, olasz, spanyol vagy arab nyelven. A résztvevők szókinccse a kurzus nyelvi szintjének megfelelően bővül. Az általános nyelvi fejlesztésen túl a munkahelyi készségek (telefonálás, megbeszélések, vélemény kifejtése, érvelés, írott hivatalos kommunikáció) is hangsúlyos részét képezik a kurzusnak. A kurzus teljesítésével jártasságot szereznek az alapvető kommunikációs készségek használatában és képesek lesznek ezeket megfelelően alkalmazva a fent említett témákban írásban és szóban egyaránt megnyilvánulni.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course aims to improve both the written and oral skills of students in English, German, French, Russian, Italian, Spanish or Arabic. It also expands students' vocabulary at the

level of the course. Besides general skills practice, the course focuses on essential communications skills necessary at work (telephoning, meetings, expressing opinions, argumentation, formal writing). By completing the course, students will become acquainted with basic communication skills and will be able to exchange ideas about them both in written and oral forms.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Rendelkezik a szakmai feladatellátásához szükséges idegennyelv tudással legalább egy idegen nyelven. Rendelkezik a közigazgatási területre jellemző szaknyelvi ismeretekkel.

Alapvetően érti a célnyelv sajátosságait és nyelvezetét. Részletesen ismeri a kurzus által felölelt nyelvi szerkezeteket. Összefüggéseiben látja és csoportosítani tudja a kurzus által felölelt szókinccset.

Képességei

Szakmai feladatellátása során megfelelően alkalmaz legalább egy idegennyelvet. Rendelkezik a közigazgatási szakterületre jellemző szaknyelvi kommunikációs készségekkel.

Szakszerűen és komplex módon használja a a kurzus által felölelt nyelvi szerkezeteket. Munkahelyi feladatokat végez nemzetközi, multikulturális közegben. Képes idegen nyelven munkahelyi környezetben hatékonyan kommunikálni szóban és írásban. Prezentációkat és összefoglalókat készít.

Attitűdje

-

Törekszik a megszerzett átfogó ismeretek rendszerszintű alkalmazására, idegen nyelvű környezetben is. Nyitottá válik a szakmai diskurzusokra idegen nyelven is. Kritikusan gondolkodik saját szakterületén idegen nyelven is. Törekszik a nyelvi pontosságra, igényességre.

Autonómiaja és felelőssége

-

Önállóan előadást készít és tart idegen nyelven. Másokkal együttműködve kifejti álláspontját, reagál más résztvevő véleményére és döntéseket hoz idegen nyelven. Segítséggel idegen nyelvű összefoglalókat készít.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

The student has the necessary foreign language skills in at least one foreign language to

fulfill his/her professional duties. He/she is familiar with the technical language specific to the administrative area.

He/She fundamentally understands the peculiarities of the foreign language. He/She has detailed information about the structures learnt at the course. He/She understands the vocabulary learnt at the course and is able to group them.

Capabilities:

During the performance of his/her professional duties, the student is able to apply at least one foreign language properly. He/she is capable of using his/her professional language communication skills typical of the public administration field.

He/She uses the structures learnt at the course professionally. He/She works in an international and multicultural environment. He/She communicates efficiently at his/her workplace both in oral and written forms in foreign languages. He/She makes and gives presentations.

Attitude:

-

He/She intends to apply the comprehensive knowledge acquired systematically in a foreign environment. He/She becomes open to professional discourses in a foreign language as well. He/She thinks critically on his/her own professional field in a foreign language as well. He/She intends to become critical and accurate regarding his/her language skills.

Autonomy and responsibility:

-

He/She prepares and holds presentations on his/her own in a foreign language. He/She expresses his/her opinion, reacts to others' opinion and makes decisions by collaborating with others in a foreign language. He/She prepares summaries with help.

11. Előtanulmányi követelmények:

Egyidejű felvétellel megengedett tantárgyak: 11.1. ÁISZLB201 - Idegen nyelv I.;

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés (Introduction);12.2. Szókincsfejlesztés (Vocabulary practice);12.3. Nyelvtani ismeretek rendszerezése (Revising grammar structures);12.4. Nyelvtani ismeretek bővítése (Grammar practice);12.5. Olvasáskészség és szókincsfejlesztés (Improving reading skills and expanding vocabulary);12.6. Beszédértési gyakorlat (Listening practice);12.7. Ismétlés (Revision);12.8. Zárthelyi dolgozat 1 (Test I. Unit 1-7);12.9. Nyelvtani ismeretek bővítése (Grammar practice);12.10. Olvasáskészség és beszédértés fejlesztés (Improving reading and listening skills);12.11. Szóbeli kommunikáció a munkahelyen (Oral communication at work);12.12. Írásbeli kommunikáció a munkahelyen (Written communication at work);12.13. Ismétlés (Revision);12.14. Zárthelyi dolgozat 2 (Test II. Unit 8-13);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

3. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások min. 75%-án részt venni. Rövid/tartós távolmaradás indokolt esetben (orvosi, szolgálati) pótolható, amely pótlás egyéni megbeszélés szerint történik. Egyéb esetből fakadó több mint 25%-os hiányzás esetén, a félév teljesítése nem írható alá. A HTVSZÜB által engedélyezett kedvezményes tanrend esetén (teljes felmentés óralátogatás alól) a tárgy teljesítésének követelményei:- egy 8-10 perces szakmai témájú prezentáció készítése, ppt-vel és a hang felvételével, amelyet írott szöveg használata nélkül elmond; (a ppt-n csak szavak, kifejezések szerepelhetnek, teljes mondatok nem, diánként 4-5 kulcsszó maximum);- egy Moodle quiz legalább 50%-os teljesítése.- Feladatok teljesítésének határideje: szorgalmi időszak vége.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Két zárthelyi dolgozat /időpontja a tantárgyi tematikában látszik/.Egy nyelvi portfólió létrehozása a félév folyamán, melynek elemei:- egy prezentáció tartása (szinttől függően 5-10 perces idegen nyelvű prezentáció tartása, melyet az oktatóval a félév elején egyeztetnek a hallgatók. Témája: a tantárgyi tematika egyik témájának altémája, a tematika által meghatározott héten.)- egy cikk összefoglalása 6-8 mondatban;legalább kettő interaktív feladat készítése (kahoot, quizlet gyűjtemény);Osztályzat ötfokozatú skálán / 50% elégséges, 60% közepes, 75% jó, 90% jeles/. Dolgozatok pótlása a dolgozat utáni legelső alkalommal.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Részvétel a tanórák minimum 75%-án. Két zárthelyi dolgozat megírása. Nyelvi portfólió elemeinek elkészítése.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy (GYJ). Osztályzat ötfokozatú skálán / 50% elégséges, 60% közepes, 75% jó, 90%-tól jeles/. Zárthelyi dolgozatok 20-20%-ot, míg a nyelvi portfólió 60%-át teszi ki a gyakorlati jegynek.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Frédéric Airault, Vida Enikő: Allons-y PLUS 2 Méthode de français, Lexika kiadó, Székesfehérvár 2019. ISBN: 978-615-5200-93-9; 2. Rosemaria Dallapiazza-Jan: Tangram Aktuell 2. Niveaustufe A2, Hueber Verlag, München 2008. ISBN: 9783190018161;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. T Marin / S Magnelli: Nuovo Progetto Italiano 1. , EDILINGUA, EDIZIONI 2013. ISBN: 9789606632242;

Budapest, 2024

Nagy Zsuzsanna

TANTÁRGYI PROGRAM

ÁEUTTB03 Integrációtörténet és európai uniós intézmények (ENG)

1. A tantárgy kódja: ÁEUTTB03

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Integrációtörténet és európai uniós intézmények (ENG)

3. A tantárgy megnevezése (angolul): History of European Integration and the Institutions of the EU

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 30 % gyakorlat, 70 % elmélet

4.3. Az értékelés: kollokvium

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi igazgatási alapképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Európa-tanulmányok Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Prof. Dr. Koller Boglárka, PhD, egyetemi tanár, tanszékvezető

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 42 (42 EA + 0 SZ + 0 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 12 (12 EA + 0 SZ + 0 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 3

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

Jean Monnet Module és Chair projektek fejlesztése nyomán, négy alkalmas ún. reziliencia vita a kurzus második felében, valamint egy szakmai kirándulás megvalósítása.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy legfőbb célja az európai egység gondolat és integrációtörténet legfontosabb állomásainak megismertetése a hallgatókkal. A hallgatók a kurzus során megismerkednek az integrációtörténet alapfogalmaival, az integrációelméletekkel, és az integráció lehetséges értelmezési kereteivel. Az integrációtörténeti előzmények tárgyalása után az 1945 utáni eseményeket évtizedes bontásban tárgyalja a kurzus egészen napjainkig. A hallgatók átfogó képet kapnak az uniós intézmények működéséről, az alap- és módosító szerződésekről és az egyes integrációtörténeti korszakokhoz kapcsolódva, az intézmények fejlődéséről és a tagállami/nemzeti érdekérvényesítés módjáról.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to introduce the idea of European unity in a historical perspective and analyse the main periods of the history of European integration. Students learn the basic concepts of integration and get acquainted with the theories of integration. After analysing the earlier contributions to European thought, the post-1945 decades are

examined in detail. Students will get a comprehensive picture of how the EU institutions work, and gain a solid knowledge on the treaties as well as the development of EU institutions and how can Member States the national interests pursued.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Ismeri az Európai Unió történetét, intézményeit, jogrendszerét, döntéshozatali folyamatait, külpolitikai kapcsolatrendszerét, illetve szakpolitikáit.

-

Képességei

Képes nemzetközi és európai uniós, valamint kormányzati, ágazati és szervezeti szintű stratégiák értelmezésére és végrehajtói szintű érvényesítésére.

-

Attitűdje

Nemzetközi szervezetben való munkavégzés esetén elkötelezett az adott szervezett céljai és érdekei mellett.

-

Autonómiája és felelőssége

Szervezeti struktúrában elfoglalt helyének megfelelő önállósággal és felelősséggel és a hivatali út betartásával szervezi munkáját és az irányítása alatt dolgozó munkatársak tevékenységét.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

The history of the European Union, its institutions, legislation, decision-making processes, foreign relations and policies.

-

Capabilities:

Interpreting and executing strategies at international, European Union related, governmental, sectoral and organisational levels.

-

Attitude:

A commitment to the goals and interests of the international organisation he/she works for.

-

Autonomy and responsibility:

To organise his/her work and that of his/her inferiors with autonomy, responsibility and respect for official means in line with his/her position in the organisation.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Egység gondolat és Európa önértelmezése a 14. századtól – bevezető előadás (European unity and the story of Europe from the 14th century - introductory lecture); 12.2. Integrációelméleti alapfogalmak és a gazdasági integráció fokozatai (Concepts of integration theory and the degrees of economic integration); 12.3. Tanulmányi kirándulás - Budapest, mint Európa kulturális központja (Field trip – Budapest as one of the cultural centers of Europe); 12.4. Az európai integráció közvetlen előzményei a 20. Században. A II. világháború utáni világpolitikai helyzet és annak hatása az európai egységesülési folyamatra. A Montánunió és a Római Szerződések (The direct antecedents of European integration in the 20th Century. The post-1945 world political situation and its impact on the process of European unification. The Montanunion and the Treaties of Rome); 12.5. A hatvanas évek európai integrációtörténetének sikerei és kudarcai. Útkeresés a hetvenes évek Európájában (Successes and failures of the history of European integration in the 1960s. Finding a Way in the Seventies in Europe); 12.6. A megtorpanó, majd új lendületre kapó integráció a nyolcvanas években. Az Európai Unió születése a kilencvenes években. A keleti bővítés (The stalled and then re-launched integration in the 1980s. The birth of the European Union in the 1990s. The eastern enlargement); 12.7. Az integráció az új évezredben: alkotmányozás, bukás és a lisszaboni kiút. Gazdasági válság és menedzsment az Unióban. Jövőképek és differenciált integráció a huszonhetek Európájában (Integration in the new millennium: constitution, failure and the Lisbon Treaty. Economic crisis and management in the Union. Visions and differentiated integration in the EU); 12.8. Az Európai Unió intézményei I.: az Európai Bizottság, az Európai Parlament, a Tanács és az Európai Tanács. (The EU institutions I: the European Commission, the European Parliament, the Council and the European Council); 12.9. Az Európai Unió intézményei II.: Az Európai Unió Bírósága és egyéb intézmények (Gazdasági és Szociális Bizottság, Régiók Bizottsága, Központi Bankok Európai Rendszere, Számvevőszék, az EU ügynökségei) (The EU institutions II: Court of Justice of the European Union and other institutions of the European Union (Economic and Social Committee, Committee of the Regions, European System of Central Banks, European Court of Auditors, EU agencies)); 12.10. Európai egységfolyamat és reziliencia vita I. (Smart resilience and European integration debating seminar I.); 12.11. Európai egységfolyamat és reziliencia vita II. (Smart resilience and European integration debating seminar II.); 12.12. Európai egységfolyamat és reziliencia vita III. (Smart resilience and European integration debating seminar III.); 12.13. Európai egységfolyamat és reziliencia vita IV. (Smart resilience and European integration debating seminar IV.); 12.14. Összegzés (Conclusions);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

1. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Kötelező részvétel az előadások legalább 75%-án. A távollét igazolására orvosi vagy munkáltatói igazolás megküldése az oktató számára elektronikusan és egyénileg felkészüli a vizsgára.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

A kurzus érdemjegye két részből áll össze: évközi írásbeli teszt teljesítése (50%) és részvétel a csoportos vitában (50%). Ezek alapján a hallgatók aláírást és megajánlott érdemjegyet kapnak. A megajánlott érdemjegyet el nem fogadó hallgatók számára írásbeli vizsga kerül meghirdetésre.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A 14. pontban leírtak alapján a félév végi aláírás az előadásokon történő részvételhez kötött.

16.2. Az értékelés:

A kurzus érdemjegye két részből áll össze: évközi írásbeli teszt teljesítése (50%) és részvétel a csoportos vitában (50%). Ezek alapján a hallgatók aláírást és megajánlott érdemjegyet kapnak. A megajánlott érdemjegyet el nem fogadó hallgatók számára írásbeli vizsga kerül meghirdetésre.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Arató Krisztina - Koller Boglárka: Európa utazása. Integrációtörténet, Gondolat Kiadó, Budapest 2023. ISBN: 9789635562763; 2. Arató Krisztina - Koller Boglárka (szerk.): Az Európai Unió politikai rendszere, Dialóg Campus Kiadó, Budapest 2019. ISBN: 9789635310746;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Koller Boglárka: Politikai unió vagy nemzetek Európája? : A millió dolláros kérdés margójára , Európai Tükör 24. évf 3. szám, pp. 5-32.
<https://folyoirat.ludovika.hu/index.php/eumirror/article/view/6089>, Budapest 2021. ISBN: 1416-6151, doi: 10.32559/et.2021.3.1; 2. Simon Zoltán: Döntéshozatal és jogalkotás az Európai Unióban. Elmélet és gyakorlat, L'Harmattan Kiadó, Budapest 2013. ISBN: 9789637343247 ;

Budapest, 2024

Prof. Dr. Koller Boglárka, PhD, egyetemi tanár,
tanszékvezető

TANTÁRGYI PROGRAM

ÁTKTB05 Interkulturális kommunikáció

1. A tantárgy kódja: ÁTKTB05

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Interkulturális kommunikáció

3. A tantárgy megnevezése (angolul): intercultural communication

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100 % gyakorlat, 0 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi igazgatási alapképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Társadalmi Kommunikáció Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Demeter Márton, egyetemi tanár

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (0 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (0 EA + 0 SZ + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

-

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

Az interkulturális kommunikáció tárgy bevezeti a hallgatókat a kultúra főbb fogalmi megközelítéseibe, a jelentősebb kultúraelméletekbe. Emellett a tárgy arra is vállalkozik, hogy a kommunikáció kultúrspecifikus illetve kultúra invariáns elemeinek elsajátítása mellett bemutassa, hogy a kommunikatívban mi az, ami egyetemes, és mi az, ami a kultúra által közvetített. Ennek megértése segíti a hallgatókat a nemzetközi (globális) folyamatok kommunikatív és kultúraelméleti megértésében és kritikai elemzésében. Végezetül a tárgy bevezeti a kultúra szerepét a hatalmi viszonyok kialakításában, fenntartásában a hegemon kultúra fogalmán keresztül.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

Cultural studies, semiotics and communication. The course, besides introducing students to both the universal and the culture specific features of communication as it can be found in the empirical world, aims to show the universal and the culturally mediated aspects of communication itself. By this, the students will be able to critically analyze global processes from a critical point of view, by using the theoretical tools of both communication and

cultural studies. Finally, the course discusses the role of culture in establishing and maintaining soft power relations through the concept of hegemon culture.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Ismeri más kulturális és politikai régiók karakterét, az ott található országokról alapvető tudással, továbbá interkulturális ismeretekkel bír.

-

Képességei

Képes a nemzetközi, multikulturális közegben való munkavégzésre

-

Attitűdje

Nemzetközi szervezetben való munkavégzés esetén elkötelezett az adott szervezett céljai és érdekei mellett

-

Autonómiája és felelőssége

Szervezeti struktúrában elfoglalt helyének megfelelő önállósággal és felelősséggel és a hivatali út betartásával szervezi munkáját és az irányítása alatt dolgozómunkatársak tevékenységét

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

The characteristics of other cultural and political regions, basic knowledge of their countries as well as intercultural knowledge.

-

Capabilities:

Working in an international and multicultural environment

-

Attitude:

A commitment to the goals and interests of the international organisation he/she works for.

-

Autonomy and responsibility:

To organise his/her work and that of his/her inferiors with autonomy, responsibility and respect for official means in line with his/her position in the organisation.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A kultúra különböző fogalmai és értelmezései (The concepts of culture: an introduction); 12.2. Szubkultúrák (Subcultures); 12.3. Kultúra és társadalmi osztály – kommunikációs kódok (Culture and social class – the codes of communication); 12.4. A

kultúra mint szemiotikai rendszer (Culture as semiotic system);12.5. Kulturális tanulmányok, mint diszciplína (Cultural studies);12.6. Kritikai diskurzuselemzés a kultúratudományokban (Critical discourse analysis);12.7. Multikulturális diskurzuselemzés (Multicultural discourse studies);12.8. A kultúra mint hatalom (Soft power);12.9. A kultúra hegemon felfogásai: modernizációs elméletek (Cultures as means of hegemony: modernization theories);12.10. Világrendszer-elmélet és kultúra (World-systems analysis);12.11. A kulturális gyarmatosítás nyugati kritikája (The Western criticism of cultural imperialism);12.12. Dekolonizációs elméletek; Egy egyenlőbb globális kultúra felé – multikulturalizmus, centrum- periféria viszonyok nélkül (Decolonialization theories; Towards a more just global culture – multiculturalism without centrum-periphery relations);12.13. Szakmai kirándulás (Professional tip);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

5. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgatónak a tanórák legalább 70%-án jelen kell lennie, 30%-ot meghaladó hiányzás esetén a félév teljesítése nem írható alá. Indokolt esetben a tanárral való egyeztetés alapján lehetőség van beadandó esszé (20.000 karakter) elkészítésével kiváltani a hiányzást. Levelező tagozaton az előadások 60 százalékán részt kell venni, indokolt esetben az ezt meghaladó hiányzás a tanárral való egyeztetés után beadandó esszével (20.000 karakter) kiváltható

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Zárhelyi dolgozat (50%) és esettanulmányon alapuló prezentáció (50%). Levelező rendszerben lehetőség van a prezentáció online formátumban való bemutatására

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A kurzus során 1 darab zárhelyi dolgozatot kell írni a tantárgyi tematika első hat pontja alapján, valamint egy esettanulmányon alapuló prezentáció megtartása is kötelező. A zárhelyi dolgozat elmulasztása esetén azt meg kell ismételni, a prezentáció elmaradása nem pótolható, illetve indokolt esetben lehetőség van – a tanárral való egyeztetés után – online prezentációra. Levelező tagozaton a prezentáció indokolt esetben online is benyújtható

16.2. Az értékelés:

A félévközi jegyek (zárhelyi dolgozat és esettanulmány prezentáció) átlaga adja a jegyet (ötfokozatú értékelés), a kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Hidasi Judit: Interkulturális kommunikáció, Scolar, Budapest 2004. ISBN: 963-9534-

13-7;2. Jenei Ágnes: Interkulturális Tárgyalások. Oktatási segédanyag, Nemzeti Közszerológálati Egyetem, Budapest 2013.3. Korpics Márta – P. Szilczl Dóra : Szakrális kommunikáció, Typotex, Budapest 2007. ISBN: 963 9548 80 4;

17.2. Ajánlott irodalom:

Budapest, 2024

Dr. Demeter Márton, egyetemi tanár

TANTÁRGYI PROGRAM

ÁEKMTB09 Jogi alapismeretek

1. A tantárgy kódja: ÁEKMTB09

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Jogi alapismeretek

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Introduction to Legal Studies

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50 % gyakorlat, 50 % elmélet

4.3. Az értékelés: évközi értékelés

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi igazgatási alapképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Európai Köz- és Magánjogi Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Orbán Endre, PhD, adjunktus

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (14 EA + 0 SZ + 14 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (4 EA + 0 SZ + 4 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:
Kreatív oktatási módszerek széles választéka.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy a jogi ismeretek megismerésnek tematikai és módszertani alapozó kurzusa. A kurzus célja további jogi kurzusok folytatása, jogi alapfogalmak megismertetése, alapvető jogi problémák elemzése, jogi kihívások azonosítása elméleti szinten.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course is a thematic and methodological introduction on legal studies. The course aims to study further legal courses, to introduce legal key concepts, to analyse basic legal issues, to identify main legal challenges in academic life.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Imeri az államszervezet, a közigazgatás és különösen a nemzetközi igazgatás működésének legfontosabb politikai, jogi, igazgatási, közgazdaságtani, gazdálkodás- és szervezéstudományi és biztonságpolitikai vonatkozásait és azok összefüggéseit.

-

Képességei

Képes közigazgatási feladatellátás szervezésére és végrehajtására.

-

Attitűdje

Kritikus gondolkodásmóddal rendelkezik.

-

Autonómiája és felelőssége

Szervezeti struktúrában elfoglalt helyének megfelelő önállósággal és felelősséggel és a hivatali út betartásával szervezi munkáját és az irányítása alatt dolgozó munkatársak tevékenységét.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):**Knowledge:**

The relevance and connections of politics, law, administration, economics, management and security policy in the operation of the state organisation, public administration and particularly international administration.

-

Capabilities:

Organising and executing public administration tasks.

-

Attitude:

Critical thinking.

-

Autonomy and responsibility:

To organise his/her work and that of his/her inferiors with autonomy, responsibility and respect for official means in line with his/her position in the organisation.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés a jog világába, Alkotmányos kérdések és állampolgárság, Közigazgatási jog (Introduction to the world of law, Constitutional issues and Citizenship, Administrative Law);12.2. Büntető jog, Munkajog (Criminal Law, Labour Law);12.3. Polgári jog, Kereskedelmi jog (Civil Law, Commercial Law);12.4. Igazságszolgáltatás, Emberi jogok (Judiciary, Human rights);12.5. Nemzetközi jog, EU jog (International Law, EU Law);12.6. ZH (Mid-term written test);12.7. Értékelés (Evaluation);12.8. A helyes jogértelmezés gyakorlata. Hozzunk közigazgatási döntést! (The practice of correct interpretation of law. Make an administrative decision.);12.9. A magyar és az angolszász büntetőrendszer. A foglalkoztatásra irányuló jogviszonyok. (The Hungarian and the Anglo-Saxon penal system. Legal relationship connected to employment.);12.10. Alapítsunk céget kreatívan! (Starting a business creatively!);12.11. Próbpaper, avagy játszunk bíróságosdit. Emberi jogok a mozi világában. (Test case (trial), or let's play court. The human rights in the world of cinema.);12.12. Az Európai Unió Bíróságának gyakorlata – jogesetelemzés. (The case law

of the Court of Justice of the European Union – case study.);12.13. ZH (Mid-term written test);12.14. Szakmai kirándulás (Professional Trip);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

1. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A foglalkozásokon való részvétel kötelező. Nappali tagozaton legfeljebb két alkalommal megengedett az igazolás nélküli hiányzás, ennek túllépése esetén az aláírás megtagadható. A maximálisan megengedett alkalmat meghaladó távollét csak igazolt hiányzás esetén léphető túl, ebben az esetben az aláírás házi dolgozat írásval szerezhető meg. Levelező tagozaton a távollétet igazolni kell, ellenkező esetben az aláírás megtagadható. A hallgató köteles a tantárgyi programban leírt kötelezettségeket teljesíteni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

A félév során a hallgató egy zárthelyi dolgozatot ír. A zárthelyi dolgozat értékelése minden esetben ötfokozatú: az elért pontok alapján a teljesítmény 50 %-ától elégséges, 65 %-ától közepes, 75 %-ától jó, 90 %-ától jeles. Mulasztás esetén a zárthelyi dolgozat egy alkalommal pótolható. A kurzus teljesítéséhez szükséges a zárthelyi dolgozaton minimálisan elégséges szint teljesítése, valamint az egyéni és csoportos projektmunka (órai és otthoni) eredményének átadása.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás feltétele a foglalkozásokon való részvétel. Két alkalmat meghaladó igazolatlan hiányzás esetén az aláírás megtagadható.

16.2. Az értékelés:

Évközi értékelés: az értékelés az elért pontok alapján történik azzal, hogy a teljesítmény 50%-ától elégséges, 65%-ától közepes, 75%-ától jó, 90%-ától jeles az érdemjegy. A hallgatónak a zárthelyi dolgozaton szükséges minimum az elégséges szint teljesítése. A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és az évközi értékelés (ÉÉ) minimum elégséges érdemjeggyel.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges évközi értékelés (ÉÉ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Gombos Katalin - Simon Károly László - Strihó Krisztina: Kérdések és válaszok a jogról: Bevezetés a magyar jog alapjaiba, HVG-ORAC, Budapest 2021. ISBN: 9789632585314;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Simon Károly László: Jogi alapismeretek, Dialóg Campus, Budapest 2018. ISBN: 786155920325;2. Szilágyi Péter: Jogi alaptan, Osiris, Budapest 2014. ISBN: 9789633120729;

Budapest, 2024

Dr. Orbán Endre, PhD, adjunktus

TANTÁRGYI PROGRAM

ÁKINTB38 Közigazgatási informatika és információrendszerek

1. A tantárgy kódja: ÁKINTB38

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Közigazgatási informatika és információrendszerek

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Public administration informatics and information systems

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50 % gyakorlat, 50 % elmélet

4.3. Az értékelés: kollokvium

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi igazgatási alapképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Közszervezési és Infotechnológiai Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Sasvári Péter, egyetemi docens, egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (14 EA + 0 SZ + 14 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (4 EA + 0 SZ + 4 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

-

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy célja áttekinteni a magyar közigazgatás informatikai alaprendszerait és ezek biztonságos használatának követelményeit. A hallgatók megismerik a rendszerek közötti alapvető összefüggéseket és a jogszabályok adta felhasználási lehetőségeket is. A tantárgy megalapozza az információbiztonsági és adatvédelmi kérdések részletesebb tanulmányozásához szükséges ismereteket is. Ismeretek szintjén a hallgatók elsajátítják a közszoigalzatban használt jelentős rendszerek feladatait, ezek szervezeti beágyazódását, irányításuknak és vezetésüknek lényeges kérdéseit. Összefüggéseiben ismerik meg az információmenedzsmenttel, jogi kérdésekkel valamint működtetéssel kapcsolatos feladatokat, szolgáltatások közigazgatási beszerzésének és üzemeltetésének alapvető kérdéseit.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to review the IT systems of the Hungarian public administration and the requirements for their safe use. Students will also learn about the basic correlations between those systems and the potential uses ensured by legislation. The course also provides the knowledge necessary to study information security and data

protection issues in more detail. During the course, students will learn the tasks of major IT systems in the public administration, together with their organizational embeddedness, as well as the issues of their management and leadership. They will be familiar with the tasks related to information management, legal issues and operations, along with the basic issues of administrative procurement and the operation of services in context.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Összefüggéseiben is képes értelmezni a közigazgatásra ható folyamatokat. Birtokában van az ügyintézészel kapcsolatos átfogó és szakigazgatási ismereteknek. Tisztában van az adatvédelem és az információszabadság hazai és európai uniós szabályozásával.

A közigazgatás informatikai támogatása számos megoldással támogatott. Ezek, továbbá a közöttük lévő kapcsolatok ismerete és a szakigazgatási elvárásokhoz való kapcsolódásuk munkakörtől függetlenül elengedhetetlen a feladatok ellátásához. Az adatvédelem általános követelményeinek ismerete és a digitális korban megjelenő sajátos feladatok megoldására való felkészülés a feladatok ellátásának szerves része.

Képességei

Képes a különböző problémák interdiszciplináris kezelésére és az államtudományi felfogást jellemző szintézis megteremtésére.

A közigazgatási informatikai rendszerek jellegükből adódóan több szakterület határán mozognak. A szakmai ismeretek, informatikai ismeretek mellett jogszabályi, eljárástechnikai és egyéb kérdések is megjelennek. Felkészülni ezek hatékony kezelésére csak interdiszciplináris megközelítésben lehet.

Attitűdje

Törekszik a megszerzett átfogó ismeretek rendszerszintű alkalmazására. Megfelelő problémafelismerő és -kezelő képességekkel bír.

A közigazgatási informatikai rendszerek működtetése és fejlesztése során felmerülő kihívások rendszerszemléletű megközelítést kívánnak meg. Mivel különböző komponensek együttműködése valósul meg, azok egyenkénti ismerete és az interoperabilitás különböző szintjeinek biztosítása igényli a probléma-orientált attitűdöt.

Autonómiája és felelőssége

A megfelelő irányítás mellett képes átfogó és komplex feladatok önálló végzésére.

Önellenzésre képes. Javaslatokat tesz.

A kapcsolódó feladatok elvégzése ritkán egyszemélyi feladat, jellemzően csoportmunkát igényel. Megfelelő irányítás mellett az együttműködés hatékonysága biztosítható az egyének között úgy is, hogy fizikailag nem egyszerre, önállóan látnak el feladatokat.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

The correlations between processes influencing the state. The planning, strategic, analytical and management skills necessary for completing high-profile tasks regarding the state. The systematic contexts, theories and the underlying conceptual system regarding the tasks, structure and functioning of the state.

IT support for public administration is supported by a range of solutions. Knowledge of these, and of the links between them, and their relevance to the requirements of the administration, is essential for the performance of tasks, whatever the job. Knowledge of the general requirements of data protection and preparation for the specific challenges of the digital age are an integral part of the performance of these tasks.

Capabilities:

Handling different issues in an interdisciplinary manner establishing a synthesis characteristic to the concepts of public governance.

By their nature, public administrations' IT systems are multidisciplinary. In addition to professional knowledge and IT skills, legal, procedural and other issues are also addressed. An interdisciplinary approach is necessary to be prepared to deal with them effectively.

Attitude:

An intention to apply the comprehensive knowledge acquired systematically. Possessing the skills to recognize and handle problems competently.

The challenges of operating and developing public administration IT systems require a systems approach. As different components interact, understanding each of them and ensuring different levels of interoperability requires a problem-oriented approach.

Autonomy and responsibility:

He/she is capable of self-monitoring. He/she puts forward suggestions.

The related tasks are rarely a one-man job, typically requiring teamwork. With proper guidance, the effectiveness of cooperation between individuals can be ensured by physically performing tasks independently rather than simultaneously.

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Közigazgatási információrendszerek katasztere. Típusok, felhasználók, felősök, nemzetközi megoldások (Cadastre of administrative information systems. Types, users, superiors, international solutions);12.2. Közigazgatási információrendszerek és üzemeltetésük (leadership, menedzsment, informatikai szervezet). Együttműködés és csoportmunkát támogató alkalmazások (Administrative information systems and their operation (leadership, management, IT organization). Collaboration and teamwork applications);12.3. Innováció és technológia. Gartner görbe, innovációs nyomás, felhasználói (állampolgári) elvárások, igényfelmérés (Innovation and technology. Gartner curve, innovation pressure, user (citizen) expectations, assessment of needs);12.4. Okos infrastruktúra, rendszerek és megoldások (Smart infrastructure, systems and solutions);12.5. Közigazgatási informatika befogadása. Digitális közszolgálati kompetenciák, informatikai befogadási modellek (The adoption of IT in public administration. Digital competencies in public service, IT inclusion models);12.6. Félévközi beszámoló (Midterm report);12.7. Közigazgatási rendszerek fejlesztése, projektmenedzsment (The development of public administration systems, project management);12.8. Közigazgatási informatika teljesítményének a mérése és értékelése. Gazdaságosság, hatékonyság, hatáselemzés (Measuring and evaluating the performance of IT in public administration. Economies of scale, efficiency, impact analysis);12.9. Informatikai biztonsági kérdések és megoldások (IT security issues and solutions);12.10. Közigazgatási információrendszerek igazgatási és jogi háttere (The administrative and legal background of information systems in public administration);12.11. Közigazgatási információrendszerek informatikai háttere és működési terve (The IT background and operation plan of information systems in public administration);12.12. Közösségi média szerepe a közigazgatásban (The role of social media in public administration);12.13. Félévközi beszámoló (Midterm report);12.14. Hallgatói prezentáció előre egyeztetett szempontok alapján (Student presentation based on pre-agreed aspects);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

4. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A foglalkozásokon a részvétel kötelező (minimum 75%); rövid/tartós távolmaradás indokolt esetben (orvosi, szolgálati) pótolható, amely pótlás egyéni megbeszélés szerint történik.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Nappali tagozaton a fejlesztési koncepció határidőre történő elkészítése (csoportosan/egyéni) és végső bemutatása, illetve a félév során két alkalommal kis előadás tartása. Levelező tagozaton a fejlesztési koncepció határidőre történő elkészítése (csoportosan/egyéni) és bemutatása.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Nappali és levelező tagozaton a foglalkozásokon (szemináriumok) legalább 75%-án való részvétel, illetve a tantárgyi tematika 15-ös pontjában meghatározottak teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Mindegyik részfeladat min 51%-os teljesítése. Fejlesztési koncepció elkészítése: 50 pont. Fejlesztési koncepció bemutatása: 20 pont. 2 félévközi beszámoló: 15-15 pont. Ponthatárok: 88-100 jeles, 76-87 jó, 63-75 közepes, 51-62 elégséges, 0 - 50 elégtelen.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

Aláírás megszerzése és minden részfeladat legalább 51%-os teljesítése.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Laudon, Kenneth C; Laudon, Jane: Management Information Systems: Managing the Digital Firm, Pearson, 16th Edition 2020. ISBN: 978-0135191798;2. Sasvári Péter (szerk.): Informatikai rendszerek a közszolgálatban I., Ludovika Egyetemi Kiadó, Budapest 2020. ISBN: 9789635312962;3. Sasvári, Péter (szerk.): Informatikai rendszerek a közszolgálatban II. , Ludovika Egyetemi Kiadó , Budapest 2020. ISBN: ISBN: 9789635313006 ISBN: 9789635313013;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Holzer, Marc- Manoharan, Aroon P.- Melitski, James: E-Government and Information Technology Management: Concepts and Best Practices, Melvin & Leigh, 2018. ISBN: ISBN-10: 0999235958, ISBN-13: 978-0999235959;2. Howells. John: The Management of Innovation & Technology, SAGE Publications Ltd, 2010. ISBN: 978-0761970248;3. Reddick, Christopher G.: Public Administration and Information Technology, Jones & Bartlett Learning, 2011. ISBN: ISBN: 9780763784607;

Budapest, 2024

Dr. Sasvári Péter, egyetemi docens, egyetemi docens

TANTÁRGYI PROGRAM

ÁKINTB32 Közmenedzsment

1. A tantárgy kódja: ÁKINTB32

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Közmenedzsment

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Public Management

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0 % gyakorlat, 100 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi igazgatási alapképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Közszervezési és Infotechnológiai Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Budai Balázs, PhD., egyetemi docens, tanszékvezető

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 SZ + 0 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 SZ + 0 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

-

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy átfogó ismereteket közvetít a közmenedzsment főbb tárgyalási területeiről, alapfogalmairól. Kitér azokra a menedzsment területekre és technikákra, amelyek mellőzése egy korszerű közigazgatási szervezet működésében elképzelhetetlen. Az átfogó megközelítést a tantárgy második felében több, kiemelt, funkcionális terület tárgyalása veszi át. Azon területeké, amelyeket szak más tantárgyai nem érintenek.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course conveys the overall knowledge of public managements basic concepts and key areas. It covers those areas and management technics, which can't be ignored in a modern, public administrative organisation. Some emphasized, functional area takes over the comprehensive approach at the second part of the subject. Those areas, which are not covered by program's other subjects.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Ismeri az államszervezet, a közigazgatás és különösen a nemzetközi igazgatás működésének legfontosabb politikai, jogi, igazgatási, közgazdaságtani, gazdálkodás- és szervezéstudományi és biztonságpolitikai vonatkozásait és azok összefüggéseit.

A hallgatók ismerni fogják az alapfogalmakat, használni fogják tudni az interaktív technikákat. Felismerik a tudásmenedzsment, a minőségmenedzsment, a teljesítménymenedzsment és más atipikus üzleti módszertanok alkalmazási lehetőségeit a közigazgatásban, látni fogják ezek hatékonysági mérési lehetőségeit. megoldásokra.

Képességei

Képes nemzetközi és európai uniós, valamint kormányzati, ágazati és szervezeti szintű stratégiák értelmezésére és végrehajtói szintű érvényesítésére.

A hallgatók képesek lesznek a közigazgatási menedzsment helyének és szerepének értékelésére. Képesek lesznek megérteni és véleményt formálni a stratégiai tervekről.

Attitűdje

-

Nyitottakká válnak az innovatív közigazgatási megoldásokra.

Autonómiája és felelőssége

-

Gyakorlatába beépíti és alkalmazza az e szakterületen folyó kutatások eredményeit.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

He / She knows the most important political, legal, administrative, economic, management and organizational science and security aspects of the operation of the state organization, public administration and especially international administration and their connections.

They will know the basic concepts, they will be able to use interactive techniques. They can recognize the knowledge management's, quality management's, performance management's and other business methodologies's atypical adaptation opportunities in the public sector, and they will see its performance measurement capabilities.

Capabilities:

Able to interpret international and European Union, as well as governmental, sectoral and organizational level strategies and implement them at executive level.

Students will be able to evaluate the place and role of the public management. They will understand and form an opinion on the strategic plans.

Attitude:

-

They will become open for the innovative administrative solutions.

Autonomy and responsibility:

-

Autonomy and responsibility to put the results of scientific research in the field into his/her practice.

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A közmenedzsment alapfogalmai és irányzatainak fejlődéstörténete (Definition of public management and its position in the system of organizational science);12.2.

Interaktív technikák a közigazgatásban (Interactive techniques in public administration);12.3. Stratégiai alapfogalmak, stratégiai irányzatok, alapmodellek (Development history of the basic definitions and trends of public management);12.4. A stratégiai tervezés módszertana (Methodology of strategic planning);12.5. Folyamatmenedzsment (Process management);12.6. Projektmenedzsment (Project Management);12.7. Emberi Erőforrás Menedzsment (Human Resource Management);12.8. Tudásmenedzsment a közigazgatásban (Knowledge management in public administration);12.9. Minőségmenedzsment és teljesítménymenedzsment a közigazgatásban (Quality management and performance management in public administration);12.10. Az üzleti szféra atipikus menedzsment módszerei a közigazgatásban (Atypical business management methods in public administration);12.11. Informatikai menedzsment (IT management);12.12. A közmenedzsment hatékonyságának mérése (Measuring the efficiency of public management);12.13. Szakmai kirándulás (Professional trip);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

3. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a képzés tantervében szereplő tantárgyak tantárgyi programjaiban leírt kötelezettségeket teljesíteni, az azokban meghatározott foglalkozásokon részt venni. A tanórák 75%-án kötelező a részvétel. A távolmaradás pótlása egyéni munkával történik a tananyag alapján.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

A félévi aláírásnak feltétele az oktató által a félév elején támasztott és közölt követelmény (feladat elvégzése, pl.: a házidolgozat eredményes megírása, vagy a kiselőadás bemutatása).

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadások látogatása kötelező, három alkalommal megengedett az igazolatlan hiányzás. Ennek túllépése esetén az aláírás megtagadható.

16.2. Az értékelés:

Írásbeli számonkérés, öt fokozatú értékeléssel. A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és gyakorlati jegy (GYJ).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Almásy Gyula: Bevezetés a közigazgatási menedzsmentbe, E-government Alapítvány, Budapest 2012.
2. Almásy Gyula, Belényesi Emese, Gáspár Mátyás: Önkormányzati szervezetfejlesztés, Nemzeti Közszeológálati Egyetem, Budapest 2015. ISBN: 978-615-5057-40-3;
3. Belényesi Emese: Közmenedzsment - A kontingenciaelmélet mentén, Ludovika Egyetemi Kiadó, Budapest 2022.. ISBN: 9789635317417;
4. Budai Balázs Benjámin: A közigazgatás újragondolása, Akadémiai, Budapest 2017. ISBN: 9789634540281;
5. Budai Balázs Benjámin: Az e-közigazgatás

elmélete (második, átdolgozott kiadás), Akadémiai, Budapest 2014. ISBN: 9789630594981;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Antal Zsuzsa et. al.: Köszolgálati szervezetek vezetése, Aula, Budapest 2011. ISBN: 9789633390009; 2. Horváth M. Tamás: Közmenedzsment, Dialog Campus, Budapest 2012.. ISBN: 978-963-7296-07-9; 3. Nemes Ferenc: Vezetési ismeretek és módszerek, Szent István Egyetemi Kiadó, Gödöllő 2007.. ISBN: 963-03-5565-5;

Budapest, 2024

Dr. Budai Balázs, PhD., egyetemi docens, tanszékvezető

TANTÁRGYI PROGRAM

RRVTB06 Közös közsolgálati gyakorlat

1. A tantárgy kódja: RRVTB06

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Közös közsolgálati gyakorlat

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Joint Public Service Exercise

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 60 % gyakorlat, 40 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. katonai nemzetbiztonsági alapképzési szak; 5.2. valamennyi, az államtudományi képzési területhez tartozó alapképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Rendészeti Vezetéstudományi Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Prof. Dr. Kovács Gábor r. vezérőrnagy, PhD, egyetemi tanár, dékán

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (14 EA + 0 SZ + 14 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (4 EA + 0 SZ + 4 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

A tantárgy minden évben az Alaptörvényben rögzített különleges jogrendi feladatmegoldással zárul, amelynek eredményeképpen az Egyetem összes Karának bevonásával modellezésre kerül a közszolgalat ezirányú vezetés-irányítási rendszere. Az előadások interaktív jellegűek, nagy hangsúlyt fektetve a fogalmak feldolgozására, a gyakorlat során pedig a csoportkohézió segítségével a gyakorlatban résztvevő állomány belső motivációja erősödik, a felelősségvállalás növekszik. A hallgatók a feladatokat félig-strukturált rendszerben kötelesek megoldani (MS TEAMS rendszer, Microsoft Outlook levelező rendszer, Robotzsaru program, stb.), amely az adott követelmények betartása mellett lehetőséget teremt a szabad eszközhasználatra is. (Például saját számítástechnikai eszközök, mobiltelefonok, tabletek, stb.) Ezáltal a feladat megoldásához szükséges információk nem csak a minden évben elkészítendő feladatot tartalmazó oktatási tansegédlet oktatói- és hallgatói példányából ismerhetők meg, hanem az információszerzés, információ elemzés-értékelés különböző vetületeivel is támogatható. A hallgatókat a gyakorlat során – az önálló döntéshozatal mellett – folyamatos jelleggel – a hallgatók belső hajtóerejét segíteni és erősíteni képes szaktanárok, és a gyakorlati életből felelős beosztást betöltő bizottság végzi.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A közszolgalat főbb hivatásrendjei a felkészítés során elsajátított ismereteiket a valóságot megközelítő helyzethez igazodó gyakorlat során a mélyítik el. A gyakorlatot elméleti

foglalkozások előzik meg, amelyek a közszolgálati szemléletmód kialakítását, a feladatok közös megoldásának képességét fejlesztik. A tantárgyban oktatásra kerül a különböző szervezetek ideiglenes vezetési rendszere és az ahhoz kapcsolódó komplex ismeretrendszer. A gyakorlat végrehajtása során a vezetési rendszer kialakításával, időeltolódással, helyszín áthelyezésekkel, a gyakorló állomány aktív bevonásával egy komplex "Feladat" megoldása történik, modellezésre kerülnek a képzéseket megrendelő szervezetek és azok válságkezelési törzsei.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The students of the main professions of the public service increase their knowledge acquired during the course in an exercise simulating a situation resembling real life. The exercise is preceded by theoretical classes to develop a public service approach and the ability to carry out tasks together. The course presents the temporary leadership system of the various organisations and the related integrated knowledge. During the exercise the students solve the complex "Task" every year, involving the development of the command system, time leaps and relocations of scenes, with the active involvement of the professional staff.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

-Átfogóan ismeri a békeidőszaktól eltérő, Magyarország Alaptörvényében nevesített különleges jogrend során alkalmazott törzsek, egységek felépítését, alkalmazásának célját, működésének rendjét, továbbá annak vezetés-irányítási rendszerét.

-Részleteiben ismeri a válságkezelési és a különleges jogrendi kategóriarendszer alapvető fogalmait és eljárásait, a védelmi és biztonsági intézményrendszer alapvető döntéshozatali elemeit

Képességei

-A vezetési funkciók gyakorlásán keresztül megtervezi, hogy a rábízott törzseket, egységeket és rendszereket alsó- és középszinten hatékonyan irányítani és vezetni-, azt a hivatásrendjére jellemző szakterületi feladatainak végrehajtása függvényében működtetni tudja. -Összehangolt műveleteket készít elő a közszolgálati műveletirányítás közös rendszerében. Alkalmazza a törzsmunkát ahol aktív tervező, szervező, irányító munkát végez. -A meghatározott feladatok elvégzése érdekében hatékonyan működteti a vezetésére bízott szervezeteket.

-A szakterületéhez kapcsolódóan megfelelő áttekinthető-, rendszerező-, rendszerszemléletű képességgel rendelkezik.

Attitűdje

-Komplex megközelítést kívánó, illetve a békeidőszaktól eltérő, Magyarország Alaptörvényében nevesített különleges jogrendben is felismeri az általa vezetett, illetve irányított szervezet feladatait és lehetőségeit

-Együttműködik másokkal a különböző jellegű szakmai problémák megoldásában, saját és szervezete tevékenységével szemben kritikus, követelménytámasztó, munkatársaival szemben empatikus, de feladat- és eredménycentrikus, törekszik a kitűzött célok maradéktalan elérésére.

Autonómiája és felelőssége

-Feladatellátása során a saját hivatásrendjével, valamint a közszolgálat más szakterületein, továbbá egyéb érintett szakterületeken dolgozókkal felelősséget vállalva hatékony együttműködést valósít meg.

-Rendelkezik olyan tanulási készségekkel, amelyek szükségesek ahhoz, hogy nagyfokú önállósággal folytathassa további tanulmányait.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

-The student has a comprehensive knowledge of the structure of the units used in the special legal order laid down in the Fundamental Law of Hungary, different from the period

of peace, the purpose of its application, the order of its operation as well as its management and administration system.

-The student has some knowledge of the basic concepts and procedures of crisis management and the category system of the special legal order; the basic decision-making elements of the institutional system of defense and security.

Capabilities:

-Through the exercise of the leadership functions, the student is able to effectively manage and direct units and systems entrusted to him/her at the lower and middle levels, and to operate them in accordance with the implementation of his/her professional tasks.-The student is able to carry out coordinated operations within the common system of public service operations management system.-It prepares coordinated operations in the common system of public service operations management. Apply core work, where you perform active planning, organizing and managing work.

-Completing the specified tasks effectively operates the organizations entrusted to its management. He has the appropriate ability to review, organize and have a systems approach related to his field of expertise.

Attitude:

-The student recognises the tasks and possibilities of the organisation led and managed by him/her even in a special legal order that requires a complex approach, or differs from the period of peace, laid down in the Fundamental Law of Hungary.

-He cooperates with others in solving various professional problems, is critical of his own and his organization's activities, demanding, empathetic towards his colleagues, but task- and result-oriented, strives to fully achieve the set goals.

Autonomy and responsibility:

-During the performance of her duties, she realizes effective cooperation with her own professional code, as well as with other specialized areas of the public service, as well as with other relevant specialized areas.

-He/she has the learning skills necessary to continue his studies with a high degree of independence.

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A Közös Közszolgálati Gyakorlat, A közös közszolgálati gyakorlat helye és szerepe a képzés rendszerében, levezetésének általános rendje, módszertana. A gyakorlat elgondolásának főbb elemei, a hallgatók végrehajtán (The Joint Public Service Exercise);12.2. A katonai szervezetek törzsmunkája. A katonai törzsek összetétele, feladatai, a törzsbe beosztott szolgálati személyek felelőssége, feladatai, együttműködő szervezetekkel való kapcsolattartás és információcseréje (The duties of the military staff);12.3. A rendészeti szervezetek törzsmunkája. Az integrált rendészeti törzs feladata, összetétele, a törzsbe beosztottak feladata, a vezetési pont felépítése. A rendészeti műveletek előkészítése, a parancsnoki munk (The duties of the law enforcement staff);12.4. A közigazgatási szervezetek törzsmunkája. A közigazgatási szervezetek alap időszaktól eltérő munkamódszerei, a munkacsoportok, válságkezelő csoportok

létrehozásának jellemzői, feladatai, azok lehetsége (The duties of the public administration staff);12.5. A Védelmi Igazgatási Hivatal helye és szerepe, A Hivatal céljának és feladatának ismertetése az ország biztonságának fokozása, a védelemhez és a biztonsághoz kapcsolódó igazgatási feladatok, valamint az összkormányzati felkészülés összehangolása. (The place and role of the Defense Administration Office in the Joint Public Service Exercise);12.6. Közös Közszolgálati Gyakorlat előkészítése I. A gyakorlat helyzetbeállításának ismertetése, a kialakult konfliktus- és veszélyhelyzet kezelésében résztvevő nemzetközi és hazai szervezetek, szervek szerepe, feladata, hatósági jogköre, tevékenysége (Preparation of the Joint Public Service Exercise I.);12.7. A Közös Közszolgálati Gyakorlat előkészítése II. A jó gyakorlatok bemutatása a kialakult konfliktus- és veszélyhelyzet kezelésében résztvevő szervezetek irányításában és vezetésben. (Preparation of the Joint Public Service Exercise II.);12.8. Közös Közszolgálati Gyakorlat levezetése - I. mozzanat. A kialakult konfliktus- és veszélyhelyzet, kezelésében résztvevő szervezetek tevékenysége és azok együttműködése a beállított feladat alapján. (Conducting the Joint Public Service Exercise – Phase I);12.9. A Közös Közszolgálati Gyakorlat levezetése - II. mozzanat. A kialakult konfliktus- és veszélyhelyzet kezelésében résztvevő szervezetek tevékenysége és azok együttműködése a beállított feladat alapján. (Conducting the Joint Public Service Exercise – Phase II);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

6. félév/tavaszi; 8. félév/tavaszi; 4. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgatónak a tanórák legalább 70 %-án jelen kell lennie, 30 %-t meghaladó hiányzás esetén a félév teljesítése nem írható alá. A hallgató köteles az előadás és a gyakorlat anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. A hallgatónak jelen kell lennie a Közös Közszolgálati Gyakorlaton, amennyiben neki fel nem róható okból hiányzik és azt igazolja, akkor a Közös Közszolgálati Gyakorlat levezetési tervéből és a meghatározott szakirodalomból felkészülve, szóbeli, vagy írásbeli számonkérés során szerzi meg a gyakorlati jegyet (ötfokozatú értékelés).

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Nappali munkarend esetén:A hallgatónak a félév folyamán az alábbi feladatokat szükséges teljesítenie:-Folyamatos, aktív előadásokon és a Közös Közszolgálati Gyakorlaton való jelenlét a 14. pontban meghatározottak szerint.-Amennyiben a hallgató neki fel nem róható okból a Közös Közszolgálati Gyakorlatról hiányzik, a tantárgyi tematikában meghatározott szakirodalomból felkészülve szóbeli vagy írásbeli számonkérésen köteles részt venni, amelyre értékelést kap.Levelező munkarend esetén:-Folyamatos, aktív előadásokon és a gyakorlati foglalkozáson való jelenlét a 14. pontban meghatározottak szerint.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

a tanórákon és a Közös Közszolgálati Gyakorlaton való részvétel a 14. pontban meghatározottak szerint.

16.2. Az értékelés:

gyakorlati jegy, ötfokozatú értékelés. Nappali tagozaton a Közös Közszolgálati Gyakorlaton nyújtott teljesítmény-, levelező tagozaton pedig a Közös Közszolgálati Gyakorlatra készített tansegédlet felhasználásával 5 oldalas hivatásrendnek megfelelő levezetési terv elkészítése, amelyhez a tanszék minden évben módszertani segédletet biztosít.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Kovács Gábor: A rendészeti szervezetekben lejátszódó vezetési folyamatok:, Dialóg Campus, Budapest 2018. ISBN: 978-615-5889-35-6;2. Kovács Gábor: Közzolgálati műveletirányítási rendszerek:, Dialóg Campus, Budapest 2017. ISBN: 978-615-5845-29-1;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Dr. Horváth József-Dr. Kovács Gábor (szerk): Pályakezdő rendőrtisztek kézikönyve, NKE Szolgáltató Nonprofit Kft. , Budapest 2016. ISBN: 978-615-5527-95-1;2. Schweickhardt Gotthilf: A Katasztrófavédelem vezetési módszertani kézikönyve:, NKE, Budapest 2014. ISBN: 978-615-5305-79-5;

Budapest, 2024

Prof. Dr. Kovács Gábor r. vezérőrnagy, PhD, egyetemi tanár,
dékán

TANTÁRGYI PROGRAM

ÁKPTB11 Közpénzügyek és államháztartástan

1. A tantárgy kódja: ÁKPTB11

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Közpénzügyek és államháztartástan

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Financial law and public finances

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50 % gyakorlat, 50 % elmélet

4.3. Az értékelés: kollokvium

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi igazgatási alapképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Közpénzügyi Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Gregóczy Etelka, Phd, egyetemi docens, tanszékvezető

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (14 EA + 0 SZ + 14 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (4 EA + 0 SZ + 4 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

-

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A nemzetgazdaság működésének költségvetési, államháztartási ismeretei. A központi költségvetés, területi központi költségvetési szervek, lokális államháztartási alrendszer, és a költségvetési rend szerint működő intézmények, közüzemi vállalatok gazdálkodásának főbb szabályai. A tárgy keretében közteherviselés jelentés tartalmát, az adópolitika változásait, a jelenlegi adók rendszerét és fajtáit ismerhetik meg a hallgatók. Feltárjuk a közteherviselés magyar szabályozását befolyásoló külső tényezőket. A magyar közteherviselés rendszere keretében bemutatásra kerülnek a jövedelemadók, a fogyasztási adók és egyéb adók. Az adózás keretében bemutatásra kerül a közteherviselés történeti és fogalmi rendszere, a közteherviselés magyar szabályozását befolyásoló külső tényezők, valamint a magyar közteherviselés rendszere, azaz a magyar adórendszer. Emellett az adóigazgatási eljárás is felvázolásra kerül, amelybe beletartoznak mindazon eljárások, amely során az adóhatóság megállapítja az adózó jogait, kötelezettségeit, ellenőrzi az adókötelezettségek teljesítését, a joggyakorlás törvényességét, nyilvántartást vezet az adózást érintő tényekről, adatokról, körülményekről, és adatot igazol, valamint az ezeket érintő döntését érvényesíti.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

Knowledge on the public financing and budgetary mechanisms of states. Rules of the management of public enterprises and institutions, which function according to central or local budgetary regulations. Methods for the planning, implementation and control of budgetary mechanisms. The contents of this subject are the meaning of the public burdens, the changing tax policy, the present tax structure, the types of the taxes. One part of this subject is the external circumstances of the Hungarian regulation of the public burdens. The direct and indirect taxes will be presented beside the Hungarian tax system. In the framework of taxation, the historical and conceptual system of public burden-bearing, the external factors influencing the Hungarian regulation of public burden-bearing, and the system of Hungarian public burden-bearing, i.e. the Hungarian tax system, are presented. In addition, the tax administration procedure is also outlined, which includes all the procedures during which the tax authority establishes the rights and obligations of the taxpayer, checks the fulfilment of tax obligations, the legality of the exercise of rights, keeps records of facts, data, circumstances affecting taxation and certifies data, as well as the enforces its decision concerning them.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Ismeri a magyar közigazgatás rendszerét, arról megfelelő áttekintéssel rendelkezik. Érti annak működését, szervezési elveit. Ismeri a közigazgatási rendszer államszervezeti kontextusát, annak történeti alakulását, a magyar közigazgatás-történet meghatározó korszakát és irányzatait, valamint jelenkori működését és főbb tendenciáit. Tudomása van a közigazgatásra ható jogállami, magánjogi és szervezési-vezetési elvekről.

Összefüggéseiben is képes értelmezni a közigazgatásra ható folyamatokat.

Ismeri a közigazgatási szervezetrendszeren belüli igazgatás és vezetés jogi, igazgatási és pénzügyi-gazdasági összefüggéseit. Rendszerszinten ismeri az adózáshoz kapcsolódó feladatokkal, az adóhatóság szervezetével és működésével kapcsolatos legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő fogalomrendszert

Képességei

Képes a tanulmányai során szerzett tudásra támaszkodva a közigazgatási ügyek hatékony színvonalon történő intézésére. Képes a közigazgatás-szervezéssel járó komplex feladatokat végezni. Képes információk, ötletek, problémák és megoldások közvetítésére, mind a szakavatott, mind a nem szakavatott közönség felé. Képes azonosítani és szétválasztani egy ügyintézés mozzanatait.

Képes a hazai közigazgatás valamennyi szintjén és a legtöbb közigazgatási szakterületen a szükséges jogalkalmazói és igazgatásszervezési ismeretek és készségek alkalmazására.

Attitűdje

Nyitott, fogékony, empátikus és érzékeny az ügyfelek problémáira. - Érdeklődik a hatósági jogalkalmazás során felmerülő problémák kezelése iránt. Törekszik az ügyfelekkel, a munkatársakkal és a vezetőkkel kialakított hatékony és szakszerű munkakapcsolatra. Támogatja a szervezet célkitűzéseit.

Átfogó szemléletmóddal kezeli az elvi és gyakorlati dilemmákat.

Autonómiája és felelőssége

Felelősséget érez a közhatalmi tevékenységgel járó munka következményei iránt. Átlátja a közigazgatási szervezetrendszer belső és külső környezete szempontjából releváns kapcsolódási pontokat. Átlátja a szervezeti működés elméleti és gyakorlati szempontjait. Átlátja a szervezeti működés elméleti és gyakorlati szempontjait

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

He/she is familiar with the system of Hungarian public administration and has a good overview of it. He/she understands its operation and organizational principles. He/she is familiar with the state organization context of the public administration system, its historical development, the defining period and trends in the history of Hungarian public administration, as well as its contemporary operation and main tendencies. He/she is familiar with the principles of the rule of law, private law and organization management affecting public administration. - He/she is familiar with interpreting the processes affecting public administration in their context

The legal, administrative and financial-economic context of administration and management within the public administration system. At the system level, you know the most important relationships, theories and the conceptual system that builds them up with tasks related to taxation, the organization and operation of the tax authority.

Capabilities:

He/she is capable of managing administrative affairs at an efficient level based on the knowledge gained during his/her studies. He/she is capable of performing complex tasks related to the organization of public administration. He/she is capable of conveying information, ideas, problems and solutions to both professionals and non-professionals. - He/she is capable of identifying and separating the elements of an administration. Applying the required knowledge and skills of law application and administrative management at all levels of domestic administration and in most administrative fields

Attitude:

His/ her personal attitude is characterized by being open, receptive, empathetic and sensitive to customer problems. - His/ her personal attitude is characterized by being interested in dealing with problems arising during the law application of authorities. His/ her personal attitude is characterized by striving for effective and professional working relationships with customers, colleagues and managers. - His/ her personal attitude is characterized by supporting the objectives of the organization. He/she handles the conceptual and practical dilemmas with a comprehensive approach.

Autonomy and responsibility:

For the consequences of working with public authority. For understanding the interfaces relevant to the internal and external environment of the public administration system. For understanding the theoretical and practical aspects of organizational operation. He/she understands the theoretical and practical aspects of organizational operation.

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A nemzetgazdaság működésének költségvetési, államháztartási ismeretei (Main structure of the operation of national economy and state budget);12.2. A központi költségvetés, területi központi költségvetési szervek gazdálkodásának főbb szabályai (Main rules for the management of the central budget, regional central budget bodies);12.3. A költségvetés tervezésének, végrehajtásának, és ellenőrzésének szempontjai, módszerei (Planning, execution and control of state and municipal budget);12.4. Az államháztartás közpénzügyi menedzsmentjében a kincstár és a költségvetési tanács szerepe (The Role of the National Treasury and The Council of Budget in the Management of Public Finance);12.5. A nemzeti és az EU költségvetésének kapcsolódásai (Relationship of National and European Budget);12.6. Az adófajták kialakulását és változását áttekintjük, adójogi alapfogalmak (Introducing Circumstances and Amendments of Types of Taxes, Basic Definition of Taxation);12.7. Jövedelemadók rendszere – Személyi jövedelemadó (Direct Taxes – Personal Income Tax);12.8. Jövedelemadók rendszere – Társasági adó (Direct Taxes – Corporate Income Tax);12.9. Forgalmi adók rendszere – Általános forgalmi adó (Indirect Tax – Value Added Tax);12.10. Forgalmi adók rendszere – Jövedéki adó (Indirect Taxes – Excise tax);12.11. Forgalmi adók rendszere – VÁM (Indirect Taxes - Customs);12.12. Helyi adók rendszere (The System of Local Taxes);12.13. Illetékek, különadók, egyéb adók (Charges, duties, and fees);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

2. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A TVSZ szerint az oktatott tárgyak esetében az elfogadható hiányzás mértéke legfeljebb 25%-os lehet. Amennyiben a hallgató rajta kívülálló okból nem tud részt venni 25%-ot meghaladó mértékben a tanórákon, úgy a tárgy oktatója számára a távolmaradás okát és annak a TVSZ-nek megfelelő igazolását haladéktalanul be kell nyújtania. Az aláírás megszerzéséhez a hallgatónak a szorgalmi időszakban az oktató által megadott időpontban szóbeli vagy írásbeli beszámolót kell tennie a tananyagból. Amennyiben a hallgató ezt elmulasztja vagy elégtelen szinten teljesíti, az aláírás megtagadásra kerül. A Közpénzügyi Tanszékhez tartozó tantárgyak kedvezményes tanrend szerint történő teljesítése esetén az aláírás megszerzéséhez a hallgatónak a szorgalmi időszakban az oktató által megadott időpontban szóbeli vagy írásbeli beszámolót kell tennie a tananyagból. Amennyiben a hallgató ezt elmulasztja vagy elégtelen szinten teljesíti, az aláírás megtagadásra kerül.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

-

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A 14.pont szerint.

16.2. Az értékelés:

Az írásbeli vizsga 60 %-tól elégséges, 70 %-tól közepes, 80-tól % jó, 90 %-tól jeles.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Csányi Réka–Kézdi Árpád- Kokas Barbara–Nyikos Györgyi: Államháztartástan, Dialóg- Campus Kiadó 2018. , Budapest 2018. ISBN: ISBN: 978-615-5920-20-2;2. Nyikos Györgyi: Költségvetés és államháztartás In: Kálmán János A pénzügyi jog alapintézményei,pp 130-226 , ORAC, , Budapest 2022. ISBN: ISBN: 9789632585673;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Patyi András, Rixer Ádám: Hungarian Public Administration and Administrative Law Etelka Gregóczki, PART V. FINANCIAL AND ORGANISATIONAL ASPECTS 1. Public financesin Hungary , SchenkVerlag GmbH, 2014. 552 p., Passau. ISBN: ISBN:978-3-944850-12-2;2. Simon István (szerk.): Pénzügy jog I.-II. , Osiris Kiadó , Budapest 2022. ISBN: ISBN: 9789632762289;

Budapest, 2024

Dr. Gregóczki Etelka, Phd, egyetemi docens, tanszékvezető

TANTÁRGYI PROGRAM

ÁEETB14 Közszerológati jog

1. A tantárgy kódja: ÁEETB14

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Közszerológati jog

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Civil Service Law

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 4 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 67 % gyakorlat, 33 % elmélet

4.3. Az értékelés: kollokvium

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi igazgatási alapképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Emberi Erőforrás Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Hazafi Zoltán, habil., egyetemi docens, tanszékvezető

8. A tanórak száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 42 (14 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 12 (4 EA + 0 SZ + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 3

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

Az ismeretek átadása során nagyban támaszkodunk a kreatív oktatásmódszertanra. Szemináriumokon jogesetek megoldásával, iratminták áttekintésével, valamint filmjelenetek elemzésével történik az ismeretátadás. A hallgatók emellett intézménylátogatáson is részt vesznek.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy célja, hogy megismertesse a hallgatókkal a közszerológat értelmezési kereteit, a magánszférára és a közszférára vonatkozó foglalkoztatás, jogi szabályozás lényeges különbségeit, valamint a közszerológati jog szerepét a kormányzati személyzetpolitika alakításában. A tantárgy áttekinti a közszerológati jogviszony valamennyi lényeges elemét, a kiválasztástól kezdve az előmeneteli- és illetményrendszeren keresztül, a jogviszony megszűnéséig. A tananyag kitér a közszerológati személyzeti igazgatás legfontosabb kérdéseire is.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The purpose of this course is to acquaint students with the frameworks of the civil service, the main differences between private and public sector employment and legal regulations and the role of civil service law in supporting governmental personnel policy. The subject review all elements of civil service employment relations, from selection to career advancement, remuneration and salary systems, until the termination of the employment

relationship. It also covers the most important questions of civil service personnel management.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Alapvető ismeretekkel rendelkezik a hivatásrendjétől eltérő további közzszolgálati hivatásrendek felépítéséről, szervezetéről, működéséről és feladatairól. Közös közzszolgálati érték- és fogalomkészlettel bír. Ismeri a magyar közigazgatás rendszerét, arról megfelelő áttekintéssel rendelkezik. Érti annak működését, szervezési elveit. Ismeri az államszervezet, a közigazgatás és különösen a nemzetközi igazgatás működésének legfontosabb politikai, jogi, igazgatási, közgazdaságtani, gazdálkodás- és szervezéstudományi és biztonságpolitikai vonatkozásait és azok összefüggéseit.

-

Képességei

Képes a munkaköréhez és feladataihoz kapcsolódó jogszabályi háttér értelmezésére és gyakorlati alkalmazására. Képes arra, hogy a kellő szakmai elhivatottság birtokában és a közzszolgálati tisztviselői életpályán elvárt szakmai és emberi standardok szerint szolgálja a közjót és a köz érdekét. Képes érdemi feladatellátásra a közhatalom gyakorlását megvalósító, valamint a közzszolgáltatások biztosításában közreműködő állami és nem állami szerveknél és nemzetközi szervezeteknél. Képes a kreatív és megoldásközpontú munkavégzésre.

-

Attitűdje

Elkötelezett a közzszolgálat iránt, felismeri a közzszolgálati hivatásrenddel járó felelősséget, és hitelesen képviseli annak szellemiségét. Érdeklődik a hatósági jogalkalmazás során felmerülő problémák kezelése iránt. Elkötelezett az európai és szövetségi értékközösség mellett.

-

Autonómiája és felelőssége

Felelősséget vállal a munkájával és a magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi és etikai normák és szabályok betartása terén. Felelősséget érez a közhatalmi tevékenységgel járó munka következményei iránt.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

He/she is familiar with the characteristics of career paths in public service in Hungary, legislation of public service and its relevance in international organisations.

-

Capabilities:

He/she is capable of performing their duties adequately at state, private and international organisations that execute public power or offer public services.

-

Attitude:

A commitment to public service, working and behaving in a responsible and tolerant way.

-

Autonomy and responsibility:

To organise his/her work and that of his/her inferiors with autonomy, responsibility and respect for official means in line with his/her position in the organisation.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A közzszolgálati jog fejlődése és általános kérdései, a közzszolgálat fogalma, a közzszolgálati dolgozók köre, a közzszféra és a magánszféra életviszonyainak hasonlóságai és eltérései, a közzszolgálat személyzeti rendszerei (The evolution and general issues of civil service law, the concept of public service, the range of public service workers, similarities and differences in public and private sector, public service personnel systems);12.2. A közzszolgálati törvények szerkezete, a jogok gyakorlásának és a közzszettség teljesítésének alapvető szabályai, alapelvek (Structure of civil service laws, basic rules and principles for exercising rights and fulfilling obligations);12.3. Létszámgazdálkodás a közzszolgálati jogban (Staffing in civil service law);12.4. A jogviszony keletkezése és módosítása, a kinevezéstől eltérő foglalkoztatási formák (Creation and modification of legal relations, other forms of employment);12.5. A jogviszony megszűnése és megszüntetése, felmentés, a felmentés szabályai (Termination of legal relationship, dismissal, rules of dismissal);12.6. A munkavégzés szabályai: a jogviszony tartalma, jogok és közzszettségek (Rules of employment: content of the legal relationship, rights and obligations);12.7. Összeférhetetlenség és vagyonyilatkozat-tétel a közzszolgálati jogban (Conflict of interest and declaration of assets in civil service law);12.8. Előmenetel és díjazás a közzszolgálati jogban (Promotion and remuneration in civil service law);12.9. Teljesítményértékelés és minősítés a közzszolgálati jogban (Performance evaluation in civil service law);12.10. Képzés, továbbképzés, átképzés, vezetőképzés a közzszolgálati jogban, a közzszolgálat képzési és továbbképzési rendszere (Training, retraining, retraining, executive training in civil service law, public service training and retraining system);12.11. A fegyelmi és a kártérítési felelősség a közzszolgálati jogban, a közzszolgálati hivatás-etika (Disciplinary and damage liability in civil service law, civil service professional ethics);12.12. A munka- és a pihenőidő a közzszolgálati jogban (Working and rest time in civil service law);12.13. Közzszolgálati jogvita, a jogviszony jogellenes megszüntetése, a Közzszolgálati Döntőbizottság helye, szerepe a közzszolgálat jogorvoslati rendszerében (Civil service dispute);12.14. A szakmai vezetők és felsővezetők speciális szabályai. A közzszolgálati személyzeti igazgatás, kollektív jogok, érdekegyeztetés, Magyar Kormánytisztviselői Kar (Special rules for professional and senior managers. Civil service personnel management, collective rights, interest reconciliation);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

2. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az előadásokon és a szemináriumokon való részvétel közzszetző. Szemináriumon három hiányzás fogadható el. Ha ezt a hallgató túllépi, az az aláírás megtagadását vonja maga után.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Nappali tagozaton kötelező egy zárthelyi dolgozat megírása, amelyre az addig megtartott szemináriumok anyaga, és a szemináriumok anyagához kapcsolódó kötelező irodalom alapján kerül sor. A zárthelyi dolgozat pótlására, javítására a szorgalmi időszak végén, a szemináriumon kerül sor. A megfelelő szintű szemináriumi aktivitás szintén az aláírás megszerzésének egyik feltétele.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előbbi pontokban megfogalmazott követelmények teljesítése képezi az aláírás feltételeit.

16.2. Az értékelés:

Ötfokozatú szóbeli kollokvium. A szóbeli számonkérés tételsor alapján történik, amely a tantárgy tematikáját követi.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Hazafi Zoltán – Ludányi Dávid: Közszolgálati jog I. – A kormánytisztviselők kormányzati szolgálati jogviszonya., Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Közigazgatási Továbbképzési Intézet, Budapest 2019. ISBN: 9789634982364; 2. Hazafi Zoltán – Ludányi Dávid (szerk.): Kommentár a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvényhez., Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Budapest 2021. ISBN: 9789634984313; 3. Ludányi Dávid (szerk.): Módszertani segédlet a Kit. alkalmazásához., Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Budapest 2023. ISBN: 9789634985921;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. György István – Hazafi Zoltán (szerk.): Közszolgálati életpályák a közigazgatásban és a rendvédelemben., Dialóg Campus Kiadó, Budapest 2018. ISBN: 978-615-5845-84-0; 2. Kiss György (szerk.): Közszolgálati életpályák jogi szabályozása., Dialóg Campus Kiadó, Budapest 2019. ISBN: 978-615-5945-95-3;

Budapest, 2024

Dr. Hazafi Zoltán, habil., egyetemi docens, tanszékvezető

TANTÁRGYI PROGRAM

ÁEUTTB04 Kutatásmódszertan alapjai

1. A tantárgy kódja: ÁEUTTB04

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Kutatásmódszertan alapjai

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Introduction to research methodologies

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100 % gyakorlat, 0 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi igazgatási alapképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Európa-tanulmányok Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

dr. Teleki Bálint, tanársegéd

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (0 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (0 EA + 0 SZ + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:
Szakmai kirándulás a könyvtárba.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A kurzus célja az egyetemi tanulmányok sikeres teljesítéséhez szükséges alapvető kutatási képességek elsajátítása. A kurzus két részből áll. Az elsőben a hallgatók elméleti szinten megismerkednek a társadalomtudományi kutatás legfontosabb elemeivel. Utána másodikban pedig gyakorlati szinten saját maguk megpróbálkoznak önálló kutatás végzésével. A hallgatók így megismerik a kutatómunka természetét, megtanulnak kutatási (szakdolgozat) tervet készíteni, megismerik a kvantitatív és kvalitatív módszereket.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course is designed to develop the basic learning and research skills of students that are required to successfully complete university studies. The course consists of two parts. In the first part, students acquire technical skills, become familiar with the concept of learning strategy, gain insight into fast-reading and note-taking techniques. They also gain insight into library work and learn how to use electronic databases. In the second part of the course research methodologies are introduced. Students learn how to prepare a research (BSc Thesis) plan, and become familiar with quantitative and qualitative methods.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Megtanulja a társadalomtudományi kutatómódszertan alapjait.

Ismeri a társadalomtudományi kutatás főbb eljárásait, tudja azokat alkalmazni, felismeri a problémákat, és rendelkezik hozzájuk megoldási képességekkel.

Képességei

Képes lesz önmaga kutatási tervet összeállítani, és az alapján egy önálló kutatás lefolytatására.

Rutinszerűen tudja használni a kutatómódszertan eszköztárát. Összehasonlít, feltár, és elemez egy-egy témát különböző eszközökkel. Mindezt szemlélteti és elemzi egy kutatási tervben.

Attitűdje

Nyitott a csoportmunkára és az egyéni munkavégzésre, továbbá a folyamatorientált munkavégzésre is.

NNyitott valamennyi módszertani megközelítésre. Kritikusan szemlél tudományágakat, törekszik az alapos munkára. Elkötelezett, érzékeny és empatikus a társadalom tagjai iránt.

Autonómiája és felelőssége

Szervezeti struktúrában elfoglalt helyének megfelelő önállósággal és felelősséggel szervezi munkáját.

A kutatással kapcsolatban képes az önellenőrzésre, és a hibák önálló javítására. Önálló javaslatokat fogalmaz meg, és kreatív módon irányít egy részkérdés feltárását. Végig tudja gondolni az egész munkát, és a ha kell önkorrekciót tud alkalmazni.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

The student will learn how to carry out a research work.

The student knows the major inquiries in social sciences, can implement them, discovers problems and has the capacities to solve them.

Capabilities:

The students can make a research work independently.

The student can use routinely the methods of social sciences. He/she can compare, discover, analyze the same topic with different tools. He/she can demonstrate it in a research project.

Attitude:

An openness for both team work and individual work and a process-oriented approach.

The student is open to any research methods. He/she is critical with science, wants serious work, determined, sensitive and empathetic with the rest of the society.

Autonomy and responsibility:

To organise his/her work with autonomy, responsibility and respect.

The student can self-control himself/herself and correct errors. He/she can make own suggestions, creatively lead the analysis of a problem, can think through the whole project, and if necessary make auto-correction.

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés, ismerkedés, a félév tematikájának ismertetése (Introduction, socializing, the plan of the semester);12.2. Bevezetés a társadalomtudományi vizsgálódásba (Introduction to the observation of social sciences);12.3. A társadalomtudományi kutatás alapjai (The basics of social sciences);12.4. A kutatási terv (Research plan);12.5. Konceptualizálás, operacionalizálás, mérés (Conceptualization, operationalization, measurement);12.6. A mintavétel logikája (The logic of choosing a sample);12.7. Kísérletek (Experiments);12.8. Kérdőíves vizsgálatok (Surveys);12.9. Kvalitatív terepkutatások (Qualitative field trips);12.10. Beavatkozás-mentes vizsgálatok (Non-participatory observations);12.11. Etikai megfontolások (Ethical considerations);12.12. A tudományos írás (Academic writing);12.13. Összegzés (Summary);12.14. Szakmai kirándulás (Professional trip);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

2. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A foglalkozásokon történő részvétel kötelező, legfeljebb két alkalommal megengedett a hiányzás. Pótlásra nincs lehetőség.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

A hallgatók az órákon egyéni és csoportos gyakorlati feladatokat kapnak. A hallgatóknak kiselőadásokat kell tartaniuk. A kiselőadások mennyisége függ a hallgatói létszámtól.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele az órákon történő 75%-os részvétel. Pótlásra nincs lehetőség.

16.2. Az értékelés:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Earl Babbie: A társadalomtudományi kutatás gyakorlata, Balassi Kiadó, Budapest 2008. ISBN: 9789635067640;2. Hornyacsek Júlia: A TUDOMÁNYOS KUTATÁS ELMÉLETE ÉS MÓDSZERTANA, Nemzeti Közzolgálati Egyetem, Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, Budapest 2014.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Héra Gábor – Ligeti György: Módszertan. A társadalmi jelenségek kutatása., Osiris, Budapest 2005. ISBN: ISBN: 9789633897881;

Budapest, 2024

dr. Teleki Bálint, tanársegéd

TANTÁRGYI PROGRAM

LFSZE01 Ludovika Fesztivál Szabadegyetem

1. A tantárgy kódja: LFSZE01

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Ludovika Fesztivál Szabadegyetem

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Ludovika Festival Open University

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 0 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0 % gyakorlat, 100 % elmélet

4.3. Az értékelés: aláírás

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. bűnügyi igazgatási alapképzési szak / valamennyi szakirány; 5.2. International Public Service Relations mesterképzési szak; 5.3. katasztrófavédelem alapképzési szak / valamennyi szakirány; 5.4. katonai infokommunikáció alapképzési szak / valamennyi szakirány; 5.5. katonai logisztika alapképzési szak / valamennyi szakirány; 5.6. katonai nemzetbiztonsági alapképzési szak; 5.7. katonai vezetői alapképzési szak / valamennyi szakirány; 5.8. kiberbiztonsági mesterképzési szak; 5.9. kormányzás és vezetés mesterképzési szak; 5.10. közigazgatási mesterképzési szak; 5.11. magánbiztonsági alapképzési szak; 5.12. nemzetközi biztonság- és védelempolitikai alapképzési szak; 5.13. nemzetközi biztonság- és védelempolitikai mesterképzési szak; 5.14. nemzetközi igazgatási alapképzési szak (angol nyelven); 5.15. nemzetközi közsolgálati kapcsolatok mesterképzési szak / valamennyi szakirány; 5.16. nemzetközi vízpolitika és vízdiplomácia mesterképzési szak; 5.17. pénzügyi rendészeti alapképzési szak / valamennyi szakirány; 5.18. polgári nemzetbiztonsági alapképzési szak / valamennyi szakirány; 5.19. rendészeti alapképzési szak / valamennyi szakirány; 5.20. rendészeti igazgatási alapképzési szak / valamennyi szakirány; 5.21. valamennyi, az államtudományi képzési területhez tartozó alapképzési szak; 5.22. valamennyi, az államtudományi képzési területhez tartozó mesterképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Elektronikai Hadviselés Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Prof. Dr. Kovács László, DSc, egyetemi tanár

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 4 (4 EA + 0 SZ + 0 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 0 (0 EA + 0 SZ + 0 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 1

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

-

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

Az Egyetem hagyományteremtő céllal indította útjára több mint 10 évvel ezelőtt a Ludovika Fesztivált, amelynek egyik hangsúlyos eleme az Egyetem oktatási, kutatási portfóliójához illeszkedő kétnapos előadássorozat, a Ludovika Fesztivál Szabadegyetem neves nemzetközi szakemberek és véleményformálók közreműködésével. Az érdeklődők (lakosság, egyetemi polgárok) számára nyitott esemény a hallgatók mellett a szélesebb közönségnek is áttekintést kíván adni az Egyetemen folyó és külsős szakmai kutatásokról, az Egyetem tudományos életéről, közérthető módon mutatva be az egyes karok és intézetek specifikus és interdiszciplináris szakterületeit, különös tekintettel a had- és rendészettudomány, a nemzetközi biztonság- és védelempolitika, nemzetközi igazgatás, állam és EU, továbbá a geopolitika és fenntartható fejlődés témakörökben.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The Ludovika University of Public Service launched the Ludovika Festival program more than 10 years ago. The main core of the event is the two-day-long Free University lecture series based on the research and training portfolio of University with internationally renowned experts and influencers. The aim of the program is to introduce a summary to the students and the public about the University's internal and external professional research, the scientific life of the University, the specific and interdisciplinary areas of the University's faculties and institutes such as the field of law enforcement, military science, international security and defence policy, international public relations, state, EU, geopolitics and sustainability.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Ismeretekkel rendelkezik Magyarország történelmével, társadalmi, környezeti jellemzőivel, kulturális örökségével és geopolitikai helyzetével kapcsolatban, valamint a 21. századi világ stratégiai dimenzióiról, az aktuális globális és lokális problémákról és ezek összefüggéseiről. Összességében átfogó képpel rendelkezik a rendészettudományi, a hadtudományi, az állam- és jogtudományi területek alapvető tényeiről, irányairól és határaitól hazai és nemzetközi vonatkozásban is.

A hallgató a tantárgy elvégzésével megfelelő ismeretekkel rendelkezik a hadtudományi, a rendészettudományi, a nemzetközi igazgatási, az állam- és társadalomelméleti-, államtudományi kutatásokról, a nemzetbiztonsági munka sajátosságairól. Átfogóan ismeri a közszolgálat – hivatásrendjétől eltérő – további területeinek alapvető tudásanyagát, általános műveltsége erőteljesen bővül, megérti a különböző háttérű jelenségek kapcsolatát, különös tekintettel a nemzetközi, geopolitikai összefüggésekre.

Képességei

Képes hatékonyan értelmezni és értékelni az Európára és Magyarországra ható globális eseményeket és világfolyamatokat, valamint hatékonyan feldolgozza a kapcsolódó információkat, adatokat. Képes rendszerben gondolkozni és felismerni az ökológiai rendszer alapvető szolgáltatásainak hasznosításából eredő kockázatokat és konfliktusokat, továbbá munkaköréhez és feladataihoz kapcsolódóan megoldásokat keresni azok megelőzésére, enyhítésére, megoldására.

Fejlődik a kritikai készsége, lojalitása és felelősségérzete a társadalom és a nemzet iránt. A nemzetközi előadóknak is köszönhetően új szemlélettel és megközelítésekkel találkozik. A megszerzett ismereteket alkalmazott tudásként kezeli. Képesé válik komplex problémák megértésére, geopolitikai összefüggések észrevételére, következtetések megfogalmazására, amelyet hivatásába beépíthet.

Attitűdje

Elkötelezett az ország jövője és sikerei iránt, nyitott az új ismeretekre és kihívásokra, amelyek Magyarország helyét és lehetőségeit érintik a 21. században. Nyitott szakterülete új eredményei, innovációi iránt, törekszik azok megismerésére, megértésére és alkalmazására. Elkötelezett saját szakmai fejlődése iránt. Nyitott arra, hogy a hivatásrendjétől eltérő további közszolgálati hivatásrendek tudásbázisának alapvető ismereteit is elsajátítsa.

A kurzus elvégzése után határozottabb és szélesebb látókörű világszemlélettel fog rendelkezni, közös közszolgálati érték- és fogalomkészlettel bír és nyitott a teljes hazai és nemzetközi közszolgálat egészére, közszolgálati gondolkozásra, értékrendje erősödik. Közszolgálati elkötelezettség, ambíció és kíváncsiság jellemzi. Érdeklődése megnő a szakterületével kapcsolatos újító és megőrző feladatok ellátására, a szakmai kihívások komplex szemléletű kezelésére.

Autonómiaja és felelőssége

Szabadon és felelős módon viszonyul az Európa és Magyarország jövőjével kapcsolatos kihívásokhoz, valamint az egyéni és közösségi felelősségvállalás lehetőségeihez.

Nagyra értékeli a hivatástudatot és felismeri az egyéni hozzájárulás jelentőségét a közösség, a társadalom és a nemzet életében. Munkáját folyamatos tanulásnak tekinti, saját hibáiból tanul, képes tanácsot kérni és másokat meghallgatni. Önállóan végzi a problémák végig gondolását és a rendelkezésre álló adatok objektív értékelését, elemzését. A szakterületéhez kapcsolódóan megfelelő áttekintő-, rendszerező-, valamint rendszerszemléletű képességgel rendelkezik.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

The student has some knowledge of Hungary's history, social, environmental characteristics, cultural heritage and geopolitical situation as well as the strategic dimensions of the 21st century world, current global and local problems and their connections. - Overall, the student has a comprehensive overview of the basic facts, trends and boundaries of the fields of law enforcement, military science, state and legal studies at national and international level as well.

By completing the course, the students will have sufficient knowledge of military, law enforcement, public administration, national security work, social theory, and state science research. In general, they know the basic knowledge of the public service - in their own, and different professional rules too. His overall knowledge is expected to be broadened, so that he will be able to understand the complicated connections between different phenomena with particular regards to international and geopolitical contexts.

Capabilities:

The student is able to interpret and evaluate effectively the global events and world processes affecting Europe and Hungary, as well as efficiently process the related information and data. The student is able to think systematically and to identify risks and conflicts arising from the use of the basic services of the ecosystem as well as find solutions to prevent, mitigate and resolve them in relation to his/her work and tasks.

They will improve skills in critical thinking, loyalty, and sense of responsibility towards the society and the nation. Due to the wide range of international lecturers, they will obtain a system-wide perspective and holistic approach. They will be able to use the learned thoughts as part of their practical knowledge. They will be able to interpret complex issues, notice geopolitical correlations and draw conclusions.

Attitude:

The student is committed to public service, recognises the responsibility associated with the professions of public service and authentically represents its spirit. The student is open to new findings, innovations in his/her professional field, he/she strives to learn about them, understand them and apply them. He/she is committed to his/her own professional development. In addition to his/her own public service profession, he/she is open to acquire the basic knowledge of the knowledge-base of other public service professions.

After completing the course, students' world view becomes more well-defined. They will boast a set of values closely associated with national and international public service. They are characterized by critical thinking, public service commitment, ambition, and curiosity. Their interest in developing their own profession increases and they are willing to learn and acknowledge innovations in their fields.

Autonomy and responsibility:

The student takes a free and responsible approach to the challenges related to the future of Europe and Hungary, and to the possibilities of the individual and community responsibility.

They will be able to value professionalism and recognise the importance of individual contribution in the life of a community, society and the nation. Consider their own work a constant learning act, learns from their own mistakes, able to ask for advice and listens to others. They will be able to think about problems independently and they can study information in an objective way. They have a systematic and systemic overview ability in relation to their field.

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A Ludovika Fesztivál Szabadegyetem előadásainak témái szerteágazóak, évről évre változóak, a témák jelentős mértékben reagálnak az aktuális hazai és nemzetközi társadalmi, gazdasági, külpolitikai eseményekre, geopolitikai trendekre az alábbi főbb témakörö (The lecture topics of the Ludovika Festival Open University are varied year by year. To update our students' knowledge in a most up to date fashion, the chosen topics largely react to current homeland and international issues regarding society, foreign po);12.2. Hazai és nemzetközi hadtudományi kutatások eredményeinek bemutatása, hivatásrendi ismeretek nyújtása (Presentation of the Hungarian and international military researches, expound professional rules for army officers);12.3. Hazai és nemzetközi rendészettudományi kutatások eredményeinek bemutatása, hivatásrendi ismeretek nyújtása (Presentation of the Hungarian and international results of law enforcement researches, expound professional rules for police officers);12.4. Közigazgatás-tudományi kutatások eredményeinek a bemutatása, különös tekintettel a nemzetközi igazgatásra, az állammal és az EU-val kapcsolatos ismeretekre. (Presentation of the results of public administration researches special regards to international public relations, state and EU);12.5. Nemzetbiztonsági munka sajátosságainak bemutatása. (Presentation of the specialities of national security work.);12.6. Állam- és társadalomelméleti-, államtudományi kutatások eredményeinek a bemutatása (Presentation of the results of state, social theory and political science research.);12.7. A fenntartható fejlődéssel, vízdiplomáciával és víztudománnyal kapcsolatos kutatások eredményeinek bemutatása. (Presentation of the results of sustainability, water diplomacy and water sciences research.);12.8. Nemzetközi biztonság- védelempolitikai ismeretek nyújtása, különös tekintettel a geopolitikai összefüggésekre. (Presentation of the results of international security and defence policy with special regards to geopolitical contexts);12.9. A Ludovika Fesztivál Szabadegyetemen az intézmény hallgatói, oktatói, kutatói és külsős szakemberek személyesen is találkozhatnak és közvetlenül megoszthatják legújabb kutatási eredményeiket (With the help of „Ludovika Festival Open University” students, professors, researchers of the university and other experts can meet personally and share their latest research results directly);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

2. félév/tavaszi; 4. félév/tavaszi; 6. félév/tavaszi; 8. félév/tavaszi; 10. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A részvétel kötelező, igazolt távollét esetén a tantárgy a következő tavaszi félévben pótolandó

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

A Ludovika Fesztivál Szabadegyetem előadásain kötelező a részvétel, az előadásokra a LudEvent felületén kötelező a regisztráció.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Személyes részvétel legalább három előadáson a Ludovika Fesztivál Szabadegyetem keretében.

16.2. Az értékelés:

Aláírás

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

Személyes részvétel legalább három előadáson a Ludovika Fesztivál Szabadegyetem keretében, melyet LudEventes regisztrációval kell igazolni.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

17.2. Ajánlott irodalom:

Budapest, 2023

Prof. Dr. Kovács László, DSc, egyetemi tanár

TANTÁRGYI PROGRAM

ÁNKDB17 Magyar külpolitika története

1. A tantárgy kódja: ÁNKDB17

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Magyar külpolitika története

3. A tantárgy megnevezése (angolul): History of Hungarian Foreign Policy

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100 % gyakorlat, 0 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi igazgatási alapképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Zachar Péter Krisztián, PhD, egyetemi docens, tanszékvezető

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (0 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (0 EA + 0 SZ + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:
Csoportos gyakorlati feladatok.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy betekintést nyújt a külpolitika fogalmi rendszerébe, majd áttekinti a magyar külpolitika egyes meghatározó fordulópontjait, így az önálló magyar külügyi kísérleteket a polgári forradalomig, az 1848-49-es forradalom és szabadságharc külpolitikai céljait, az Osztrák-Magyar Monarchia külpolitikáját az összeurópai viszonyrendszerben. A kurzus foglalkozik a kisállamiság kényszerpályáival a 20. században, különösen az önálló magyar külpolitika célrendszerének meghatározásával a két világháború között, majd a német és szovjet rendszerbe tagolt magyar külpolitika mozgásterével. A tantárgy kitekint a külpolitika prioritásaira a rendszerváltozás után, bemutatja Magyarország integrációs törekvéseit.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course gives an insight into the conceptual system of foreign policy, then reviews some of the defining turning points of Hungarian foreign policy, such as the independent Hungarian foreign attempts until the Civil Revolution, the foreign policy goals of the 1848-49 Revolution and it reviews the foreign policy of the Austro-Hungarian Monarchy in the pan-European relations. The course deals with the constraints of small statehood in the

20th century, especially the definition of the goals of independent Hungarian foreign policy between the two world wars, and then the scope of Hungarian foreign policy under German and Soviet systems pressure. The course looks at foreign policy priorities after the change of regime and introduces Hungary's integration aspirations.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Ismeretekkel rendelkezik Magyarország történelmével, társadalmi, környezeti jellemzőivel, kulturális örökségével és geopolitikai helyzetével kapcsolatban, valamint a 21. századi világ stratégiai dimenzióiról, az aktuális globális és lokális problémákról és ezek összefüggéseiről.

Ismeri Magyarország külpolitikai, külgazdasági és nemzetpolitikai prioritásait, azok fejlődéstörténetét és a magyar külpolitika mozgásterét meghatározó geopolitikai sajátosságokat, nemzetközi és európai uniós jogi szabályokat, nemzetközi és európai uniós gazdasági realitásokat és kilátásokat, Magyarország biztonságpolitikai prioritásait és környezetét, továbbá mindezek összefüggéseit.

Képességei

Képes hatékonyan értelmezni és értékelni az Európára és Magyarországra ható globális eseményeket és világfolyamatokat, valamint hatékonyan feldolgozza a kapcsolódó információkat, adatokat.

Képes a nemzetközi partnerkapcsolatokból, tagságokból, egyéb szervezeti kapcsolatokból következő köteleességek, feladatok, folyamatok értelmezésére, ezek beépítésére a közszolgálati szervezet döntési folyamataiba.

Attitűdje

Elkötelezett a közszolgálat iránt, felismeri a közszolgálati hivatásrenddel járó felelősséget, és hitelesen képviseli annak szellemiségét.

Kritikus gondolkodásmóddal rendelkezik. Mások véleményét tiszteletben tartja, ugyanakkor álláspontját hitelesen képviseli. Nyitott a kritikus önértékelésre, a szakmai továbbképzés különböző formáira és a különféle önfejlesztő módszerekre.

Autonómiája és felelőssége

Szabadon és felelős módon viszonyul az Európa és Magyarország jövőjével kapcsolatos kihívásokhoz, valamint az egyéni és közösségi felelősségvállalás lehetőségeihez.

A nemzetközi politikai történéssel kapcsolatban kritikus gondolkodással rendelkezik.

Felelősen vállalja a társadalmi fórumok résztvevői számára szaktudományos ismereteinek közérthető átadását.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Has knowledge of Hungary's history, social, environmental, cultural heritage and geopolitical situation, as well as the strategic dimensions of the 21st century world, current global and local issues and their interrelationships.

The student is familiar with Hungary's priorities in foreign affairs, trade and national policy and their development; the geopolitical characteristics of the scope of Hungarian foreign policy; international legislation and legislation of the European Union; realities and prospects of international and European Union economies; priorities and atmosphere of Hungary's defence policy, and the correlations of the above.

Capabilities:

Has the ability to effectively interpret and assess global events and world processes affecting Europe and Hungary, and to effectively process related information and data. The student is capable of interpreting duties, tasks and procedures arising from international connections, membership and other organisational relations and of utilising these in the decision-making procedure of the public service organisation.

Attitude:

He or she is committed to public service, recognises the responsibilities of the civil service and authentically represents its spirit.

His/her personal attitude is characterized by critical thinking, Respect towards other people's opinions while adopting an authentic viewpoint. An openness for critical self-

assessment, various forms of professional development and methods of personal development.

Autonomy and responsibility:

He/she takes a free and responsible approach to the challenges facing the future of Europe and Hungary, and to the opportunities for individual and collective responsibility. He/she undertakes responsibility to present his/her professional knowledge to the participants of social forums in an easily understandable way.

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Fogalmi és történelmi előzmények. (Conceptual and historical forerunners);12.2. Függetlenségi törekvések, az 1848-as forradalom külpolitikai céljai (Independence aspirations, foreign policy goals of the 1848 Revolution);12.3. Az Osztrák-Magyar Monarchia és a hatalmi egyensúlyi politika (The Austro-Hungarian Monarchy and the Balance of Power);12.4. Trianon, a kisállamiság kényszerpályái (Trianon, the forced paths of a small state);12.5. Magyar külpolitika a két világháború között – a 20-as évek (Hungarian foreign policy between the two world wars – the 20s);12.6. Magyar külpolitika a két világháború között – a 30-as évek (Hungarian foreign policy between the two world wars – the 30s);12.7. Magyarország és a második világháború (Hungary and World War II);12.8. Magyarország a szovjet érdekszférában (Hungary under Soviet rule);12.9. 1956 a nemzetközi politikában (1956 in International Politics);12.10. A rendszerváltás külpolitikai dilemmái (Foreign policy dilemmas of the transition to democracy);12.11. Euro-atlanti integráció és intézményi vonatkozásai (The Euro-Atlantic integration and its institutional aspects);12.12. A nemzetpolitika főbb stációi (The main stations of kin-state politics);12.13. A NATO tagság tapasztalatai, részvétel nemzetközi békeműveletekben (Experience of NATO membership, participation in international peace operations);12.14. Szakmai kirándulás (Professional excursion);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

1. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tantárgy elfogadásához a tanórák legalább 75%-án jelen kell lennie a hallgatónak. A távollét igazolását elektronikusan kell megküldeni az oktató számára. A hallgató köteles az elmulasztott gyakorlati foglalkozás ismeretanyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Az elfogadható hiányzások mértékének túllépése esetén következményként az aláírás megtagadásra kerül és a hallgató nem bocsátható vizsgára. Kedvezményes tanulmányi rend: A kedvezményes tanulmányi rendben részesülő hallgató két feladatot teljesít a félév során. 1) A szakirodalom feldolgozásával ppt prezentációt készít a magyar külpolitika kihívásairól és lehetőségeiről. A ppt minimum 9 tartalmi diából áll, az utolsó dián a felhasznált szakirodalom felsorolásával. A prezentációt a tantárgy moodle oldalára kell feltölteni, legkésőbb minden aktuális félév 14. hetében. A választható korszakok a következők: - a kis-magyar államiség visszatérése a nemzetközi közösség életébe az 1920-as években- kényszerpályák korszaka: Magyarország 1932-1939- 1956 külpolitikai lehetőségei- aktív kádári külpolitika és nemzetközi szerepvállalás 1968-1988- a rendszerváltás utáni magyar külpolitika prioritásai 1989-2004) A szakirodalom feldolgozásával bemutatja egy magyar külügyminiszter szakmai tevékenységét és az általa irányított minisztérium működését, a korabeli magyar állam stratégiai céljait és értékeli ezek eredményességét egy esszében. A dolgozat min. 12.000 karaktert tesz ki. Abban a források megjelölése kötelező. Az esszét a tantárgy moodle oldalára kell feltölteni, legkésőbb minden aktuális félév 14. hetében. A választott külügyminiszter és kora nem egyezhet meg a hallgató által választott ppt korszakával.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

A kurzus teljesítéséhez a vonatkozó szakirodalom ismerete, folyamatos feldolgozása szükséges. A gyakorlati foglalkozásokon a hallgatók egy-egy korszak meghatározó döntési helyzeteit, annak előzményeit és következményeit tárják fel. Csoportmunka keretében dolgozzák ki a lehetséges alternatívákat és mutatják be az adott nemzetközi helyzetben a magyar külpolitika mozgásterét. Különböző nézőpontokon keresztül egyes döntéshozók motivációit igyekeznek megismerni.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a féléves csoportfeladatban való aktív részvétel.

16.2. Az értékelés:

A félév értékelése gyakorlati jegy. Az oktató értékeli a hallgatók aktivitását (15%), a csoportmunkában való kreativitást és önállóságot (50%). A csoportmunka értékelése mellett az utolsó órán online kérdőíves kérdések kitöltésére kerül sor, melyek eredménye beleszámít (35%) a végső gyakorlati jegybe.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Diószegi István: A hatalmi politika másfél évszázada., MTA Történettudományi Intézet, Budapest 1994. ISBN: 963-8312-53;2. Fülöp Mihály- Sipos Péter: Magyarország külpolitikája a XX. században. , Aula, Budapest 1998. ISBN: 963907860;3. Gazdag Ferenc: Magyar külpolitika 1989-2014, Nemzeti Közsolgálati Egyetem, Budapest 2014. ISBN: 9786155305832;4. Romsics Ignác: Magyarország története a 20. században., Osiris, Budapest 1999. ISBN: 9789632761794;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Diplomáciai Iratok Magyarország Külpolitikájához 1936-1945, https://library.hungaricana.hu/hu/collection/magyar_kulugyminiszterium_kiadvanyai_diplomaciai_iratok_magyarorszag_kulpolitikajahoz/,.2. Magyar Külpolitikai Évkönyv 1968-2010, https://library.hungaricana.hu/hu/collection/magyar_kulugyminiszterium_kiadvanyai_magyar_kulpolitikai_evkonyv/,.3. Győri Szabó Róbert: A magyar külpolitika története 1848-tól napjainkig. , Helikon, Budapest 2012. ISBN: 9789632273280;4. Juhász Gyula: Magyarország külpolitikája 1919-1945, Kossuth, Budapest 1988. ISBN: 9630931036;5. Romsics Ignác: Magyarország és a nagyhatalmak a 20. században, TLA, Budapest 1995. ISBN: 9630450550;

Budapest, 2024

Dr. Zachar Péter Krisztián, PhD, egyetemi docens,
tanszékvezető

TANTÁRGYI PROGRAM

ÁÁJTB05 Magyarország stratégiai dimenziói a múltban és ma

1. A tantárgy kódja: ÁÁJTB05

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Magyarország stratégiai dimenziói a múltban és ma

3. A tantárgy megnevezése (angolul): The strategic dimensions of Hungary in the past and in the present

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100 % gyakorlat, 0 % elmélet

4.3. Az értékelés: évközi értékelés

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. valamennyi, az államtudományi képzési területhez tartozó alapképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Állam- és Jogtörténeti Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Prof. Dr. Nagyernyei-Szabó Ádám Sándor

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (0 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (0 EA + 0 SZ + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

A félév alatt 12 alkalom tantermi (vagy oktatási céllal kiválasztott más helyszínű) óra, egy alkalom egyetemi rendezvény (lehetőleg Ludovika Fesztivál előadásán), egy alkalom kulturális intézmény (min. Ludovika Történeti Kiállítás) meglátogatása. A tantárgy oktatása kooperatív csoportmunkában valósul meg.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy célja, hogy a magyar közigazgatásban dolgozó emberek tiszta és világos képpel rendelkezzenek a magyarság és Magyarország múltjáról, továbbá hogy együttműködő és hatékony részesei legyenek annak a folyamatnak, hogy hazánk a közeljövőben ütőképes, a saját lábán megálló, magabíró állammá váljon. A tantárgy az államalapítás előzményeitől és a keresztény normarendszer állami pillérré válásától napjainkig terjedő történelmi időt veszi át 11 nagyobb téma által. A témák egyaránt kapcsolódnak az igazgatástörténethez, hadtörténethez, politikatörténethez, a nemzet kialakulásának, identitásának és függetlenségének kérdéseire, a különböző államformák és rendszerek kérdéseire, amelyeket a magyarság és Magyarország megélt. Az egyes témák tanulságait a jelenkor eseményeinek összefüggéseiben is megvizsgáljuk, illetve a történelmi ív ismeretében kitekintünk a 21. század első felére is. Irodalomjegyzék: 1. Az államiság és pillérei (997-1301)i. Szent István Király Intelmei Imre Herceghez (1027)ii. Szent István király legendája Hartvik püspöktől (12. sz. eleje)iii. IV. Béla Király levele IV. Ince Pápához (1250. november 11.)2. A visegrádi gondolattól a birodalmi gondolatig (1301-1526)i. Szerémi György: Levél

Magyarország romlásáról (1545 körül) (Részletek)ii. Brodarics István: Igaz leírás a magyaroknak a törökökkel Mohácsnál vívott csatájáról (Részletek)3. Két birodalom határán (1526-1718)i. Bethlen Gábor Politikai Végrendelete (1629)ii. Auer János Ferdinánd Pozsonyi Nemes Polgárnak Héttoronyi Fogságában Írt Naplója (1664) Részletekiii. Gróf Zrínyi Miklós: Szigeti veszedelem (1651) (Részlet)4. Identitás és függetlenség (1703-1867)i. II. Rákóczi Ferenc kiáltványa a keresztény világhoz a szabadságharc okairól és céljáról (1703)ii. Kossuth Lajos beszéde a Bécsből visszatért országgyűlési küldöttség fogadtatásakor (1848)iii. Kossuth Lajos nyílt levele Deák Ferenchez (1867)iv. Berzsenyi Dániel: A Magyarokhoz (1810)5. Kiegyezés és kompromisszum (1867-1914)i. Deák Ferenc: Képviselőházi beszéd a hatvanhetes bizottság közösügyi javaslatáról (1867)6. Egy rossz döntés történelmi ára (1914-1921)i. Népeimhez! Ferenc József kiáltványa az Osztrák-Magyar Monarchia népeihez a Szerbia elleni hadba lépésről (1914)ii. Gróf Apponyi Albert: Védőbeszéd Trianonban (1920)iii. Katona András: Hej fiúk, az élet mégiscsak szép!, Vitéz Lakatos Ferenc m. kir. ezredes hadinaplója (1915-1969) (Részletek)iv. Békássy Ferenc: De hidegen (1914)7. Szuverenitás és országépítés (1921-1931):i. Bethlen-Beyer paktum összefoglaló jegyzőkönyv8. Akarva - akaratlanul a II. Világháborúban (1932-1947):i. Horthy Miklós emlékiratai (255. o. – 287. o.)ii. Hej fiúk, az élet mégiscsak szép! vitéz Lakatos Ferenc m. kir. ezredes hadinaplója és emlékiratai9. Kulturális autonómia a Kárpát-medencében (1920-tól napjainkig):i. Reményik Sándor: Templom és iskola;i. Molnár Imre-Szarka László: A lakosságcsere története és emlékezete;ii. Klebelsberg Kuno Politikai Hitvallása – A kultúrpolitika mai jelentősége10. A „kommunizmus kísértete” Magyarországon (1947-1988):i. A hortobágyi kitelepítések emlékezete 161-168. In: Forrásvidékek. Visszaemlékezések a 20. századra. Szerk. Csikós Gábor, Bp., 2022.ii. Nagy Imre rádióbeszédei11. Garamvölgyi Zoltán: A nemzetörökség megszervezése. In: In memoriam Nagy Imre, Budapest 1989, 241-249.iv. Kollektivizálás a Kádár-korszakban, 228-231. IN: Forrásvidékek11. Újra szabadon? A harmadik Magyar Köztársaság (1989-től napjainkig):i. Harminc éve történt - Emlékezés 1988. október 23-ára. Válogatás az OSZK 1956-os Intézet Oral History Archívumának interjúiból;ii. Ellenzéki kerekasztal alakuló ülésének jegyzőkönyve;iii. Antall József interjú in Magyar Nemzet, 1992 július 4.iv. Orbán Balázs: A magyar stratégiai gondolkodás egyszeregye, Budapest, MCC Press 2022 (2. kiadás) ISBN 978-615-6221-03-2

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The purpose of the course is to provide Hungarian public servants with a clear understanding of Hungary's past, as well as to make them cooperative and efficient participants in the process of making our country a competitive, independent and sovereign state in the near future. The course covers 12 major themes that span from the historical precedents of state formation and the establishment of the Christian normative system to the present day. The topics are related to the history of administration, military history, political history, the formation of the nation, its identity and independence, the different forms of government and systems that the Hungarian nation and Hungary have experienced. The lessons of each theme will also be examined in the context of contemporary events, and the first half of the 21st century will be looked at in the light of the historical trajectory.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Ismeretekkel rendelkezik Magyarország történelmével, társadalmi, környezeti jellemzőivel, kulturális örökségével és geopolitikai helyzetével kapcsolatban, valamint a 21. századi világ stratégiai dimenzióiról, az aktuális globális és lokális problémákról és ezek összefüggéseiről.

Elmélyültebb tudás Magyarország történelmi eseményeiről, amely megalapozza az ország stratégiai dimenzióinak és perspektíváinak elemzését és értelmezését. Magyarország történelmi és társadalmi jellemzőinek ismerete, a kulturális örökség jelentőségének értékelése és az ország geopolitikai helyzetét befolyásoló tényezőknek a felismerése.

Képességei

Képes hatékonyan értelmezni és értékelni az Európára és Magyarországra ható globális eseményeket és világfolyamatokat, valamint hatékonyan feldolgozza a kapcsolódó információkat, adatokat.

Szövegértési, -értelmezési, elemzési és értékelési készségek kialakítása, amelyek segítségével jobban megérthetők a Magyarországot érintő geopolitikai helyzetek, azok kihívásai és lehetőségei. Helyzet- és esélyfelmérési képesség magyar történelmi párhuzamok alapján.

Attitűdje

Elkötelezett az ország jövője és sikerei iránt, nyitott az új ismeretekre és kihívásokra, amelyek Magyarország helyét és lehetőségeit érintik a 21. században. Elkötelezett a demokratikus értékek és a jogállamiság mellett.

Elkötelezettség az ország jövője és sikerei iránt, valamint nyitottság azokra az új ismeretekre és kihívásokra, amelyek Magyarország helyét és lehetőségeit érintik a 21. században. Önálló és elemző, kritikus gondolkodás, elkötelezettség az egyéni és közös, illetve a csoportmunkára.

Autonómiája és felelőssége

Szabadon és felelős módon viszonyul az Európa és Magyarország jövőjével kapcsolatos kihívásokhoz, valamint az egyéni és közösségi felelősségvállalás lehetőségeihez.

Önálló és kritikus gondolkodás a tantárgy témáiban, amely lehetővé teszi a különböző információk, adatok és álláspontok kiértékelését. Felelősségvállalás az ország jövője és sorsa iránt. Proaktív hozzáállás az egyéni és csoportos, kooperatív tanuláshoz.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

The student has some knowledge of Hungary's history, social, environmental characteristics, cultural heritage and geopolitical situation as well as the strategic dimensions of the 21st century world, current global and local problems and their connections.

Profound knowledge of the historical events in Hungary, which provides the basis for analysing and interpreting the country's strategic dimensions and perspectives. An awareness of Hungary's historical and social characteristics, the importance of its cultural heritage and the factors influencing the country's geopolitical position.

Capabilities:

The student is able to interpret and evaluate effectively the global events and world processes affecting Europe and Hungary, as well as efficiently process the related information and data.

Developing reading comprehension, interpretation, analysis skills to better understand the geopolitical situations, challenges and opportunities affecting Hungary. Situation and opportunity analysis based on Hungarian historical parallels.

Attitude:

The student is committed to the country's future and successes, open to new knowledge and challenges that affect Hungary's place and opportunities in the 21st century. The student is committed to democratic values and the rule of law.

Commitment to the future and success of the country, and openness to new knowledge and challenges that affect Hungary's place and opportunities in the 21st century. Commitment to independent and analytical critical thinking, individual and group work.

Autonomy and responsibility:

The student takes a free and responsible approach to the challenges related to the future of Europe and Hungary, and to the possibilities of the individual and community responsibility.

Independent and critical thinking on the topics of the course, which enables the evaluation of different information, data and perspectives. Responsibility for the future and destiny of the country. Proactive attitude to individual and group cooperative learning.

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Az államiság és pillérei [997-1301] (The Statehood and Its Pillars);12.2. A visegrádi gondolattól a birodalmi gondolatig [1301-1526] (From the „Visegrád-Idea” to the Imperial Idea);12.3. Két birodalom határán [1526-1718] (On the border of two Empires);12.4. Identitás és függetlenség [1703-1867] (Identity and Independence);12.5. Kiegyezés és kompromisszum [1867-1914] (Austro-Hungarian Compromise of 1867);12.6. Egy rossz döntés történelmi ára [1914-1921] (The Historical Cost of a Bad Decision);12.7. Szuverenitás és országépítés [1921-1931] (Sovereignty and State-building);12.8. Akarva - akaratlanul a II. Világháborúban [1932-1947] (Willingly – Unwillingly in the II. WW);12.9. Kulturális autonómia a Kárpát-medencében [1920-tól napjainkig] (Cultural Autonomy in the Carpathian Basin (National Minorities));12.10. A „kommunizmus kísértete” Magyarországon [1947-1989] (The „spectre of communism” in Hungary);12.11. Újra szabadon? A harmadik Magyar Köztársaság [1989-től napjainkig] (Free again? The Third Hungarian Republic);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

bármely félévben;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgatóknak a tanórák legalább 70%-án jelen kell lennie. 30%-ot meghaladó hiányzás esetén a hallgatónak egyedileg megbeszélte többletfeladatot kell megoldania az aláírás megszerzéséhez. Hiányzás esetén a hiányzást igazoló dokumentumot a hallgató köteles az oktató e-mail címére megküldeni. A hallgató köteles továbbá az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Nappali munkarend esetén:A hallgatónak a félév folyamán az alábbi feladatokat szükséges teljesítenie:- Folyamatos, aktív szemináriumi csoportmunka.- Egy egyetemi rendezvényen

való részvétel (pl. Ludovika Fesztivál).- Ludovika Történeti Kiállítás megtekintése és arról egy rövid kreatív ajánló készítése. Az évközi jegy 60%-át az aktív órai munka, 20%-20%-át az egyetemi programon való részvétel, a Ludovika Történeti Kiállítás megtekintése és az arról készített kreatív ajánló adja. Az értékelés a következő módon történik: 60 %-tól elégséges, 70 %-tól közepes, 80-tól % jó, 90 %-tól jeles. Levelező munkarend esetén: A hallgatónak a félév folyamán az alábbi feladatokat szükséges teljesítenie: - Két darab 1500 karakteres évközi beadandó a 12. pontban megadott tematikához kapcsolódóan. Az értékelés a következő módon történik: 60 %-tól elégséges, 70 %-tól közepes, 80-tól % jó, 90 %-tól jeles.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A tanórák legalább 70%-án való részvétel.

16.2. Az értékelés:

Az évközi értékelés megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és a 15. pontban részletezett feladatok teljesítése.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

Aláírás megszerzése és legalább elégséges évközi jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

17.2. Ajánlott irodalom:

Budapest, 2024

Prof. Dr. Nagyernyei-Szabó Ádám Sándor

TANTÁRGYI PROGRAM

ÁKNGTB08 Makroökonómia

1. A tantárgy kódja: ÁKNGTB08

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Makroökonómia

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Macroeconomics

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 4 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 67 % gyakorlat, 33 % elmélet

4.3. Az értékelés: kollokvium

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi igazgatási alapképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Közgazdaságtani és Nemzetközi Gazdaságtani Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Fülöp Katalin, PhD, egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 42 (14 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 12 (4 EA + 0 SZ + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 3

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

-

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A makroökonómia a gazdaság egészének működésével foglalkozik. A makroökonómia széles területet fog át, vizsgálja az aggregált beruházás és fogyasztás meghatározó tényezőit, a pénzmennyiség és kamatlábak szabályozását a központi bankok által, a nemzetközi pénzügyi válság okait, és azt, miért növekszik gyorsan néhány ország, miközben mások stagnálnak. Vizsgálja az üzleti ciklus, vagyis a kibocsátás, foglalkoztatás, a pénzügyi feltételek és árak rövid távú ingadozását, és a gazdasági növekedés, tehát a kibocsátás és az életszínvonal hosszú távú trendjét. A makroökonómia rávilágít, milyen szerepet játszik a monetáris és a költségvetési politika, az árfolyamrendszer, valamint a független központi bank az infláció megfékezésében. A jó makrogazdasági politika nélkülözhetetlen, ha egy ország a leghatékonyabb módon kívánja elérni a gazdasági célkitűzéseit.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

Macroeconomics is concerned with the overall performance of the economy. Macroeconomics examines a wide variety areas, such as how total investment and consumption are determined, how central banks manage money and interest rates, what

causes international financial crises, and why some nations grow rapidly while others stagnate. Examines the short-term fluctuations in output, employment, financial conditions, and prices that we call the business cycle, and the longer-term trends in output and living standards known as economic growth. Macroeconomics can suggest the proper role of monetary and fiscal politics, of exchangerate systems, and of an independent central bank in containing inflation. Good macroeconomic policies are essential if a country wishes to achieve its economics objectives in the most effective manner.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Ismeri Magyarország külpolitikai, külgazdasági és nemzetpolitikai prioritásait, azok fejlődéstörténetét és a magyar külpolitika mozgásterét meghatározó geopolitikai sajátosságokat, nemzetközi és európai uniós jogi szabályokat, nemzetközi és európai uniós gazdasági realitásokat és kilátásokat, Magyarország biztonságpolitikai prioritásait és környezetét, továbbá mindezek összefüggéseit.

-

Képességei

Képes a nemzetközi partnerkapcsolatokból, tagságokból, egyéb szervezeti kapcsolatokból következő köteleességek, feladatok, folyamatok értelmezésére, ezek beépítésére a közszolgálati szervezet döntési folyamataiba.

-

Attitűdje

A magyar államszervezetben való munkavégzés esetén elkötelezett Magyarország érdekei, továbbá a társadalmi szolidaritás és az esélyegyenlőség, a demokratikus értékek, a jogállamiság, az európai és szövetségi értékközösség mellett.

-

Autonómiája és felelőssége

Szervezeti struktúrában elfoglalt helyétől függően konstruktív és erős érdekérvényesítő az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban, minden esetben Magyarország vagy alkalmazásától függően az adott nemzetközi szervezet céljainak és érdekeinek elsőbbséget biztosítva.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

He/she is familiar with Hungary's priorities in foreign affairs, trade and national policy and their development; the geopolitical characteristics of the scope of Hungarian foreign policy; international legislation and legislation of the European Union; realities and prospects of international and European Union economies; priorities and atmosphere of Hungary's defence policy, and the correlations of the above.

-

Capabilities:

He/she is capable of communicating efficiently in public service, using effective negotiation and cooperation techniques and maintaining a case- and client-centred approach.

-

Attitude:

His/her personal attitude is characterized by a commitment to Hungary's interests, social solidarity and equal opportunities, democratic values, the rule of law and the shared values of Europe and the nation - if working for the Hungarian state organisation.

-

Autonomy and responsibility:

He/she applies to constructively and confidently enforce interests within and outside the organisation, depending on his/her position in the organisation; giving priority to the goals and interests of Hungary or the given international organisation.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A makroökonómia céljai és eszközei, a gazdaság ciklikus működése, a gazdasági tevékenység mérése (The goals and tools of macroeconomics, the cyclical functioning of the economy, the measurement of economic activity); 12.2. A beruházások, a fogyasztás és a kormányzati költségek hatása a gazdasági teljesítményre (The impact of investments, consumption and government spending on economic performance); 12.3. Fiskális politika (Fiscal policy); 12.4. Monetáris politika, pénzügyi rendszer (Monetary policy, financial system); 12.5. Nyitott gazdaság, valutaárfolyamok, nemzetközi fizetési mérlek (Economic Growth); 12.6. Makrogazdasági kihívások, infláció, defláció, munkanélküliség, recesszió, eladósodás (Macroeconomic challenges, inflation, deflation, unemployment, recession, indebtedness);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

2. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások minimum 70%-án, nappali tagozaton összesen legalább 30 tanórán részt venni, mely az aláírás feltétele. A 12 tanórát meghaladó hiányzás vagy egyéni tanrend esetén az aláíráshoz beadandó dolgozat határidőre való benyújtása szükséges. A mulasztás szankciója az aláírás megtagadása.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

A tanulmányi munka alapja az előadások és a szemináriumok látogatása, a szemináriumi foglalkozásokon az egyéni és a csoportos projektek végrehajtása és a félév végi dolgozatok megírása. A félévközi feladatok teljesítésével összesen 100 pont szerezhető, ebből max. 50 pont a szorgalmi időszak végén írott szemináriumi dolgozat pontszáma, 20 pont szerezhető az előadások végén írott válaszokkal és 30 pont a szorgalmi időszak végi teszt-dolgozattal. Jó vagy jeles eredmény jegymegajánlást eredményez. Az eredménytáblázat a következő: 51% alatt elégtelen, 51% – 64% elégséges, 65% – 74% közepes, 75% – 84% jó, 85% felett jeles.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A 14. pontban meghatározottak teljesítése.

16.2. Az értékelés:

A tárgy értékelése megajánlott jeggyel vagy ennek hiányában írásbeli kollokviummal történik. A vizsgadolgozat 45 perces, a ponthatárok a 15. pontban meghatározottak.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Samuelson, P. A. – Nordhaus, W. D.: Közgazdaságtan, Akadémiai Kiadó, online 2012. ISBN: ISBN: 9789630591607;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Fülöp K.: Bevezetés a közgazdaságtanba, Dialóg Campus Kiadó, 2019. ISBN: 978-615-5945-30-4; 2. Mankiw, N.G. : A közgazdaságtan alapjai, Osiris Kiadó, 2011. ISBN: 9789632762081 ;

Budapest, 2024

Dr. Fülöp Katalin, PhD, egyetemi docens

TANTÁRGYI PROGRAM

ÁKNGTB19 Mikroökonómia

1. A tantárgy kódja: ÁKNGTB19

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Mikroökonómia

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Microeconomics

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 67 % gyakorlat, 33 % elmélet

4.3. Az értékelés: kollokvium

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi igazgatási alapképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Közgazdaságtani és Nemzetközi Gazdaságtani Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Fülöp Katalin, PhD, egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 42 (14 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 12 (4 EA + 0 SZ + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 3

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

-

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A mikroökonómia a közgazdaságtan egyik ága, mely az elkülönült gazdasági egységek viselkedésével foglalkozik, vagyis piacokkal, vállalatokkal és háztartásokkal. Vizsgálja, hogyan alakul ki egy-egy termék ára, tanulmányozza a föld, a munka, és a tőke árának meghatározódását, és a piaci mechanizmus erős és gyenge pontjait. A mikroökonómia kiterjed a monopóliumok, a nemzetközi kereskedelem, a pénzügyek és más fontos témák tanulmányozására. Vizsgálja, miért gazdagok egyes emberek, vagy országok, és elemzi, hogy miképpen csökkenthető a szegénység. A mikroökonómia eszközei nélkülözhetetlen segítséget adnak, hogy a társadalom megtalálja a középutat a hatékony piaci mechanizmus, illetve a közösségiszintű szabályozás és újraelosztás között.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The microeconomics is a branch of economics, which is concerned with the behavior of individual entities such as markets, firms, and households. Examines how individual prices are set, studies the determination of prices of land, labor, and capital, and the strengths and weakness of the market mechanism. The microeconomics includes the study of

monopoly, the international trade, finance, and any other vital subjects. Examines why some people or countries have high incomes, and analyzes ways that poverty can be reduced. The tools of microeconomics are indispensable to help societies find the mean between an efficient market mechanism and publicly decided regulation and redistribution.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Ismeri Magyarország külpolitikai, külgazdasági és nemzetpolitikai prioritásait, azok fejlődéstörténetét és a magyar külpolitika mozgásterét meghatározó geopolitikai sajátosságokat, nemzetközi és európai uniós jogi szabályokat, nemzetközi és európai uniós gazdasági realitásokat és kilátásokat, Magyarország biztonságpolitikai prioritásait és környezetét, továbbá mindezek összefüggéseit.

-

Képességei

Képes a nemzetközi partnerkapcsolatokból, tagságokból, egyéb szervezeti kapcsolatokból következő köteleességek, feladatok, folyamatok értelmezésére, ezek beépítésére a közszolgálati szervezet döntési folyamataiba.

-

Attitűdje

Képes érdemi feladatellátásra a közhatalom gyakorlását megvalósító, valamint a közszolgáltatások biztosításában közreműködő állami és nem állami szerveknél és nemzetközi szervezeteknél.

-

Autonómiája és felelőssége

Szervezeti struktúrában elfoglalt helyétől függően konstruktív és erős érdekérvényesítő az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban, minden esetben Magyarország vagy alkalmazásától függően az adott nemzetközi szervezet céljainak és érdekeinek elsőbbséget biztosítva.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

He/she is familiar with Hungary's priorities in foreign affairs, trade and national policy and their development; the geopolitical characteristics of the scope of Hungarian foreign policy; international legislation and legislation of the European Union; realities and prospects of international and European Union economies; priorities and atmosphere of Hungary's defence policy, and the correlations of the above.

-

Capabilities:

He/she is capable of interpreting duties, tasks and procedures arising from international connections, membership and other organisational relations and of utilising these in the decision-making procedure of the public service organisation.

-

Attitude:

His/her personal attitude is characterized by a commitment to Hungary's interests, social solidarity and equal opportunities, democratic values, the rule of law and the shared values of Europe and the nation - if working for the Hungarian state organisation.

-

Autonomy and responsibility:

He/she applies to constructively and confidently enforce interests within and outside the organisation, depending on his/her position in the organisation; giving priority to the goals and interests of Hungary or the given international organisation.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Miért tanulmányozzuk a közgazdaságtant? A gazdaságszervezés kérdései. A társadalom technológiai lehetőségei. A modern vegyes gazdaság. A piaci mechanizmus. Kereskedelem, pénz és tőke. (Why do we study economics? Questions of economic organization. Technological possibilities of society. The modern mixed economy. The market mechanism. Trade, money and capital.);12.2. A kereslet és kínálat alapelemei: a keresleti függvény, a kínálati függvény, a kínálat és kereslet egyensúlya. A kereslet és kínálat ár rugalmassága. A fogyasztói magatartás elmélete. (The basic elements of supply and demand: the demand function, the supply function, the balance of supply and demand. Price elasticity of supply and demand. The theory of consumer behavior.);12.3. A termelés és az üzleti szervezet. A határtermék elmélet. Mérethozadék, technológiai változás és termelékenység. Az üzleti szervezetek, a vállalat természete. A költségek elemzése. A termelés és a költségek összefüggése. Gazdasági költségek és az üzleti (Production and business organization. The marginal product theory. Economies of scale, technological change and productivity. Business organizations, the nature of the company. Analysis of costs. Correlation of production and costs. Economic costs and b);12.4. A tökéletesen versenyző piacok elemzése. A kompetitív vállalat és a kompetitív iparág kínálati magatartása. Hatékonyság és méltányosság a kompetitív piacokon. Piac-kudarok. Tökéletlen verseny és monopólium. Tökéletlen verseny néhány szereplővel. Árdisz (Analysis of perfectly competitive markets. Supply behavior of the competitive company and the competitive industry. Efficiency and fairness in competitive markets. Market failures. Perfect competition and monopoly. Imperfect competition with some charac);12.5. Tényezőpiacok. Hogyan határozzák meg a piacok a jövedelmeket? A munkapiac. Föld, természeti erőforrások, és környezet. A természeti erőforrások gazdaságtana. Környezetgazdaságtan. Tőke, kamat, profit. Hozamráták és kamatlábak. Az eszközök jelenértéke. (Factor markets. How do markets determine earnings? The labor market. Land, natural resources and environment. Economics of natural resources. Environmental economics. Capital, interest, profit. Yields and interest rates. Present value of assets.);12.6. A nemzetközi kereskedelem természete. Komparatív előnyök nemzetközi szinten. A protekcionizmus gazdaságtana. (The nature of international trade. Comparative advantages at the international level. The economics of protectionism.);12.7. A közgazdaságtan axiómái. A közgazdasági elvek alkalmazása. Rövid eszmétörténet. (Axioms of economics. Application of economic principles. A short history of ideas.);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

1. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások minimum 70%-án, nappali tagozaton összesen legalább 30 tanórán részt venni, mely az aláírás feltétele. A 12 tanórát meghaladó hiányzás vagy egyéni tanrend esetén az aláíráshoz beadandó dolgozat határidőre való benyújtása szükséges. A mulasztás szankciója az aláírás megtagadása.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

A tanulmányi munka alapja az előadások és a szemináriumok látogatása, a szemináriumi

foglalkozásokon az egyéni és a csoportos projektek végrehajtása és a félév végi dolgozatok megírása. A félévközi feladatok teljesítésével összesen 100 pont szerezhető, ebből max. 50 pont a szorgalmi időszak végén írott szemináriumi dolgozat pontszáma, 20 pont szerezhető az előadások végén írott válaszokkal és 30 pont a szorgalmi időszak végi teszt-dolgozattal. Jó vagy jeles eredmény jegymegajánlást eredményez. Az eredménytáblázat a következő: 51% alatt elégtelen, 51% – 64% elégséges, 65% – 74% közepes, 75% – 84% jó, 85% felett jeles.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A 14. pontban meghatározottak teljesítése.

16.2. Az értékelés:

A tárgy értékelése megajánlott jeggyel vagy ennek hiányában írásbeli kollokviummal történik. A vizsgadolgozat 45 perces, a pontszámok a 15. pontban meghatározottak.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Samuelson, P. A. – Nordhaus, W. D.: Közgazdaságtan, Akadémiai Kiadó, online 2012. ISBN: ISBN: 9789630591607;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Fülöp K.: Bevezetés a közgazdaságtanba, Dialóg Campus Kiadó, 2019. ISBN: 978-615-5945-30-4; 2. Mankiw, N.G. : A közgazdaságtan alapjai, Osiris Kiadó, 2011. ISBN: 9789632762081 ; 3. Samuelson, P. A. – Nordhaus, W. D.: Közgazdaságtan, Akadémiai Kiadó, online 2012. ISBN: ISBN: 9789630591607; 4. Varian, H. R.: Mikroökonómia középfokon, KJK-KERSZÖV, 2003. ISBN: ISBN: 963-224- 571-7;

Budapest, 2024

Dr. Fülöp Katalin, PhD, egyetemi docens

TANTÁRGYI PROGRAM

HKNBTA03 Nemzetközi és európai katonai együttműködések

1. A tantárgy kódja: HKNBTA03

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Nemzetközi és európai katonai együttműködések

3. A tantárgy megnevezése (angolul): International and European Military Cooperation

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0 % gyakorlat, 100 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi igazgatási alapképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Prof. Dr. Molnár Anna, PhD, egyetemi tanár, Tanszékvezető

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 SZ + 0 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 SZ + 0 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

Az órák során a csoportmunka, a kiselőadások és a saját elemzés mellett a fordított tanterem és a vita módszerei is alkalmazandók.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A hallgatók általános ismereteket kapnak a nemzetközi és európai katonai együttműködésekről. A hallgatók megismerik az aktuális kihívásokat. A tantárgy célja, hogy a hallgatók megismerjék a nemzetközi konfliktusok vagy polgárháborúk utáni rendezés folyamatát, illetve annak esélyeit. Az előadások segítségével a hallgatók átfogó ismereteket kapnak a biztonsági szektor reform (SSR) folyamatáról, fogalmi háttéréről és főbb elemeiről. Megismerik a biztonsági szektor reform folyamatában résztvevő legfontosabb nemzetközi szervezetek (OECD, ENSZ, EU, NATO).Az előadások során a hallgatók megismerik a NATO és az EU közös biztonság- és védelempolitikájának célkitűzéseit és eszközeit. A hallgatók esettanulmányokon keresztül megismerik a nemzetközi biztonsági szervezetek működését, a válságkezelés módjait, harccsoportok, a műveleteket és missziókat, a döntéshozatali folyamatokat, a költségvetést, a főbb stratégiai dokumentumokat és a biztonság- és védelempolitika területén jelenleg aktuális kezdeményezéseket és terveket. Az esettanulmányokon keresztül megismerik a katonai műveletek és missziók főbb jellegzetességeit. Az előadások során kiemelt figyelmet kap a nyugati szövetségi rendszeren belüli multi- és bilaterális (pl. Eurogendfor, Eurocorps, EUMARFOR) katonai együttműködések bemutatása.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

During the course students will acquire general knowledge about international and European military cooperation. Students will learn about current challenges. The aim of the course is to introduce crisis management processes after international conflicts or civil wars. The students will acquire comprehensive knowledge of the process, the conceptual background and the main elements of the security sector reform (SSR). The most important international organizations participating in the security sector reform process (OECD, UN, EU, NATO) will be introduced. During the lectures, the students will acquire general knowledge about the objectives and tools of the NATO and the Common Security and Defence Policy of the EU. Through case studies, students learn about the operation of international security organizations, crisis management methods, battle groups, operations and missions, decision-making processes, the budget, the main strategic documents, and current initiatives and plans in the field of Common Security and Defence Policy. The elaboration of the case studies will enable the students to have appropriate basic knowledge about the main characteristics of military operations and missions. During the presentations, special attention is paid to the introduction of multi- and bilateral military cooperation (e.g. Eurogendfor, Eurocorps, EUMARFOR).

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Ismeri a külső és belső biztonság legfontosabb összefüggéseit, elméleteit és az ezeket felépítő fogalomrendszert.

Átfogóan ismeri az Európai Unió és a NATO védelmi tervezési rendszerét és összefüggéseit.

Képességei

Képes a csoportmunkára.

Képes a nemzetközi és hazai biztonságot fenyegető kihívások, veszélyek és fenyegetések elemzésére és értékelésére. Képes a nemzetközi tagságokból, partnerkapcsolatokból, egyéb szervezeti kapcsolatokból következő honvédelmi köteleességek, feladatok, folyamatok értelmezésére, ezek beépítésére a biztonság- és védelempolitikai szervezetek döntési folyamataiba.

Attitűdje

Nyitottan, valamint feladat- és megoldás-központúan viszonyul a szakterületén tapasztalt kihívásokhoz. Megfelelő kezdeményező képességgel rendelkezik a problémafelismerés és kezelése területén. Kritikusan gondolkodik.

Kritikai gondolkodás, kommunikáció, együttműködés, csoportmunka, vitakészség, érvelés, kreativitás, nyitottság

Autonómiája és felelőssége

Szabadon és felelős módon viszonyul az Európa és Magyarország jövőjével kapcsolatos kihívásokhoz, valamint az egyéni és közösségi felelősségvállalás lehetőségeihez.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

The student knows the most important relationships, theories and conceptual frameworks of external and internal security.

He/she is familiar with the the European Union's and the NATO's defence planning system.

Capabilities:

The student is able to work in teams.

He/she is capable of analysing and assessing security challenges, threats and risks.

He/she is capable of interpreting duties, tasks and procedures arising from international connections, membership and other organisational relations and of utilising these in the decision-making procedure of the public service organisation.

Attitude:

The student is open-minded, has task- and solution-oriented approach to the challenges in his/her professional field. He/she has adequate initiative in the field of problem identification and management. He/she has the skill of critical thinking.

Critical thinking, communication, cooperation, teamwork, debating skills, reasoning, creativity, openness.

Autonomy and responsibility:

The student takes a free and responsible approach to the challenges related to the future of Europe and Hungary, and to the possibilities of the individual and community responsibility.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés, alapvető fogalmak (ntroduction, basic concepts);12.2. Változó biztonsági környezet (déli szomszédság, mediterrán térség) (Changing security environment (southern neighborhood, Mediterranean region));12.3. Változó biztonsági környezet (keleti szomszédság) (Changing Security Environment (Eastern Neighbourhood));12.4. Biztonsági szektorreform (Security sector reform);12.5. Napjaink biztonsági kihívásai (Today's security challenges);12.6. I. zárthelyi dolgozat (Mid-term writing test);12.7. ENSZ missziók (UN missions);12.8. NATO döntéshozatali folyamatok (NATO decision-making processes);12.9. NATO műveletek (NATO operations);12.10. EU KKBP/KBVP (EU CFSP/CSDP);12.11. EU műveletek és missziók (EU missions and operations);12.12. Európai katonai együttműködések (European military cooperation);12.13. II. zárthelyi dolgozat (End-of-term writing test);12.14. Értékelés. Zárthelyi dolgozat javító (End-of-term writing test – correction);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

5. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75 %-án részt venni. Az igazolatlan hiányzás nem pótolható. 25% feletti igazolatlan hiányzással az aláírás megtagadásra kerül.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

A gyakorlati jegy a következő elemekből tevődik össze: zárthelyi dolgozat (50%),

kiselőadás (25%), beadandó dolgozat (elemzés) (25%).A zárthelyi dolgozat (13. foglalkozás, javítás: 14. foglalkozás) esetében az értékelés a hallgató által elért pontok alapján a következő módon történik: 0-50% = elégtelen (1), 51%-62,5%= elégséges (2), 63%-75% = közepes (3), 76%- 87,5%= jó (4), 88%-100 = jeles (5).prezentáció 20 perc +1 szemináriumi dolgozat (személyenként 2000-2500 szó).

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Zárthelyi dolgozat megírása. A tanórákon való aktív részvétel, prezentáció, rendszeres beszámolás az elvégzett feladatokról +1 szemináriumi dolgozat (személyenként 2000-2500 szó) beadása szükséges az aláírás megszerzéséhez.

16.2. Az értékelés:

A zárthelyi dolgozat (13. foglalkozás, javítás: 14. foglalkozás) esetében az értékelés a hallgató által elért pontok alapján a következő módon történik: 0-50% = elégtelen (1), 51%-62,5%= elégséges (2), 63%-75% = közepes (3), 76%- 87,5%= jó (4), 88%-100 = jeles (5).zárthelyi dolgozat (50%), kiselőadás (25%), beadandó dolgozat (elemzés) (25%).

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

Aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Molnár Anna: Az EU külkapcsolati rendszere és eszközei, Dialog Campus Kiadó, Budapest 2018. ISBN: 978-615-5877-07-0;2. Molnár Anna - Wagner Péter – Marsai Viktor (szerk.): Nemzetközi biztonsági szervezetek, Dialog Campus Kiadó, Budapest 2019. ISBN: 978-615-5945-75-5;3. Szenes Zoltán; Siposné Kecskeméthy Klára: NATO 4.0 és Magyarország, Zrínyi, Budapest 2019.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Shared Vision, Common Action: A Stronger Europe. A Global Strategy for the European Union's Foreign And Security Policy, 2016.2. Strategic Compass for Security and Defence. For a European Union that protects its citizens, values and interests and contributes to international peace and security, 2022.3. Anna Molnár – Éva Jakusné Harnos – Mónika Szenté-Varga (eds.): Security, Resilience and Sustainability of the European Union, Ludovika Kiadó, Budapest 2024. ISBN: 978-615-6598-04-2;4. Rehrl, Jochen (ed.): Handbook on CSDP, The Common Security and Defence Policy of the European Union, Federal Ministry of Defence and Sports of the Republic of Austria, Wien 2021. ISBN: 9783902275516;

Budapest, 2024

Prof. Dr. Molnár Anna, PhD, egyetemi tanár, Tanszékvezető

TANTÁRGYI PROGRAM

ÁEKMTB07 Nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga

1. A tantárgy kódja: ÁEKMTB07

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga

3. A tantárgy megnevezése (angolul): The Law of International Economic Relations

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50 % gyakorlat, 50 % elmélet

4.3. Az értékelés: kollokvium

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi igazgatási alapképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Európai Köz- és Magánjogi Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Szirbik Miklós, PhD., adjunktus

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (14 EA + 0 SZ + 14 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (4 EA + 0 SZ + 4 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

Az ismeret elméleti átadása mellett egyéni és kiscsoportos formában kapcsolódó gyakorlati feladatok megoldása, szimuláció alkalmazása, esettanulmányok, jogesetek feldolgozása. Az aktuális félévben meghirdetett, a témakörökhöz kapcsolódó egyetemi rendezvények valamelyikén történő részvétel. A szakmaiság megtartása mellett a gamifikáció eszközének alkalmazása a tematikában megjelölt témakörök elmélyítése érdekében.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A kurzus bemutatja a nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogát mint sajátos jogterületet, és a hallgatók által feldolgozott, valamint bemutatott esettanulmányokon keresztül felvillantja annak súlyponti kérdéseit mind a magánjogi, mind a közjogi jellegű, illetve eljárásjogi szabályozási területeken. A kurzus tárgyalja a nemzetközi gazdasági kapcsolatok alanyait, kitér a külföldiek gazdasági célú letelepedésének jogi kereteire. A tárgy betekintést nyújt aktuális beruházásvédelmi kérdésekbe, valamint a tematikával érintett szerződéstípusok gyakorlati jelentőségére, dilemmáira. A felsoroltakon túl a pénzügyi tartalmú nemzetközi jogalkotás is előtérbe kerül. A hallgatók ismeretet szereznek a jogorvoslati lehetőségekről, ideértve az alternatív vitarendezési módokat is. A nemzetközi gazdasági forgalom meghatározó tényezőjeként az online tér ezirányú hatásaira is kitér a tárgy.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course demonstrates the law of international economic relations as a special area of law and highlights the main aspects of it on the fields of private and public law as well as procedural law regulation through the case studies prepared and presented by the students. The course discusses the subjects of international economic relations including the legal frameworks for foreigners regarding the right of establishment for economic purposes. The class also provides insight into the recent questions of the protection of foreign investments as well as the practical significance and dilemmas of the main contract types in connection with this course. In addition to the above, the course also addresses international regulation of finances. The students can gain knowledge about the possibilities of remedy and legal protection including the alternative dispute resolution mechanisms. Finally, the course also elaborates on the relevant impacts of the online space as a defining factor of international economic relations.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Ismeri szakterülete átfogó tárgykörének általános és specifikus jellemzőit, legfontosabb irányait és pontosan kidolgozott határait, a terület legfontosabb összefüggéseit, elméleteit és az ezeket felépítő terminológiát, a szakterületnek a rokon szakterületekhez való kapcsolódását. Ismeri szakterületének sajátos ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit, absztrakciós technikáit, az elvi kérdések gyakorlati vonatkozásainak kidolgozási módjait.

Átfogóan ismeri a nemzetközi kapcsolatok, a nemzetközi gazdasági kapcsolatok és a nemzetközi közösség működésének regionális dimenzióit.

Képességei

Képes arra, hogy a kellő szakmai elhivatottság birtokában és a közszolgálati életpályán elvárt szakmai és emberi standardok szerint szolgálja a közjót és a köz érdekét. Átfogó megközelítéssel, komplex problémakezelési képességekkel rendelkezik, képes a nagyfokú információfeldolgozásra. Képesség az újszerű problémamegoldásokat támogató rendszergondolkodásra, a változásra és annak tervezésére.

Képes a szakterületén használt ügyirattípusok elkészítésére. Képes a szakterületéhez kapcsolódó szakmai standardok alkalmazására.

Attitűdje

Elkötelezett a közszolgálat iránt, felismeri a közszolgálati hivatásrenddel járó felelősséget, és hitelesen képviseli annak szellemiségét. Elkötelezett a demokratikus értékek és a jogállamiság, a fenntarthatóság, a társadalmi szolidaritás és az esélyegyenlőség mellett. Fejlett szakmai identitással, hivatástudattal rendelkezik, amelyet a szakmai és szélesebb társadalmi közösség felé is vállal. Szakmai álláspontjának képviselőként bátran és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában. Felelősségteljesen építi fel szakmai karrierjét, és támogatja az általa irányított munkatársak szakmai

életpályájának kibontakoztatását. Szakmai érdeklődése elmélyül, megszilárdul, önképzése folyamatos, szemléletmódja révén nyitott az újdonságokra és azok elemző módon történő befogadására, valamint naprakészen követi és munkája során alkalmazza a jogszabályi változásokat. Elkötelezett a szakterület módszertanának fejlesztéséhez szükséges elméleti, tudományos kutatási és gyakorlati információk beszerzése, értékelése és hasznosítása iránt. Munkavégzése során a szakmai normákban meghatározottak szerint jár el, továbbá elkötelezett a hatályos jogszabályok és erkölcsi normák teljeskörű figyelembevételével történő döntéshozatal iránt. Rendelkezik azokkal a személyiségjegyekkel – önálló gondolkodás, problémafelismerés, felelősségtudat, mérlegelési és döntési képesség –, amelyek alkalmassá teszik a vezetői feladatok ellátására. A munkakörével kapcsolatos problémák megoldása során törekszik a kezdeményezésre, személyes felelősségvállalásra és helyes döntés meghozatalára. Szakmai hivatástudatából adódóan elkötelezett a minőségi munkavégzés iránt. Munkavégzése során önmagával szemben is kritikus és nyitott a megalapozott kritikai észrevételekre, amely szakmai értékrendjét tovább fejleszti. A közös munkában eredményre és közösségi konszenzusra törekszik. Lényeglátás, kreativitás és módszertani tudatosság jellemzi. Kritikus gondolkodásmóddal rendelkezik.

Autonómiája és felelőssége

Elkötelezett a közszolgálat iránt, felismeri a közszolgálati hivatásrenddel járó felelősséget, és hitelesen képviseli annak szellemiségét. Elkötelezett a demokratikus értékek és a jogállamiság, a fenntarthatóság, a társadalmi szolidaritás és az esélyegyenlőség mellett. Fejlett szakmai identitással, hivatástudattal rendelkezik, amelyet a szakmai és szélesebb társadalmi közösség felé is vállal. Szakmai álláspontjának képviselőként bátran és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában. Felelősségteljesen építi fel szakmai karrierjét, és támogatja az általa irányított munkatársak szakmai életpályájának kibontakoztatását. Szakmai érdeklődése elmélyül, megszilárdul, önképzése folyamatos, szemléletmódja révén nyitott az újdonságokra és azok elemző módon történő befogadására, valamint naprakészen követi és munkája során alkalmazza a jogszabályi változásokat. Elkötelezett a szakterület módszertanának fejlesztéséhez szükséges elméleti, tudományos kutatási és gyakorlati információk beszerzése, értékelése és hasznosítása iránt. Munkavégzése során a szakmai normákban meghatározottak szerint jár el, továbbá elkötelezett a hatályos jogszabályok és erkölcsi normák teljeskörű figyelembevételével történő döntéshozatal iránt. Rendelkezik azokkal a személyiségjegyekkel – önálló gondolkodás, problémafelismerés, felelősségtudat, mérlegelési és döntési képesség –, amelyek alkalmassá teszik a vezetői feladatok ellátására. A munkakörével kapcsolatos problémák megoldása során törekszik a kezdeményezésre, személyes felelősségvállalásra és helyes döntés meghozatalára. Szakmai hivatástudatából adódóan elkötelezett a minőségi munkavégzés iránt. Munkavégzése során önmagával szemben is kritikus és nyitott a megalapozott kritikai észrevételekre, amely szakmai értékrendjét tovább fejleszti. A közös munkában eredményre és közösségi konszenzusra törekszik. Felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában. Szervezeti struktúrában elfoglalt helyének megfelelő önállósággal, felelősséggel, továbbá a hivatali út betartásával szervezi munkáját és az irányítása alatt dolgozó munkatársak tevékenységét.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Knows the general and specific characteristics, most important directions and precisely defined boundaries of the comprehensive subject area of his field of expertise, the most important contexts and theories of the field and the terminology that builds them up, the connection of the field to related fields. Knows the specific knowledge acquisition and problem-solving methods of his field, abstraction techniques, and ways of developing the practical aspects of theoretical questions.

The regional dimensions of the operation of international relations, international economic relations and the operations of the international community.

Capabilities:

Is capable of serving the public good and the public interest in accordance with the professional and human standards expected in the public service career, with sufficient professional dedication. Has a comprehensive approach, complex problem management skills, and is capable of high-level information processing. Ability to think in a system that supports innovative problem solutions, change and its planning.

Preparing the types of documents typical of his/her profession. Applying professional standards related to his/her field.

Attitude:

Is committed to public service, recognizes the responsibility associated with the public service profession, and authentically represents its spirit. Is committed to democratic values and the rule of law, sustainability, social solidarity and equal opportunities. Has a developed professional identity and professional awareness, which he undertakes towards the professional and wider social community. Representing his or her professional point of view, he/she courageously and responsibly participates in the operation of his/her work organization, in the development, discussion and implementation of professional concepts. Builds his professional career responsibly and supports the development of the professional careers of the employees he manages. His/Her professional interest deepens and consolidates, his self-education is continuous, his approach is open to new things and their analytical acceptance, and he keeps up-to-date and applies legislative changes during work. Is committed to the acquisition, evaluation and utilization of theoretical, scientific research and practical information necessary for the development of the methodology of the field. Acts in accordance with the professional standards, and is also committed to making decisions with full consideration of the applicable laws and moral standards. Has the personality traits – independent thinking, problem recognition, sense of responsibility, judgment and decision-making ability – that make him/her suitable for management tasks. When solving problems related to his/her job, he/she strives to take the initiative, take personal responsibility and make the right decision. He is committed to quality work due to his professional awareness. During his work, he/she is also critical of himself and is open to well-founded critical comments, which further develops his/her professional values. Strives for results and community consensus in joint work.

Perceptiveness, creativity and awareness of methodologies. Critical thinking.

Autonomy and responsibility:

Has a developed professional identity and professional awareness, which he/she undertakes towards the professional and wider social community. Representing his/her professional point of view, he/she courageously and responsibly participates in the operation of his work organization, in the development, discussion and implementation of professional concepts. Builds his/her professional career responsibly and supports the development of the professional careers of the employees he manages. His/Her professional interest deepens and consolidates, his self-education is continuous, his approach is open to new things and their analytical acceptance, and he keeps up-to-date and applies legislative changes during his/her work. Is committed to the acquisition, evaluation and utilization of theoretical, scientific research and practical information necessary for the development of the methodology of the field. During his/her work, he/she acts in accordance with the professional standards, and is also committed to making decisions with full consideration of the applicable laws and moral standards. He/she has the personality traits – independent thinking, problem recognition, sense of responsibility, judgment and decision-making ability – that make him/her suitable for management tasks. When solving problems related to his/her job, he/she strives to take the initiative, take personal responsibility and make the right decision. He/She is committed to quality work due to his professional awareness. During his/her work, he is also critical of himself and is open to well-founded critical comments, which further develops his professional values. Strives for results and community consensus in joint work

He/she participates responsibly in the operation of his/her work organization, and in the development, discussion and realization of professional concepts. To organise his/her work and that of his/her inferiors with autonomy, responsibility and respect for official means in line with his/her position in the organisation.

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés, alapozó óra (Introduction, basic foundations);12.2. A nemzetközi gazdasági kapcsolatok alanyai, vállalati együttműködések, a gazdasági célú letelepedés jogi keretei (Subjects of international economic relations, corporate cooperations, legal frameworks of right of establishment for economic purposes);12.3. Külföldi tulajdon, beruházásvédelem, külföldi befektetések biztonsági ellenőrzése, gazdasági együttműködési megállapodások (Foreign property, investment protection, security-related screening of

foreign investments, economic cooperation agreements);12.4. Nemzetközi adásvétel (International sales);12.5. Nemzetközi vállalkozási és piacszervező szerződések (International business and market organization contracts);12.6. Nemzetközi áru fuvarozási szerződések (International transport);12.7. Nemzetközi pénzügyi műveletek, értékpapírok, adózási kérdések (International finance operations, securities stocks and bonds, taxation related questions);12.8. Az online tér hatása a nemzetközi gazdasági kapcsolatokra, figyelemmel a fogyasztói ügyletekre is (The impact of the online space on international economic relations including customer transactions);12.9. Jogorvoslat és a nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga, ideértve az alternatív vitarendezési módokat, lehetőségeket (Remedy and legal protection in the law of international economic relations);12.10. ZH (Mid – term written test);12.11. Prezentáció (Presentations);12.12. Prezentáció (Presentations);12.13. A félév értékelése (The semester's evaluation);12.14. Szakmai kirándulás (Excursion);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

4. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Nappali tagozaton legfeljebb két óráról (tehát kétheti bontásban tartott óra esetén, maximum egy alkalommal) megengedett az igazolás nélküli hiányzás, ennek túllépése esetén az aláírás megtagadható. Levelező tagozaton a távollétet igazolni kell, ellenkező esetben az aláírás megtagadható.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Az órai aktivitás (egyéni felkészülés, kis csoportos munka), a szimuláció keretében kidolgozott beadandó dolgozat, valamint az ezekhez kapcsolódó prezentáció és a ZH a jegy 33-33-33%-át teszi ki.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A gyakorlat aláírásának feltétele a foglalkozásokon való részvétel. Nappali tagozaton legfeljebb két óráról (tehát kétheti bontásban tartott óra esetén, maximum egy alkalommal) megengedett az igazolás nélküli hiányzás, ennek túllépése esetén az aláírás megtagadható. Levelező tagozaton a gyakorlati óra tekintetében a távollétet igazolni kell, ellenkező esetben az aláírás megtagadható.

16.2. Az értékelés:

Félévközi értékelés: gyakorlati jegy. Az órai aktivitás (egyéni felkészülés, kis csoportos munka), a szimuláció keretében kidolgozott beadandó dolgozat, valamint az ezekhez kapcsolódó prezentáció és a ZH a jegy 33-33-33%-át teszi ki. A gyakorlat aláírásának feltétele a foglalkozásokon való részvétel. Nappali tagozaton legfeljebb két óráról (s (tehát kétheti bontásban tartott óra esetén, maximum egy alkalommal) megengedett az igazolás nélküli hiányzás, ennek túllépése esetén az aláírás megtagadható. Levelező tagozaton a távollétet igazolni kell, ellenkező esetben az aláírás megtagadható.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges értékelés.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Bánrévy Gábor: A nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga, Szent István Társulat, Budapest 2018. ISBN: ISBN 9789632777443; 2. Mádl Ferenc – Vékás Lajos: Nemzetközi magánjog és nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga , ELTE Eötvös Kiadó, Budapest 2022. ISBN: ISBN 97896331234;

17.2. Ajánlott irodalom:

Budapest, 2024

Dr. Szirbik Miklós, PhD., adjunktus

TANTÁRGYI PROGRAM

ÁKNGTB17 Nemzetközi gazdaságtan (ENG)

1. A tantárgy kódja: ÁKNGTB17

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Nemzetközi gazdaságtan (ENG)

3. A tantárgy megnevezése (angolul): International Economics

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50 % gyakorlat, 50 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi igazgatási alapképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Közgazdaságtani és Nemzetközi Gazdaságtani Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Kutasi Gábor, PhD, egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 42 (28 EA + 0 SZ + 14 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 12 (8 EA + 0 SZ + 4 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 3

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:
számítási példák, függvényelemzés

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy megismerteti a hallgatókat a gazdasági gyakorlatban és a tudományos elemzésben használt legfontosabb fogalmakkal, elméleti tételekkel és számítási módszerekkel, valamint a nemzetközi gazdaságtan különböző elméleti irányzatainak mennyiségi mutatóival, a világkereskedelem, a világkereskedelem, a munkamegosztás, a specializáció, a tőke- és munkaerő-áramlás, a nemzetközi pénzügyek, a monetáris rendszerek és árfolyamok, a nemzetközi gazdasági egyensúlyi mechanizmusok és az országok külső egyensúlytalanságai és a fizetési mérleg kiigazítási módszerei stb. tekintetében. A tantárgy kiterjed a nemzetközi gazdaságtan hagyományos közgazdaságtanára, amely a nyugati egyetemeken és tankönyvekben meghonosodott, beleértve a nemzetközi kereskedelem "tiszta elméletét", de értékeli a különböző elméleti tételeket és módszereket a mai világgazdasági valóság és gyakorlat, valamint a világgazdaság szempontjából is. különböző elméletek a világgazdaság működéséről, egyensúlyi problémáiról, nemzetközi munkamegosztásról, világpiaci cserékről, nemzetközi tőkeáramlásokról és egyenlőtlenségekről a világgazdaságban, valamint a nemzetgazdaságok általános fejlődéséről és elmaradásáról és a "gazdasági elmaradottságról". Ugyanakkor a globalizáció és a transznacionalizáció gazdaságpolitikai koncepcióit és elméleti kérdéseit a globális gazdasági konvergencia és alkalmazkodás feltételei és módzatai, valamint a nemzeti "versenyképesség" javítása szempontjából

vizsgálja. A kurzus elvégzése után a hallgató képes lesz megérteni és alkalmazni a nemzetközi közgazdaságtan modelljeit. A hallgató képes alapvető nemzetközi gazdasági mutatókat kiszámítani és értelmezni. A hallgató képes megérteni és elemezni a kis, nyitott gazdaságok gazdaságpolitikai kérdéseit.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course introduces students to the most important concepts, theoretical theorems and methods of calculation used in economic practice and scientific analysis, as well as quantitative indicators of the various theoretical trends in international economics, world trade, division of labor, specialization, capital and labor flows, international finance, monetary systems and exchange rates, international economic equilibrium mechanisms and countries' external imbalances and balance of payments adjustment methods, etc. respect. The subject covers traditional economics of international economics, which is established in Western universities and their textbooks, including the "pure theory" of international trade, but also evaluates different theoretical theorems and methods from the perspective of today's world economic reality and practice, and the world economy. various theories on the functioning, equilibrium problems, international division of labor, world market exchanges, international capital flows and inequalities in the world economy, as well as on the general development and lag of the national economies and "economic underdevelopment". At the same time, he examines economic policy concepts and the theoretical issues of globalization and transnationalization in terms of the conditions and modalities of global economic convergence and adjustment, and the improvement of national "competitiveness". After completing the course, the student will be able to understand and apply models of international economics. The student is able to calculate and interpret basic international economic indicators. The student is able to understand and analyze the economic policy issues of small, open economies.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

A gyakorlati készségekkel megerősített ismeretekkel rendelkezik. A nemzetközi kereskedelmi és pénzügyi eljárások megértése.

-

Képességei

A diplomáciai intézmények történetének és a magyar külügyi igazgatás szempontjainak megértése. A közjó és a közérdek szolgálata, kellő szakmai elhivatottsággal, a közzolgálati életpályán elvárt szakmai és emberi normáknak megfelelően. Szükség esetén együttműködik más központi közigazgatási, hatósági, helyi közigazgatási és egyéb szervekkel. Képes a nemzetközi kereskedelmi, pénzügyi és munkaügyi szempontok integrálására.

-

Attitűdje

Átfogó megközelítéssel kezeli a koncepcionális és gyakorlati dilemmákat. Megfelelően proaktív. Nyitott a feladatok és projektek nemzetközi gazdasági szempontjai iránt.

-

Autonómiája és felelőssége

Megfelelő irányítás mellett képes önállóan és önellenőrzéssel elvégezni a feladatokat. Képes ajánlásokat tenni és értékelni mások munkáját. Képes feladatainak önálló elvégzésére nemzetközi gazdasági összefüggések bevonásával.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

He/she has the knowledge strengthened by practical skills. Understanding the international trade and financial procedure.

-

Capabilities:

Understanding the history of diplomatic institutions and the aspects of the administration of Hungarian foreign affairs. Serving the common good and the public interest, with due

professional dedication and in line with the professional and human standards expected in civil service career. If necessary, he/she cooperates with other central administrative, official, local administrative and other bodies. Capability to integrate the international trade, financial and labour aspects.

-

Attitude:

He/she handles the conceptual and practical dilemmas with a comprehensive approach. He/she is appropriately proactive. Open minded to international economic aspects in the tasks and projects.

-

Autonomy and responsibility:

Under proper direction, he/she is capable of carrying out tasks independently and self-monitoring. He/she can make recommendations and evaluate the work of others. Ability to carry out its tasks independently with the involvement of international economic contexts.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Hogyan alkalmazkodjunk a nemzetközi gazdasághoz? A világgazdasági rend mint valós tér (How to adapt to the international economy? The world economic order as a real space);12.2. Nemzetközi szempontok, adatbázisok és kereskedelmi mutatók (International aspects, databases and indicators of trade);12.3. Miért kereskednek egymással az államok? Klasszikus makrogazdasági fogalmak és a valóság (Why do states trade with each other? Classic macroeconomic concepts and reality);12.4. Miért kereskednek egymással az államok? Neoklasszikus makrogazdasági koncepciók és a valóság (Why do states trade with each other? Neoclassical macroeconomic concepts and reality);12.5. Miért kereskednek egymással az államok? Üzleti gazdaságtani fogalmak (Why do states trade with each other? Business economics concepts);12.6. Kereskedelempolitikai eszközök és jövedelemhatás (Trade policy instruments and income impact);12.7. Mit mutat a fizetési mérleg? (What does the balance of payments show us?);12.8. Nemzetközi árfolyamfeltételek (International exchange rate terms);12.9. Az egyensúlyi árfolyamot magyarázó árupiaci modell: vásárlóerő-paritás (Commodity market model explaining equilibrium exchange rate: purchasing power parity);12.10. Az egyensúlyi árfolyamot magyarázó pénzpiaci modell: kamatparitás (The money market model explaining the equilibrium exchange rate: interest parity);12.11. Árfolyamrendszerek (Exchange rate systems);12.12. Nemzetközi tőkeáramlások, nemzetközi munkafolyamatok, technológiai áramlások (International capital flows, international labor processes, technological flows);12.13. Összefoglaló (Summary);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

4. félév/tavasz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az aláírás megszerzéséhez legalább 5 szemináriumon és legalább 8 előadáson kell részt vennie. (A zárthelyi gyakorlatok hetei nem számítanak bele az előadásokon való részvételbe.) Többszöri hiányzás nem megengedett és nem pótolható. Ebben az esetben az aláírás nem szerezhető meg). A hallgató 2 zárthelyi gyakorlatot ír. Teljesítés esetén a félévet távol töltött: A szemináriumokon való részvételt pótolni kell. A szemináriumvezetők számítási, ábrázolási és esetelemzési feladatokat adnak ki a moodle-ban, amelyeket a szorgalmi időszakban online kell teljesíteni. Az előadások helyett nincsenek további feladatok.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Két félévközi zárthelyi feladat sikeres megírása. Az órán kiosztott esettanulmányok elemzése során egyéni és kollektív feladatok teljesítése. Aktív részvétel a szemináriumi és kiscsoportos előadásokon. Aktív részvétel a csoportmunkában és az esettanulmányok elemzésében.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Legalább 5 szemináriumon és 8 előadáson való részvétel. A zárthelyi gyakorlatok hetei nem számítanak bele az előadásokon való részvételbe. Az aláírás az előadáshoz és a szemináriumhoz kapcsolódó teljesítménnyel szerezhető meg. A szemináriumi teljesítményt a szeminárium vezetője értékeli, aki az összes elérhető pont 30%-át adja az osztályzat megszerzéséhez. (Külföldi szemeszter esetén a szemináriumvezetővel kell felvenni a kapcsolatot az órák helyett a feladatokkal kapcsolatban).

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati osztályzat- 50% szemináriumi pont, amelyet a szeminárium vezetője ad.- Az előadásokkal kapcsolatos pontok 50%-a 2 zárthelyi gyakorlat formájában. A szemináriumi pontok az órai munkával szerezhetők, melyeket aktív jelenlétért, órai feladatokért és esetelemzésekért, csoportmunkáért és moodle feladatokért lehet adni. Külföldi félév esetén az előadásvezetővel és a szemináriumvezetővel egyeztetni kell, hogy milyen kurzusmunkával pótolható az órai jelenlét.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditpontok megszerzésének feltétele a gyakorlati jegy megszerzése, amely óraszámban végzett munkával szerezhető meg.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Thomas Pugel: International Economics, McGraw-Hill Education, 2020. ISBN: 9781260004731;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Dominik Salvatore: International Economics, Wiley, 2013. ISBN: 9781118177938; 2. Paul Krugman, Maurice Obstfeld, Marc Melitz: International Economics: Theory and Policy, Addison - Wesley, 2011. ISBN: 9780132146654 ;

Budapest, 2024

Dr. Kutasi Gábor, PhD, egyetemi docens

TANTÁRGYI PROGRAM

HHKNBTTBA01 Nemzetközi intézmények (ENG)

1. A tantárgy kódja: HHKNBTTBA01

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Nemzetközi intézmények (ENG)

3. A tantárgy megnevezése (angolul): International Institutions

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50 % gyakorlat, 50 % elmélet

4.3. Az értékelés: kollokvium

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi igazgatási alapképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Sente-Varga Mónika, PhD, habil., egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (14 EA + 0 SZ + 14 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (4 EA + 0 SZ + 4 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

A hallgatóknak lehetőségük van a kurzust angol nyelven hallgatni. Szakmai kirándulás / látogatás a kurzus részét képezi.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A kurzus bevezető jellegű, célja a nagyobb nemzetközi szervezetek szisztematikus áttekintése. Fókuszában az ENSZ munkája áll. A kurzus során a hallgatók az elméleti megalapozást követően megismerik az ENSZ működését és szervezetét, betekintést nyernek az Európa Tanács és további regionális szervezetek tevékenységébe.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

This is an introductory course, designed with the aim of providing a systematic overview of major international organizations. Its focus is on the work of the United Nations. During the course, after the theoretical foundation, students get to know the operation and organization of the United Nations, gain insight into the activities of the Council of Europe and other regional organizations.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Részleteiben ismeri a nemzetközi szervezetek felépítését és működését.

-

Képességei

Képes a biztonság- és védelempolitikával összefüggő nemzetközi tagságokból, szervezeti és partnerkapcsolatokból fakadó kötelességek, feladatok, folyamatok értelmezésére és elvégzésére.

-

Attitűdje

Nemzetközi szervezetben való munkavégzés esetén elkötelezett az adott szervezett céljai és érdekei mellett.

-

Autonómiája és felelőssége

Nemzetközi munkában képviselni tudja Magyarország vagy – alkalmazásától függően – az adott nemzetközi szervezet céljait és érdekeit.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):**Knowledge:**

He/she is familiar with the structure and functioning of international organizations.

-

Capabilities:

He/she is capable of interpreting and performing duties, tasks and processes arising under international memberships related to security- and defence policies, organizational relations and partnerships.

-

Attitude:

His/her personal attitude is characterized by a commitment to the objectives and interests of the international organization, if employed by any.

-

Autonomy and responsibility:

In international work, representing the interests of Hungary, or in given case the objectives and interests of an international organization.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Nemzetközi szervezetek -bevezetés (Introduction to international organizations);12.2. Az ENSZ születése (Birth of the United Nations);12.3. ENSZ – főbb szervek (UN - Main bodies);12.4. ENSZ szakosított intézmények (UN Specialized Agencies);12.5. Regionális szervezetek (Regional organizations);12.6. Latin-amerikai regionális szervezetek (Latin American regional organizations);12.7. Zárthelyi dolgozat (In-class test);12.8. Szeminárium: Nemzetközi szervezetek -bevezetés (Practice: Introduction to international organizations);12.9. Szeminárium: ENSZ alapokmány (Practice:UN

Charter);12.10. Szeminárium: ENSZ főtitkárok (Practice:UN Secretaries-General);12.11. Szeminárium: ENSZ reformtervek (Practice:UN reform plans);12.12. Szeminárium: Latin-amerikai regionális szervezetek + vetélkedő (Practice:Latin American regional organizations + quiz);12.13. Szeminárium: Nemzetközi szervezetek gyakoronokok szemével (Practice:International organizations through the eyes of trainees);12.14. Szakmai kirándulás (Field trip);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

2. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75 %-án részt venni. Az igazolatlan hiányzás nem pótolható. Igazolt hiányzás esetén a feladatok pótlása a tárgyfelelőssel egyeztetve történik.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

A félév során nappali tagozaton megajánlott jegy szereshető: 50% órai munka és 50% zárthelyi dolgozat. Órai munka értékelése: 20 pont szemináriumi alkalmanként, összesen max. 100p. Pótlási lehetőség: munkanapló a tanulmányi kirándulásról (max. 20p. értékben). A zárthelyi dolgozatot a hallgatók az órarendtől függően a szorgalmi időszak utolsó vagy utolsó előtti hetén írják. Pótlási illetve javítási lehetőség biztosított (utolsó hét vagy póthét). A zh a kurzus tananyagán és a kötelező olvasmányokon alapul. Értékelési skála: 60% alatt elégtelen, 60-69%: elégséges, 70-79%: közepes, 80-89% jó és 90%-100% jeles. Megajánlott jegyhez értékelési skála: 60-69%: elégséges, 70-79%: közepes, 80-89% jó és 90%-100% jeles.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele az órákon történő 75%-os részvétel.

16.2. Az értékelés:

Amennyiben a megajánlott jegyet a hallgató nem fogadja el, vagy nem szerez, a kurzus szóbeli kollokviummal zárul. A vizsga a kurzus anyagán és a kötelező olvasmányokon alapul. Értékelési skála: 60% alatt: elégtelen, 60-69%: elégséges, 70-79%: közepes, 80-89% jó és 90%-100% jeles.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. United Nations Charter, UN, USA 1945. ISBN: <https://www.un.org/en/about-us/un-charter/full-text>;2. Albright, Madeleine: United Nations, Foreign Policy, 2003, No. 138, pp. 16-24., USA 2003. ISBN: -;3. Prandler Árpád, Blahó András: Nemzetközi szervezetek, Akadémiai Kiadó, Budapest 2014. ISBN: 9789630595278;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Jacob Katz Cogan, Ian Hurd, and Ian Johnstone : The Oxford Handbook of International Organizations, OUP, Oxford 2016. ISBN: 9780199672202;2. Javier Pérez

de Cuellar: Pilgrimage for Peace: A Secretary General's Memoir , Palgrave MacMillan, USA 1997. ISBN: 978-0312164867;3. Szente-Varga Mónika: Latin-amerikai regionális szervezetek válsága, Felderítő Szemle, 2020, Vol. 19, No. 1. pp. 45-61., Budapest 2020. ISBN: -;

Budapest, 2024

Dr. Szente-Varga Mónika, PhD, habil., egyetemi docens

TANTÁRGYI PROGRAM

ÁNJTBO5 Nemzetközi jog 1. (ENG)

1. A tantárgy kódja: ÁNJTB05

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Nemzetközi jog 1. (ENG)

3. A tantárgy megnevezése (angolul): International Law 1.

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50 % gyakorlat, 50 % elmélet

4.3. Az értékelés: kollokvium

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi igazgatási alapképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Nemzetközi Jogi Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Vizi Balázs, egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (14 EA + 0 SZ + 14 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (4 EA + 0 SZ + 4 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

-

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A kurzus célja, hogy a hallgatók számára bevezetést adjon a nemzetközi jog alapfogalmaiba, a nemzetközi jog alanyai és forrásai ismeretébe. A féléves kurzus során külön foglalkozunk a szerződési joggal, mint a nemzetközi jog külön területével, részletesen tárgyaljuk a szerződések megkötésére, megszüntetésére vonatkozó előírásokat. Ezen felül áttekintést kapnak a hallgatók az emberi jogok nemzetközi védelmének főbb intézményeiről, eljárásairól és elveiről.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

This course offers an introduction to the fundamental principles and concepts of international law, including the subjects and sources of international law. Students will become more familiar with the stipulation, interpretation and extinction of international treaties. Besides that the course gives an overview of the international human rights protection instruments, principles and procedures.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Ismeri az általános közigazgatási, ezen kívül a nemzetközi és külügyi igazgatási, továbbá a nemzetközi kapcsolatok, a nemzetközi jog, a nemzetközi gazdasági kapcsolatok területén alkalmazott fogalomkészlet minden fontosabb elemét és érti azok összefüggéseit.

-

Képességei

Képes a nemzetközi partnerkapcsolatokból, tagságokból, egyéb szervezeti kapcsolatokból következő köteleességek, feladatok, folyamatok értelmezésére, ezek beépítésére a közszolgálati szervezet döntési folyamataiba.

-

Attitűdje

A magyar államszervezetben való munkavégzés esetén elkötelezett Magyarország érdekei, továbbá a társadalmi szolidaritás és az esélyegyenlőség, a demokratikus értékek, a jogállamiság, az európai és szövetségi értékközösség mellett.

-

Autonómiája és felelőssége

Szervezeti struktúrában elfoglalt helyétől függően konstruktív és erős érdekérvényesítő az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban, minden esetben Magyarország vagy alkalmazásától függően az adott nemzetközi szervezet céljainak és érdekeinek elsőbbséget biztosítva.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Students are familiar with all necessary professional concepts and their connections in the field of general public administration, international and foreign administration, international relations, international law and international economic relations.

-

Capabilities:

Interpreting duties, tasks and procedures arising from international connections, membership and other organisational relations and of utilising these in the decision-making procedure of the public service organisation

-

Attitude:

A commitment to Hungary's interests, social solidarity and equal opportunities, democratic values, the rule of law and the shared values of Europe and the nation - if working for the Hungarian state organisation.

-

Autonomy and responsibility:

To constructively and confidently enforce interests within and outside the organisation, depending on his/her position in the organisation; giving priority to the goals and interests of Hungary or the given international organisation

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A nemzetközi jog története és alapvető fogalmai (theory: History and basic concepts of international law);12.2. A nemzetközi jog forrásai (Sources of international law);12.3. Az állam a nemzetközi jog területén (The state in the field of international law);12.4. Terület, tér, állami fennhatóság (Territory, space, state authority);12.5. Különleges jogállású területek (Areas with special legal status);12.6. Emberi jogok nemzetközi jogi védelme (International legal protection of human rights);12.7. Kisebbségek nemzetközi jogi védelme (International Protection of Minority Rights);12.8. Bevezető óra (Introductory lesson);12.9. A nemzetközi jog forrásai – nemzetközi szerződések (Sources of International Law - International Treaties);12.10. Terület és tér sajátosságai a nemzetközi jogban (Characteristics of territory and space in international law);12.11. Az emberi jogok védelme az Európa Tanácsban (International protection of human rights in the Council of Europe);12.12. csoportos feladatmegoldás (Group task solution);12.13. szakmai kirándulás (professional trip);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

3. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az előadások legalább 50%-án való részvétel, az ezt meghaladó igazolt hiányzások esetén pótlásként beadandó dolgozat.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

-

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadások 50%-n való igazolt részvétel

16.2. Az értékelés:

Írásbeli vizsga, a kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégségeskollokvium (K)

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Kardos Gábor, Lattmann Tamás (szerk.): Nemzetközi jog, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest 2013. ISBN: 9789633120224;2. Kovács Péter: Nemzetközi közjog, Osiris Kiadó, Budapest 2016. ISBN: 9789632762753;3. Nagy Boldizsár – Jeney Petra (szerk.): Nemzetközi jogi olvasókönyv, Osiris Kiadó, Budapest 2002. ISBN: 9633891035;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Antonio Cassese: International Law, Oxford University Press, Oxford 2001.. ISBN: 9780199259397;

Budapest, 2024

Dr. Vizi Balázs, egyetemi docens

TANTÁRGYI PROGRAM

ÁNJTBO6 Nemzetközi jog 2. (ENG)

1. A tantárgy kódja: ÁNJTB06

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Nemzetközi jog 2. (ENG)

3. A tantárgy megnevezése (angolul): International Law 2.

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50 % gyakorlat, 50 % elmélet

4.3. Az értékelés: kollokvium

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi igazgatási alapképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Nemzetközi Jogi Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Vizi Balázs, egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (14 EA + 0 SZ + 14 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (4 EA + 0 SZ + 4 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

Szakmai kirándulás - a Budapesten működő nemzetközi szervezeteknél vagy a Külgazdasági- és Külügyminisztérium valamelyik szervezeti egységénél.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tárgy áttekintést ad a nemzetközi jog főbb területeiről: a fegyveres erőszak, a nemzetközi büntetőjog, a viták békés rendezésének eljárásai mellett a diplomáciai és konzuli kapcsolatok jogáról valamint az ENSZ létrejöttéről és működéséről.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

This course offers an overview of the main areas of international law: the use of force, international criminal law, peaceful settlement of international disputes, as well as on the law of diplomatic and consular relations, the establishment and functions of the UN.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Ismeri az általános közigazgatási, ezen kívül a nemzetközi és külügyi igazgatási, továbbá a nemzetközi kapcsolatok, a nemzetközi jog, a nemzetközi gazdasági kapcsolatok területén alkalmazott fogalomkészlet minden fontosabb elemét és érti azok összefüggéseit.

-

Képességei

Képes a nemzetközi partnerkapcsolatokból, tagságokból, egyéb szervezeti kapcsolatokból következő köteleességek, feladatok, folyamatok értelmezésére, ezek beépítésére a közszolgálati szervezet döntési folyamataiba

-

Attitűdje

A magyar államszervezetben való munkavégzés esetén elkötelezett Magyarország érdekei, továbbá a társadalmi szolidaritás és az esélyegyenlőség, a demokratikus értékek, a jogállamiság, az európai és szövetségi értékközösség mellett.

-

Autonómiaja és felelőssége

Szervezeti struktúrában elfoglalt helyétől függően konstruktív és erős érdekérvényesítő az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban, minden esetben Magyarország vagy alkalmazásától függően az adott nemzetközi szervezet céljainak és érdekeinek elsőbbséget biztosítva

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Students are familiar with all necessary professional concepts and their connections in the field of general public administration, international and foreign administration, international relations, international law and international economic relations.

-

Capabilities:

Interpreting duties, tasks and procedures arising from international connections, membership and other organisational relations and of utilising these in the decision-making procedure of the public service organisation

-

Attitude:

A commitment to Hungary's interests, social solidarity and equal opportunities, democratic values, the rule of law and the shared values of Europe and the nation - if working for the Hungarian state organisation

-

Autonomy and responsibility:

To constructively and confidently enforce interests within and outside the organisation, depending on his/her position in the organisation; giving priority to the goals and interests of Hungary or the given international organisation

-

11. Előtanulmányi követelmények:

11.1. ÁNJTB05 - Nemzetközi jog 1. (ENG);Egyidejű felvétellel megengedett tantárgyak:

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A nemzetközi menekültjog (Refugees in international law);12.2. Az államok közötti erőszak szabályozása a nemzetközi jogban (Use of force in international law);12.3. Az ENSZ története (The history of the UN system);12.4. Az ENSZ szervezeti felépítése (The organisational structure of the UN);12.5. Nemzetközi büntetőjog (International Criminal Law);12.6. Fegyveres konfliktusok szabályozása (Legal restraints on violence in armed conflict);12.7. Az állam nemzetközi jog felelőssége (State responsibility and international law);12.8. Az ENSZ BT és a kollektív biztonság rendszere / BT szimuláció (Collective security and the UN SC /UN SC simulation);12.9. Nemzetközi büntetőjog esettanulmányok (International Criminal Law - case studies);12.10. A nemzetközi viták békés rendezése: diplomáciai eljárások (Settlement of international disputes by diplomatic means);12.11. A nemzetközi viták rendezése: bírói eljárások / jogesetek (Settlement of international disputes: judicial fora / cases);12.12. Diplomáciai kapcsolatok joga (Law of Diplomatic relations);12.13. Konzuli kapcsolatok joga (Law of Consular Relations);12.14. Szakmai kirándulás (Professional trip);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

4. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

Az előadások legalább 50%-án való részvétel, az ezt meghaladó igazolt hiányzások esetén pótlásként beadandó dolgozat.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

-

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az előadások legalább 50%-án való részvétel, az ezt meghaladó igazolt hiányzások esetén pótlásként beadandó dolgozat

16.2. Az értékelés:

Írásbeli vizsga, a kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K)

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Gaeta Paola: Cassese's International Law, Oxford University Press, Oxford 2020. ISBN: 9780199231287;2. Kardos Gábor, Lattmann Tamás (szerk.): Nemzetközi jog, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest 2013. ISBN: 9789633120224;3. Kovács Péter: Nemzetközi közzog, Osiris, Budapest 2016. ISBN: 9789632762753;4. Kovács Péter: Nemzetközi közzog, Osiris, Budapest 2016. ISBN: 9789632762753;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Gleider Hernández: International Law, Oxford University Press, Oxford 2019. ISBN: 9780192848260;

Budapest, 2024

Dr. Vizi Balázs, egyetemi docens

TANTÁRGYI PROGRAM

ÁNKDB19 Nemzetközi kapcsolatok története és elmélete (ENG)

1. A tantárgy kódja: ÁNKDB19

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Nemzetközi kapcsolatok története és elmélete (ENG)

3. A tantárgy megnevezése (angolul): History and Theory of International Relations

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 4 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50 % gyakorlat, 50 % elmélet

4.3. Az értékelés: kollokvium

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi igazgatási alapképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Sente-Varga Mónika, PhD, habil., egyetemi docens

8. A tanórak száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (14 EA + 0 SZ + 14 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (4 EA + 0 SZ + 4 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:
A hallgatónak lehetőségük van a kurzust angol nyelven hallgatni.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A kurzus során a hallgatók alapozó ismereteket szerezhetnek a nemzetközi kapcsolatok elméletéből és történetéből. Megismerkednek a nemzetközi kapcsolatok elmélete tudományág előzményeivel, kialakulásával, irányzataival, a legfontosabb elméleti iskolákkal és képviselőikkel. A kurzus másik része a nemzetközi kapcsolatok történetére fókuszál. A hidegháburú főbb mérföldköveit mutatja be, különös tekintettel Latin-Amerikára.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

Students acquire basic knowledge on the field of the theory of international relations (IR). They will become familiar with the antecedents, the birth and the evolution of this discipline, its trends and most influential schools of thought and their representatives. The second part of the course focuses on the history of international relations since 1945 and examines the milestones of the Cold War, with a special emphasis on Latin America.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Ismeri a nemzetközi kapcsolatok elmélete és története tudományágak területén alkalmazott fogalomkészlet kulcselemeit és érti azok összefüggéseit. Ismeri a nemzetközi kapcsolatok elméletének legfontosabb paradigmáit, és tájékozott az egyes elméleti

irányzatok közötti vitákkal kapcsolatban. Tájékozott a hidegháború legjelentősebb konfliktusainak és válságainak összefüggésrendszerében.

-

Képességei

A hallgató képes a nemzetközi politika világában való rendszerszintű tájékozódásra.

-

Attitűdje

Kritikus gondolkodásmóddal rendelkezik. Érzékeny és nyitott a társadalmi problémákra, szemléletét áthatja a szakmai és emberi szolidaritás.

-

Autonómiája és felelőssége

A szervezeti struktúrában elfoglalt helyének megfelelő önállósággal és felelősséggel szervezi munkáját.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

They are familiar with the basic professional concepts and their connections in the fields of the theory and history of international relations. They are familiar with the most important paradigms of the theory of international relations, and with the debates between certain theoretical trends and schools of thought. They are familiar with the relational system of the most significant conflicts and crises of the Cold War.

-

Capabilities:

Students are capable of a general, system-level orientation in the world of international politics.

-

Attitude:

Critical thinking. An openness and sensitivity towards social issues, professional and human solidarity.

-

Autonomy and responsibility:

Organising his/her work with autonomy and responsibility in line with his/her position in the organisation.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Elmélet: Miért érdemes a nemzetközi kapcsolatok elméletével foglalkozni. A tudományág létrejötte és gondolati hagyományai. A nemzetközi kapcsolatok elmélete tudományág irányzatai és képviselői I. Idealista és realista irányzatok. (Theory: Why is it

important to study IR Theory? Intellectual traditions, birth and evolution of IR Theory. Schools of thought I. Realism and Idealism.);12.2. Elmélet: A nemzetközi kapcsolatok elmélete tudományág irányzatai és képviselői II. Irányzatok az ezredfordulón. A bipoláris világ szétesése, új európai és globális világrend formálódása. Észak-Dél szakadék. Dependencia- és világszisztéma-elméletek (Theory: Schools of thought II. Trends at the turn of the millenium. The disappearance of the bipolar world and the formation of new European and global world order. North-South divide. Dependency and world system theories.);12.3. Elmélet: A nemzetközi kapcsolatok története 1945-től. A hidegháború okai és kezdeti évei. A hidegháború főbb mérföldkövei, szakaszai és azok jellemzői. Latin-Amerika a hidegháborúban (Theory: History of International Relations since 1945. Causes and the early years of the Cold War. Milestones of the Cold War. Its periods and characteristics. Latin America in the Cold War.);12.4. Elmélet: Latin-Amerika a hidegháborúban - esettanulmányok: 1) A kubai rakétaválság. 2) Puccsok Guatemalában (1954) és Chilében (1973). 3) Közép-amerikai fegyveres konfliktusok (Guatemala, El Salvador, Nicaragua, Panama). (Theory: Latin America in the Cold War - Case studies: 1) Cuban missile crisis, 2) Coup d'état in Guatemala (1954) and Chile (1973), 3) Armed conflicts in Central America in the 1980s (Nicaragua, El Salvador, Guatemala and Panama).);12.5. Elmélet: A hidegháború vége. Miért? Hogyan? (Theory: The end of the Cold War. Why? How?);12.6. Elmélet: A nemzetközi viszonyok elméletének új iskolái. (Theory: New schools of IR.);12.7. Javítási lehetőség, értékelés (Extra test. Evaluation);12.8. Gyakorlat: Szövegelemzés egyéni, páros és csoportmunkában. Thuküdidész: A peloponnészoszi háború (mélózi beszéd); Machiavelli: A fejedelem (válogatott részek); Kant: Az örök béke (válogatott részek) (Practice: Text analysis (individual, pair and group work). Thucydides: History of the Peloponnesian War (Melian Dialogue); Machiavelli: The Prince (selected parts); Kant: Perpetual Peace (selected parts).);12.9. Gyakorlat: Szövegelemzés egyéni, páros és csoportmunkában. Fukuyama: A történelem vége és az utolsó ember (válogatott részek) és Kagan: Édenkert és hatalom. Amerika és Európa az új világrendben (válogatott részek). (Practice: Text analysis (individual, pair and group work). Fukuyama: The End of History and the Last Man (selected parts) és Kagan: Of Paradise and Power. America and Europe in the New World Order (selected parts).);12.10. Gyakorlat: A hidegháború mérföldkövei. I. Csoportbontás hidegháborús események kronológiai sorrendbe állításával. II. Hidegháborús doktrínák (Truman, Eisenhower, Carter, Reagan, Zsdanov, Brezsnyev, Sinatra) – szövegértési feladat. III. Hidegháborús kvíz (Practice: Milestones of the Cold War. Cold War Quiz (kahoot). Group work on Cold War chronology. Cold War doctrines (Truman, Eisenhower, Carter, Reagan, Zdanov, Brezhnev, Sinatra) – reading comprehension exercise (gap-filling).);12.11. Esettanulmányok: Latin-Amerika a hidegháborúban: Csoportbontás (országok és fővárosok). Latin-Amerika vaktérkép. Kuba kvíz (kahoot). A kubai rakétaválság – forráskritikai feladat. A guatemalai forradalom elemzése festmény segítségével (Gloriosa victoria, (Case studies: Latin America in the Cold War: Group formation (Latin American countries and capitals). Latin America map. Cuba quiz (kahoot). Cuban missile crisis – source analysis and source criticism exercise. Analysis of the Guatemalan revolution via t);12.12. Gyakorlat: A bipoláris világ felbomlása. A hidegháború vége plakátokon keresztül (Pócs Péter, Orosz István stb. alkotásai). Csoportmunka – érvelés (Practice: The dissolution of the bipolar world via political posters (works of Péter Pócs, István Orosz István, etc.). Group work – forming arguments (topics: How did the Cold War end? etc.));12.13. Zárthelyi dolgozat (In-class test);12.14. Szakmai kirándulás (Field trip);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

1. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A részvétel nem kötelező.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

A félév során nappali tagozaton megajánlott jegy szereszhető: 50% órai munka és 50% zárthelyi dolgozat. Órai munka értékelése: 20 pont szemináriumi alkalmanként, összesen max. 100p. Pótlási lehetőség: munkanapló a tanulmányi kirándulásról (max. 20p. értékben). A zárthelyi dolgozatot a hallgatók a szorgalmi időszak utolsó előtti hetén írják, pótlásra az utolsó héten van lehetőség. Értékelési skála: 60% alatt elégtelen, 60-69%: elégséges, 70-79%: közepes, 80-89% jó és 90%-100% jeles. Amennyiben a megajánlott jegyet a hallgató nem fogadja el, vagy nem szerez, a kurzus kollokviummal zárul.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A 14. és 15. pontban meghatározottak teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Mindkét munkarendben írásbeli vagy szóbeli vizsga a kurzus tananyagából és a kötelező olvasmányokból. Értékelési skála: 60% alatt elégtelen, 60-69%: elégséges, 70-79%: közepes, 80-89% jó és 90%-100% jeles. A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és sikeres kollokvium (K), azaz minimum 60%-os eredmény a vizsgán.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Burchill, Scott – Linklater, Andrew (szerk.) : A nemzetközi kapcsolatok elméletei, Typotex, Budapest 2019. ISBN: 9789634930372; 2. Csicsmann László – Paragi Beáta – Horváth Jenő: Nemzetközi kapcsolatok története, Antall József Tudásközpont, Budapest 2014. ISBN: 9789638748669; 3. Egedy Gergely: Bevezetés a nemzetközi kapcsolatok elméletébe , HVG, Budapest 2017. ISBN: 978963258348;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Made in America. Avagy kitart-e az amerikai világrend?: Kagan, Robert, Antall József Tudásközpont, Budapest. ISBN: 978-615-5559-00-6; 2. Szente-Varga Mónika: The Footprints of the Bear. Why does the Return of Russia to Latin America Matter?, Iberoamericana: Nordic Journal of Latin American And Caribbean Studies, Stockholm 2023. ISBN: DOI : 10.16993/iberoamericana.549; 3. Wallerstein, Immanuel: Bevezetés a világrendszer-elméletbe, L'Harmattan, Budapest 2010. ISBN: 978-963-236-283-0;

Budapest, 2024

Dr. Szente-Varga Mónika, PhD, habil., egyetemi docens

TANTÁRGYI PROGRAM

VTVKPTA33 Nemzetközi környezetvédelmi együttműködések

1. A tantárgy kódja: VTVKPTA33

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Nemzetközi környezetvédelmi együttműködések

3. A tantárgy megnevezése (angolul): International environmental cooperations

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0 % gyakorlat, 100 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi igazgatási alapképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Víz- és Környezetpolitikai Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Máthé Katalin, PhD, tudományos munkatárs

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 SZ + 0 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 SZ + 0 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

-

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy az ember a környezetével való tudatos együttműködésére tett kísérleteit mutatja be, koncentrálva a múlt század második felétől kialakuló, a tudományos eredményekre és a társadalom befogadóképességére alapozó környezeti gondolkodásra. Ennek sajátossága, hogy az embert nem a természettől elkülönülő szereplőként értelmezi, akinek a rombolásától védeni kellene a vadont, hanem e két pólust egységes közösségként mutatja be, mely kölcsönösen egymástól függő hálót alkot. Ennek a megközelítésnek az eredménye nemcsak a természeti, hanem a társadalmi, kulturális és gazdasági egymásra utaltságnak a felismerése, melyet a 1960-as 70-es évektől egyre nagyobb számú környezeti együttműködések ratifikáló egyezmények sora is mutat. Az első órák során lefektetett kontextusra épül a környezetiség különböző területein (élelmiszerbiztonság, szárazföldi- és vízi-ökoszisztémák védelme, kulturális örökség védelme stb.) hatályos nemzetközi megállapodások áttekintése, az adott terület szakértőiek bevonásával.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course presents the attempts of human civilization to consciously cooperate with her environment, focusing on the environmental philosophy that has been developing since the second half of the last century, based on scientific results and the receptiveness of society. The peculiarity of approach that it does not interpret humans as separate actors from nature, from whose destruction the wilderness should be protected, but presents these two

poles as a unified community, which forms a mutually dependent network. As a result, not only our natural, but also social, cultural, and economic interdependence is recognized, which is manifested through the increasing number of agreements ratifying environmental cooperations from the 1960s and 70s onwards. Based on the context laid out during the first classes, an overview of wide variety of international environmental agreements is given, with the involvement of experts in the given field.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Nemzetközi környezeti együttműködések szükségességének, gyakorlatának részletes ismerete. A fenntarthatóság jelenségének megértése úgy, hogy az jövőbeli döntéseinket befolyásolja.

-

Képességei

A szerzett ismeretanyag kritikai vizsgálatára való felkészültség.

-

Attitűdje

Tényeken alapul álláspont kialakítása, annak logikus érveléssel való alátámasztása és nyitottság a hasonló álláspontok különbözőségének elfogadására.

-

Autonómiája és felelőssége

Rendszerszerben való gondolkodás, saját eszköztrendszer fejlesztésére való képesség az ellentmondások felismerésére és feloldására, tudatossággal a rendszer működésének sajátosságairól.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Understanding the phenomenon of sustainability in a way that influences our future decisions. Detailed knowledge of the necessity and practice of international environmental cooperation.

-

Capabilities:

Preparedness for a critical examination of the acquired factual informations.

-

Attitude:

Forming a position based on facts, supporting it with logical reasoning, and openness to accepting differences in similar positions.

-

Autonomy and responsibility:

Systemic thinking, the ability to develop one's own tool system to recognize and resolve contradictions, with awareness of the peculiarities of the system's operation.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Környezeti gondolkodás kultúrtörténe (Cultural history of environmental thinking);12.2. Erőforrás-gazdálkodás, ökológia (Resource management, ecology);12.3. Környezettudatosság, környezetetika (Environmental awareness, environmental ethics);12.4. Stockholmtól Rióig (From Stockholm to Rio);12.5. Élelmiszerbiztonság, UNCCD, FAO tevékenysége (Food safety, UNCCD, FAO activities);12.6. Szárazföldi ökoszisztémák védelme IUCN, CMS, CITES (Protection of terrestrial ecosystems IUCN, CMS, CITES);12.7. Vizi ökoszisztémák védelme, határvízi kérdések, vízkészlet gazdálkodás (Protection of aquatic ecosystems, transboundary water issues, water resource management);12.8. A tengeri környezet védelme, Antarktisi Egyezmény (Protection of the marine environment, Antarctic Convention);12.9. Veszélyes anyagok használatának szabályozásai (Regulations on the use of hazardous substances);12.10. Nukleáris biztonság (Nuclear safety);12.11. Ózonréteg védelme, klímaegyezmények (Ozone layer protection, climate agreements);12.12. 2020 Európai Zöld Megállapodás (2020 European Green Deal);12.13. Világörökség, UNESCO (World Heritage, UNESCO);12.14. Szakmai kirándulás (Professional trip);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

5. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások legalább 75%-án részt venni. Pótlási lehetőség nincs, ezen felüli hiányzás esetén az aláírás megtagadásra kerül. Az igazolt hiányzások alatt elhangzott ismeretek elsajátítása, a gyakorlati jegy megszerzéséhez szükséges felkészülés a hallgató egyéni feladata.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Nincs félévközi feladat.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Tanórák látogatása, az órákon való aktív részvétel.

16.2. Az értékelés:

Írásbeli vizsga, módja kreatív teszt(ek) kitöltése.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Boda Zsolt: Globális ökopolitika, Helikon, Budapest 2004. ISBN: 9799632088869;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Holl, O.: Environmental Cooperation in Europe: The Political Dimension, Routledge, London 2022. ISBN: 9780367161620;2. Seelarbokus, C.: International Environmental Cooperation and the Global Sustainability Capital Framework, Elsevier, Amsterdam 2021. ISBN: 9780128245194;

Budapest, 2024

Dr. Máthé Katalin, PhD, tudományos munkatárs

TANTÁRGYI PROGRAM

HKNBTA04 Nemzetközi politika és biztonság

1. A tantárgy kódja: HKNBTA04

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Nemzetközi politika és biztonság

3. A tantárgy megnevezése (angolul): International politics and security

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50 % gyakorlat, 50 % elmélet

4.3. Az értékelés: kollokvium

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi igazgatási alapképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Nemzetközi Biztonsági Tanulmányok Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Remek Éva, Ph.D., egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (14 EA + 0 SZ + 14 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (4 EA + 0 SZ + 4 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

-

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy oktatásának célja, hogy a Nemzeti Közsolgálati Egyetem alapképzésében részt vevő hallgatók számára megfelelő alapismeretek elsajátítását biztosítsa a nemzetközi politika, a biztonságpolitika, a biztonsági tanulmányok területén. A hallgatók ismereteket szereznek a kül- és biztonságpolitika, a nemzetközi kapcsolatok és a nemzetbiztonság intézményrendszeréről. Előadásokat hallgatnak az ENSZ, a NATO, az EBESZ és az EU tevékenységéről és a nemzetközi válságok kezeléséről. Tájékozódnak a nemzetközi kapcsolatokkal, a háborúkkal, a lokális, a regionális és a globális biztonság tartalmi és intézményi vonatkozásairól. Megismerik a kihívások és kockázatok, a fenyegetések és veszélyek tényezőit. A kurzus során képet kapnak a magyar kül- és biztonságpolitika alakulásáról a rendszerváltástól napjainkig.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the subject is to provide the basic theoretical knowledge in the field of international relations and security policy for the students in bachelor programme of National University of Public Service. The students acquire knowledge about the foreign and security policy, and all important international institutions as UN, NATO, OSCE and EU. Lectures are provided of the international crisis management and security activity of the UN, the NATO and the EU. Students are introduced to the regional, global and institutional

aspects of international relations and wars. They learn the challenge, risk, threat and danger factors. During the course, the Hungarian foreign and security policy changes are presented from the transition until today.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Összességében átfogóan ismeri, illetve érti is a nemzetközi politika, biztonság tárgykör alapvető szereplőit, tényeit, irányait, és kellően tájékozott napjaink hazai és nemzetközi történéseiben. Ismeri a vonatkozó törvényi és állami dokumentumokat, parlamenti és kormányzati stratégiákat. Tisztában van a kurrens nemzetközi politika történéseivel, azok régiókra és hazákra gyakorolt hatásaival.

-

Képességei

Képes önálló és független munkára, tudása gyakorlati alkalmazására a nemzeti és nemzetközi biztonság területének témáit felhasználva, saját képességei továbbfejlesztésére, illetve további ismeretanyag befogadására. Képes a biztonságpolitikai folyamatok komplex módon történő elemzésére és értékelésére, összefüggések feltárására. Tudja elemezni a nemzetközi politika történéseit, a nagyhatalmi politikák folyamatait, az európai és a magyar politikák nemzetközi elhelyezkedését.

-

Attitűdje

Szakmai szabályokat figyelembe vesz, de önállóan végzi munkáját. Saját szervezete tevékenységével szemben kritikus, követelménytámasztó, törekszik a kitűzött célok maradéktalan elérésére. Nyitott a szakmai ismeretei folyamatos bővítésére, önálló tanulásra és önfejlesztésre.

-

Autonómiája és felelőssége

Nyitott a körülötte lévő világ változásaira. A szakterületéhez kapcsolódóan megfelelő rendszerszemléletű képességgel rendelkezik, illetve képes önálló elemzések készítésére, felelős vitára.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

In general he/she knows, and understands the fundamental actors, facts, directions of international politics and security, and is well informed about national and international current events. Has an overview of official documents, laws, strategies of governments. See distinctly events and process of international politics and their effect on Hungary.

-

Capabilities:

He/she demonstrates the ability to take responsibility for his studies and work independently to show his/her knowledge on topics within the field of national, and international security, furthermore he develops personal skills applicable to further study. The student has a capability to analyse security policies process, to find connections and understanding among different factors and fields of international security.

-

Attitude:

He/she takes professional rules into consideration, but he works independently. He/she is a critical and supportive person in the relation of his organization, but supportive, and he strives to achieve its goals. Should be open to enlarge his/her knowledge and competences.

-

Autonomy and responsibility:

Open personality for changes in the world around him/her. He/she has a systemic overview ability in relation to his/her field. He/she will be able to discuss, analyse security events by the end of after his studies.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés a nemzetközi kapcsolatokba. A nemzetközi kapcsolatok alapjai. Alapfogalmak, a nemzetközi kapcsolatok diszciplína fejlődésének áttekintése. A fontosabb elméleti iskolák. (Introduction to international relations. Basic components of international relations. Basic concepts, overview of international relations's development. The major theoretical schools.);12.2. A nemzetközi rendszer. A külpolitika eszközei. A posztbipoláris világrend. A nemzetközi politika szereplői. Stratégiák. (International system. Tools of foreign policy. The post-bipolar world order. Actors in international politics. Strategies. „Small” test.);12.3. A biztonsági tanulmányok és a nemzetközi biztonság, A biztonsági tanulmányok fejlődése. A biztonság és a biztonságpolitika. Alapfogalmak, értelmezési keretek. (Security Studies and the international security, Development of Security Studies. Security and safety policy. Basic concepts, frameworks of interpretation);12.4. A biztonsági tanulmányok és a nemzetközi biztonság, Fegyverkezés és a biztonság. A nemzetközi biztonság architektúrája. Biztonsági rezsimok és integrációk. (Security Studies and the international security, Arms and security. The architecture of international security. Security regimes and integrations.);12.5. A kollektív biztonság intézménye és az ENSZ, A kollektív és a kooperatív biztonság. Az ENSZ szerepe a nemzeti és nemzetközi biztonság megteremtésében. (Collective security institutions: the UN, Collective and cooperative security. The role of the United Nations in providing national and international security.);12.6. A regionális biztonság intézményrendszere, A NATO mint a kollektív védelem szervezete. A szervezet tevékenysége a nemzetközi béke és biztonság megteremtésében. (Institutions of the regional security, NATO as a collective defense organization. The organization is also committed to international peace and security.);12.7. Magyar kül- és biztonságpolitika, Az euro-atlanti integráció folyamata és kihívásai 1990- 2004. A hármas prioritás dinamikája. Részösszegzés: zárthelyi. (Hungarian foreign and security policy, The process and challenges of Euro-Atlantic Integration 1990-2004. Dynamics of three priorities. Paper for signature. Part summary- paper.);12.8. A kollektív biztonság intézménye és az ENSZ, Az ENSZ válságkezelése és békeműveletei. Missziók. REFERÁTUM – csoportos vita – korreferátum 4 fő szöveg elolvas - elmondják, DE mindenki ismeri a szöveget, majd azoknak a véleménye hangzik el, (Collective security institutions: the UN, UN crisis management and peace operations. Missions.);12.9. A kollektív biztonság intézménye és az ENSZ 3. REFERÁTUM – csoportos vita – korreferátum 4 fő szöveg elolvas- elmondja, mindenki ismeri, de elmondja, hogy mi a véleménye az elhangzott (előre kiadott szemelvények alapján). (Collective security institutions: the UN 3.);12.10. A regionális biztonság intézményrendszere 2. Az EBESZ – jellemzői, tevékenysége. TÉZIS - oxfordi vita formában (tagsági forma semlegesség vagy szövetségi tagság -érvelés mellette, ellene). (Institutions of the regional security 2. OSCE – characteristics and activities.);12.11. A regionális biztonság intézményrendszere 3. Szeminárium: az EU közös biztonság – és védelempolitikája. Missziói. - ZH. WARGAME

típusú szeminárium. (Institutions of the regional security 3. Seminar: EU CSDP – missions – Test.);12.12. A regionális biztonság intézményrendszere 4. A NATO és az EU válságkezelői tevékenysége. WARGAME típusú szeminárium + zárthelyi 2. (Institutions of the regional security 4. NATO and the EU - crisis management activities.);12.13. A regionális biztonság intézményrendszere 3. Szeminárium: az EU közös biztonság – és védelempolitikája. Missziói. - ZH. WARGAME típusú szeminárium. (Hungarian foreign and security policy 2. Hungarian foreign and security policy within framework of NATO and the EU. External and security strategies. Missions. Paper - correction and replacement.);12.14. Szakmai kirándulás (Professional trip.);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

1. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége: A hallgató köteles a tanórák legalább 75%-án jelen lenni. 25%-ot meghaladó hiányzás esetén, főleg, ha az igazolatlan, a félév teljesítése nem írható alá. Fel nem róható ok (egészségügyi, szolgálati, hivatali) miatti hiányzás és annak igazolása esetén azonban a hallgatói hiányzás igazoltnak tekintendő. A hallgató hiányzása esetén egyrészt köteles az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Másrészt a kiesett időszak pótolható az oktató által kijelölt témakörben beadott, legalább elégségesre értékelt házidolgozattal. Minden ilyen esetben egyéni egyeztetés történik az oktatóval (konkrét téma, és a határidő miatt).

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje: A tanulmányi munka elsődleges meghatározója az előadásokon való részvétel (a tematikában meghatározottak szerint). Az aláírás megszerzéséhez azonban kötelező egy teszt (zh) kitöltése is három héttel a félév vége előtt (korábbi zh az elméleti blokk összefoglalására szolgál, s a félévközi munkába beszámít). Ennek eredményességi minimuma: 51%. Eredménytelen (csak elégtelen) teszt esetén két héttel a félév vége előtt a teszt megismételhető. Abban az esetben, ha ez sem éri el az 51%-ot, akkor a félév nem írható alá. Az írásbeli teszt és majd az írásbeli kollokvium szummatív értékelésének alakulása a következő: Eredményességi minimum: 51%. 51-69% esetén elégséges, 70-80% esetén közepes (3), 81-90% esetén jó (4), illetve, ha 91-100% közötti az eredmény jeles (5) osztályzat. Jó (4) és jeles (5) érdemjegy esetén jegy ajánlható meg. A hallgatók értékelése a félév folyamán folyamatosan zajlik; a félév végi jegy 50%-ban a különböző kötelező és választható feladatok teljesítése (lásd: pontmátrix), illetve a zárthelyi dolgozat eredménye alapján alakul ki. Eredményességi minimum: 51%. 51-69% esetén elégséges, 70-80% esetén közepes (3), 81-90% esetén jó (4), illetve, ha 91-100% közötti az eredmény jeles (5) osztályzat.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltételei: A tantárgyi program 14. (meghatározott arányú) és a 15. pontban (félévközi feladattal) meghatározottak együttese szerint.

16.2. Az értékelés:

A tantárgyi program 14. (meghatározott arányú) és a 15. pontban (félévközi feladattal) meghatározottak szerint, ami megajánlható jegy is lehet. A félév folyamán a kötelező feladatokkal 50 pont szereshető, melyet a gyakorlati órákon való aktív részvétellel szereshetnek meg a hallgatók. A kötelező feladatokon túl az alábbi tevékenységekért is szereshetők plusz pontok, melyek hozzáadódnak a hallgatók egyéni teljesítményéhez: konferencián való részvétel 1 pont; tudományos diákköri dolgozat 5 pont; egyéb pályázati

munka (ÚNKP, stb.) 5 pont; publikálás tudományos folyóiratban 5 pont; Szakkollégiumban való részvétel (1 félév / kurzus vagy műhely) 5 pont; hallgatói lektorálás, zsűrizés 4 pont; kiselőadás 3 pont; vitaindító felszólalás 2 pont; NATO e-learning kurzus teljesítése 4 pont.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltételei: A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Egedy Gergely: Bevezetés a nemzetközi kapcsolatok elméletébe , HVG, Budapest 2017. ISBN: 978963258348; 2. Gazdag Ferenc – Remek Éva: A biztonsági tanulmányok alapjai, Dialóg Campus Kiadó, Budapest 2018. ISBN: 978-615-5845-871;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Nemzet és biztonság, SVKK, Budapest. ISBN: ISSN: 1789-5286; 2. Bába Iván (szerk.) – Sáringer János (szerk.): Diplomáciai lexikon, Éghajlat Könyvkiadó Kft, Budapest 2018. ISBN: 978-963-9862-14-2; 3. Steve Tulliu, Steve – Thomas Schmalberger: A biztonság megértése felé, UNIDIR-SVKK, Budapest 2003. ISBN: 963-811-7907;

Budapest, 2024

Dr. Remek Éva, Ph.D., egyetemi docens

TANTÁRGYI PROGRAM

ÁNKDB14 Nemzetközi protokoll és nemzetközi tárgyalások

1. A tantárgy kódja: ÁNKDB14

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Nemzetközi protokoll és nemzetközi tárgyalások

3. A tantárgy megnevezése (angolul): International Protocol and International Negotiations

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100 % gyakorlat, 0 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi igazgatási alapképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Robák Ferenc, címzetes egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (0 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (0 EA + 0 SZ + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

-

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy bemutatja, hogy a nemzetközi protokoll az államközi kapcsolatok fejlesztésének lényegi formája, a külpolitikai érdekek érvényre juttatásának nélkülözhetetlen eszköze. A hallgató a kurzus teljesítése során képessé válik nemzetközi konferencia, bilaterális vendéglátás megszervezésére. A tantárgy át kívánja tekinteni azokat az élethelyzeteket, amelyekbe a közszoigálatban elhelyezkedő, végzett hallgatók kerülhetnek a hazai közszoigálatban illetve a nemzetközi kapcsolatokban a viselkedés- és tárgyalás kultúra terén.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course demonstrates that the international protocol is the substantial framework to develop interstate relations and an essential instrument to enforce the foreign policy interests. During the course the student will be capable to organize an international conference or a bilateral visit. The course intends to review the situations in which graduate students in the public service may find themselves in the domestic public service and international relations in the field of behavior and negotiation culture.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Ismeri a nemzetközi életet szabályozó fontos egyezményeket, szokásjogot, s tudja azokat a nemzetközi események rendezése során hasznosítani.

-

Képességei

Képes egyenragú kapcsolatba lépni nemzetközi tárgyalópartnerekkel, képes megbízható tagja lenne egy protokoll szervező csapatnak.

-

Attitűdje

Készségesen és kreatív módon vesz részt a csapatmunkában.

-

Autonómiája és felelőssége

Alaposan dolgozik és felelősséget vállal tevékenységéért.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

He/She knows the important conventions and customs regulating international life, and he knows how to utilize them during the organization of international events.

-

Capabilities:

He/She is able to establish an equal relationship with international negotiating

-

Attitude:

The student participates in teamwork willingly and creatively.

-

Autonomy and responsibility:

He/She works diligently and takes responsibility for his activities.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés a nemzetközi protokollba, hogyan hat a forma a tartalomra (State protocol, protocol list, ranks, state symbols);12.2. Állami protokoll, protokoll-lista, rangosztályok, állami szimbólumok (Subjects of interstate protocol, states and their representatives, basic elements of international);12.3. Államközi protokoll alanyai, államok és képviselőik, nemzetközi rangsorolás alapelemei (Ranking);12.4. Nemzetközi szervezetek protokollja (Protocol of international organizations);12.5. Magas szintű látogatások formái, elemei (Forms and elements of high-level visits);12.6. Tiszteletadás, koszorúzás, gyász,

kitüntetések (Honours, wreath laying, mourning, decorations);12.7. Diplomáciai kapcsolatok létesítése, képviselők küldése, fogadása (Establishment of diplomatic relations, sending and receiving representatives);12.8. Államközi érintkezés eszközei, diplomáciai üzenetek (Instruments of international communication, diplomatic messages);12.9. Diplomáciai rangok, munkakörök, kiváltságok, mentességek (Diplomatic ranks, positions, privileges, immunities);12.10. Viselkedéskultúra választott képviselők és közzolgálati tisztviselők esetén (Behavioral culture in the case of elected representatives and public servant);12.11. Megjelenés választott képviselők és közzolgálati tisztviselők esetén (Appearance in the case of elected representatives and public servants);12.12. Álló és ültetett rendezvények (Standing and seated events);12.13. Nemzetközi tárgyalások szervezése. A protokoll együttműködése a sajtó és biztonsági partnerekkel (Organization of international negotiations. Protocol cooperation with press and security partners);12.14. Szakmai kirándulás (Professional trip.);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

4. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

100 %-os részvétel az egyedi előadások miatt, igazolt hiányzás esetén a témából egyéni kutatás alapján egy oldalas dolgozat.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Proaktív részvétel az egyes szemináriumokon, írásos feladatok elvégzése.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Részvétel az előadásokon, igazolt hiányzás esetén egy oldalas dolgozat a témában.

16.2. Az értékelés:

A tárgy gyakorlati jeggyel zárul. A jegy a tantárgy tanulmányi követelményeinek félévközi, folyamatos értékelésén alapul. Ehhez az órákon való aktivitás és írásos feladatok (50%) és a félévvégi, utolsó órán történő írásbeli felmérés (50%) járulnak hozzá.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Bába Iván: Közzolgálati Protokoll Egyetemi Tankönyv – Protokoll a közigazgatásban III. könyv, Nemzeti Közzolgálati Egyetem, Budapest 2019..

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Dr. Sille István: Illem, etikett, protokoll, Akadémiai Kiadó, Budapest 2015.. ISBN: 9789630592444;2. Gyarmati Ildikó: Protokoll kalauz, Athenaeum, Budapest 2007. ISBN: 9789639615977;3. Medgyes-Varga Koritár: Diplomatak meselik I. és II. kötet , Corvina kiadó, 2019.. ISBN: 978963136583;

Budapest, 2024

Robák Ferenc, címzetes egyetemi docens

TANTÁRGYI PROGRAM

RINTB10 Nemzetközi rendészeti együttműködések

1. A tantárgy kódja: RINTB10

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Nemzetközi rendészeti együttműködések

3. A tantárgy megnevezése (angolul): International cooperation in law enforcement

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0 % gyakorlat, 100 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi igazgatási alapképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Igazgatásrendészeti és Nemzetközi Rendészeti Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Szilvász György Péter, tanársegéd

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 SZ + 0 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 SZ + 0 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

-

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy áttekintést nyújt a nemzetközi rendészeti együttműködések alapvető fogalmairól. Kitekintést nyújt továbbá a rendészet nemzetközi dimenziójára, kapcsolatrendszerére, az együttműködések szintjeire, modelljeire, típusaira.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course gives an overview about the basic elements of international cooperation in law enforcement. The course also gives an overview about the international dimension of law enforcement, about its professional network, levels, models and types.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

- Ismeri Magyarország külpolitikai, külgazdasági és nemzetpolitikai prioritásait, azok fejlődéstörténetét és a magyar külpolitika mozgásterét meghatározó geopolitikai sajátosságokat, nemzetközi és európai uniós jogi szabályokat, nemzetközi és európai uniós gazdasági realitásokat és kilátásokat, Magyarország biztonságpolitikai prioritásait és környezetét, továbbá mindezek összefüggéseit.- Ismeri az Európai Unió és a Magyarország

szempontjából kiemelt jelentőséggel bíró nemzetközi szervezetek felépítését, működését és azoknak a magyar államszervezet szereplőivel való együttműködésének sajátosságait.

-

Képességei

- Képes közigazgatási feladatellátás szervezésére és végrehajtására.

-

Attitűdje

- Kritikus gondolkodásmóddal rendelkezik.- A magyar államszervezetben való munkavégzés esetén elkötelezett Magyarország érdekei, továbbá a társadalmi szolidaritás és az esélyegyenlőség, a demokratikus értékek, a jogállamiság, az európai és szövetségi értékközösség mellett.- Nemzetközi szervezetben való munkavégzés esetén elkötelezett az adott szervezett céljai és érdekei mellett.

-

Autonómiája és felelőssége

- Szervezeti struktúrában elfoglalt helyétől függően konstruktív és erős érdekérvényesítő az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban, minden esetben Magyarország vagy alkalmazásától függően az adott nemzetközi szervezet céljainak és érdekeinek elsőbbséget biztosítva.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

- Hungary's priorities of foreign policy, foreign economic and national policy, their history of development and the geopolitical characteristics determining the scope of Hungarian foreign policy, international and EU legal rules, international and EU economic realities and prospects, Hungary's security policy priorities and environment, as well as the connections between them.- Familiar with the structure and functioning of the European Union and international organisations of particular importance to Hungary, and the specific features of their cooperation with actors the Hungarian state organization.

-

Capabilities:

- Organize and implement administrative tasks.

-

Attitude:

- Have critical thinkings skills.- While working in the Hungarian state organisation, committed to the interests of Hungary, solidarity and equal opportunities, democratic values, the rule of law, and the European and federal community of values.- While working in international organizations, committed to the aims and interests of the organization.

-

Autonomy and responsibility:

- Depending on the position in the organizational structure, being a constructive and strong advocate for cooperation within and outside the institution, always ensuring priority to the objectives and interests of Hungary or, depending on the application, the objectives and interests of the given organization.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A nemzetközi rendészet, rendőri együttműködés története (History of international law enforcement and police cooperation);12.2. A szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének térsége (The area of freedom, security and justice);12.3. A rendészeti együttműködés európai uniós intézményei (European institutions of international law enforcement);12.4. Bevándorlási, menekült- és vízumpolitika (Policy on immigration, asylum and visa);12.5. Schengeni együttműködés, integrált határigazgatás (Schengen cooperation, integrated border management);12.6. Határrendészeti szervek részvétele a nemzetközi válságkezelésben (Participation of border police agencies in international crisis management);12.7. Bevételei hatóságok nemzetközi együttműködése (adó-, vám- és jövedéki igazgatás) (International cooperation between revenue authorities (tax, customs and excise administration));12.8. Nemzetközi bűnügyi együttműködés (International cooperation in criminal matters);12.9. Az európai elfogatóparancs (The European Arrest Warrant);12.10. Nemzetközi fellépés a kiberbűncselekmények ellen (International actions against cybercrime);12.11. Az INTERPOL szerepe a nemzetközi bűnügyi együttműködésben (Role of INTERPOL in international cooperation in criminal matters);12.12. EUROPOL rendeltetése, hatásköre és működése (Purpose, powers and functioning of EUROPOL);12.13. Szubregionális együttműködési formák a rendészet területén (Subregional fields of cooperation in law enforcement);12.14. Szakmai kirándulás (Professional trip);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

5. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a tanórák legalább 75 %-án jelen lenni, ezt meghaladó hiányzás esetén a félév nem írható alá. A hallgató köteles a tanórák anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. Engedélyezett kedvezményes tanulmányi rend esetében a hallgató a tanórákon való részvétel alól felmenthető. Ez esetben a hallgató köteles a tanórák anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni, valamint a 15. pont szerinti követelmény (beadandó dolgozat) rá is kiterjed.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

A tanulmányi munka alapja az előadások rendszeres látogatása (a 14. pont szerint). A hallgató a tantárgy oktatói által meghatározott témakörök egyikéből, 10 – 20 oldal terjedelemben, beadandó dolgozatot köteles készíteni. Ennek értékelése: 60%-tól elégséges, 70%-tól közepes, 80%-tól jó, 90%-tól jeles, adja az évközi értékelést, gyakorlati jegyet.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A félév aláírásának feltétele: részvétel a tanórákon (a 14. pontban meghatározottak alapján).

16.2. Az értékelés:

A félév értékelése gyakorlati jegy útján történik. A gyakorlati jegy alapját egy beadandó dolgozat képezi. (15. pont)

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Blaskó Béla, Budaházi Árpád: Nemzetközi bűnügyi együttműködés joga., Wolters Kluwer, Nordex Nonprofit Kft. – Dialóg Campus Kiadó, Budapest 2019.. ISBN: 9786155920646; 9786155920653; 2. Csaba Zágon: A bűnelemzés aktuális kihívásai a nemzetközi súlyos és szervezett bűnözés elleni európai fellépés terén, Szakmai Szemle, 2018/4. szám, 118-132. oldal. 3. Nagy Judit, Várdai Viktória Jáde: Nemzetközi rendészet, Rejtjel Kiadó, Budapest 2015. ISBN: 9789637255946; 4. Németh Gábor: Az EU közös biztonság- és védelempolitika égisze alatt működő nemzetközi válságkezelő, békefenntartó missziók mandátuma, azok jogi háttere, Katonai Jogi és Hadijogi Szemle, 2022/10. szám, 69-91. oldal. 5. Ördögh Tibor (szerk.): Az Európai Unió szakpolitikai rendszere, Ludovika Egyetemi Kiadó, Budapest 2022. ISBN: 9789635317479; 6. Sallai János, Borszéki Judit: A nemzetközi rendőri együttműködés kezdetei, Belügyi Szemle, 2022/5. szám, 983-1003. oldal.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Bakai Kristóf Péter: A Nemzeti Adó- és Vámhivatal nemzetközi együttműködése, Nemzeti Közzolgálati Egyetem, Budapest 2013. 2. Bárd Petra: A kölcsönös bizalom elvével szembeni alkotmányos aggályok az európai elfogatóparancs példáján keresztül, Kriminológiai Tanulmányok, 2008/45. szám, 175-192. oldal. 3. Dornfeld László: Bűnmegelőzés a kibertérben az Európai Unióban és hazánkban, Kriminológiai Közlemények, 2020/80. szám, 105-116. oldal. 4. Hollán Miklós (szerk.): Az EU mint a szabadság, a biztonság és a jog térsége. Magyarország az Európai Unióban 2004-2014, Nemzeti Közzolgálati Egyetem, Budapest 2014. ISBN: 9786155491399; 5. Korontzis Tryfon: International law enforcement cooperation, European Scientific Journal, 2014 (May - Special Edition). 6. Vincze Attila, Chronowski Nóra: Magyar alkotmányosság az európai integrációban, HVG-Orac, Budapest 2018. ISBN: 9789632583921;

Budapest, 2024

Dr. Szilvásy György Péter, tanársegéd

TANTÁRGYI PROGRAM

ÁNJT B32 Nemzetpolitika

1. A tantárgy kódja: ÁNJT B32

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Nemzetpolitika

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Kin-State Policies and Politics

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50 % gyakorlat, 50 % elmélet

4.3. Az értékelés: kollokvium

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi igazgatási alapképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Nemzetközi Jogi Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Tóth Norbert, PhD, egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (14 EA + 0 SZ + 14 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (4 EA + 0 SZ + 4 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

-

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A kurzus tárgyalja a magyar nemzetpolitika és szomszédságpolitika strukturáját és ezek közigazgatási hátterét. Ezenkívül részletesen foglalkozik a magyar nemzetpolitika néhány prioritásával. A kurzus a magyar nemzetpolitikai nemzetközi jogi és uniós jogi hátterét is bemutatja. A hallgatók megtanulnak tájékozódni a magyar nemzetpolitikai és szomszédságpolitikai döntéshozatali és végrehajtási rendszerben, és megismerik annak elméleti alapjait és prioritásait, valamint e politikák végrehajtásának körülményeit.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course describes the architecture of the Hungarian Kin-State and neighborhood policies and the administrative characteristics of them. In addition, it deals with some of the priorities of the Hungarian kin-state policy in detail. The course presents the Hungarian kin-state policy by using legal and political comparatistics. Students shall learn how to navigate within the Hungarian Kin-State and neighborhood political decision-making and enforcement system, and become familiar with its theoretical foundations and priorities, as well as the context in which these policies are carried out.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Ismeri Magyarország külpolitikai, külgazdasági és nemzetpolitikai prioritásait, azok fejlődéstörténetét és a magyar külpolitika mozgásterét meghatározó geopolitikai sajátosságokat, nemzetközi és európai uniós jogi szabályokat, nemzetközi és európai uniós gazdasági realitásokat és kilátásokat, Magyarország biztonságpolitikai prioritásait és környezetét, továbbá mindezek összefüggéseit.

-

Képességei

Elméleti felkészültségére alapozva képes munkahipotézis kidolgozására és ismeri annak lehetséges módszertani hátterét.

-

Attitűdje

Kritikus gondolkodásmóddal rendelkezik.

-

Autonómiája és felelőssége

Szervezeti struktúrában elfoglalt helyétől függően konstruktív és erős érdekérvényesítő az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban, minden esetben Magyarország vagy alkalmazásától függően az adott nemzetközi szervezet céljainak és érdekeinek elsőbbséget biztosítva.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Hungary's priorities in foreign affairs, trade and national policy and their development; the geopolitical characteristics of the scope of Hungarian foreign policy; international legislation and legislation of the European Union; realities and prospects of international and European Union economies; priorities and atmosphere of Hungary's defence policy, and the correlations of the above.

-

Capabilities:

Creating working hypothesis using his/her theoretical background while being familiar with its methodological background.

-

Attitude:

Critical thinking.

-

Autonomy and responsibility:

To constructively and confidently enforce interests within and outside the organisation, depending on his/her position in the organisation; giving priority to the goals and interests of Hungary or the given international organisation.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. ELMÉLET: A nemzetpolitika fogalma, a magyar nemzetpolitika vázlatos története (THEORY: The concept of kin-state policy, a brief history of Hungarian kin-state policy);12.2. Magyarok Romániában (Hungarians in Romania);12.3. Magyarok Szerbiában (Hungarians in Serbia);12.4. Magyarok Szlovéniában és Horvátországban (Hungarians in Slovenia and Croatia);12.5. Magyarok Ausztriában (Hungarians in Austria);12.6. Magyarok Szlovákiában (Hungarians in Slovakia);12.7. Magyarok Ukrajnában (Hungarians in Ukraine);12.8. GYAKORLAT: Bevezetés (EXERCISE: Introduction);12.9. A diaszpóra magyarsága (The Hungarian diaspora);12.10. A Nemzeti Összetartozás Bizottsága (The Committee for National Collective Togetherness);12.11. A nemzetpolitikai igazgatás (Administering kin-state policy);12.12. Személyi elvű kisebbségi autonómia - esettanulmányok (Personal autonomy of minorities - case studies);12.13. Területi elvű kisebbségi autonómia - esettanulmányok (Territorial autonomy of minorities - case studies);12.14. Szakmai kirándulás (Professional trip);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

5. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A foglalkozások 67 százalékán kötelező a jelenlét. Az ezt meghaladó távolmaradás csak valamilyen rendkívüli helyzet (betegség illetve vis maior) utólagos igazolása esetén elfogadott. Kedvezményes tanrendes hallgatók beadandó dolgozattal válthatják ki az órai jelenlétet, de ettől az adott félév vonatkozásában a tantárgyfelelős eltekinthet.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Nincs félévközi feladat.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A 14. és 15. pontban meghatározottak teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Vizsga. Írásbeli vagy szóbeli. Mind az írásbeli, mind a szóbeli vizsga ötfokú skálán kerül értékelésre. A szóbeli vizsga témakörei megegyeznek a tankönyv fejezetcímeivel. A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K) teljesítése.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokvium (K).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Kántor Zoltán (Szerk.): Nemzetpolitikai alapismeretek, L'Harmattan, Budapest 2013. ISBN: 978-615-5344-45-9;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Fedinec Csilla - Tóth Norbert: Romantikus jog – fapados gyakorlat. A magyar-ukrán szerződéses viszony, L'Harmattan, Budapest 2013. ISBN: ISBN 978-963-414-922-4 ;2. Harrach Gábor - Rákóczi Krisztián: Külön utakon, Adalékok a felvidéki magyarság 2009 utáni politikatörténetéhez. , L'Harmattan, Budapest 2017. ISBN: 9789634143451;3. Nagy Noémi: A hatalom nyelve – a nyelv hatalma: Nyelvi jog és nyelvpolitika Európa történetében, Dialóg-Campus Kiadó, Budapest 2019. ISBN: 978-963-531-052-4 ;4. Tóth Norbert: A kisebbségi területi autonómia elmélete és gyakorlata, L'Harmattan, Budapest 2013. ISBN: 978-963-236-868-9 ;5. Tóth Norbert: The Temporal Effect and the Continuance in Force of the Treaty of Trianon: A Hundred Years Later, 2020.6. Vizi Balázs: Európai kaleidoszkóp. Az Európai Unió és a kisebbségek., L'Harmattan, Budapest 2013. ISBN: 978-963-236-653-1 ;7. Vizi Balázs (Szerk.): Magyarország és szomszédai. A kisebbségvédelem kérdései a kétoldalú szerződésekben., L'Harmattan, Budapest 2021. ISBN: 9789634147664 ;

Budapest, 2024

Dr. Tóth Norbert, PhD, egyetemi docens

TANTÁRGYI PROGRAM

ÁKPTB18 Statisztika

1. A tantárgy kódja: ÁKPTB18

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Statisztika

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Statistics

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100 % gyakorlat, 0 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi igazgatási alapképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Közpénzügyi Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Györfyné dr. Kukoda Andrea, Phd , adjunktus

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (0 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (0 EA + 0 SZ + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

-

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy feladata az államháztartás különböző területein használt statisztikai eszköztárnak a hallgatókkal való, legalább elemi szinten történő megismertetése. A kurzus alapvetően leíró- és részben matematikai-statisztikai ismeretekkel és az általános statisztika eszközeinek, mutatószámainak speciálisan a közigazgatásban való felhasználási területeivel foglalkozik. A hallgatók megismerkednek a központi és a helyi szintű (állam-) közigazgatási, közszoigalati szervek hatékony munkavégzéséhez, a szervezeti döntések számszerű megalapozásához elengedhetetlenül szükséges pl. ellátottsági mutatószámok (viszonyszámok), középértékek témaköreivel, a közigazgatási szervezeti eredményességet mérő és azok összehasonlítását lehetővé tevő, valamint az időbeli és térbeli változásokat elemző adatsorok számítási és értelmezési eszközeivel, az idősorok elemzése, a trendek vizsgálata és a prognóziskészítés módszereivel. A tantárgy betekintést nyújt a statisztikai adatgyűjtés, a mintavétel valamint a kvantitatív kutatási módszerek témakörébe is.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The main objective of the subject is to get the students acquainted with the statistical tools used in state budgeting on an elementary level. The course deals with the descriptive and mathematical statistical methods preferred by public administration especially. The students get to know the supply indexes, the mean values that are necessary for effective

work and for the establishment of organizational decisions based on exact figures, both on central and local levels of administration and public services. Also they study the data sequences analyzing and comparing the effectiveness of public administration organizations and the tools to measure and interpret the changes and trends taking place both in space and time, including the prognosis calculating methods. The course gives an insight into the research methods of statistical data collection, sampling and quantitative research applications.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Ismeri a közgazdaságtan alapfogalmait és a nemzetközi gazdasági kapcsolatokat összefüggéseit. Ismeri az államszervezet, a közigazgatás és különösen a nemzetközi igazgatás működésének legfontosabb politikai, jogi, igazgatási, közgazdaságtani, gazdálkodás- és szervezéstudományi és biztonságpolitikai vonatkozásait és azok összefüggéseit.

Ismeri a közgazdaságtan mikro- és makroökonómiai alapjait. Ismeri a közigazgatásban használatos alapvető statisztikai eszköztárat és módszereket.

Képességei

Képes gyorsan, pontosan, hatékonyan és megbízhatóan kezelni a közigazgatásban, külügyi igazgatásban és nemzetközi igazgatásban használt legfontosabb adatbázisokat. Képes a kreatív és megoldásközpontú munkavégzésre.

Képes a vezetői döntések előkészítésére és a döntéshozatali eljárásban való aktív részvételre, a feldolgozott információk alapján képes reális értékítéletre és önálló szakmai javaslat megfogalmazására. Képes gyorsan, pontosan, hatékonyan és megbízhatóan kezelni a közigazgatásban, külügyi igazgatásban és nemzetközi igazgatásban használt legfontosabb adatbázisokat. Elméleti felkészültségére alapozva képes munkahipotézis kidolgozására és ismeri annak lehetséges módszertani hátterét. Képes a statisztikai jellegű problémákat tartalmazó szakmai feladatai hatékony ellátására és statisztikailag jól megalapozott vezetői döntések meghozatalára. Megszerzett ismeretei és tapasztalatai alapján képes bonyolult összefüggések értelmezésére.

Attitűdje

A nemzetközi politikai történéssel kapcsolatban kritikus gondolkodással rendelkezik. Nyitott a csoportmunkára és az egyéni munkavégzésre, továbbá a folyamatorientált munkavégzésre is. Kritikus gondolkodásmóddal rendelkezik. Döntéseit statisztikai adatokkal alátámasztva igyekszik meghozni.

Autonómiája és felelőssége

Szervezeti struktúrában elfoglalt helyének megfelelő önállósággal és felelősséggel és a hivatali út betartásával szervezi munkáját és az irányítása alatt dolgozó munkatársak tevékenységét.

Szervezeti struktúrában elfoglalt helyének megfelelő önállósággal és felelősséggel és a hivatali út betartásával szervezi munkáját és az irányítása alatt dolgozó munkatársak tevékenységét. A statisztikai tudása által fejlett a matematikai, logikai, gondolkodási és problémamegoldási kompetenciája.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

Is familiar with The basics of micro- and macroeconomics. The relevance and connections of politics, law, administration, economics, management and security policy in the operation of the state organisation, public administration and particularly international administration.

Is familiar with the basics of micro- and macroeconomics. Acquainted with the basic statistical tools and methods used in public administration and public service.

Capabilities:

Using databases most commonly used in public administration and foreign and international administration in a fast, accurate, efficient and reliable way. Working creatively and focusing on solutions.

Preparing managerial decisions and taking an active part in the decision-making process; making realistic judgment based on information processed; and making professional proposals. Using databases most commonly used in public administration and foreign and international administration in a fast, accurate, efficient and reliable way. Creating working hypothesis using his/her theoretical background while being familiar with its methodological background. Solving their professional tasks in an effective way and making well established decisions as leaders supported with statistical measures. Obtaining such experience and ability with which they are able to reveal and understand complicated interrelations.

Attitude:

His/her personal attitude is characterized by critical thinking.

An openness for both team work and individual work and a process-oriented approach. Critical thinking. Making decisions are supported with statistical data.

Autonomy and responsibility:

To organise his/her work and that of his/her inferiors with autonomy, responsibility and respect for official means in line with his/her position in the organisation.

To organise his/her work and that of his/her inferiors with autonomy, responsibility and respect for official means in line with his/her position in the organisation. Having developed mathematical, logical, cognitive and problem-solving competences by obtained statistical knowledge.

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. KSH, hivatalos statisztikai szolgálat, EUROSTAT, nemzetközi statisztikai szervezetek működése. A közigazgatási szervek adatgyűjtési- és szolgáltatási információrendszere. Statisztikai mintavétel, kvantitatív és kvalitatív kutatási módszerek (Hungarian Central Statistical Office, Official Statistical Service, European Statistical System, international statistical offices. System of data collection and data supplying methods in public administration. Statistical sampling, quantitative and qua); 12.2. Alapfogalmak és információ-sűrítő eszközök: sokaság, ismerv, sorok, táblák. A közigazgatási, közszolgálati szervezetek jellemzése leíró statisztikai eszközökkel, grafikus ábrázolás (Statistical elements and means of information's concentration: population, criteria, statistical tables.); 12.3. A közigazgatási szervek adatgyűjtési- és szolgáltatási információrendszere (Descriptive statistics, statistical tools and graphs used by public administration especially.); 12.4. Az információ-sűrítés eszközei: viszonyszámok (megoszlási, koordinációs, dinamikus, intenzitási). A közigazgatási szervezetek eredményességének vizsgálata és összehasonlítása viszonyszámokkal (Coefficients: partition, coordinate, dynamic, intensity. Analyzing and comparing the effectiveness of public administration organizations by statistical coefficients.); 12.5. Középtértékek: helyzeti középtértékek és átlagok, a szóródás mutatószámai. Középtértékek alkalmazása a közigazgatásban:

gyakorlati, számítási feladatok megoldása (Measures of central tendency: mode, median, mean, range, standard deviation. Measures of central tendency used in public service, calculating tasks and measuring exercises.);12.6. Idősorok elemzése, komponenseinek vizsgálata, lineáris trendparaméterek elemzése. Ismérvek közötti sztochasztikus kapcsolatok, lineáris regressziós paraméterek elemzése (Interpreting and analyzing the changes and trends in time, linear trendparameters. Linear regression; correlation coefficient.);12.7. Zárthelyi dolgozat. (In-class test.);12.8. Szakmai kirándulás (Professional trip.);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

3. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tantárgyalírás feltétele a nappali munkarendű hallgatók számára a foglalkozások legalább 85%-án való aktív részvétel. Az elfogadható hiányzások száma 1 tömbösített kurzusalkalom (túllépés esetén az aláírás megtagadva). Pótlás lehetősége: másik szemináriumi csoport adott témájú óráján való részvétel. Levelezős munkarendű hallgatók esetében nem követelmény a tanórákon való személyes részvétel. A kedvezményes tanrendben részesülő hallgatók számára a teljesítés feltételei: 1 házi dolgozat készítése a félév folyamán + 1 zárthelyi dolgozat megírása a normál tanrendesekkel együtt – indokolt esetben utóbbi online módon történő teljesítésének biztosítása mellett.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

A félév folyamán a szemináriumok keretében a nappali munkarendű hallgatóknak lehetőségük van kiselőadások, prezentációk tartására, önálló kutatómunkájuk bemutatására. A nappali munkarendű hallgatók az utolsó kurzusalkalommal 1 zárthelyi dolgozat írásával szerezhetnek gyakorlati jegyet. A dolgozat főként számítási-elemzési feladatokat, részben elméleti kérdéseket tartalmaz. A zh-n szerezhető összpontszám: 100. A szorgalmi időszakban plusz pontok gyűjthetők: aktív órai részvétellel, kiselőadás tartásával, házi dolgozat készítésével. A dolgozat eredményes elkészítésének feltétele a szemináriumokon elhangzott + a kötelező irodalom (Moodle-be feltöltött tananyag) ismerete és a javasolt számítási feladatok folyamatos, rendszeres, önálló megoldása. Az érdemjegy megállapítása a félév végén írt zárthelyi dolgozat pontszámai és a szorgalmi időszakban gyűjtött pluszpontok alapján történik. Az alábbi pontozás alapján a félév végén gyakorlati jegy kapható. Pontozás: 45%-tól elégséges, 60%-tól közepes, 75%-tól jó, 90%-tól jeles. A félévközi feladat (zh) pótlása/javítása a póthéten lehetséges (gyakorlati jegyes tárgyból vizsga nem írható): a félévközi feladatok (zh) teljesítésének mulasztása vagy sikertelen teljesítése (elégtelen eredmény), illetve a megajánlott gyakorlati jegy el nem fogadása esetén a póthéten javító írásbeli dolgozattal teljesíthető a tantárgy. A levelezős munkarendű hallgatók a teljes féléves anyagból, a póthéten írt 100 pontos írásbeli dolgozattal, a fenti pontozási határoknak megfelelően abszolválják a tantárgyat. A tantárgy gyakorlati jeggyel zárul, így a TVSZ rendelkezései szerint a szorgalmi időszakban végrehajtandó számonkérés, aminek követelményei javító vizsgával nem módosíthatók és a megszerzett sikeres jegy javítására sincs lehetőség (pótlásra és javításra (vizsga kiírására) nincs lehetőség a szorgalmi időszak után).

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon.

16.2. Az értékelés:

A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele a 15. pontban meghatározott félévközi feladat (zh) legalább elégséges teljesítése. Mind a gyakorlati jegy megszerzését szolgáló zh, mind

a javítást szolgáló vizsga formája: írásbeli. A dolgozatok eredményes elkészítésének feltétele a szemináriumokon elhangzott + a kötelező irodalom (Moodle-be feltöltött tananyag) ismerete és a javasolt számítási feladatok folyamatos, rendszeres, önálló megoldása. A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és gyakorlati jegy (GYJ) legalább elégséges szintű teljesítése.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Moodle-re feltett segédanyagok (tankönyvi fejezetek, feladatok, ppt-k),.2. Győrfyné Kukoda Andrea: Statisztikai feladatgyűjtemény, NKE Szolgáltató Kft., Budapest 2014. ISBN: 978-615-5305-60-3;3. Győrfyné Kukoda Andrea (szerk.): Közigazgatási statisztika, Dialóg Campus, Budapest 2019. ISBN: 978-615-5920-03-5;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. KSH kiadványok, KSH honlap,.2. Győrfyné Kukoda Andrea: Statisztikai ismeretek, NKE Szolgáltató Kft., Budapest 2014. ISBN: 978-615-5305-70-2;3. Kerékgyártó Györgyné-L.Balogh Irén-Sugár András-Szarvas Beatrix: Statisztikai módszerek és alkalmazásuk a gazdasági és társadalmi elemzésekben, Aula Kiadó Kft., Budapest 2009. ISBN: 978-963-9698-36-9;

Budapest, 2024

Győrfyné dr. Kukoda Andrea, Phd , adjunktus

TANTÁRGYI PROGRAM

ÁNKDB16 Szakdiplomáciák

1. A tantárgy kódja: ÁNKDB16

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Szakdiplomáciák

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Sectoral diplomacy

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 0 % gyakorlat, 100 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi igazgatási alapképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Nemzetközi Kapcsolatok és Diplomácia Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Robák Ferenc, címzetes egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (28 EA + 0 SZ + 0 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (8 EA + 0 SZ + 0 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

-

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A kurzus célja, hogy a hagyományos diplomácia mellett a Külgazdasági és Külügyminisztérium (KKM) aktív szakértői segítségével bevezetést adjon a XX. század óta egyre jelentősebbé váló ágazati diplomácia szektoraira, különös tekintettel a gazdasági, kulturális, oktatási, tudományos, víz- és energiagazdálkodási, infrastrukturális, sport és fejlesztési területekre.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course objective is to introduce students by the experts of the Ministry of Foreign Affairs and Trade into the different branches of the sectorial diplomacy becoming more and more important since the 20th century, especially the economic, cultural, scientific, educational, water, energy, infrastructure, sport and cooperation fields.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Ismeri a nemzetközi kapcsolatokhoz kötődő szakdiplomáciai feladatokat, az intézményi kompetenciákat, az alkalmazandó eszközöket.

-

Képességei

Képes a világgazdasági folyamatok mélyebb megértésére és a Magyarországot érintő gazdasági, kulturális kihívások, a nemzetközi rendszer egyes szereplőinek szektorális érdekeinek elemzésére.

-

Attitűdje

Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli a szakmai érdekeket

-

Autonómiája és felelőssége

Önálló és felelős szerepeket vállal a szakmai szervezetek hazai és nemzetközi működésében, valamint az érdekérvényesítő fórumok munkájában.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):**Knowledge:**

The student knows the professional diplomatic tasks related to international relations, the institutional competences, and the tools to be used.

-

Capabilities:

Is capable of deeply understanding world economic and cultural issues and analyzing the challenges and differing interests in the field of sectoral diplomacy affecting Hungary.

-

Attitude:

His/her personal attitude is characterized by serving and representing professional interests to the best of his/her abilities, and with commitment.

-

Autonomy and responsibility:

He/she undertakes independent and responsible roles in the domestic and international operation of professional organizations, and the work of negotiation forums.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Történelmi visszatekintés a szakdiplomáciák kialakulásáról a világban (Historical review of the development of sectorial diplomacy in the world); 12.2. Magyarország tudományos, kulturális, sajtódiplomáciájának kialakulása (The development of Hungary's scientific, cultural and press diplomacy); 12.3. Modern magyar kulturális diplomácia (Modern Hungarian cultural diplomacy); 12.4. TÉT (Tudományos és Technikai) diplomácia (TET (Scientific and Technical) diplomacy); 12.5. Belügyi diplomácia, rendőrségi összekötők, migrációs attasék (Internal affairs diplomacy, police liaison officers, migration attachés); 12.6. Katonai diplomácia, katonai attasék (Military diplomacy, military

attaches);12.7. Exportfejlesztés (Export development);12.8. Beruházásösztönzés (Investment promotion);12.9. Gazdasági vegyesbizottságok (Joint economic committees);12.10. Energiadiplomácia (Energy diplomacy);12.11. Vízdiplomácia (Water diplomacy);12.12. Sportdiplomácia (Sports diplomacy);12.13. Agrárdiplomácia (Agricultural diplomacy);12.14. Űrhajózási diplomácia (Space diplomacy);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

5. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások min. 75%-án részt venni. Rövid/tartós távolmaradás indokolt esetben (orvosi, szolgálati) pótolható, amely pótlás egyéni megbeszélés szerint történik. Egyéb esetből fakadó több mint 25%-os hiányzás esetén, a félév teljesítése nem írható alá.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Két dolgozat a tantárgyi terv első hat, valamint az utolsó nyolc témájából, prezentáció egyéni feladatszabás esetén. Osztályzat ötfokozatú skálán / 50% elégséges, 60% közepes, 75% jó, 90% jeles/. Dolgozatok pótlása a dolgozat utáni legelső alkalommal.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás feltétele az előadások látogatása, hallgatói prezentáció megtartása.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy(GYJ). Osztályzat ötfokozatú skálán / 50% elégséges, 60% közepes, 75% jó, 90%tól jeles/.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ(K)).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. ENSZ Alapokmány,2. Halász Iván: Diplomácia és diplomaták, Aula, Budapest 2010.. ISBN: 978-963-9698-91-8;3. Halász Iván: Diplomácia, emancipáció, kultúra, Gondolat, Budapest 2022.. ISBN: 978-963-556-220 6;4. Környei Ágnes: A kulturális diplomácia modelljei,5. Szenes Zoltán – Kiss Petra: Katonai diplomácia. Oktatási segédanyag, Nemzeti Közzolgálati Egyetem, Budapest 2013..

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Bába Iván (szerk.) – Sáringer János (szerk.): Diplomáciai lexikon, Éghajlat Könyvkiadó Kft, Budapest 2018. ISBN: 978-963-9862-14-2;2. Martonyi János: Diplomáciai Lexikon. A nemzetközi kapcsolatok kézikönyve., Éghajlat Könyvkiadó, Budapest 2018.. ISBN: 9789639862142;3. Medgyes-Varga Koritár: Diplomatak mesélik I. és II. kötet , Corvina kiadó, 2019.. ISBN: 978963136583;4. Nyusztay László: Szakdiplomáciai tanulmányok, Saldo Kiadó, Budapest 2011.. ISBN: 978 963 7159 42 8;

Budapest, 2024.

Robák Ferenc, címzetes egyetemi docens

TANTÁRGYI PROGRAM

ÁKINTB37 Szakmai szocializáció

1. A tantárgy kódja: ÁKINTB37

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Szakmai szocializáció

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Professional socialization

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 3 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100 % gyakorlat, 0 % elmélet

4.3. Az értékelés: évközi értékelés

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi igazgatási alapképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Közszoervezési és Infotechnológiai Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Méhes Tamás, PhD, egyetemi docens

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (0 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (0 EA + 0 SZ + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:
csoportmunka, páros feladatmegoldás, kiscsoportos feladatmegoldás, hallgatói
kiselőadás

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

A tantárgy célja tudatosítani a hallgatókban, hogy saját mindennapjaikban és munkavégzésük során is mindig felkészültek legyenek. Fontos, hogy megértsék, a jelenlét és az aktivitás segíti őket az életük tudatos szervezésében. A tantárgy három nagyobb részből áll: az első rész az éber figyelemre (mindfulness), a második rész az időmenedzsmentre, a harmadik rész pedig a közszoigatási tudatos jelenlétre fókuszál és ezen a területen igyekszik a hallgatók tudatosságát, tudását és kompetenciáit fejleszteni.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The aim of the course is to make students aware that they should always be prepared in their everyday life and work. It is important for them to understand that presence and activity help them to consciously organize their lives. The course consists of three major parts: the first part focuses on mindfulness, the second part focuses on time management, and the third part focuses on conscious presence in public administration and tries to develop students' awareness, knowledge and competencies in this area.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Ismeri az éber figyelem fogalmát, ismeri az időmenedzsment és a tudatos jelenlét legfontosabb módszereit.

-

Képességei

Szociális kompetenciái és IKT kompetenciái fejlődnek. Képes mindennapjai tudatos megélésére és megtervezésére.

-

Attitűdje

Pozitívan viszonyul saját hivatásához és minden területen igyekszik felkészült lenni.

-

Autonómiája és felelőssége

Felelősen viszonyul saját életéhez, jövőbeli munkájához és tudatosan építi karrierjét.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

He/She knows the concept of alert attention, knows the most important methods of time management and conscious presence.

-

Capabilities:

Social competences and ICT competences are developing. He/She is able to consciously live and plan his/her everyday life.

-

Attitude:

He/She has a positive attitude towards his profession and tries to be prepared in all areas.

-

Autonomy and responsibility:

Takes a responsible approach to his/her own life and future work and consciously builds his/her career.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés, fogalmi tisztázás, munkamódszer megbeszélése. Önismeret, önreflexió (Introduction, conceptual clarification, discussion of working methods. Self-knowledge, self-reflection); 12.2. Mindfulness alapok. A tudatosság különböző gyakorlatai (Mindfulness basics. Different practices of awareness.); 12.3. Bevezetés az időmenedzsmentbe. Időmenedzsment módszerek I. (Introduction to time management. Time management methods I.); 12.4. Időmenedzsment a szervezetben (Time management in the organization.); 12.5. A közigazgatási szervezeti kultúra. Tudatosság a közigazgatásban. Esettanulmányok (The administrative organizational culture. Awareness in public administration. Case studies.); 12.6. Tudatosság a közigazgatásban. Esettanulmányok. Szakmai karrier, tudatos életút (Awareness in public administration. Case studies. Professional career, conscious life path); 12.7. Összegzés, értékelés, zárás, hallgatói csoportmunkák (Summary, evaluation, closing, student group works);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

1. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tanórák 25%-ról való hiányzás az elfogadott. Kedvezményes tanulmányi rend esetén az érintett hallgató mentesül a tanóralátogatási kötelezettség alól. A kreditek megszerzésének feltétele a 15. pontban foglalt időgazdálkodási napló, Gant-diagram és a közigazgatási területről egy szakmai projektfeladat elkészítése.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

A hallgatóknak a félév során több feladatot is kell teljesíteniük. A gyakorlati órákhoz kapcsolódóan kell feladatteljesítést leadni: időgazdálkodási napló, Gant-diagram, szakmai projektfeladat a közigazgatási területről.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A tanórák minimum 75%-án való részvétel. A megadott feladatok határidőre történő leadása.

16.2. Az értékelés:

Évközi, ötfokozatú értékelés a 15. pontban meghatározott teljesítések alapján.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges évközi értékelés (ÉÉ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. John Teasdale - Mark Williams - Zindel Segal: Tudatos jelenlét a gyakorlatban, Kulcslyuk, 2016. ISBN: 9786155281303; 2. Korpics Márta - Roberts Éva: Vezetői eszköztár: Hatékony időgazdálkodás In Korpics Márta - Méhes Tamás (szerk.): Vezető és vezetés a közszolgálatban, Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Budapest 2019. ISBN: 9789634980964;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Allen, David: Hatékonyságnövelés stresszmentesen - Az időmenedzsment új módszertana, HVG, Budapest 2015. ISBN: 9789633042946; 2. Bokodi Márta - Szakács Gábor: A közszolgálati szervezetek jellemzői és az emberi erőforrás gazdálkodás. In Hazafi Zoltán (szerk.): Közszolgálati életpálya és emberi erőforrás gazdálkodás, Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó, Budapest 2014. ISBN: 9786155269356; 3. Covey, Stephen R.: A kiemelkedően eredményes emberek 7 szokása. Az önfelnevelés kézikönyve, Bagolyvár Trade Kft., Budapest 2014. ISBN: 9786155030437; 4. Goleman, Daniel - Boyatzis, Richard - McKee, Annie: A természetes vezető: az érzelmi intelligencia hatalma, Vince Kiadó, Budapest 2003. ISBN: 2399964832146;

Budapest, 2024

Dr. Méhes Tamás, PhD, egyetemi docens

TANTÁRGYI PROGRAM

ÁISZLB203 Szaknyelv I. - Kormányzati rendszerek

1. A tantárgy kódja: ÁISZLB203

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Szaknyelv I. - Kormányzati rendszerek

3. A tantárgy megnevezése (angolul): LSP I. - Governance systems

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100 % gyakorlat, 0 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi igazgatási alapképzési szak; 5.2. nemzetközi igazgatási alapképzési szak (angol nyelven);

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Idegennyelvi és Szaknyelvi Lektorátus

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Nagy Zsuzsanna

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 56 (0 EA + 0 SZ + 56 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 16 (0 EA + 0 SZ + 16 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 4

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

Interaktív online oktatási platformok használata a hallgatók és az oktató által az élményalapú oktatás biztosítása és a hallgatói autonómia fejlesztésének érdekében, pl. Kahoot, Quizlet, Mentimeter. A hallgatók quizeket, szókinccsgyűjteményeket és kérdőíveket készítenek önmaguk és egymás számára. Az oktató ezeket ellenőrzi és kiegészíti és integrálja az oktatási folyamatba.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

Az ismeretanyag a célnyelvi országok és a magyar kormányzati rendszeren keresztül megismereteti a hallgatót a politika alapszókinccsével. A hallgatók elsajátítják többek közt az alkotmányhoz, hatalmi ágakhoz, államformákhoz vagy a 21. század problémáihoz kapcsolódó szókinccset. A szókinccsfejlesztésen túl különös hangsúlyt kap az olvasás-, írás-, beszédképesség és a beszédértés fejlesztése. A kurzus teljesítésével jártasságot szereznek az alapvető kormányzati fogalmak körében és képesek lesznek ezeket megfelelően alkalmazva a fent említett témákban írásban és szóban egyaránt megnyilvánulni.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course aims to provide students with the relevant vocabulary and context of governance through the examples of the English-speaking countries and the Hungarian political system. Students become familiar with the vocabulary of constitutions, power

branches, forms of government or problems in the 21st century as well as many other topics. Besides expanding their vocabulary, students improve their reading, writing, speaking and listening skills in particular. By completing the course, students will become acquainted with the concepts and notions of governance systems and will be able to exchange ideas about them both in written and oral forms.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Rendelkezik a szakmai feladatellátásához szükséges idegennyelv tudással legalább egy idegen nyelven. Rendelkezik a közigazgatási területre jellemző szaknyelvi ismeretekkel.

Alapvetően érti a célnyelvi országok és Magyarország kormányzati rendszerét. Részletesen ismeri az alkotmány fogalmát, az államformákat, hatalmi ágakat. Összefüggéseiben látja és csoportosítani tudja a különböző választási rendszereket.

Képességei

Szakmai feladatellátása során megfelelően alkalmaz legalább egy idegennyelvet. Rendelkezik a közigazgatási szakterületre jellemző szaknyelvi kommunikációs készségekkel.

Szakszerűen és komplex módon használja a kormányzati modelleket és technikákat. Munkahelyi feladatokat végez nemzetközi, multikulturális közegben. Képes idegen nyelven munkahelyi környezetben szakmai témákban hatékonyan kommunikálni szóban és írásban. Prezentációkat és összefoglalókat készít.

Attitűdje

-

Törekszik a megszerzett átfogó ismeretek rendszerszintű alkalmazására, idegen nyelvű környezetben is. Nyitottá válik a szakmai diskurzusokra idegen nyelven is. Kritikusan gondolkodik saját szakterületén idegen nyelven is. Törekszik a nyelvi pontosságra, igényességre.

Autonómiája és felelőssége

-

Önállóan előadást készít és tart idegen nyelven. Másokkal együttműködve kifejti álláspontját, reagál más résztvevő véleményére és döntéseket hoz idegen nyelven. Segítséggel idegen nyelvű összefoglalókat készít.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

The student has the necessary foreign language skills in at least one foreign language to

fulfill his/her professional duties. He/she is familiar with the technical language specific to the administrative area.

He/She fundamentally understands the governance systems of Hungary and some foreign states. He/She has detailed information about the concept of the constitution, the forms of government and the power branches. He/She understands the complexity of different electoral systems and is able to group them.

Capabilities:

During the performance of his/her professional duties, the student is able to apply at least one foreign language properly. He/she is capable of using his/her professional language communication skills typical of the public administration field.

He/She adopts a professional and complex approach to models and techniques of governance. He/She works in an international and multicultural environment. He/She communicates efficiently about professional topics at his/her workplace both in oral and written forms in foreign languages. He/She makes and gives presentations.

Attitude:

-

He/She intends to apply the comprehensive knowledge acquired systematically in a foreign environment. He/She becomes open to professional discourses in a foreign language as well. He/She thinks critically on his/her own professional field in a foreign language as well. He/She intends to become critical and accurate regarding his/her language skills.

Autonomy and responsibility:

-

He/She prepares and holds presentations on his/her own in a foreign language. He/She expresses his/her opinion, reacts to others' opinion and makes decisions by collaborating with others in a foreign language. He/She prepares summaries with help.

11. Előtanulmányi követelmények:

Egyidejű felvétellel megengedett tantárgyak: 11.1. ÁISZLB202 - Idegen nyelv II.;

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Bevezetés (Introduction);12.2. Államformák (Forms of government);12.3. Igazgatási rendszerek (Administrative systems);12.4. Az Alkotmány (The constitution);12.5. A végrehajtói hatalom (The executive power);12.6. Pártok, pártrendszerek (Political parties, party systems);12.7. Választások, választási rendszerek (Elections and electoral systems);12.8. Zárthelyi dolgozat (Test I. Unit 1-7);12.9. Törvényhozás, döntéshozatal (Legislation, decision-making);12.10. Törvényhozás menete (The legislative process);12.11. A bírói hatalom (The judicial branch);12.12. Globalizáció és környezetvédelem (Globalization and environmental protection);12.13. Társadalmi problémák (Social problems);12.14. Fegyveres konfliktusok (Armed conflicts);12.15. Zárthelyi dolgozat (Test II. Unit 9-13);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

4. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások min. 75%-án részt venni. Rövid/tartós távolmaradás indokolt esetben (orvosi, szolgálati) pótolható, amely pótlás egyéni megbeszélés szerint történik. Egyéb esetből fakadó több mint 25%-os hiányzás esetén, a félév teljesítése nem írható alá. A HTVSZÜB által engedélyezett kedvezményes tanrend esetén (teljes felmentés óralátogatás alól) a tárgy teljesítésének követelményei:- egy 8-10 perces szakmai témájú prezentáció készítése, ppt-vel és a hang felvételével, amelyet írott szöveg használata nélkül elmond; (a ppt-n csak szavak, kifejezések szerepelhetnek, teljes mondatok nem, diánként 4-5 kulcsszó maximum);- egy Moodle quiz legalább 50%-os teljesítése.- Feladatok teljesítésének határideje: szorgalmi időszak vége.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Két zárthelyi dolgozat /időpontja a tantárgyi tematikában látszik/.Egy nyelvi portfólió létrehozása a félév folyamán, melynek elemei:- egy prezentáció tartása (szinttől függően 5-10 perces idegen nyelvű prezentáció tartása, melyet az oktatóval a félév elején egyeztetnek a hallgatók. Témája: a tantárgyi tematika egyik témájának altémája, a tematika által meghatározott héten.)- egy cikk összefoglalása 6-8 mondatban;- legalább kettő interaktív feladat készítése (kahoot, quizlet gyűjtemény);Osztályzat ötfokozatú skálán / 50% elégséges, 60% közepes, 75% jó, 90% jeles/. Dolgozatok pótlása a dolgozat utáni legelső alkalommal.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Részvétel a tanórák minimum 75%-án. Két zárthelyi dolgozat megírása. Nyelvi portfólió elemeinek elkészítése.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy(GYJ). Osztályzat ötfokozatú skálán / 50% elégséges, 60% közepes, 75% jó, 90%-tól jeles/. Zárthelyi dolgozatok 20-20%-ot, míg a nyelvi portfólió 60%-át teszi ki a gyakorlati jegynek.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Mauk David: American Civilization: An Introduction, Routledge, 2021. ISBN: 9780367620943;
2. Phil Cocker, Alistair Jones: Contemporary British Politics and Government, Liverpool Academic PR, 2015. ISBN: 1903499836;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Adrian Wallwork: Business Options, Oxford University Press, 2000. ISBN: 0-19-457234-X;

Budapest, 2024

Nagy Zsuzsanna

TANTÁRGYI PROGRAM

ÁISZLB204 Szaknyelv II. - Nemzetközi kapcsolatok

1. A tantárgy kódja: ÁISZLB204

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Szaknyelv II. - Nemzetközi kapcsolatok

3. A tantárgy megnevezése (angolul): LSP II. - International relations

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100 % gyakorlat, 0 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi igazgatási alapképzési szak; 5.2. nemzetközi igazgatási alapképzési szak (angol nyelven);

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Idegennyelvi és Szaknyelvi Lektorátus

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Nagy Zsuzsanna

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 56 (0 EA + 0 SZ + 56 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 16 (0 EA + 0 SZ + 16 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 4

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

Interaktív online oktatási platformok használata a hallgatók és az oktató által az élményalapú oktatás biztosítása és a hallgatói autonómia fejlesztésének érdekében, pl. Kahoot, Quizlet, Mentimeter. A hallgatók quizeket, szókinccsgyűjteményeket és kérdőíveket készítenek önmaguk és egymás számára. Az oktató ezeket ellenőrzi és kiegészíti és integrálja az oktatási folyamatba.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

Az ismeretanyag a világ vezető országai, a főbb nemzetközi szervezetek, a fejlődő országok, valamint a globalizáció főbb területein keresztül megismerteti a hallgatót a nemzetközi kapcsolattartás szakmai nyelvhasználatával, terminológiájával idegennyelven. A szókinccsfejlesztésen túl különös hangsúlyt kap az olvasás-, írás-, beszédképesség és a beszédértés fejlesztése. A kurzus teljesítésével jártasságot szereznek a nemzetközi szervezetek alapvető fogalmainak körében és képesek lesznek ezeket megfelelően alkalmazva a fent említett témákban írásban és szóban egyaránt megnyilvánulni.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

The course makes students familiar with the professional language of international communication in English or German through the topics of leading nations, international organizations, developing countries and globalization. Besides expanding their vocabulary,

students improve their reading, writing, speaking and listening skills. By completing the course, students will become acquainted with the concepts and notions of international organizations and will be able to exchange ideas about them both in written and oral forms.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Rendelkezik a szakmai feladatellátásához szükséges idegennyelv tudással legalább egy idegen nyelven. Rendelkezik a közigazgatási területre jellemző szaknyelvi ismeretekkel.

Alapvetően érti a nemzetközi szervezetek történetét és intézményrendszerét. Részletesen ismeri Magyarországot és a világ vezető hatalmainak nemzetközi kapcsolatait. Összefüggéseiben látja és csoportosítani tudja a 21. század társadalmi problémáit.

Képességei

Szakmai feladatellátása során megfelelően alkalmaz legalább egy idegennyelvet. Rendelkezik a közigazgatási szakterületre jellemző szaknyelvi kommunikációs készségekkel.

Szakszerűen és komplex módon használja a nemzetközi szervezetek, kapcsolatok szókincsét. Munkahelyi feladatokat végez nemzetközi, multikulturális közegben. Képes idegen nyelven munkahelyi környezetben szakmai témákban hatékonyan kommunikálni szóban és írásban. Prezentációkat és összefoglalókat készít.

Attitűdje

-

Törekszik a megszerzett átfogó ismeretek rendszerszintű alkalmazására, idegen nyelvű környezetben is. Nyitottá válik a szakmai diskurzusokra idegen nyelven is. Kritikusan gondolkodik saját szakterületén idegen nyelven is. Törekszik a nyelvi pontosságra, igényességre.

Autonómiája és felelőssége

-

Önállóan előadást készít és tart idegen nyelven. Másokkal együttműködve kifejti álláspontját, reagál más résztvevő véleményére és döntéseket hoz idegen nyelven. Segítséggel idegen nyelvű összefoglalókat készít.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

The student has the necessary foreign language skills in at least one foreign language to fulfil his/her professional duties. He/she is familiar with the technical language specific to the administrative area.

He/She fundamentally understands the history and the institutions of international organizations. He/She has detailed information about the international relations of Hungary and the world leading powers. He/She understands the complexity of different 21st century social problems and is able to group them.

Capabilities:

During the performance of his/her professional duties, the student is able to apply at least one foreign language properly. He/she is capable of using his/her professional language communication skills typical of the public administration field.

He/She uses the terminology of international organizations and relations professionally. He/She works in an international and multicultural environment. He/She communicates efficiently about professional topics at his/her workplace both in oral and written forms in foreign languages. He/She makes and gives presentations.

Attitude:

-

He/She intends to apply the comprehensive knowledge acquired systematically in a foreign environment. He/She becomes open to professional discourses in a foreign language as well. He/She thinks critically on his/her own professional field in a foreign language as well. He/She intends to become critical and accurate regarding his/her language skills.

Autonomy and responsibility:

-

He/She prepares and holds presentations on his/her own in a foreign language. He/She expresses his/her opinion, reacts to others' opinion and makes decisions by collaborating with others in a foreign language.

11. Előtanulmányi követelmények:

Egyidejű felvétellel megengedett tantárgyak: 11.1. ÁISZLB203 - Szaknyelv I. - Kormányzati rendszerek;

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Nemzetközi szervezetek és intézmények (szerepük, funkciójuk, jellemzőik) (International organizations (their role, function and characteristics));12.2. A vezető világhatalmak szerepe (Leading world powers);12.3. A célnyelvi ország(ok) nemzetközi kapcsolatai (International relations of target countries);12.4. Magyarország helyzete a nemzetközi politikában (Hungary on the international stage);12.5. A feltörekvő és fejlődő országok (szerepük és hatásuk a nemzetközi politikában) (Emerging and developing countries ((their role and impact in international politics));12.6. A környezetvédelem nemzetközi aspektusai (International aspects of environmental protection);12.7. Zárthelyi dolgozat. Téma 1-6. (Test I. Unit 1-6);12.8. Népesedés és migráció (nemzetközi demográfiai és migrációs problémák (Population growth and migration ((international demographic and migration problems));12.9. Emberi jogok, kisebbségi jogok (Human and minority rights);12.10. Nemzetközi konfliktusok, biztonság- és védelempolitika (International conflicts, security and defense policy);12.11. Válsággócok, nemzetközi terrorizmus (International crisis areas and terrorism);12.12. Nemzetközi és interkulturális kommunikáció (a média és a politika/diplomácia viszonya) (International and intercultural communication ((the relation of media and politics/diplomacy));12.13. Politikai és gazdasági erőviszonyok alakulása a világ egyes térségeiben (Political and economic power in certain regions);12.14. Zárthelyi dolgozat. Téma 7-12. (Test Unit 7-12);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

5. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgató köteles a foglalkozások min. 75%-án részt venni. Rövid/tartós távolmaradás indokolt esetben (orvosi, szolgálati) pótolható, amely pótlás egyéni megbeszélés szerint történik. Egyéb esetből fakadó több mint 25%-os hiányzás esetén, a félév teljesítése nem írható alá.A HTVSZÜB által engedélyezett kedvezményes tanrend esetén (teljes felmentés óralátogatás alól) a tárgy teljesítésének követelményei:- egy 8-10 perces szakmai témájú prezentáció készítése, ppt-vel és a hang felvételével, amelyet írott szöveg használata nélkül elmond; (a ppt-n csak szavak, kifejezések szerepelhetnek, teljes mondatok nem, diánként 4-5 kulcsszó maximum);- egy Moodle quiz legalább 50%-os teljesítése.- Feladatok teljesítésének határideje: szorgalmi időszak vége.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Két zárthelyi dolgozat /időpontja a tantárgyi tematikában látszik/.Egy nyelvi portfólió létrehozása a félév folyamán, melynek elemei:- egy prezentáció tartása (szinttől függően 5-10 perces idegen nyelvű prezentáció tartása, melyet az oktatóval a félév elején egyeztetnek a hallgatók. Témája: a tantárgyi tematika egyik témájának altémája, a

tematika által meghatározott héten.)- egy cikk összefoglalása 6-8 mondatban;- legalább kettő interaktív feladat készítése (kahoot, quizlet gyűjtemény); Osztályzat ötfokozatú skálán / 50% elégséges, 60% közepes, 75% jó, 90% jeles/. Dolgozatok pótlása a dolgozat utáni legelső alkalommal.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Részvétel a tanórák minimum 75%-án. Két zárthelyi dolgozat megírása. Nyelvi portfólió elemeinek elkészítése.

16.2. Az értékelés:

Gyakorlati jegy (GYJ). Osztályzat ötfokozatú skálán / 50% elégséges, 60% közepes, 75% jó, 90%-tól jeles/. Zárthelyi dolgozatok 20-20%-ot, míg a nyelvi portfólió 60%-át teszi ki a gyakorlati jegynek.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy (GYJ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Adrian Wallwork: Business Options, Oxford University Press, 2000. ISBN: 0-19-457234-X;
2. Bogár Judit, Erdei József, Robert Thiessen: Crossing Borders, Lexika Kiadó,. ISBN: 978-615-5200-30-4;
3. Bogár Judit, Erdei József, Robert Thiessen: Expanding Horizons, Lexika Kiadó,. ISBN: 978-615-5200-82-3;

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Ajkay-Nagy Éva, Robin Bellers: Opening Borders, Lexika Kiadó, 2014. ISBN: 978-615-5200-31-1;

Budapest, 2024

Nagy Zsuzsanna

TANTÁRGYI PROGRAM

ÁKPTB17 Támogatásalapú projektmenedzsment

1. A tantárgy kódja: ÁKPTB17

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Támogatásalapú projektmenedzsment

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Grant based project management

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 2 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100 % gyakorlat, 0 % elmélet

4.3. Az értékelés: gyakorlati jegy

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. nemzetközi igazgatási alapképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Közpénzügyi Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Kondor Zsuzsanna, mesteroktató

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 28 (0 EA + 0 SZ + 28 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 8 (0 EA + 0 SZ + 8 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 2

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

Az ismeretek elsajátítása csoportos projekt tervezési munka keretében történik.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

Fogalmi keretek, projekt ciklus menedzsment, projekt érintettjei és irányításuk rendszere, projekt tervezés (szükségletek, tartalom, erőforrások és ütemezés), projekt és kockázat viszonya, projekt és emberek viszonya, a nyomon követés és jelentések, kommunikáció jelentősége, projekt tervezés és végrehajtás sajátosságai a támogatási rendszerben.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

Concepts and definitions, project cycle management, project stakeholders and their management, project planning (needs, content, resources, schedule), project and risk, project and people, importance of monitoring, reporting and communication, project planning and delivery within grant schemes.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Ismeretekkel rendelkezik Magyarország történelmével, társadalmi, környezeti jellemzőivel, kulturális örökségével és geopolitikai helyzetével kapcsolatban, valamint a 21. századi

világstratégiai dimenzióiról, az aktuális globális és lokális problémákról és ezek összefüggéseiről. Összességében átfogó képpel rendelkezik a rendészettudományi, a hadtudományi, az állam-és jogtudományi területek alapvető tényeiről, irányairól és határainról hazai és nemzetközi vonulatban is. - Alapvető ismeretekkel rendelkezik a hivatásrendjétől eltérő további közzolgálati hivatásrendek felépítéséről, szervezetéről, működéséről és feladatairól. Közös közzolgálati érték- és fogalomkészlettel bír. Birtokában van a különböző közzolgálati szervekkel szemben támasztott hivatásetikai feltételrendszer által megkövetelt kritériumoknak. Ismeri a nemzetközi szervezetek történetét, megszervezését és működését. Tisztában van a nemzetközi közzolgálat és a nemzetközi tisztviselői életpályák különböző modelljeivel.

A hallgató érti az uniós támogatási rendszer működését, a projektek tervezésével és megvalósításával összefüggésben támasztott sajátos követelményeit. Ismeri a projekt menedzsment fogalmi kereteit, szereplőit, a projektciklus menedzsment folyamatát, a tervezéssel és megvalósítással kapcsolatos fő feladatokat. Tisztában van a hatékony és eredményes (csapatmunkában történő) projekttervezéshez szükséges feltételekkel.

Képességei

Képes a munkaköréhez és feladataihoz kapcsolódó jogszabályi háttér értelmezésére és gyakorlati alkalmazására. Széles körű felkészültsége folytán alkalmas arra, hogy a környezeti változásokhoz és a változó munkateherhez alkalmazkodjon. Képes a csoportmunkára. Képes rendszerezetten kezelni a magyar külügyi igazgatás történetét, jelenlegi felépítését, elvi és gyakorlati dilemmáit.

Képes érdemi feladatellátásra a közhatalom gyakorlását megvalósító, valamint a közzolgálatások biztosításában közreműködő állami és nem állami szerveknél és nemzetközi szervezeteknél. Képes e szervezetek szakpolitikai, illetve szervezetpecifikus projektjeit előkészíteni és végrehajtásukat irányítani, ehhez kapcsolódóan képes az uniós támogatás felhasználásával összefüggő sajátos követelményeket meghatározni és a projektbe integrálni.

Attitűdje

Elkötelezett a közzolgálat iránt, felismeri a közzolgálati hivatásrenddel járó felelősséget, és hitelesen képviseli annak szellemiségét. Elkötelezett az ország jövője és sikerei iránt, nyitott az új ismeretekre és kihívásokra, amelyek Magyarország helyét és lehetőségeit érintik a 21. században. Elkötelezett a demokratikus értékek és a jogállamiság mellett. Elkötelezett a fenntartható fejlődés megvalósítása mellett. Elfogadja szakterülete etikai normáit és szabályait, és ezeket a szakmai feladatok ellátásában, az emberi kapcsolatokban és a kommunikációban egyaránt képes betartani. Sajátjának tudja, megőrzi és továbbadja a különböző közzolgálati hivatásrendek etikai értékeit, nyitott azok szellemi adaptációjára. Elkötelezett a minőségi szakmai munkavégzés iránt, azt a pontosságra való törekvés jellemzi. Nyitottan, valamint feladat- és megoldás-központúan viszonyul a szakterületén tapasztalt kihívásokhoz. Megfelelő kezdeményező képességgel rendelkezik a problémafelismerés és -kezelés területén. Kritikusan gondolkodik. Átfogó szemléletmóddal kezeli az elvi és gyakorlati dilemmákat.

A projekt előkészítése és megvalósítása során nyitott a csoportmunkára és az egyéni munkavégzésre, továbbá a folyamatorientált munkavégzésre is. Kritikus gondolkodásmóddal rendelkezik.

Autonómiája és felelőssége

Szervezeti struktúrában elfoglalt helyének megfelelő önállósággal és felelősséggel és a hivatali út betartásával tervezi, szervezi, ellenőrzi, értékeli saját és az általa irányított, vezetett szervezet munkáját. Felelősséget vállal szakmai döntéseiért, illetve beosztottjainak szakmai tevékenységéért. Tisztában van érdemi döntései közvetlen és közvetett következményeivel. Felelősséget érez a munkája ellátása során tudomására jutott adatok, információk kezelése és azok megosztása tekintetében.

A projekt tervezése és megvalósítása során a szervezeti struktúrában elfoglalt helyének megfelelő önállósággal és felelősséggel és a hivatali út betartásával szervezi munkáját és az irányítása alatt dolgozó munkatársak tevékenységét.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

The student has some knowledge of Hungary's history, social, environmental characteristics, cultural heritage and geopolitical situation as well as the strategic dimensions of the 21st century world, current global and local problems and their connections. Overall, the student has a comprehensive overview of the basic facts, trends and boundaries of the fields of law enforcement, military science, state and legal studies at national and international level as well. In addition his/her own profession, the student has a basic knowledge of the structure, organisation, operation and tasks of other public service professions. The student has a common set of values and concepts in public service. The student is aware of the criteria required by the system of professional ethics applied to the various public service bodies. He/she is familiar with the history, systematization and operation of international organizations. He/she is familiar with the different models of international public service and careers as an international official. He/she has a good understanding of EU grant assistance regimes, their specific requirements for project planning and delivery. He/she presents a thorough grounding in conceptual framework, stakeholders, project cycle management, key planning as well as implementation tasks. He/she has a good understanding of conditions needed for efficient and effective project planning (accomplished as teamwork).

Capabilities:

The student is able to interpret and apply in practice the legal background related to his/her job and tasks. Due to the wide range of his/her skills, the student is able to adapt to the environmental changes and the changing workloads. The student is able to work in teams. He/she is capable of systematically handling the history, current structure, theoretical and practical dilemmas of Hungarian foreign affairs administration. Performing his/her duties adequately at state, private and international organisations that execute public power or offer public services. Preparing and managing public policy related or organisation specific projects for these organisations. Identifying particular obligations deriving from the use of EU budgetary funds and embedding measures in the project.

Attitude:

The student is committed to public service, recognises the responsibility associated with the professions of public service and authentically represents its spirit. The student is committed to the country's future and successes, open to new knowledge and challenges that affect Hungary's place and opportunities in the 21st century. The student is committed to democratic values and the rule of law. The student is committed to the implementation of sustainable development. The student accepts the ethical standards and rules of his/her professional field and he/she is able to comply with them in the performance of his/her professional duties, in human relations and in communication. The student takes its own, preserves and transmits the ethical values of the various public service professions and he/she is open to their intellectual adaptation. The student is committed to carry out his/her professional work at a qualified level and he/she strives for accuracy. The student is open-minded, has task- and solution-oriented approach to the challenges in his/her professional field. He/she has adequate initiative in the field of problem identification and management.

He/she has the skill of critical thinking. His/ her personal attitude is characterized by taking a comprehensive approach to theoretical and practical dilemmas.

In the course of project preparation and delivery he/she is open to both team work and individual work and a process-oriented approach. He/she demonstrates critical thinking.

Autonomy and responsibility:

The student plans, organises, controls and evaluates his/her own work and the work of the organisation he leads and manages with appropriate independence and responsibility to his/her position in the organisational structure in compliance with the official route. The student takes responsibility for his/her own professional decisions and the professional activities of his/her employees. He/she is aware of the direct and indirect consequences of his/her own substantive decisions. The student takes responsibility for handling and sharing the data and information he/she receives during his/her work.

During the planning and implementation of the project, he/she organises his/her work and that of his/her inferiors with autonomy, responsibility and respect for official means in line with his/her position in the organisation.

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A projekt fogalmi kerete (Overview); 12.2. A projekt környezete (Project environment); 12.3. A projekt érintettjeinek menedzselése (Stakeholder management); 12.4. Kezdeményezés (Project initiation); 12.5. Tartalomtervezés (Scope planning); 12.6. A projekt ütemezése (Project schedule planning); 12.7. Emberi erőforrás tervezés (Human resource planning); 12.8. Költségvetés tervezése (Budget planning); 12.9. Nyomon követés, kontroll, kommunikáció (Control, communication and reporting); 12.10. Kockázatmenedzsment tervezése (Risk management planning); 12.11. Csapatépítés, emberek kezelése, konfliktusmenedzsment (Team building, managing people, conflict management); 12.12. A projekt megvalósítása és lezárása (Project delivery and closure); 12.13. Projekttervezés és megvalósítás a pályázati rendszerben (Project planning and implementation in grant schemes); 12.14. Szakmai kirándulás (Field trip);

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

3. félév/ősz;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A TVSZ szerint az oktatott tárgyak esetében az elfogadható hiányzás mértéke legfeljebb

25%-os lehet. Ennek túllépése esetén az aláírás megtagadható. Amennyiben a hallgató rajta kívülálló okból nem tud részt venni 25%-ot meghaladó mértékben a tanórákon, úgy a tárgy oktatója számára a távolmaradás okát és annak a TVSZ-nek megfelelő igazolását haladéktalanul be kell nyújtania. Az aláírás megszerzéséhez a hallgatónak a szorgalmi időszakban az oktató által megadott időpontban szóbeli vagy írásbeli beszámolót kell tennie a tananyagból. Amennyiben a hallgató ezt elmulasztja vagy elégtelen szinten teljesíti, az aláírás megtagadásra kerül.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Csoportos fejlesztő munkában való aktív részvétel és ennek prezentációja.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A TVSZ szerint az oktatott tárgyak esetében az elfogadható hiányzás mértéke legfeljebb 25%-os lehet. Ennek túllépése esetén az aláírás megtagadható. Amennyiben a hallgató rajta kívülálló okból nem tud részt venni 25%-ot meghaladó mértékben a tanórákon, úgy a tárgy oktatója számára a távolmaradás okát és annak a TVSZ-nek megfelelő igazolását haladéktalanul be kell nyújtania. Az aláírás megszerzéséhez a hallgatónak a szorgalmi időszakban az oktató által megadott időpontban szóbeli vagy írásbeli beszámolót kell tennie a tananyagból. Amennyiben a hallgató ezt elmulasztja vagy elégtelen szinten teljesíti, az aláírás megtagadásra kerül. Kedvezményes tanrend A Közpénzügyi Tanszékhez tartozó tantárgyak kedvezményes tanrend szerint történő teljesítése esetén az aláírás és egyúttal gyakorlati jegy megszerzéséhez a hallgatónak a szorgalmi időszakban az oktató által megadott időpontban szóbeli vagy írásbeli beszámolót kell tennie a tananyagból. Amennyiben a hallgató ezt elmulasztja vagy elégtelen szinten teljesíti, az aláírás megtagadásra kerül.

16.2. Az értékelés:

Nappali szakos hallgatók esetében a hallgató teljesítményének értékelése a projekt tervezési munkacsoport keretében mutatott aktivitás, a projektterv prezentációja és írásos projektterv alapján történik. Az órai munka keretében 25 pont, a prezentáció útján 25 pont és projektterv alapján 50 pont szerezhető. Levelező szakos hallgatók esetében a hallgató teljesítményének értékelése a projekt tervezési munkacsoport keretében mutatott aktivitás és írásos projektterv alapján történik. Az órai munka keretében 50 pont, a projektterv alapján 50 pont szerezhető. A hallgató jegye 50%-tól elégséges.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges gyakorlati jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

17.2. Ajánlott irodalom:

Budapest, 2024

Kondor Zsuzsanna, mesteroktató

TANTÁRGYI PROGRAM

HKHATA901 Védelem és közszolgalat

1. A tantárgy kódja: HKHATA901

2. A tantárgy megnevezése (magyarul): Védelem és közszolgalat

3. A tantárgy megnevezése (angolul): Defence and Public Service

4. Kreditérték és képzési karakter:

4.1. 5 kredit

4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 100 % gyakorlat, 0 % elmélet

4.3. Az értékelés: évközi értékelés

5. A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):

5.1. katonai nemzetbiztonsági alapképzési szak; 5.2. valamennyi, az államtudományi képzési területhez tartozó alapképzési szak;

6. Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:

Hadászati Tanszék

7. A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:

Dr. Jobbágy Zoltán, PhD, egyetemi tanár, nemzetközi dékánhelyettes / tanszékvezető

8. A tanórák száma és típusa

8.1.össz óraszám/félév:

8.1.1.nappali munkarend: 56 (0 EA + 0 SZ + 56 GY)

8.1.2.levelező munkarend: 16 (0 EA + 0 SZ + 16 GY)

8.2.heti óraszám - nappali munkarend: 4

8.3.Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:

A vezetői tréningek kiscsoportos foglalkozások keretében, kifejezetten tréning jelleggel valósulnak meg.A honvédelmi témakörök feldolgozása kiscsoportos foglalkozások, terepen történő foglalkozások szervezésével és a Magyar Honvédség egyes alakulatainak a bevonásával valósul meg.A rendvédelmi témakörök az állomány egyes speciális tevékenységeinek és eszközeinek bemutatása keretében szervezett interaktív gyakorló foglalkozások a Ludovika Campuson, illetve a Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság kijelölt telephelyein, egyszerre több helyszínen, forgószínpad szerűen valósulnak meg.A vízbiztonság témakör feldolgozása gyakorlati foglalkozás keretében – kihasználva a Ludovika tér adottságait (csónakázó tó) – négy helyszínen, forgószínpad szerűen valósul meg.

9. A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):

Olyan gyakorlatorientált ismeretanyag átadása, amely a társkarok alapszakos hallgatói számára korszerű ismereteket ad az egyes hivatásrendek és közszolgalati szereplők védelmi és biztonsági tevékenységeivel kapcsolatos alapfeladatairól, így segítve elő az egyes hivatásrendek működési sajátosságainak jobb megértését és a hivatásrendek iránti elköteleződést.

A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description):

To provide a practice-based set of information for undergraduate students of other faculties to get up-to-date information on defence and security related tasks of certain professions and actors of public service thus supporting a better understanding of other branches of the state administration and enforcing existing commitments.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása

Összességében ismeri és érti az egyes hivatásrendek és közszolgálati szereplők tevékenységét. Birtokában van a katonai és rendvédelmi szervezetekkel való együttműködéshez szükséges alapismereteknek és képes azokat alkalmazni. A tantárgy ismereteinek elsajátítása után a hallgatók gyakorlatorientált tapasztalatokkal, rendszerszintű szemlélettel váljanak alkalmassá az egyes hivatásrendek helyének és szerepének értelmezésére, a védelmi és a biztonsági tevékenységekkel kapcsolatos szakmai módszerek alkalmazására.

-

Képességei

Képes együttműködni a hivatásrendek különböző szintű szervezeteivel. Képes a saját hivatásrendjében dolgozva a honvédelemet, a haderő tevékenységét és a rendvédelmet segíteni. A katonai és rendvédelmi hivatásrend főbb feladatainak és egyes működési sajátosságainak ismeretében hatékonyan segíti a saját szervezet tevékenységét.

-

Attitűdje

Felismeri az általa irányított szervezet feladatait és lehetőségeit, együttműködik másokkal a különböző jellegű szakmai problémák megoldásában, saját és szervezete tevékenységével szemben kritikus, követelménytámasztó, munkatársaival szemben empátikus, de feladat- és eredménycentrikus, törekszik a kitűzött célok maradéktalan elérésére.

-

Autonómiája és felelőssége

Saját, mások és az általa irányított szervezet munkáját önállóan, kellő felelősséggel tervezi, szervezi, irányítja, ellenőrzi. Vezetői útmutatásokat ad, önellenőrzésre képes. A szakterületéhez kapcsolódóan megfelelő áttekintő-, rendszerező-, valamint rendszerszemléletű képességgel rendelkezik.

-

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge:

He/she knows and understands in general the activities and of certain professions and actors of public service. He/she is in possession of knowledge needed to cooperate with military and law enforcement organisations and is able to take advantage of it. After completing the course the students are equipped to get practice oriented experience, a systemic-based approach, and the employment of a professional methodology.

-

Capabilities:

He/she is able to cooperate with representatives of the military profession on various levels. In his/her profession he/she is able to support national defence and the activities of the armed forces. In understanding the major tasks and certain specifics of the military profession he/she is able to work within his/her specific profession.

-

Attitude:

He/she recognizes the tasks and opportunities of the organization. He/she cooperates with others in order to solve various type of professional problems. He/she is critical and supportive in relation with the activity of his organization. With his/her employees he/she is task- and result-oriented and strives to achieve the goals.

-

Autonomy and responsibility:

He/she organizes, manages and controls his/her own and the other's work in the organisation, which he/she manages. He/she provides management guidance and self-check. He/she has a systematic and systemic overview ability in relation to his/her field.

-

11. Előtanulmányi követelmények:

nincs

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. A közigazgatási szervezetrendszer védelmi és minősített időszaki feladatrendszerének megismerése kormányhivatali és önkormányzati szervezetek megismerésén keresztül. (To learn about the defence and special legal orders functions of the public administration by getting to know government offices and local government organisations.) 12.2. Az önismeret szerepe a magán- és szakmai életben. Önismeretfejlesztési módszerek. (The role of self-awareness in personal and professional life. Methods for developing self-awareness.) 12.3. Az egészséges munkahelyi környezet megteremtéséhez szükséges kompetenciák. Időgazdálkodás. A munkahelyi mentálhigiéné (stressz és kiégés). (Competences for creating a healthy work environment. Time management. Mental health at work (stress and burnout).) 12.4. A rendőri állomány egyes speciális tevékenységeinek és eszközeinek bemutatása keretében szervezett interaktív, forgószínpad szerűen levezetett gyakorló foglalkozások a Ludovika Campuson. (rendvédelemben használt technikai eszközök és berendezések; sz (Interactive, rotating stage-like practice sessions on the Ludovika Campus organized as part of the presentation of some of the special activities and tools of the police force. (technical tools and equipment used in law enforcement; personal identificatio) 12.5. A katasztrófavédelem lakosságvédelmi feladatokhoz kapcsolódó tevékenységének bemutatása és gyakorlása

interaktív, forgószínpad szerűen végrehajtott foglalkozások keretében (tűzoltó gépjárműfecskendő eszközeinek megismerése alkalmazásuk gyakorlata; ár (Presentation and practice of the activities of disaster management related to public protection tasks in the framework of interactive, rotating stage-like practice (getting to know the tools of fire extinguishers and the practice of their use; flood prote)12.6. Nemzetbiztonság - Biztonságtudatosítás (National security – Awareness)12.7. Hadijátszás: a sorsdöntő csaták és háborúk rekonstrukciója a hadijátszáson keresztül (Wargame: reconstruction of decisive battles and wars with the help of wargaming)12.8. Fegyvertörténet: a sorsdöntő csaták és háborúk rekonstrukciója a fegyverismeret segítségével (History of arms: reconstruction of decisive battles and wars with the help of history of arms)12.9. A Magyar Honvédség főbb haditechnikai eszközei és fegyverei. A Magyar Honvédség együttműködése a rendvédelmi szervekkel (Major military equipment and weapons of the Hungarian Defence Forces. Cooperation of the Hungarian Defence Forces with law enforcement agencies)12.10. Vízbiztonság: vízkészlet-gazdálkodással, vízkárelhárítással (árvíz és villámárvíz) és a vízminőség-kárelhárítással kapcsolatos gyakorlati ismeretek (Water safety: practical knowledge of water resource management, water damage prevention (flooding and flash flooding) and water quality damage prevention)12.11. Szakmai programokon (Ludovika Fesztivál, Honvédelem napja, Rendőrség napja stb.) történő szervezett részvétel (Organised participation in professional events (Ludovika Festival, Defence Day, Police Day, etc.))

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:

2. félév/tavaszi;

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A hallgatónak a tanórák legalább 70 %-án jelen kell lennie, 30 % ot meghaladó hiányzás esetén a félév teljesítése nem irható alá.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje

Nappali munkarend esetén:A hallgatónak a félév folyamán az alábbi feladatokat szükséges teljesítenie:- Reflektív napló készítése (a folyamatos, aktív munkáról a megadott szempontok alapján) a gyakorlati órákról.- Interaktív kvíz a félév anyagából (Moodle).A félévközi jegy 40%-át az aktív órai munka, a 60%-át az interaktív kvíz adja.Az értékelés a következő módon történik: 60 %-tól elégséges, 70 %-tól közepes, 80-tól % jó, 90 %-tól jeles.Levelező munkarend esetén:A hallgatónak a félév folyamán az alábbi feladatokat szükséges teljesítenie:- A 12. pontban megadott tematikához kapcsolódóan, a hallgató által választott két témáról egy - egy rövid kreatív ajánló készítése (min. 1000 max. 1500 karakter).- Interaktív kvíz a félév anyagából (Moodle).Az évközi jegy 50%-át a kettő beadandó, 50%-át az interaktív kvíz adja.Az értékelés a következő módon történik: 60 %-tól elégséges, 70 %-tól közepes, 80-tól % jó, 90 %-tól jeles.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

A tanórákon és az azokhoz kapcsolódó gyakorlatok legalább 70%-án való részvétel, valamint a 15. pontban meghatározott tantárgyi követelmények legalább elégséges szintű teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Félévközi jegy, ötfokozatú értékelés a 15. pontban meghatározottak szerint.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges félévközi jegy (ÉÉ).

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Bódi Stefánia – Kádár Pál – Petruska Ferenc: Jogi alapismeretek honvéd tisztjelölteknek, Nemzeti Közsolgálati Egyetem, Budapest 2014. ISBN: 9786155491078;2. Kádár Pál: A védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolt irányítása és keretrendszere. Védelmi-Biztonsági Szabályozási és Kormányzástani Műhelytanulmányok, <https://hhk.uni-nke.hu/kutatas-es-tudomanyos-elet/kutatomuhelyek/vedelmi-biztonsagi-szabalyozasi-es-kormanyzastani-kutatomuhely/muhelytanulmanyok/2022/12..3>. Szlávik L., Keve G.: Árvízvédelem , VDT eLearning [MTA SZTAKI], TÁMOP-4.1.1.C-12/1/KONV-2012-0015, EFOP-3.4.3-16-2016-00003, Baja 2015.

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Christián László: Komplementer rendészet, Ludovika Egyetemi Kiadó, Budapest 2022. ISBN: 9789635316861;2. Hornyacsek Júlia – Kádár Pál – Keszely László – Lakatos László – Muhoray Árpád – Petruska Ferenc: A védelmi igazgatás rendszere és a honvédelmi igazgatással való kapcsolatának elméleti és gyakorlati összefüggései, Dialóg Campus Kiadó, Budapest 2019. ISBN: 978-615-5945-67-0;3. Nagy, L., Szlávik, L.: Árvízvédekezés a gyakorlatban, Budapest 2004. ISBN: 963 552 381 5;

Budapest, 2024

Dr. Jobbágy Zoltán, PhD, egyetemi tanár, nemzetközi
dékánhelyettes / tanszékvezető

2. számú melléklet: Előtanulmányi rend

**A NEMZETKÖZI IGAZGATÁSI ALAPKÉPZÉSI SZAK AJÁNLOTT TANTERVE
ELŐTANULMÁNYI REND**

Kódszám	Tantárgy	Előtanulmányi követelmény		Egyidejű felvétel megengedett (IGEN/NEM)
		Kódszám	Tantárgy	
ÁNJTB06	Nemzetközi jog 2. (ENG)	ÁNJTB05	Nemzetközi jog 1. (ENG)	NEM
ÁISZLB204	Szaknyelv II. - Nemzetközi kapcsolatok	ÁISZLB203	Szaknyelv I. - Kormányzati rendszerek	IGEN
ÁISZLB202	Idegen nyelv II.	ÁISZLB201	Idegen nyelv I.	IGEN
ÁISZLB203	Szaknyelv I. - Kormányzati rendszerek	ÁISZLB202	Idegen nyelv II.	IGEN
ÁNJTB31	A magyar külügyi igazgatás	ÁAÖKT08	Alkotmányjog és államszervezet	IGEN